

2007-2013 YETİŞKİN EĞİTİMİ (GRUNDTVIG) PROGRAMI HİZMET İÇİ EĞİTİM FAALİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ETKİ ANALİZİ RAPORU

2007-2013
YETİŞKİN EĞİTİMİ (GRUNDTVIG) PROGRAMI
HİZMET İÇİ EĞİTİM FAALİYETİ
DEĞERLENDİRME VE ETKİ ANALİZİ RAPORU

AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı
(Türkiye Ulusal Ajansı)

Program İzleme Koordinatörlüğü
Yetişkin Eğitimi Koordinatörlüğü

Yazarlar

Doç. Dr. Mustafa SEVER
Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi
Doç. Dr. Yasemin ESEN
Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi
Araştırma Görevlisi Ersin TÜRE
Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi

Optimar A.Ş.

Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) desteklenmiştir. Burada yer alan içerik, sadece yazarların görüşlerini yansıtmaktadır. Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanımından sorumlu tutulamaz.

İÇİNDEKİLER

GRAFİK LİSTESİ	3
TABLO LİSTESİ.....	7
YÖNETİCİ ÖZETİ	9
AMAÇ VE YÖNTEM	9
TEMEL BULGULAR.....	10
GENEL DEĞERLENDİRME.....	22
ÖNERİLER.....	25
GİRİŞ	28
BÖLÜM I.....	30
1.1. HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMINA (LLP) GENEL BAKIŞ	30
1.2. YETİŞKİN EĞİTİMİ (GRUNDTVIG) PROGRAMI.....	34
1.2.1. Programın Hedefleri	34
1.2.2. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Kapsamındaki Faaliyetler.....	35
1.3. GRUNDTVIG HİZMET İÇİ EĞİTİM FAALİYETİ	38
1.3.1. Faaliyetin Tanımı ve Amacı	38
1.3.2. Başvuru Şartları	39
BÖLÜM II.....	41
YÖNTEM	41
2.1. Araştırmanın Yönteminde Temele Alınan Yaklaşımlar	41
2.2. Araştırmanın Modeli.....	42
2.3. Araştırmanın Evreni.....	43
2.4. Araştırmanın Örneklemi	44
2.5. Verilerin Toplanması ve Veri Toplama Araçları.....	46
2.6. Anket Geçerliliği	47
2.7. Anket Güvenirliği	48
2.8. Bireysel Görüşmeler	48
2.9. Odak Grup Görüşmeleri	48

2.10. Verilerin Analizi	50
2.11. Araştırma Deseni Şeması.....	52
BÖLÜM III	53
BULGULAR VE YORUM	53
3.1. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerine Katılanlar Anketine İlişkin Bulgular ve Yorum	53
3.1.1. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmetiçi Eğitim Faaliyeti Betimsel/Çapraz Analizler	53
3.1.2. Uygunluk/İlgililik	79
3.1.3. Etkinlik	98
3.1.4. Verimlilik.....	117
3.1.5. Yaygınlaştırma.....	127
3.2. 2007-2013 Dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine Başvuruları Reddedilenlerin Anketine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	133
3.2.1. 2007-2013 Dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine Başvuruları Reddedilenlerin Anketine İlişkin Betimsel Grafikler	134
3.2.2. Programlara İlişkin Beklentiler.....	149
3.2.3. Genel Değerlendirme.....	160
3.3. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine Başvuranların ve Final Raporlarının Değerlendirilmesi	164
3.3.1. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine Başvuruların Değerlendirilmesi	164
3.3.2. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetleri Final Raporlarının Değerlendirilmesi	167
3.3.2.1 2007-2009 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti Final Raporlarının Değerlendirilmesi	169
3.3.2.2. 2010-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetleri Final Raporlarının Değerlendirilmesi	175
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	202
KAYNAKÇA.....	221

GRAFİK LİSTESİ

- Grafik 1. Anketi Yanıtlayan Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı
- Grafik 2. Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları
- Grafik 3. Katılımcıların Görev Yaptıkları Bölgelere Göre Dağılımı
- Grafik 4. Katılımcıların Görev Yaptıkları Sektöre Göre Dağılımı
- Grafik 5. Katılımcıların Mesleklere Göre Dağılımı
- Grafik 6. Katılımcıların Branşlara Göre Dağılımı
- Grafik 7. Katılımcıların Eğitim Düzeyleri
- Grafik 8. Katılımcıların Görev Yaptıkları Kurum Türüne Göre Dağılımları
- Grafik 9. Katılımcıların Bilgi Sahibi Olma Kaynağına Göre Dağılımları
- Grafik 10. Anketi Yanıtlayan Katılımcıların İlk Başvuru Sonucundan Aldıkları Yanıt
- Grafik 11. Anketi Yanıtlayan Katılımcıların Faaliyete Katıldıkları Yıllara Göre Dağılımı
- Grafik 12. Katılımcıların Etkinlik Süresine Göre Dağılımları
- Grafik 13. Faaliyete İlk Katılımda Kullanılan Dil
- Grafik 14. Faaliyete İlk Katılımda Kullanılan Dili Konuşma Becerilerinin Seviyesi
- Grafik 15. Faaliyete İlk Katılımda Kullanılan Dile İlişkin Okuma Becerilerinin Seviyesi
- Grafik 16. Faaliyete İlk Katılımda Kullanılan Dile İlişkin Yazma Becerilerinin Seviyesi
- Grafik 17. Katılıma İlişkin Memnuniyet Düzeyi
- Grafik 18. Katılımcıların Eğitim Düzeyi ile İlk Başvuru Sonuçları Arasındaki İlişki
- Grafik 19. Katılımcıların Faaliyete İlişkin Memnuniyet Düzeyleri ile Avrupa'yla İşbirliğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki
- Grafik 20. Katılımcıların Faaliyete İlişkin Memnuniyet Düzeyleri ile Görev Yaptıkları Sektör Arasındaki İlişki
- Grafik 21. Katılımcıların İlk Başvuru Sonuçları ile Faaliyete İlişkin Memnuniyet Düzeyleri Arasındaki İlişki
- Grafik 22. Faaliyetin Süresi ile Faaliyete İlişkin Memnuniyet Düzeyleri Arasındaki İlişki
- Grafik 23. Katılımcıların İlk Başvuru Sonuçları ile Yazma Becerisi Düzeyleri Arasındaki İlişki
- Grafik 24. Katılımcıların İlk Başvuru Sonuçları ile Okuma Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişki
- Grafik 25. Katılımcıların İlk Başvuru Sonuçları ile Konuşma Becerileri Arasındaki İlişki
- Grafik 26. Katılımcıların İlk Başvuru Sonuçları ile Katıldıkları Etkinlikte Kullanılan Diller Arasındaki İlişki
- Grafik 27. Grundtvig HİE Faaliyetine Katılanların Kişisel Gelişim Beklenti – Etki Farkı

- Grafik 28. Grundtvig HİE Faaliyetine Katılanların Kişisel Gelişim Konusundaki Beklentinin Etkiyi Karşılama Oranı
- Grafik 29. Kişisel Yeterliliklerin İşe Uygulanması Konusundaki Beklenti- Etki Farkı
- Grafik 30. Kişisel Yeterliliklerin İşe Uygulanması Konusunda Beklentilerin Etkileri Karşılama Oranı
- Grafik 31. Kurumsal Seviyede Beklenti – Etki Farkı
- Grafik 32. Kurumsal Seviyede Beklentinin Etkiye Oranı
- Grafik 33. Kariyere İlişkin Etkiler
- Grafik 34. Avrupa’yla İşbirliği Etkinlikleri
- Grafik 35. Diğer Avrupa İşbirliği Etkinlikleri
- Grafik 36. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE Faaliyetinin Çıktılarının Kimlerle Paylaşıldığı
- Grafik 37. Kurum İçi Yaygınlaştırma Etkinlikleri
- Grafik 38. Kurum Dışı Yaygınlaştırma Etkinlikleri
- Grafik 39. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvurusu Reddedilenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı
- Grafik 40. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Çalıştıkları Sektöre Göre Dağılımları
- Grafik 41. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin İstihdam Edildiği Kuruma Göre Dağılımları
- Grafik 42. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Eğitim Seviyesine Göre Dağılımları
- Grafik 43. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Faaliyetle İlgili Nereden Bilgi Sahibi Olduğu
- Grafik 44. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvuruda Kullandıkları Dil
- Grafik 45. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Konuşma Yetkinlik Düzeyi
- Grafik 46. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Okuma Yetkinlik Düzeyi
- Grafik 47. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Yazma Yetkinlik Düzeyi
- Grafik 48. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Kişisel Gelişime İlişkin Beklentileri
- Grafik 49. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Kişisel Yeterliliklerin İşe Uygulanması Konusundaki Beklentiler
- Grafik 50. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurdukları Etkinlikten Kurumsal Seviyedeki Beklentileri

Grafik 51. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Kariyer Durumları

Grafik 52. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Önceki ve Sonraki Bireysel ve Kurumsal Tutumları

Grafik 53. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Reddedilme Sonrası İlgi ve İstek Durumları

Grafik 54. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurularının Reddedilmesine İlişkin Düşünceleri

Grafik 55. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurularının Kabul Edilmemesindeki Etmenlere İlişkin Değerlendirmeleri

Grafik 56. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti Başvuru Durumları

Grafik 57. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti Başvuru Değerlendirme Durumları

Grafik 58. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetleri Kabullerin Yıllara Göre Karşılaştırılması

Grafik 59. 2007-2013 Final Raporlarını Dolduranların Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 60. 2007-2013 Final Raporlarını Dolduranların Kurum Türüne Göre Dağılımı

Grafik 61. 2007-2013 Final Raporlarını Dolduranların Cinsiyete Göre Dağılımı

Grafik 62. 2007-2009 Dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyet Değerlendirmesi

Grafik 63. Yıllara Göre Etki Düzeyi Oranlarının Değişimi

Grafik 64. (Öğretme/ öğretimle ve işle ilgili görevlerimi yerine getirme biçimlerimde daha yansıtıcı bir yaklaşım benimsemek için beni teşvik etti)

Grafik 65. (Öğretimde ve konu alanımdaki en son araştırmaları daha fazla okumamı teşvik etti)

Grafik 66. (Okulda/enformel eğitim kapsamında edinilen becerileri veya yeterlilikleri değerlendirmenin/puanlamanın yeni yöntemlerine ilişkin farkındalığımı arttırdı)

Grafik 67. (Öğretme yaklaşımları/yöntemleri/teknikleri/ materyalleri seçmek için daha geniş bir yelpaze sundu)

Grafik 68. (Öğretim alanım (branş) /mesleki alanımla ilgili bilgimi geliştirdi)

Grafik 69. (Örgütsel/yönetimsel/liderlik (sınıf yönetimi, danışmanlık...) becerilerimi arttırdı)

Grafik 70. (Yabancı dil yeterliliklerimi geliştirdi)

Grafik 71. (Sınıfta daha fazla (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) BİT kullanmam için teşvik etti)

Grafik 72. (Öğretime/öğretim alanıma (branş) karşı tutumumu yeniledi/güçlendirdi)

Grafik 73. (Diğer ülkeler/kültürler/eğitim sistemleri ile ilgili bilgimi arttırdı/geliştirdi)

- Grafik 74. (Okul/yetişkin eğitimi projeleri/kuruluşları için yeni (Avrupa) fonlama mekanizmalarına ilişkin farkındalığımı arttırdı)
- Grafik 75. (Diğer Comenius/Grundtvig/LLP etkinliklerine katılımımı teşvik etti)
- Grafik 76. (Gelecekte profesyonel yeteneklerimi geliştirmeye devam etmem konusunda motive etti)
- Grafik 77. (Kariyer umutlarımı/beklentilerimi genişletti)
- Grafik 78. (Öğretim alanımdaki öğrencileri/öğrencileri daha iyi motive etmeme yardımcı oldu)
- Grafik 79. (Öğrencilerimin/öğrencilerin/çalışma arkadaşlarımla Avrupa konularına ilgilerini artırmama yardımcı oldu)
- Grafik 80. (Meslektaşlarımı benzer bireysel hareketliliklere katılmaya teşvik etti)
- Grafik 81. (Okulumda/kurumumda yeni öğretim yöntemlerinin ya da yaklaşımlarının kullanılmasına yol açmıştır/yol açacaktır)
- Grafik 82. (Okulum/kurumuma yeni öğretim alan(ları)nın girmesine yol açmıştır/yol açacaktır)
- Grafik 83. (Yönetim düzeyinde örgütsel değişikliklerin kurumuma girmesine yol açmıştır/yol açacaktır)
- Grafik 84. (Okulumun/kurumumun çalışmalarında Avrupa boyutunu artırmak için yardımcı oldu)
- Grafik 85. (Kurumumu yeni yetişkin öğrenci grupları (sadece Grundtvig yararlanıcıları/hak sahipleri) için açmama yardımcı oldu)
- Grafik 86. (Eğitim etkinliklerinde temsil edilen okullar/kurumlar ile ortaklık/işbirliği kurulmasına yol açmıştır/yol açacaktır)
- Grafik 87. (Dersin gerçek içeriği ile basılı ders/konferans/seminer tanımı arasındaki eşleşme)
- Grafik 88. (Ders/konferans/seminer materyallerinin niteliği)
- Grafik 89. (Eğitim faaliyetleri için genel değerlendirme)
- Grafik 90. (Örgütsel düzenlemeler)

TABLO LİSTESİ

- Tablo 1. Faaliyetlerin Yapıldığı Ülke
- Tablo 2. Kişisel Gelişime İlişkin Beklentiler ve Etkiler
- Tablo 3. Kişisel Yeterliliklerin İşe Uygulanması Konusundaki Beklentiler ve Etkiler
- Tablo 4. Kurumsal Seviyedeki Beklentiler ve Etkiler
- Tablo 5. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE Faaliyetinin Öğrenciler/Öğrenciler Üzerindeki Kurumsal Seviyedeki Etkisi
- Tablo 6. Faaliyet Süresince Karşılaşılan Problemler
- Tablo 7. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvurusu Reddedilenlerin Başvuru Esnasında İkamet Ettikleri İl
- Tablo 8. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvurusu Reddedilenlerin Başvuru Esnasında Yaptığı İş
- Tablo 9. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilen Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımları
- Tablo 10. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurdukları Eğitimin Konusu
- Tablo 11. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurdukları Eğitimin Düzenlendiği Ülke
- Tablo 12. Kişisel Gelişime İlişkin Beklentiler
- Tablo 13. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Kişisel Yeterliliklerin İşe Uygulanması Konusundaki Beklentileri
- Tablo 14. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurdukları Faaliyetten Kurumsal Seviyedeki Beklentileri
- Tablo 15. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurularının Reddedilmesine İlişkin Düşünceleri
- Tablo 16. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurularının Kabul Edilmemesindeki Etmenlere İlişkin Değerlendirmeleri
- Tablo 17. 2007-2009 Grundtvig HİE Faaliyetlerinin Etkililiği
- Tablo 18. Yıllara Göre Etki Düzeyi Oranlarının Değişimi

YÖNETİCİ ÖZETİ

AMAÇ VE YÖNTEM

Bu raporun genel amacı, T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Türkiye Ulusal Ajansı) adına Başkanlık bünyesinde 2007-2013 yılları arasında yürütülen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizidir. Bu genel amaç çerçevesinde 2007-2013 yılları arasında Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi tarafından yürütülen, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı kapsamındaki Hizmet İçi Eğitim Faaliyetinin (HİE) genel değerlendirmesinin yapılması ve bu programlar çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetlere katılımın yarattığı olası etkilerin nitel ve nicel ölçütlere dayanan bilimsel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak ölçümünün ve analizinin yapılması hedeflenmiştir.

Araştırmanın ilk aşamasında, Ulusal Teklif Çağrısı metninin, AB ve Türkiye'nin stratejik önceliklerinin belirtildiği metinlerin ve konuya ilişkin Ulusal Ajans tarafından araştırma ekibine sağlanan metinlerin analizi yapılmıştır. Yine konunun boyutlarını kavrayabilmek ve proje döngüsünde yaşanan problemleri tespit amacıyla, Ulusal Ajans'ta 2007-2013 yılları arasında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti kapsamında çalışmış uzmanlarla odak grup görüşmesi yapılmıştır. Araştırmaya zemin oluşturacak bu çalışmaların ardından, 2007-2013 yılları arasında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetine katılan bireylerin faaliyete ilişkin deneyimlerini ve faaliyetin yarattığı olası etkileri ortaya çıkarmak amacıyla bir anket hazırlanmıştır (bkz. Ek 1). Anket çevrimiçi platformda yanıtlanabilecek biçimde düzenlenmiştir. Anket Ulusal Ajansın veri tabanında yer alan ve söz konusu dönemde faaliyete katılmış tüm kişilere elektronik posta ile gönderilmiş ve yanıtlar otomatik olarak kaydedilmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında ise, aynı dönemde programa başvuru yapan ve başvurusu reddedilen bireyler için bir anket hazırlanmıştır (bkz. Ek 2). Başvurusu reddedilenlerin çalışmaya dâhil edilmesinde iki temel amaç bulunmaktadır. İlk olarak, faaliyete başvurunun ilk aşamalarından başlayarak, faaliyetin sonuna kadar proje döngüsü süreçlerini farklı açılardan değerlendirmek ve anlamlandırmak; ikinci olarak ise, kabul edilenler ile reddedilenler

arasında ne gibi farklılaşmaların ya da benzerliklerin olduğunu ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Yapılan çalışma deneysel bir araştırma niteliği taşımadığı ve tarama türünde bir yaklaşım benimsendiği için, başvuruları reddedilen katılımcılar doğrudan doğruya bir kontrol grubu olarak düşünülmemiş ve yorumlamalar buna göre yapılmıştır.

Araştırmanın üçüncü aşamasında, yine Ulusal Ajansın araştırmacılara sağladığı, 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE faaliyeti başvuru formlarının analizi gerçekleştirilmiştir. Burada, kimlerin başvuru yaptığı, kabul-ret oranları gibi betimsel veriler ilgili başlıklar analiz edilmiştir. Dördüncü ve son aşamada ise, faaliyete katılan bireylerin faaliyet sonrasında doldurmuş oldukları final raporları analiz edilmiştir. Yine bu aşamada, faaliyete katılan bireyler arasından maksimum çeşitlilik ilkesine göre belirlenmiş bireylerle birebir görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın en son aşamasında, yine farklı yıllarda katılımı temsil eden nitelikte özelliklere sahip bireylerle odak grup görüşmesi yapılmıştır.

Verilerin analizi yukarıdaki işlem basamaklarıyla eş zamanlı yürütülmüş ve raporlama da benzer bir sıralama ile oluşturulmuştur. Bu araştırmanın ana omurgasını oluşturan veriler faaliyete katılanların doldurmuş oldukları anketlerden elde edilen verilerdir. Bu veriler diğerlerinden ayrı olarak dört temel ekseninde bir araya getirilerek yorumlanmıştır: Uygunluk/ilgililik, etkinlik, verimlilik ve yaygınlaştırma.

TEMEL BULGULAR

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetine Katılanlar

2007-2013 yılları arasında gerçekleşen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizi, faaliyetlere katılmış olan ve ankete cevap veren 113 kişinin anket çerçevesinde verdikleri bilgiler doğrultusunda yapılmıştır. Ankette öncelikle katılımcıların cinsiyeti, yaş aralıkları, görev yaptıkları sektör ve kurum türü, eğitim düzeyleri, branşları, faaliyet dilindeki yetkinlik düzeyleri, ilk başvuru sonuçları, faaliyete ilişkin bilgi sahibi olma kaynakları, katıldıkları faaliyet süresi ve faaliyetten memnun olma durumları gibi değişkenlere ilişkin bilgiler yer almaktadır. Ayrıca ilgililik, etkinlik, verimlilik ve yaygınlaştırma ilkeleri çerçevesinde analizler yapılmış ve her bir analiz nitel görüşmelerle birlikte yorumlanmıştır.

Katılımcıların cinsiyet dağılımları dengeli bir profil sergilemektedir. Yaş aralıklarına bakıldığında, katılımcıların yarıdan fazlasının 31-40 yaş arasında olduğu görülmüştür. Anketi yanıtlayan katılımcıların üçte ikisi kamu sektöründe, üçte biri ise özel sektörde çalışmaktadır. Kamu sektöründe çalışanların büyük bir oranı üniversitelerde ve ilk ve ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan eğitim personelinden oluşmaktadır. Yetişkin eğitiminin esas olduğu Halk Eğitim Merkezi bünyesinde çalışanların ise katılımcılar arasında dikkate değer bir oranda olmaması, faaliyetlerin hedef kitleye erişimi açısından beklenen durumla örtüşmeyen bir profil ortaya koymaktadır.

Faaliyetlerin Avrupa ülkelerinde ve büyük oranda İngilizce dilinde yürütülüyor olması, faaliyete katılım için belirli bir düzeyde yabancı dil bilme gerekliliğini beraberinde getirmektedir. Yetişkin eğitimi alanında görev yapan katılımcıların büyük bir oranının İngilizce eğitmeni olması faaliyetlerin temel gerekliliklerinden birini karşılar nitelikte olmaları ile bağdaştırılabilir. Faaliyetlerin gerçekleştirildiği dildeki yetkinlik düzeyi de bu durumla örtüşmektedir. Katılımcıların faaliyet diline ilişkin yabancı dil bilgilerinin mükemmel ve iyi derecede olduğunu belirtmiş olmaları, bu katılımcıların ağırlıklı olarak İngilizce öğretmenlerinden oluştuğu gerçeği çerçevesinde değerlendirilmesi gereken bir durumdur.

Eğitim düzeyinin, faaliyete katılma ilgi ve istek duyma ve kabul edilme noktalarında önemli bir belirleyici olduğu düşünülebilir. Faaliyete ilk başvuru sonuçlarının, eğitim düzeyi açısından dağılımı incelendiğinde, eğitim düzeyi yükseldikçe kabul oranının arttığı anlaşılmıştır.

Katılımcıların yarısının faaliyetlerle ilgili bilgi kaynaklarının Ulusal Ajans olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda nitel verilerden elde edilen bulgular faaliyete başvuru ve katılım için gerekli işlemler sürecinde katılımcıların gerek Ulusal Ajansın internet sitesinden, gerekse Ulusal Ajansa görevli personele telefonla ulaşarak yeterli bilgi ve yardımı aldıklarını göstermiştir. Yine nitel veriler, faaliyetlerin duyurulması, başvuru ve değerlendirme süreçleri, faaliyete katılım için gerekli ön hazırlıklar için Ulusal Ajansın nitelikli bir alt yapı donanımına sahip olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Nitel verilerle ilişkili olarak değerlendirilebilecek başka bir nokta da, faaliyetlere ilişkin memnuniyet durumlarıdır. Katılımcıların tamamına yakını faaliyetten yüksek

düzeylede memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum faaliyetlerin içeriği ve organizasyonu gibi faktörlerin doğal bir sonucu olduğu gibi, faaliyete katılım sürecinde yaşananlarla ve Ulusal Ajans tarafından katılımcıya sağlanan her türlü destekle ilişkili olarak değerlendirilmelidir. Ayrıca faaliyetten yüksek düzeyde memnuniyet duymanın, Avrupa ile işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilen başka faaliyetlere katılım konusunda olumlu tutum geliştirmeye etkisi söz konusudur.

Faaliyet sürelerinin ağırlıklı olarak bir ya da iki hafta olması ve çok az bir oranının 15 günden fazla sürmesi, faaliyetlerin içerikleri, bütçe sınırlılıkları ve katılımcıların önemli bir oranının hali hazırda yürütmeleri gereken kamu görevlerinin olduğu gerçeği çerçevesinde yorumlanabilir. Ancak faaliyet süresiyle ilişkili olarak katılımcıların faaliyete ilişkin memnuniyet düzeyleri arasında doğrusal bir ilişki olduğu görülmüştür. Yani, faaliyet süresi uzadıkça, katılımcıların memnuniyet düzeyleri de artmaktadır.

Uygunluk/ilgililik ölçütü çerçevesinde öncelikle geniş kapsamlı bir doküman incelemesi gerçekleştirilmiş, Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bağlamında AB'nin stratejik hedefleri ve öncelikleri taranmış, bunların Türkiye'nin ulusal stratejileriyle ve öncelikleriyle uygunluğu ortaya konulmuştur. İkinci olarak, 2007-2013 yılları arasındaki Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı'nın Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) Teklif Çağrılarını incelenmiş, Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanmış olan Genel Teklif Çağrılarını tamamlayıcı nitelikte olduğu saptanmıştır. Son olarak da, hem faaliyetlere katılanlarla hem de Ulusal Ajans uzmanlarıyla gerçekleştirilen odak grup görüşmeleri ve yine katılımcılarla gerçekleştirilen bireysel görüşmeler aracılığıyla toplanan veriler ışığında, uygunluk/ilgililik ölçütü analiz edilmiştir. Ulusal Ajans uzmanlarıyla yapılan odak grup görüşmesinde, LLP hedeflerinin, ulusal politika öncelikleriyle, yaşam boyu öğrenme stratejileriyle ve sosyo-ekonomik ihtiyaçlarla ilgili/uyumlu olduğu belirtilmiştir. Bu görüşmede ayrıca, ulusal önceliklerin neye göre belirlendiği konusu, uygunluk/ilgililik tartışmasının en önemli bileşenlerinden birisi olarak ortaya çıkmıştır. Uzmanların görüşleri, AB'nin LLP ile ilgili stratejik hedefleri ve önceliklerinin ana çerçeve olarak kabul edildiği, ulusal önceliklerin ise, bu çerçevede kalarak, ülke gereksinimleri arasından seçilerek belirlendiği noktasında ortaklaşmaktadır. Uzmanların altını çizdiği

diğer bir nokta ise, Türkiye'deki ulusal gereksinimlerin Avrupa Komisyonu'nun belirttiği önceliklerle büyük oranda örtüşmüş olmasıdır. Ulusal hedeflerin belirlenmesinde, başvuru sahiplerinin taşıdığı özelliklerin de ne derece ön planda olduğu konusu, LLP'nin hedefleri bağlamında önemli bir parametredir. Bu açıdan bakıldığında, LLP'nin hedef kitlesi, geniş bir yelpazeye sahip olmasına rağmen, Türkiye özelinde, İngilizce branş öğretmenleri/öğretmenleri ile sınırlandırılması gerçeğini de beraberinde getirmiştir. Gerek Avrupa Komisyonu'nun hedeflerinin, gerekse ulusal hedeflerin ne ölçüde gerçekleştiği konusu ise, herhangi bir ölçümleme sistemi olmadığı için, belirlenmesi en zor mesele olarak ortaya çıkmıştır.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE faaliyetlerinin hedeflerinin gerçekleşip gerçekleşmediği ya da gerçekleşme düzeyi ile ilgili bir değerlendirme, ulusal bağlamda bu programların yararlanıcıların görüşleri aracılığıyla ortaya konulmuştur. Bu bağlamda, katılımcılarla gerçekleştirilen odak grup görüşmeleri ve bireysel görüşmelerden elde edilen nitel bulgular şöyle özetlenebilir:

- Yararlanıcıların büyük çoğunluğu, kendi çalışma konularıyla ya da alanlarıyla, katıldıkları faaliyetin ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.
- Katılımcılar, programın içeriğiyle, programın ilan edilen amaçları arasında da tutarlılık olduğunu belirtmişler, bunu kendi katıldıkları faaliyet çerçevesinde örneklendirmişlerdir.
- Faaliyete katılan diğer yararlanıcılar bağlamında, grubun ihtiyaçları ile eğitimin ne denli örtüştüğü konusunda ise farklı yaklaşımlar söz konusudur. Özellikle İngilizce dil seviyesi, katılımcıların farklı eğitim basamaklarında öğretmenlik yapıyor oluşu, teknoloji kullanımı açısından beceri farklılıkları, bu konuda en fazla dile getirilen olumsuz etmenler olarak sıralanabilir.
- Faaliyetin, yararlanıcıların görev yaptıkları kurumun gelişimine katkısı konusunda ise, farklı yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Örneğin, katılımcıların bir kısmı, katıldıkları faaliyetin kurumlarına katkısı olduğunu belirtmektedir. Katılımcılar kuruma katkıyı, kendi deneyimlerinin daha çok meslektaşları için özendirici olmasıyla ilişkilendirmişlerdir.

- Kültürlerarası diyalog ve diğer kültürlerle karşı hoşgörüyü ve saygıyı teşvik etmek, LLP'nin en önemli hedeflerinden biri olarak vurgulanmaktadır. Bu anlamda da faaliyetlerin bu hedefi gerçekleştirmeye katkısının oldukça fazla olduğunu belirten katılımcılar, kendi deneyimlerini, özellikle önyargılar bağlamında paylaşmışlar, faaliyet sonrası bu önyargıların çoğunun kırıldığından söz etmişlerdir.

Etkinlik ölçütü çerçevesindeki analizlerde faaliyetlerin hedefleri doğrultusunda katılımcıların kişisel, kültürel ve mesleki alanlardaki beklentileri ve faaliyetin bütün bu noktalarda ne düzeyde etkili olduğu konusundaki düşüncelerine ilişkin sonuçlar değerlendirilmiştir.

Katılımcıların faaliyetler için yurtdışına gidiş sürecinde kültürel ve mesleki çerçevedeki beklentilerine ve faaliyete katıldıktan sonra aynı konuların kişisel gelişimlerine etkilerine ilişkin veriler, bir karşılaştırma yapılabilmesi için birlikte değerlendirilmiştir.

Katılımcıların büyük oranda beklenti içerisinde oldukları konuların kültürel ve kültürlerarası etkileşim durumları ile faaliyetin kişisel ve mesleki gelişime olan katkısı olduğu görülmüştür. Ancak mesleki gelişim konusundaki beklentileri de öğretim alanıyla ilişkili olan konularda daha yüksekken, alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri ile derslerde Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kullanımı gibi konularda ortalama düzeydedir. Kültürel konulara ilişkin beklentilerinde ise farklı kültürler tanıma ve etkileşim içine girme konusu ön plana çıkmaktadır ve sonuçlar faaliyetin bu konuda oldukça etkili olduğunu göstermiştir. Ancak genel olarak bakıldığında faaliyetin birçok alanda etkili bulunmasıyla birlikte, diğer katılımcıların önyargılarını kırmak konusundaki etki dışında diğer tüm konulardaki beklenti düzeyinin etki düzeyine oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu farklılık en çok yeni öğretim yöntemleri kullanma ve alana ilişkin bilgileri geliştirme noktasında görülmüştür. Katılımcıların faaliyetleri yüksek düzeylerde etkili bulmadıkları alan ise kurumsal seviyedeki etkiler ile ilgilidir. Katılımcıların birçoğunun kurumda değişim ve dönüşüm yaratma veya yeni derslerin açılması gibi kendi inisiyatiflerini aşan konularda yüksek beklenti içerisine girmediklerini de ayrıca belirtmek gerekmektedir. Faaliyetin beklentiye oranla daha yüksek düzeyde etkili bulunduğu konu ise farklılıklara ilişkin önyargıları kırma

konusudur. Araştırmanın nitel verileri de faaliyetin bu konudaki etkililiğini destekler niteliktedir. Gerçekleştirilen görüşmelerde katılımcılar, katıldıkları faaliyetlerin kişisel gelişimlerine yardımcı olduğunu ve hayatlarında birebir karşılık bulduğunu ifade etmişlerdir. Özellikle, yabancı bir ülkede bulunmak ve buna bağlı olarak geliştirilen kişisel vizyona önemli bir vurgu yapılmıştır. Özetle katılımcıların yüksek beklenti içerisine girmedikleri konuların etkililiğine ilişkin ağırlıklı olarak olumlu yönde görüş belirtmedikleri anlaşılmıştır.

Faaliyetin, katılımcıların öğretim alanlarına, mesleki performanslarına ve motivasyon durumlarına olumlu yönde katkı sağladığı, ancak kariyer basamaklarında yükselme anlamında doğrudan etkisi olmadığı anlaşılmıştır. Faaliyetin özellikle öğrencileri çeşitli konularda motive etme ve öğretim alanlarına olan ilgilerini artırma konusunda yüksek düzeyde etkili bulunduğu görülmüştür.

Verimlilik ölçütü çerçevesinde katılımcıların Avrupa'yla kurulan işbirliği etkinliklerine yönelik tutumları ve faaliyetin niteliğine ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Faaliyetler süre, içerik, etkinliklerin düzen ve organizasyon biçimleri, katılımcı profili ve konaklama ve yeme-içme olanakları bağlamında, katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından olumlu olarak değerlendirilmiştir. Faaliyetlere katılım, faaliyet sürecinde tanıştıkları insanlarla etkileşime devam etme, kendi mesleki çevresini benzer etkinliklere teşvik etme gibi konularda yüksek düzeylerde etkili olmuştur. Ancak bu etkileşimlerin büyük oranda ortaklıklara ve yeni faaliyetlere zemin hazırlamadığı da görülmüştür. Nicel verilerin analizi aracılığıyla da, katılımcıların genel olarak birlikte faaliyete katıldıkları kişiler ile etkileşim içerisinde oldukları ancak bu etkileşimi çoğunlukla proje ve benzeri faaliyetlere dönüştüremedikleri anlaşılmıştır. Sonuçlar, katılımcıların Avrupa'yla işbirliği ve yeni faaliyetlere katılma noktasında olumlu tutum içerisinde olduklarını göstermiştir. Nitel verilerden elde edilen cevaplar da bu bulgularla paralellik göstermektedir. Özellikle yeniden başvurma davranışının ya da projelere katılma isteğinin arttığı pek çok katılımcı tarafından dile getirilmiştir.

Faaliyetler çerçevesinde, katılımcıların problem yaşadıkları durumların az olduğu, katılımcıların genel olarak faaliyete ilişkin ciddi problemler yaşamadığı anlaşılmıştır. Ulusal Ajans uzmanlarıyla yapılan odak grup görüşmesinde ise, uzmanların bu süreçte

en çok zorlandığı konunun, başvuru ve değerlendirme süreciyle ilgili olduğu anlaşılmıştır. Bu çerçevede başvuru sayısının çokluğu ve buna bağlı olarak artan iş yükünün, katılımcıların taleplerine cevap verilebilirliği etkileyen unsurların başında geldiği söylenebilir. Katılımcılarla yapılan görüşmeler aracılığıyla da, benzer bir şekilde, faaliyetlerle ilgili sorun yaşamadıklarını fakat başvuru sürecinde zorlandıkları anlaşılmıştır. Ulusal Ajans uzmanlarının bu konudaki görüşleri ile başvuruların karşılaştıkları zorluklar bu noktada örtüşmektedir.

Yaygınlaştırma ölçütü çerçevesinde, faaliyetin programın hedefleri doğrultusunda yapısal ve kalıcı değişikliklere yol açma noktasındaki etkileri analiz edilmiştir. Faaliyetlere katılanların yaygınlaştırma faaliyetleri, genellikle kendi kurumları içerisinde ya da aynı yapıdaki diğer kurumlarla sınırlı kalmaktadır. Bu durum faaliyetlerin etkinliği noktasında kurumsal seviyedeki etkilerin diğer alanlara oranla düşük düzeylerde olması ile örtüşmektedir. Kurum dışındaki yaygınlaştırma faaliyetlerinin de yine büyük çoğunluğu sözlü sunumlardan oluşmaktadır. Ancak kurum dışı yaygınlaştırma faaliyetlerinde yerel otoritelerle paylaşımların dikkate değer bir oranda olduğu görülmüştür. Nitel görüşmeler üzerinden değerlendirildiğinde kurum dışı yaygınlaştırma faaliyetlerinin kurum içi yaygınlaştırmaya kıyasla çok daha kısır olduğu görülmektedir. Kurum dışı yaygınlaştırma faaliyeti gerçekleştirmek için en önemli noktanın, yaygınlaştırma faaliyetinin gerçekleştirileceği platformların bulunmasındaki zorluklar olduğu ifade edilmiştir.

Yaygınlaştırma faaliyetlerinin içeriğine bakıldığında ise genel olarak sözlü sunumlar yapıldığı veya ders materyali geliştirdikleri görülmüştür. Nitel görüşmelerde de faaliyette öğrenilenlerin, kendileri dışında en çok kimin işine yaradığı sorulduğunda, iki ana gruptan bahsedilmiştir: Öğrenciler ve meslektaşlar. Bu durum, yaygınlaştırma konusunda yaşanan sıkıntılar ile ilişkilendirilebilir. Katılımcılar, yaygınlaştırma faaliyetlerini büyük oranda kurum ve kuruluşlar ile sınırlandırdıkları için, bunun doğal bir sonucu da diğer eğitimcilerin ve öğrencilerin yegâne faydalanıcılar olarak ortaya çıkması olmuştur.

Araştırmanın nitel verilerinde de anketlerdeki bulgularla paralellik gösteren anlatılara rastlanmıştır. Katılımcılar büyük oranda Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerine ilişkin

deneyimlerini genellikle sunumlar aracılığıyla, öğrencilerine ya da meslektaşlarına aktardıklarını ifade etmişlerdir. Kurum içinde yapılan sunumların en çok kullanılan yaygınlaştırma faaliyeti olduğunu söylemek mümkündür. Bu sunumlarda temel amacın ve buna bağlı olarak da içeriğin, kendileri gibi yurt dışına gitmek isteyenlerin bilgilendirilmesi olduğu görülmüştür. Katılımcılar, kişisel çabaların yaygınlaştırma faaliyetinde en önemli parametre olduğunu, ayrıca bu faaliyetler için kurumların desteğinin önemini vurgulamışlardır.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetine Başvurusu Reddedilenler

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE faaliyeti başvurusu reddedilen ve ankete katılan 74 katılımcının kendilerine yöneltilen sorulara verdikleri yanıtlardan hareketle, katılımcıların demografik çerçevesine bakıldığında erkek ve kadın katılımcıların sayılarının birbirine yakın olduğu, katılımcıların başvurularını başta Ankara olmak üzere İstanbul ve İzmir gibi Türkiye'nin en büyük üç şehirden yaptıkları anlaşılmaktadır. Ankara'nın başvuru anlamında diğer şehirlerden açık biçimde ön plana çıkmasında, Ulusal Ajans merkezinin Ankara'da bulunmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Buna bağlı olarak, reddedilme oranları da üç büyük şehirde diğerlerine oranla daha fazladır. Bununla birlikte, katılımcıların mesleklerine bakıldığında, katılımcıların büyük bölümünün kamu sektöründe eğitim hizmetleri personeli olarak çalışan (öğretmen, üniversite personeli vb.) kişilerden oluştuğu ve katılımcıların yaklaşık yarısının lisans üstü (yüksek lisans ve doktora) eğitilmiş olduğu görülmektedir.

Elde edilen bulgular, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyeti başvurusu reddedilen ve ankete katılanların neredeyse tamamının başvurularını İngilizce dili üzerinden yaptıklarını ve bu katılımcıların okuma, yazma ve konuşma gibi temel yabancı dil yetkinliği düzeylerinde kendilerini büyük oranda iyi veya mükemmel düzeyde gördüklerini ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra, en az üç katılımcıdan birinin yabancı dil branşlarında eğiticilik yaptıkları ve bu katılımcıların büyük bölümünün de İngilizce eğitmeni olduğu anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, katılımcıların dörtte birinin başvurduğu eğitim konusunun İngilizce öğretimi olması ve beş katılımcıdan birinin

başvurdukları ülkenin İngilizcenin ana dil olarak konuşulduğu Birleşik Krallık olması daha anlamlı hale gelmektedir.

Katılımcıların kişisel gelişimlerine dönük beklentileri dikkate alındığında, beklentilerin en yoğun olarak kültürlerarası ve sosyal yeterliliklere sahip olmak, diğer kültürleri tanımak ve diğer insanlarla ilişki kurmak gibi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetinin temel hedeflerinden olan kültürler arası ve bireyler arası etkileşim alanlarında gerçekleştiği; kişisel gelişim beklentileri açısından bir diğer önemli alanın öğrencilerin öğrenme motivasyonunu artırmak ve yeni öğretim yöntemleri öğrenmek gibi eğitim öğretim süreçleriyle ilişkili konular olduğu görülmektedir. Söz konusu kişisel yeterliliklerin işe uygulanmasına dönük beklentilere bakıldığında ise beklentilerin, farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerileri geliştirmek ve yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak gibi kültürler ve bireyler arası etkileşimin önemine vurgu yapan konularda gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu durum, katılımcıların kişisel gelişimlerine ilişkin beklentilerinde de olduğu gibi, Yetişkin eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetinin kültürler arası etkileşim hedefi ile örtüşmektedir. Yine aynı doğrultuda, katılımcıların kurumsal seviyedeki beklentileri dikkate alındığında, beklentilerin büyük oranda hem bireysel hem kurumsal düzeyde kültürel etkileşim ve iş birliğine odaklanan alanlarda gerçekleştiği; bunun yanında, yeni öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve yeni öğretim yöntemlerinin çalışılan kuruma aktarılması gibi eğitim öğretimle doğrudan ilişkili alanlarda da beklentinin yüksek olduğu görülmektedir.

Katılımcıların başvurularının reddedilmesinin sonrasında benzer süreçlere ilişkin ilgi ve isteklerine yönelik görüşleri, katılımcıların yarısından fazlasının etkinliklere katılmaya dönük ilgi ve isteklerinin azaldığını ortaya koymaktadır. Bir başka deyişle, Yetişkin eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyeti başvurusunun reddedilmiş olması, katılımcıların hayatlarının ilerleyen dönemlerinde benzer başvuru süreçlerine karşı ilgi ve isteklerinde azalmaya neden olduğu söylenebilir. Grundtvig HİE faaliyeti başvurusu reddedilen katılımcıların başvurularına neden ret cevabı aldıklarına anlam verememeleri, bu konuda hayal kırıklığı yaşamaları ve başvuru sürecinde eksikliklerinin ne olduğunu öğrenerek daha iyi projeler yazacak bilgiyi edinememeleri; ayrıca başvurularının reddedilmesinde kendilerinden kaynaklanan problemlerden çok, başvuru yapılan

kuruluşun değerlendirme süreci prosedürlerinin etkili olduğu algısı da, başvurusu reddedilen katılımcılardaki ilgi ve istek azalması düşüncesini güçlendirir niteliktedir.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti Final

Raporları

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine katılan 2749 kişinin, faaliyet sonrasında doldurdıkları final raporlarının değerlendirilmesi, 2007-2009 yıllarının ve 2010-2013 yıllarının final raporları olmak üzere iki farklı döneme ayrılarak yapılmıştır. Her bir değerlendirme alanında faaliyetin etkililiğine ilişkin yüksek düzeyde olumlu bir eğilim olduğu görülmüştür. 2007-2009 dönemi final raporlarında katılımcıların görev yaptıkları kurum türü ve cinsiyet dağılımlarına ilişkin verilerle faaliyetin belirli alanlardaki etkililiğine ve faaliyetin organizasyonu ve akademik içeriğine ilişkin genel değerlendirmeler yer almaktadır. 2010-2013 dönemi final raporlarında ise katılımcıların katıldıkları faaliyete ilişkin değerlendirmeleri dört ayrı başlıkta detaylandırılarak ele alınmıştır. Bu başlıklar da faaliyete katılımın kişisel ve mesleki gelişime, öğrenciler ve meslektaşlar üzerine ve kurum ve yerel çevre üzerine etkileri ile HİE faaliyetine ilişkin genel değerlendirmelerden oluşmaktadır.

2007-2009 dönemi final raporlarında faaliyetin materyal kalitesi, konaklama ve yemekler, faaliyet sürecinde sağlanan bilginin kalitesi ve organizasyon konularında katılımcıların büyük çoğunluğunun faaliyeti iyi veya çok iyi olarak değerlendirmiş olmaları faaliyetlerin nitelikli olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine katılanlar anketinin bulgularında görüldüğü üzere, katılımcıların tamamına yakını faaliyetlerden memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. Faaliyetlerin etki düzeyine ilişkin değerlendirmeler faaliyetin genel olarak etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle eğiticinin bireysel ve mesleki gelişimi ve kültürlerarası etkileşim ve faaliyetlere katılımın yaygınlaşması konusunda önemli etkilerinin olduğu görülmüştür. Ancak faaliyet sürecinde edinilen kazanımların kurumda yaygınlaştırılması ya da işe uygulanması noktasında faaliyetin çok yüksek düzeylerde etkili olmadığı anlaşılmaktadır.

2010-2013 final raporlarının değerlendirilmesi ise her bir başlık altında yer alan soruların analizi ile yapılmıştır. Final raporlarında faaliyetin kişisel ve mesleki gelişime

etkilerine ilişkin değerlendirmelerde, katılımcıların büyük çoğunluğunun alanlarıyla ilgili yenilikleri takip etme ve yeni yöntem ve teknik hakkında bilgisini artırma gibi kişisel ve mesleki gelişime doğrudan katkı sağlayacak konularda faaliyetleri yüksek düzeyde etkili buldukları görülmüştür. Kişisel ve mesleki gelişim başlığında faaliyeti örgütsel/yönetimsel/liderlik becerileri artırma noktasında orta düzeyde etkili bulanların oranının diğer konularda orta düzeyde etkili bulanlardan önemli ölçüde farklılaştığı görülmüştür. Bu durumun oluşmasında, katılımcıların bireysel özelliklerinden kaynaklanan faktörler etkili olabileceği gibi, kişi dışındaki faktörler de etkili olabilmektedir.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine katılanlar anketinin sonuçları da benzer bir profil ortaya koymuştur. Bu sonuçlara göre, faaliyete ilişkin yüksek beklentilerin söz konusu olduğu kişisel ve mesleki yeterliliklerin daha çok bireylerin kendi alanlarındaki gelişimleri doğrultusundadır. Faaliyetin etkilerine ilişkin sonuçlarda da faaliyetin bu alanlarda yüksek düzeyde etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca, yönetim becerileri geliştirmek, değerlendirme yöntemleri konusunda kazanım elde etmek gibi konularda beklentiler yüksek düzeylerde değildir. Faaliyetin etkilerine ilişkin sonuçlar ise faaliyetin kültürel ve kültürlerarası kazanımlar konusunda yüksek düzeyde etkili olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca faaliyetlerin benzer etkinliklere katılım ve uluslararası düzlemde ilişki ağları kurma ve sosyal çevre kazanma konusunda önemli etkileri söz konusudur.

Final raporlarında ele alınan bir diğer başlık, faaliyete katılımın öğrenciler ve meslektaşlar üzerine etkileri çerçevesinde öğrencileri motive etme ve meslektaşlarını benzer faaliyetlere katılım konusunda teşvik etme gibi durumlar üzerine etkilerine ilişkin detaylı değerlendirmelerle ilgilidir. Faaliyetler, Avrupa'yla İşbirliği Programları konusunda meslektaşların teşvik edilmesi noktasında yüksek düzeyde etkili bulunmuştur. Faaliyet çerçevesinde çevrelerinde bulunan diğer insanları motive ve teşvik etmek, katılımcıların faaliyete ilişkin yüksek memnuniyet düzeyleri ile de ilişkilendirilebilecek bir durumdur.

2010-2013 final raporlarında değerlendirilmeye tabi tutulan bir diğer konu da faaliyete katılımın kurum ve yerel çevre üzerine etkileridir. Faaliyet kurumsal düzlemde meslektaşlarla ilişki ve işbirliği konularında yüksek düzeyde etkili bulunurken, örgütsel

değişiklikler ve yönetim düzeyindeki yenilik ve değişiklikler oluşturma noktasında aynı oranda etkili bulunmamıştır. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine katılanlar anketinden elde edilen kurumsal seviyedeki beklenti ve etkilere ilişkin bulgular, katılımcıların doğrudan kurumsal yapıyı etkileyecek konularda beklenti içerisinde olduklarını ancak faaliyeti bu konuda etkili bulanların aynı düzeyde olmadığını göstermiştir. Katılımcıların faaliyeti kariyer değişikliği sağlama noktasında çok yüksek düzeylerde etkili bulmamaları da, faaliyetlerin etkililik alanının kişisel alanda sınırlı kaldığını ya da yaygınlaştırılmasının bireysel çabaya ve görev yapılan kurumdaki koşullara bağlı olduğu düşüncesini desteklemektedir.

Raporlarda son olarak faaliyet sürecinin düzen ve içerik bakımından değerlendirilmesine ilişkin veriler yer almıştır. Faaliyetin tanıtımı ve içeriğinin uyumu, materyallerin niteliği ve örgütsel düzenleme gibi konularda, final raporunu dolduranların çoğunlukla olumlu bir eğilim içerisinde oldukları ve faaliyeti bu konularda yüksek düzeyde etkili buldukları anlaşılmaktadır.

GENEL DEĞERLENDİRME

Verilerin tamamı birlikte düşünüldüğünde, Grundtvig HİE Faaliyetlerinin katılımcılar üzerinde önemli etkileri olduğu söylenebilir. Etki-beklenti analizlerinde, her ne kadar beklentiler, etkilere göre daha yüksek çıksa da, katılımcıların pek çok etkiyi hayatlarında ve mesleki kariyerlerinde hissettikleri görülmüştür. Ayrıca beklenti-etki arasındaki farklılıklar beklentilerin ve etkilerin pozitif yönünde oluşmuşlardır. Diğer bir anlatımla, genellikle “çok yüksek beklentim vardı” olarak işaretlenen bir önerme, etkilerin sorulduğu kısımda “yüksek düzeyde etkisi oldu” maddesi ile karşılanmaktadır. Etkinin yüksekliği, hem anketlerde hem de nitel görüşmelerde oldukça belirgindir. Reddedilenlerin anketlerinde ortaya çıkan yüksek beklenti oranlarıyla, kabul edilenlerin anketlerindeki beklenti oranları da birbirlerine oldukça yakındır. Final raporları ile kabul edilenlerin etkiye ilişkin yanıtları bir arada düşünüldüğünde, sonuçların birbiriyle örtüştüğü görülmektedir.

2007-2013 final raporlarında, katılımcıların kendilerine sorulan etki sorularına yüksek düzeyde olumlu cevap vermeleri, en başta faaliyetlerin başarısı olarak değerlendirilse de, bu konuda yeni bir ölçeğin geliştirilmesi, etki analizlerinin daha sağlıklı yürütmesi açısından önem taşımaktadır. Yine de katılanlar anketi ile faaliyet raporlarından elde edilen veriler özellikle, mesleki gelişime etki olmak üzere, pek çok noktada birbiriyle örtüşmektedir.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetlerine başvurusu reddedilenler ile kabul edilenler karşılaştırıldığında, özellikle projelere yeniden başvuru konusundaki ilgi ve isteklerinde önemli farklılıklar olduğu ancak, kariyer değişimi konusunda benzer sonuçların ortaya çıktığı görülmektedir. Çok küçük oranlarda da olsa hizmet içi eğitim faaliyetinin başka bir iş yerine geçiş ve ödüllendirilme üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Ancak buradaki verilerin oluşturduğu genel kanı faaliyetlerin kariyer basamaklarında yükselmeye ilişkin yaygın bir etkisi olmadığı yönündedir. Benzer biçimde reddedilenler de kabul edilenlere yakın oranlarda kariyerlerinde etkinin çok fazla olmadığını ifade etmektedirler. Bu ikisinin birebir karşılaştırılması anlamsızdır. Burada reddedilmenin kariyere olan etkisine bakılmamaktadır. Yalnızca, bu grubun ilerleyen yıllarda ne gibi kariyer değişiklikleri yaşadıklarına bakarak, faaliyetin etkisine

ilişkin genel bir çıkarım yapmak temel amaç olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, katılımcıların büyük bölümünün yine eğiticilerden/öğretmenlerden oluşması, öğretmenlik mesleğindeki dikey hareketlilikle ilgili sorunun böyle bir sonucun ortaya çıkmasına neden olduğu söylenebilir. Diğer bir anlatımla, faaliyetin kariyere ilişkin çıktıları, bu nedenden dolayı oldukça sınırlı kalmıştır. Final raporlarında ise yine faaliyetin kariyer beklentisi ve umutlarını genişlettiği görüşü yaygın bir görüş olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcıların tamamına yakını böyle bir beklenti içinde olduklarını ifade etmişlerdir.

Memnuniyet ve motivasyon gibi konularda, faaliyetlerin oldukça önemli bir pozitif etki yarattığı görülmektedir. Faaliyete katılanlar zaman zaman zorluklarla karşılaşsalar da büyük oranda, ki bu oran %90'larda seyretmektedir, bu faaliyetlere katılmaktan oldukça memnun olduklarını belirtmektedir. Daha da önemlisi, faaliyetlere katılanların daha sonra defalarca başvuru yaptığı ve başvurularının bir kısmının kabul edildiği görülmektedir. Diğer uçta ise, başvurusu reddedilenlerin motivasyonlarının düştüğü görülmektedir. Böyle bir bulgu şaşırtıcı olmasa da, reddedilen grubun reddedilmelerine ilişkin daha fazla açıklamaya ya da geri bildirim ihtiyacı duyduğu gibi bir yorum yapılabilir. Çünkü, reddedilenler genellikle reddedilmenin kendilerinden kaynaklanmadığını düşünmektedir. Çok düşük oranda da olsa faaliyet süreleri azaldıkça, memnuniyetsizlik oranının arttığı görülmektedir.

Programların önemli amaçlarından biri olan Avrupa'yla işbirliği konusunda da, faaliyetlere katılanların daha sonra çeşitli araştırma ve proje ağlarına dâhil olduğu ve faaliyetler sırasında tanıştıkları kişilerle, faaliyet sonrasında da görüşmeye devam ettikleri anlaşılmaktadır. Özellikle faaliyetin, diğer Avrupa Birliği etkinliklerine teşvik ettiği konusunda hemen hemen tüm katılımcılar hemfikir görünmektedir. Katılımcıların bazıları ortak projeler geliştirme imkânına da sahip olmuşlardır. Verilerin gösterdiği gibi, İngilizce öğretmenlerinin bu faaliyetlerin ana katılımcı kategorisini oluşturdukları anlaşılmaktadır. Bu durum iki yönlü olarak ele alınabilir. İlk olarak İngilizce öğretmenlerinin dil problemlerini diğerlerine oranla daha az yaşamaları faaliyete katılımı artırırken iletişim problemlerini azaltacaktır; diğer taraftan, tek bir alandan eğiticilerin faaliyetlere katılması hem kurumların içinde adalete ilişkin sorunlar yaratma

potansiyeli taşımakta hem de yaygınlaştırma açısından bazı problemleri içinde barındırmaktadır.

Bu raporun da ortaya koyduğu gibi belki de üzerinde en çok durulması gereken konulardan biri katılımcıların büyük bölümünün İngilizce eğitmenleri ya da öğretim elemanlarından oluşmasıdır. Bu durum hem kabul edilenler hem de reddedilenler açısından aynıdır. Dolayısıyla, ankette grup özellikleri ya da faaliyetlere ilişkin değerlendirmeler açısından büyük farklılıklar ortaya çıkmamaktadır. Katılım sağlanan faaliyete ilişkin, beklentilerden yaygınlaştırma etkinliklerine kadar pek çok konu, belirli bir branştan eğitmen ve öğretim elemanlarının katılımı nedeniyle ortaklaşmış olabilir.

Hem nitel görüşmelerden hem de anketlerden elde edilen veriler üzerinden bakıldığında, en zorlanılan alanların başında yaygınlaştırma faaliyetlerinin geldiği görülmektedir. Katılımcılar, yaygınlaştırmayı hem nasıl yapacaklarını bilmediklerini hem de uygun platformlara sahip olmadıklarını ifade etmektedirler. Bu nedenle sadece kendi kurumları içinde, bireysel ve yüz yüze ilişki kurdukları kişilere öğrendiklerini aktarabilmektedirler. Bu anlamda, yaygınlaştırma etkinlikleri, genellikle çalışılan kurum ile sınırlı kalmaktadır.

ÖNERİLER

- İngilizce öğretmeni/eğiticisi olmak ve yabancı dilin başvuru kriterlerinden biri olması, bu gruba önemli bir avantaj sağlamaktadır ve başvuru yapabilenlerin ve kabul edilenlerin önemli bir kısmı yine bu gruptan oluşmaktadır. Bu nedene bağlı olarak, yabancı dili iyi olmayan ya da yabancı dil bilmeyen diğer öğretmenler/eğiticiler başvuru dahi yapamamaktadır. Katılımcı profilinin genişletilmesi ve diğer branşlardan/alanlardan kişilerin sayısının artırılması çözümlenebilecek önemli bir problemdir.
- Yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgiyi artırmak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) kullanımı konusundaki becerileri artırmak, çatışma yönetimi konusundaki bilgiyi artırmak ve yeni ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgiyi arttırmak gibi mesleki yeterlilik için tamamlayıcı olan beklentilerin ve etkilerinin göreceli olarak düşük olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan faaliyetlerin katılımcıların kariyerlerine ilişkin herhangi bir etkisinin olmadığını belirtmeleri de bu maddelerdeki beklenti ve etki düzeyinin diğer kültürel ve mesleki alanlardaki kadar yüksek olmadığı bulgusunu desteklemektedir. Diğer bir ifade ile katılımcıların mesleki alanlarının dışında, etkisi olmayan faaliyetlerin kariyer değişimine de etkisi olmamaktadır. Bu bağlamda farklı alanlara yönelik eğitim faaliyetlerinde yer almak isteyen katılımcılara pozitif ayrımcılık sağlanarak hem düşük oran çıkan maddelerdeki beklenti ve etkiler arttırılabilir, hem de katılımcıların kariyer gelişimlerine yönelik etkiler arttırılabilir.
- Sınıf yönetimi, kariyer fırsatı ve bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik beklenti ve etkilerin düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda kariyere dönük etkinin de düşük olması açıklanabilir. Bu alanlarda katılımcılara yönelik etkilerin artırılması için bu alanlardaki faaliyetlere başvuru yapanlara öncelik verilebilir. Katılımcıların güçlü oldukları mesleki alanlarından farklı olarak ihtiyaç duydukları yeni beceriler kazanmaya yönelik faaliyetlerin desteklenmesi kariyere yönelik etkiyi de arttırılabilir.

- Engelliler ve dezavantajlı grupların faaliyetlere katılması için çalışmalar ve düzenlemeler yapılması önemlidir. Bunun için ulusal ölçütlerin belirlenmesi ve özellikle engellilerin tespit edilerek projelere başvuru yapmaları için teşvik edilmeleri, gerekliyse onlara destek sağlanması faydalı olabilir.
- Başvuruları reddedilenler, büyük oranda, reddedilmelerinde başvuru değerlendirme sürecindeki prosedürlerin etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Başvurusu reddedilenlere geri bildirim verilmesi ya da proje yazma desteği verilmesi, motivasyonlarını yeniden kazanmalarında etkili olabilir. Yine, Ulusal Ajans ve işleyişine yöneltilen eleştirilerin azalması için de bu önemli bir yol olarak görülebilir.
- Başvuru yaparak kabul alanların pek çoğu yeniden başvuru yaptıklarını ve yeniden gittiklerini ifade etmektedir. Bazıları kendi kurumlarında başvurduğu halde hiçbir şekilde kabul alamayan kişiler olduğu halde, kendilerinin bu faaliyetlere defalarca gittiklerini ifade etmektedir. Bu durum, başvuru yapma sistematığının aynı zamanda profesyonel bir hal aldığını göstermektedir. Başvuru terminolojisini ve sistematığını kavrayan kişiler diğerlerine oranla çok daha fazla avantaja sahiptir. Bu nedenle, belli bir defa kabul edilenlere ya bekleme süresi ya da katılım kotası getirilmelidir. Örneğin, iki defa faaliyetlere katılanlara en erken iki yıl sonra başvuru yapma hakkı verilmelidir. Faaliyetlere daha önce kabul almamış olanlara öncelik verilmesi de diğer bir önlem olarak düşünülebilir.
- Faaliyetlerin amacına ulaşmasında en önemli aşamalardan biri de yaygınlaştırma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesidir. Ancak, mevcut durumda yaygınlaştırmanın istendiği oranda gerçekleşemediği görülmektedir. Bu nedenle yaygınlaştırma faaliyetlerinin Ulusal Ajans koordinatörlüğünde standartlaştırılarak yürütülmesi önemli bir katkı olabilir. Yıllık olarak, büyük çaplı organizasyonlarda, katılımcıların deneyimlerini paylaşmasına olanak verilmesi, aynı zamanda motive edici bir etki yaratabilir. Yine katılımcıların faaliyetlerini paylaşabilecekleri alanların internet sitelerinde kendilerine ayrılması, deneyim paylaşımının yaygınlaştırılması için katkı sağlayabilir. Yaygınlaştırma faaliyetlerinin kurumların dışında da gerçekleştirilebilmesi için, diğer devlet

kurumlarının desteği ve teşviki de sağlanmalı, bürokratik engeller ortadan kaldırılmalıdır. Özellikle ölçme ve değerlendirme konusunda uzmanlaşmış, yaygınlaştırma faaliyetlerine odaklanmış bir birimin Ulusal Ajans bünyesinde kurulması ve saha ile Ulusal Ajans arasındaki köprüyü kurma faaliyetleri yürütmesi yaygınlaştırma faaliyetlerinin sistematik bir hal almasını sağlayabilir.

- Katılım sağlanan faaliyetlerin gerçek etkilerinin değerlendirilebilmesi için, katılımcılara gitmeden önce bazı ölçek veya anketler uygulanmalıdır. Faaliyetin sona ermesinin ardından katılımcılara aynı ölçek veya anketler yeniden uygulanmalı ve farklılaşmalar tespit edilmelidir. Böylelikle, etki analizlerinin çok daha kısa sürede ve etkin yapılabilmesi sağlanabilir.

GİRİŞ

Bu çalışma, T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı adına Başkanlık bünyesinde 2007-2013 yılları arasında yürütülen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizini içermektedir. Çalışmanın ana hedefi, 2007-2013 yılları arasında Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi tarafından yürütülen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı kapsamındaki Hizmet İçi Eğitim Faaliyetinin genel değerlendirmesinin yapılması ve bu faaliyet çerçevesinde gerçekleştirilen etkinliklere katılımın yarattığı olası etkilerin nitel ve nicel ölçütlere dayanan bilimsel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak ölçümünün ve analizinin yapılmasıdır. Bu hedef bağlamında, çalışmanın alt amaçları şöyle sıralanabilir:

- 2007-2013 döneminde Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından sağlanan mali destek ile belirtilen programlar özelinde ulaşılan etki ve sonuçların nicel ve nitel yönleriyle analiz edilerek raporlanması yoluyla, gelecek yıllarda Merkez tarafından yürütülecek olan faaliyetlerin daha nitelikli ve etkili bir biçimde gerçekleştirilmesine katkı sağlayacak iyileştirici önlemlerin alınmasını ve önerilerin geliştirilmesini sağlamak,
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi tarafından yürütülen ilgili faaliyetin öncelikli olarak ilgili yıl Program Rehberlerinde ve Ulusal Ajans Rehberlerinde belirtilen program amaç ve önceliklerine, ikincil olarak da ulusal seviyede ilgili sektöre ait stratejik plan ve dokümanlarda yer alan amaç ve önceliklere ulaşılmasına ne ölçüde katkı sağladığını belirlemek,
- Proje döngüsü aşamaları bazında yararlanıcıların, reddedilenler grubunun ve Merkez Başkanlığı personelinin karşılaştığı problemleri ortaya çıkarmak,
- Yararlanıcılar açısından, faaliyete katılımlarının, temel bilgi ve beceri düzeyi, yabancı dil gelişimi açısından yarattığı etkiyi ölçmek ve mesleki gelişimlerine katkısı olup olmadığını belirlemek,
- Kariyer planı, işbirliği içerisinde çalışma, farklı kültürlerle karşı hoşgörü gibi spesifik durumlar açısından projeye katılımın yararlanıcılar üzerinde yarattığı tutum ve davranış değişikliklerini belirlemek,

- Yararlanıcıların ilgili programa başvurma nedenlerini, kişisel ve mesleki yeterliliklerinin gelişimini ve gönderen kurum üzerindeki kurumsal düzeydeki etkilerine ilişkin programdan beklentilerini ve beklentilerinin karşılanma derecelerini ortaya çıkarmak,
- Kullanılan yaygınlaştırma faaliyetlerini saptamak ve program sonuçlarının yaygınlaştırılması, kullanılabilir hale getirilmesi ve tanıtılması yollarını değerlendirmek
- Faaliyet sonrasında yararlanıcıların ya da gönderen kurumun, Avrupa işbirliği boyutunda bir girişimde bulunup bulunmadığını tespit etmek,
- Program uygulamalarının geliştirilmesi için öneriler üretmek ve gelecek yıllarda uygulanacak programlara girdi sağlamak.

Bu amaçlar çerçevesinde yapılandırılmış olan değerlendirme ve etki analizi çalışması, 2007-2013 döneminde geçerli olan program amaç ve öncelikleri esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Etki analizi çerçevesinde ele alınan değerlendirme ölçütleri ise dört başlıkta ele alınmaktadır:

- a) Uygunluk/ilgililik (relevancy):** Bu ölçüt, her bir program bazında ortaya konulan proje çıktılarının ya da gerçekleştirilen hareketlilik faaliyetlerinin gerek Avrupa Komisyonunun program rehberleri aracılığıyla belirttiği amaçlarla, gerekse ulusal düzeydeki referans dokümanlarda belirtilen amaçlarla veya konulan hedeflerle ne kadar uyumlu olduğunu belirler.
- b) Etkinlik (effectiveness):** Etkinlik, hedeflenen etkilere ulaşma ve amaçların gerçekleşme derecesi ve proje sonuçlarının program hedeflerine katkı seviyesinin bir ölçütüdür.
- c) Verimlilik (efficiency):** Verimlilik, belirlenen hedeflere ulaşmada sağlanan zaman, işgücü ve mali kaynaklar gibi girdilerin ulaşılan hedefler açısından ne kadar yararlı kullanıldığını gösteren bir ölçüttür.
- d) Yaygınlaştırma (dissemination):** Yaygınlaştırma faaliyetleri, gerçekleştirilen faaliyetler sonucunda üretilen projelerin içeriğinin ve çıktılarının, edinilen tecrübelerin ve öğrenilen hususların projenin veya bireysel faaliyetin uygulandığı yer ile kısıtlı kalmaması ve daha geniş kitlelere taşınmasının sağlanması konusunda program kurallarınca çizilen gerekliliklerdir.

BÖLÜM I

Bu bölümde, T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı adına Başkanlık bünyesinde 2007-2013 yılları arasında yürütülen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizi araştırmasına arkaplan bilgisi sağlamak amacıyla, Hayatboyu Öğrenme Programı ve Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı ele alınmaktadır. 1 Ocak 2014 itibarıyla, Hayatboyu Öğrenme Programları bünyesinde 2007-2013 döneminde yürütülmüş olan Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig programları ile Gençlik Programı ve Beş Uluslararası İşbirliği Programı (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink ve Sanayileşmiş Ülkelerle İşbirliği Programı) da dâhil edilerek Erasmus+ Programı başlığı altında toplanmıştır¹. Dolayısıyla bu bölümde sunulan bilgiler, 2007-2013 yılları arasında Hayatboyu Öğrenme Programı çatısı altında yürütülmüş çalışmaları kapsamaktadır.

1.1. HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMINA (LLP)² GENEL BAKIŞ

Hayatboyu Öğrenme Programı, bünyesinde çeşitli alt programlar ve faaliyetler bulunduran ve birleştirici özelliği ön planda olan bir çatı programdır. Bir Avrupa Birliği topluluk programı olan Hayatboyu Öğrenme Programı, bireylerin hayatlarının hangi döneminde olurlarsa olsunlar Avrupa çapında kendilerini geliştirmeyi teşvik eden eğitici ve öğretici faaliyetlere katılmaları için fırsatlar sağlamaktadır. 1995 yılında farklı alanlardaki programların bir araya getirilmesi ile Sokrates ve Leonardo da Vinci programları oluşturulmuş, 2007 yılında ise bu iki programın birleştirilmesi ile Hayatboyu Öğrenme Programı meydana getirilmiştir. 2007-2013 dönemini kapsayan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP), Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin 15

¹ Erasmus+ ile ilgili detaylı bilgi için bkz. <http://ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1>

² Bu başlık altındaki bilgiler AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı'nın yayınladığı 2008 Uygulama Raporu: Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP), 2011 Yılı Faaliyet Raporu ve 2012 Yılı Faaliyet Raporu adlı çalışmalardan derlenmiştir. Online erişim için sırasıyla bkz. <http://www.ua.gov.tr/docs/magazine/reduced-llp-2008-uygulama.pdf?sfvrsn=0> http://www.ua.gov.tr/docs/default-source/magazine/faaliyet_raporu.pdf?sfvrsn=0 http://www.ua.gov.tr/docs/default-source/magazine/faaliyet_raporu_2012.pdf?sfvrsn=0

Kasım 2006 tarih ve 1720/2006/EC sayılı kararıyla kurulmuştur. Ülkemiz de bu programa 3 Temmuz 2007’de yürürlüğe giren Mutabakat Zaptı ile katılım sağlamıştır.

Hayatboyu Öğrenme Programının amaçları şöyle özetlenebilir:

- AB bünyesindeki eğitim ve öğretim kurumlarının ve sistemlerinin dünya kalitesinde bir referans noktası olabilmesi için bu kurumların arasında değişimleri, işbirliğini ve hareketliliği teşvik etmek,
- Katılımcı ülkelerdeki eğitim ve öğretim sistemlerinin modernleştirilmesi ve adaptasyonuna katkıda bulunmak,
- Programın hareketlilik ve diğer işbirliği faaliyetlerine katılan bireysel vatandaşlara Avrupa katma değerini kazandırmak,
- Kültürlerarası diyaloga ve birlikte çalışmaya dayanan faaliyetler yolu ile sosyal dışlanma, yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve önyargılarla mücadele etmek,
- Avrupa halkları arasında anlayış ve birlikte çalışma ortamını geliştirmek ve Avrupa boyutunun güçlendirilmesini sağlamak.

Hayatboyu Öğrenme Programının bünyesinde dört adet sektörel program (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig) ve bunlara ek olarak Ortak Konulu Program (Transversal) ve Jean Monnet programı bulunmaktadır. Programın adından da anlaşılacağı gibi, Hayatboyu Öğrenme Programı altında yer alan tüm sektörel programlar bir bütün halinde, bir insanın hayatı boyunca alabileceği eğitim ve öğrenme olanakları ile onun evrelerini temsil eder. Tüm proje ve faaliyetler Hayatboyu Öğrenme Programı altında yer alan ve 5 adet ülke merkezli alt program kapsamında yürütülmektedir. Aynı çatı program altında bulunuyor olsalar da bu alt programların hedef kitleleri, prosedürleri ve süreçleri birbirinden oldukça farklıdır.

Okul Eğitimi (Comenius) Programı: Okul Eğitimi Programı, Lizbon hedeflerine ulaşabilmek için öğrenciler ve eğitim personeli arasında Avrupa kültür ve dil çeşitliliği ile değerleri hakkında bilgi ve anlayış oluşturmayı, öğrencilerin kişisel gelişimleri için gerekli olan temel becerileri edinmelerini amaçlar. Bu hedefler, “Okul Eğitimi” alanında Avrupa ülkeleriyle işbirliği yoluyla eğitimde kalitenin artırılması ve kültürel diyalogu sağlayarak dil öğreniminin teşvik edilmesini kapsar. Bu doğrultuda Avrupa ülkelerinde

eğitimle ilgili kurumlar arası işbirliğini sağlamaya çalışır. Comenius programının hedef kitlesi okul öncesi, ilk ve orta öğretim kuruluşları ile eğitim fakülteleridir.

Yükseköğretim (Erasmus) Programı: Yükseköğretim (Erasmus) Programı, Avrupalı yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile işbirliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik bir Avrupa Birliği programıdır. Yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile ortak projeler üretip hayata geçirmeleri; kısa süreli öğrenci ve personel hareketliliği yapabilmeleri için karşılıksız mali destek (hibe) sağlamaktadır. Bunun yanı sıra yükseköğretim sistemini iş dünyasının gereksinimlerine uygun olarak geliştirmek ve üniversite mezunlarının iş dünyasında istihdam edilebilirliğini arttırmak amacıyla yükseköğretim kurumları ile iş çevreleri arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin arttırılmasını da teşvik etmektedir.

Mesleki Eğitim (Leonardo da Vinci) Programı: Mesleki Eğitim (Leonardo da Vinci) Programı, AB'ne üye ve aday ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen bir programdır. Programın hedef kitlesi tüzel kişilik sahibi tüm resmi ve özel kurum ve kuruluşlar, eğitim kurumları ile KOBİ, STK ve yerel idarelerdir. Leonardo da Vinci programı; ülkeler arası işbirliğinin geliştirilmesi yoluyla mesleki eğitim sistemleri ile uygulamalarında kalitenin geliştirilmesini, yeniliklerin teşvik edilmesini ve mesleki eğitimde Avrupa boyutunun güçlendirilmesini amaçlamaktadır. Program kapsamında uygulanan Hareketlilik faaliyet alanında, tüm özel sektör ve kamu kuruluşları ile mesleki eğitim kurumları arasında gerçekleştirilen ve mesleki eğitimden sorumlu kişilerin hareketliliği ile tüm mesleklerde yurt dışında farklı ülkelerde yapılan uygulamaların ülkeler arasında değişimi sağlanmakta, aynı zamanda temel düzeyde mesleki eğitim almakta olan öğrenciler ile işsizler de dâhil olmak üzere, işgücü dünyasındaki kişilerin, çalışanların katıldığı ülkelerarası staj faaliyetleri düzenlenmektedir. Yine Leonardo da Vinci programı bünyesinde yer alan Ortaklıklar faaliyet alanında, kurumlar arasında gerçekleştirilecek işbirlikleri desteklenmekte ve bu kurumlar arasındaki hareketlilikler, ortaya çıkarılacak yaygınlaştırılabilir ve uygulanabilir ürünlere ulaşılması için desteklenmektedir. Yenilik Transferi faaliyet alanında ise kurulacak ortaklıklar yolu ile iyi uygulamaların ülkeler arasında yaygınlaştırılması ve farklı içeriklerde geliştirilmiş yenilikçi ürün, araç, yöntem ve

uygulamaların, dilsel, kültürel ve hukuki açılardan ulusal gereksinimlere adaptasyonu desteklenmektedir.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı: Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı, bilginin sürekli yenilenmesi neticesinde oluşan gereksinimleri karşılamak ve yetişkin kişilere yaşamları boyunca bilgi ve niteliklerini geliştirmek için çeşitli imkânlar sunarak, istihdam olanaklarını artırmayı ve toplumda meydana gelen değişimlere uyum sağlamalarını amaçlamaktadır. Grundtvig, mesleki eğitim dışında kalan her çeşit yetişkin eğitimi ve yaygın eğitim üzerine odaklanır. Yaygın eğitim içindeki öğrenci, öğretmen, eğitmen ve diğer personelle yetişkin eğitimi alanındaki eğitim kurumları ve bu tür eğitim fırsatları sunan kuruluşları hedefler. Yaygın eğitim kurumları başta olmak üzere sivil toplum kuruluşları, araştırma merkezleri, danışmanlık ve bilgi/iletişim kuruluşları, özel kuruluşlar ile yükseköğrenim kurumları, ülkeler arası ortaklıklar, Avrupa Birliği projeleri ve ağlar aracılığıyla birlikte çalışabilir, uluslararası hareketlilik faaliyetlerinde bulunabilirler. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı ile ilgili daha geniş bilgi, 1.2 başlığında verilecektir.

Ortak Konulu (Transversal) Program: Ortak Konulu (Transversal) Program, genel olarak iki veya daha fazla alt programın faaliyetlerini kapsayan alanlarda Avrupa işbirliğini ve üye ülkelerin eğitim sistemlerinin kalitesini ve tanınmasını destekleyen bir programdır. Program altında bulunan faaliyetlerden sadece Çalışma Ziyaretleri ülke merkezli olarak yürütülmektedir. Çalışma Ziyaretlerinin amacı, katılımcı ülkeler için ortak fayda alanlarında karar vericiler ve eğitim uzmanları arasında özellikle okul öncesi, ilk, orta ve mesleki eğitim alanlarında, bilgi ve deneyim alışverişini kolaylaştırmaktır.

1.2. YETİŞKİN EĞİTİMİ (GRUNDTVIG) PROGRAMI

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı, 2000 yılında yürürlüğe girmiş ve Hayatboyu Öğrenme Programının altında faaliyet gösteren bir yetişkin eğitimi veya başka bir ifadeyle yaygın eğitim programıdır. Program, temel eğitimini tamamlamış ya da tamamlayamamış yetişkin kişilere, zihinsel açıdan sağlıklı kalmaları ve istihdam olanaklarını artırmaları için bilgi ve becerilerini geliştirme fırsatları sunarken, toplumsal değişmeye adapte olabilmelerini sağlamayı amaçlamaktadır.

Grundtvig, mesleki eğitim dışında her çeşit yetişkin eğitimi ve yaygın eğitim üzerine odaklanır. Yaygın eğitim içindeki öğrenci, öğretmen, eğitmen ve diğer personelle yetişkin eğitimi alanındaki eğitim kurumları ve bu tür eğitim fırsatları sunan kuruluşları hedefler. Program, her düzeydeki kamu ve özel kurum ve kuruluşu, özellikle de dernek, vakıf, oda, sendika gibi sivil toplum kuruluşlarına, halk eğitim merkezleri, belediyeler, müze, kütüphane, cezaevi ve yetişkin eğitiminin herhangi bir alanıyla ilgili faaliyet yürüten kuruluşlara ve bu alanda eğitim hizmeti sunan eğitimciler ile yöneticilere açıktır. Grundtvig Programı'na katılan gerçek ve tüzel kişilere, katıldıkları faaliyete ve faaliyetin süresine göre farklı miktarlarda hibe desteği verilir. Yaygın eğitim kurumları başta olmak üzere sivil toplum kuruluşları, araştırma merkezleri, danışmanlık ve bilgi/iletişim kuruluşları, özel kuruluşlar ile yükseköğrenim kurumları, ülkeler arası ortaklıklar, Avrupa projeleri ve ağlar kurarak birlikte çalışabilirler.

1.2.1. Programın Hedefleri

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programının hedefleri şöyle özetlenebilir:

- Avrupa'nın yaşlanan nüfusunun eğitim problemine çözüm bulmak, yetişkinlere bilgi ve niteliklerini artırmaları için çeşitli olanaklar sağlanmasına yardımcı olmak,
- Tüm Avrupa'da yetişkin eğitiminde yer alan kişilerin becerilerini artırmak, erişebilirliklerini iyileştirmek,
- Tüm Avrupa'da yetişkin eğitiminde yer alan kuruluşlar arasında iş birliğinin kalitesini ve sayısını artırmak,

- Yenilikçi yetişkin eğitimi ve yönetimi uygulamalarını geliştirmeyi ve bunların yaygınlaşmasını desteklemek,
- Başta yaşlılar ve temel niteliklerini kazanamadan eğitimlerini yarıda bırakanlar olmak üzere, değişik sosyal gruplardan ve çevrelerden gelen kişilerin yetişkin eğitimine ulaşabilirliğini sağlamak,
- Yenilikçi bilgi-iletişim merkezli eğitim içeriğini, hizmetleri ve uygulamaları desteklemek,
- Engellilere öncelik vermek.

1.2.2. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Kapsamındaki Faaliyetler

Proje Faaliyetleri

Öğrenme Ortaklıkları: Yetişkin eğitimi alanında faaliyet gösteren kuruluşlar arasındaki iş birliği faaliyetleridir.

Gönüllü Projeleri: Bir kuruluşun başka bir Avrupa ülkesinden bir kuruluşla birlikte yaptıkları iki taraflı projelerdir. Gönüllü Projeleri'nin amacı, 50 yaş üstü profesyonel kişilerin tecrübelerinden ve bilgi birikimlerinden yararlanabilmek için bu kişilerin her iki kuruluş arasında karşılıklı olarak değişimidir.

Çalışma Grupları: Yetişkin öğrencilerin Hayatboyu Öğrenme Programına üye başka bir ülkede düzenlenen Çalışma Gruplarına (öğrenme faaliyetleri ve çalıştay gibi) katılmalarına imkân sağlayan bir faaliyettir. Çalışma Grupları'nı, eğitimin herhangi bir alanıyla ilgili faaliyet yürüten her tür kuruluş düzenleyebilir.

Proje Destek Faaliyetleri: Proje Destek Faaliyetleri, Hazırlık Ziyaretleri ve İrtibat Seminerleri olmak üzere iki türde gerçekleşmektedir. Hazırlık Ziyaretleri, program kapsamında sunulacak projelere hazırlık yapmak amacıyla kuruluşlara proje ortaklarını daha yakından tanımaları, çalışma planı hazırlamaları ve başvuru formu ile diğer gerekli dokümanları birlikte doldurmaları için verilen bir hazırlık imkânıdır. İrtibat Seminerleri, program kapsamında sunulacak potansiyel projeler için ortak bulma araçlarından biridir. İrtibat Seminerleri, AB Komisyonu'nun desteği ile Ulusal Ajanslar

tarafından düzenlenen, yetişkin eğitimi ile ilgili farklı konularda yapılan ve birçok ülkeden kuruluş temsilcisinin katıldığı seminerlerdir.

Bireysel Faaliyetler

Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti: Faaliyet, yetişkin eğitimi veren eğitimciler, yetişkin eğitiminin herhangi bir alanı ile ilgili profesyonel çalışma yapan kişiler ve yetişkin eğitimi yapan kuruluşlarda yöneticilik gibi pozisyonlarda çalışan kişilerin yurt dışında bir hizmetiçi kursuna katılmasıdır. Hizmetiçi eğitim kursları en az 5 gün ve en fazla 6 hafta olabilir. Faaliyet kapsamında seyahat masrafları ve vize masrafları, kurs ücreti, yeme içme ve konaklama masrafları için harcırah, yabancı dil, kültürel ve pedagojik hazırlık ile katılacak kişi engelli ise, ilgili ek masrafları için hibe desteği sağlamaktadır.

Ziyaret ve Değişimler Faaliyeti: Yetişkin eğitimi veren eğitimciler, yetişkin eğitiminin herhangi bir alanı ile ilgili profesyonel çalışma yapan kişiler ile yetişkin eğitimi yapan kuruluşlarda yöneticilik gibi pozisyonlarda çalışanlar ve yetişkin eğitimi ile ilgili akademik çalışma yapan kişilere yönelik bir faaliyettir.

Asistanlık: Grundtvig Asistanlığı, yetişkin eğitimi veren eğitimcilerin, yetişkin eğitiminin herhangi bir alanı ile ilgili profesyonel çalışma yapan kişilerin, yetişkin eğitimi yapan kuruluşlarda yöneticilik gibi pozisyonlarda çalışanların veya yetişkin eğitimi ile ilgili akademik çalışma yapan kişilerin yurt dışında aynı veya benzer alanda faaliyet gösteren bir kuruluşta Grundtvig Asistanı (yardımcı eğitimci) olarak görev yapmasıdır.

Diğer Faaliyetler

Hizmet İçi Eğitim Kursu Düzenlemek: Yetişkin eğitiminin herhangi bir alanıyla ilgili hizmet içi eğitim faaliyeti düzenleme kapasitesine sahip kuruluşlar, AB Komisyonu'nun yönettiği ve Hayatboyu Öğrenme Programı'na yönelik Hizmetiçi Kurslarının yer aldığı <http://ec.europa.eu/education/trainingdatabase/> veritabanına kendi kurslarını veya faaliyetlerini kaydederek bu faaliyetlerini uluslararası katılımcılara açabilirler.

Ziyaret ve Değişimler ile Asistanlık için Ev Sahipliği Yapmak: Yetişkin eğitiminin herhangi bir alanıyla ilgili çalışan kuruluşlar yurt dışından, kendi kuruluşlarında gözlem, ziyaret, işbaşı eğitimi, staj gibi faaliyetler yapmak için ya da düzenleyecekleri konferans, seminer, çalıştay, fuar gibi etkinlikler için katılımcı alabilirler.

Merkezi Grundtvig Faaliyetleri: Merkezi Grundtvig Faaliyetleri kapsamında üç tür proje söz konusudur. Bunlar; Grundtvig Çok Taraflı Projeler, Grundtvig Çok Taraflı Ağ Projeleri ve Grundtvig Destekleyici Faaliyetleridir.

1.3. GRUNDTVIG HİZMET İÇİ EĞİTİM FAALİYETİ³

Yukarıda da belirtildiği gibi, bu çalışma 2007-2013 yılları arasında Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi tarafından yürütülen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı kapsamındaki Hizmet İçi Eğitim Faaliyetine odaklanmaktadır. Bu nedenle, 2007-2013 yılları arasında yürütülmüş olan söz konusu faaliyetin genel çerçevesine ilişkin bilgiler, aşağıdaki alt başlıklar altında sunulmuştur.

1.3.1. Faaliyetin Tanımı ve Amacı

2007-2013 yılları arasında yürütülmüş olan Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti, Hayatboyu eğitim kalitesinin artırılmasını desteklemek amacıyla yetişkin eğitimi veren kurum ve kuruluşlarda çalışan kişilerin veya bu kişilerin hizmet içi eğitiminden sorumlu olanların, çalıştıkları ülke dışındaki bir ülkede altı haftaya kadar eğitim almalarını sağlamaya odaklanmıştır. Bu sayede katılımcıların, pratik öğretmenlik, çalıştırıcılık, danışmanlık ve yöneticilik gibi becerilerini geliştirmek ve Avrupa'daki Hayatboyu öğrenme hakkında daha geniş bilgi edinmelerini sağlamak amaçlanmıştır.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmet İçi Eğitim Faaliyetine katılmak için hibe almanın temel koşulu, başvuru sahibinin yaygın eğitim kapsamındaki yetişkin eğitimi faaliyeti çerçevesinde düzenlenmiştir. Bu faaliyetler:

- Özellikle kurs içeriği ve eğitim metodolojisi gibi yetişkin eğitiminin içeriği ve sunuluş biçimi,
- Yetişkinler için öğrenim olanaklarının ulaşılabilirliği (özellikle dezavantajlı gruplar için),
- Yetişkin eğitiminin yönetimi, (yerel ve bölgesel düzeyde yönetim, kalite yönetimi, rehberlik ve danışmanlık gibi destekleyici hizmetler, yetişkin eğitimi ile ilgili toplumsal temele dayalı programlar)

³ Bu başlık altındaki bilgiler <http://www.ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1/yeti%C5%9Fkin-e%C4%9Fitimi-program%C4%B1/2007-2013-d%C3%B6nemine-ait-bilgi-ve-belgeler/grundtvig-hizmeti%C3%A7i-e%C4%9Fitim-faaliyetleri> sayfasındaki dokümandan derlenmiştir.

- Yetişkin eğitimi alanında sistem/politika geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar; hibe yöntemleri, farklı eğitim kategorilerinde görev yapan eğitim sunucuları arasında işbirliğinin geliştirilmesi, ölçme ve değerlendirme gibi çalışmalar,

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) hibesinin verilmesi, başvuru sahibinin, profesyonel yaşamı ile yurtdışı eğitimden elde etmeyi hedeflediği amaçların uyuşması ve gerekli kalite ölçütlerinin uygunluk arz etmesi, başvuru sahibinin kendi ülkesinde katılacağı eğitime oranla yurtdışında katılacağı eğitimin katma değerinin daha fazla olması koşullarına bağlanmıştır.

1.3.2. Başvuru Şartları

2007-2013 döneminde Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetine başvurabilmek için aşağıdaki özel ve genel şartların yerine getirilmesi gerektiği belirtilmiştir:

Genel Şartlar

- Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP)'na üye bir ülke vatandaşı olmak,
- Bu ülkeler dışındaki bir ülkenin vatandaşı olunması durumunda, başvurulacak programın niteliğine göre Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP)'na üye bir ülkede herhangi bir okul, yüksek öğrenim, mesleki eğitim veya yetişkin eğitimi kuruluşunda kayıtlı ya da ilgili ülkenin kanunları çerçevesinde çalışma veya oturma iznine sahip olmak.

Özel Şartlar

-Yetişkin eğitimi sektörünün herhangi bir alanında tam ya da yarı zamanlı, kadrolu veya gönüllü olarak hâlihazırda çalışan kişiler. Bu tanıma uygun olarak aşağıdaki kişiler faaliyet kapsamına dâhil edilmiştir:

- Yetişkin eğitiminde çalışan öğretmenler/eğitmenler,
- Doğrudan ya da dolaylı olarak yetişkinlere eğitim olanakları sunan kurum ve kuruluşların yönetici personeli,
- Kültürlerarası yetişkin eğitimi ile ilgili veya göçmenlerle, yolcularla, gezici işçilerle veya marjinal gruplarla ilgili çalışma yapan kişiler,
- Özel eğitim gereksinimleri olan yetişkinlerle çalışan kişiler,

- Risk altındaki yetişkinlerle çalışan kişiler, (örneğin uyum/kaynaştırma eğitimi verenler ve sokak eğitimcileri gibi)
 - Rehberler veya kariyer danışmanları,
 - Yetişkin eğitimi ile ilgili yerel ya da bölgesel otoritelerle çalışan kişiler, müfettişler.
- Yetişkin eğitimi personelinin hizmetiçi eğitimiyle ilgili kişiler,
- Ara verdikten sonra profesyonel olarak tekrar yetişkin eğitimi vermek üzere mesleğe dönen eski öğretmenler veya diğer eğitim personeli,
- Yetişkin eğitimi ile ilgili kariyer sağlayan bir program tamamlayan ve yetişkin eğitimi ile ilgili bir kariyere başlamak ya da tekrar dönmek isteyen kişiler,
- Başka mesleklerden yetişkin eğitimi alanına geçiş yapmak isteyen kişiler veya özel durumları sebebiyle yetişkin eğitimi alanında görev yapmak isteyen kişiler.

Ulusal Şartlar

Genel ve özel şartları sağlayan kişilerin, Ulusal Teklif Çağrılarında yayınlanan ulusal şartları da sağlamaları gerektiği vurgulanmıştır.

Diğer Şartlar

Bu başlık altında;

- Hizmetiçi kursunun organizatörünün mutlaka Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP)'na üye bir ülkenin kuruluşu olması ve bu ülkelerden birinde konuşlu olması gerektiği,
- Başvuru sahibinin, ikamet ettiği ve/veya çalıştığı bir ülkede düzenlenen bir kursa katılamayacağı- Çalışan (kadrolu ya da gönüllü) başvuru sahiplerinin çalıştıkları kuruluş aracılığıyla başvuru yapmalarının zorunlu olduğu çalışmayan başvuru sahiplerinin ise doğrudan bireysel başvuru yapabilecekleri belirtilmiştir.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yaklaşımına, modeline, evrenine, örnekleme, çalışma gruplarına, uygulama basamaklarına, veri toplama teknik ve araçlarına, bu teknik ve araçların uygulanma süreçlerine ve toplanan verilerin analizine yer verilmiştir.

Yıldırım, (2004) bilimi denetimli gözlem ve gözlem sonuçlarına dayalı mantıksal düşünme yolunu izleyerek olguları açıklama gücü taşıyan hipotezler (açıklayıcı genellemeler) bulma ve bunları doğrulama yöntemi olarak açıklamaktadır. Bu bağlamda bilimin temel işlevleri anlama, açıklama ve kontrol olarak ifade edilebilir (Karasar, 2006). Anlama işlevi ‘nedir?’ sorusunun, açıklama işlevi ise ‘niçin’ sorusunun cevaplandırılmasıyla ilişkilidir. Bu iki işlev çerçevesinde üretilen bilgiler ışığında doğa ve toplum olaylarının denetim altına alınmasıyla da kontrol işlevi gerçekleştirilir. Bir çalışmanın felsefi temeli ne olursa olsun, hangi yöntem ve teknik kullanılırsa kullanılsın; bilimsel olabilmesi için bu işlevleri yerine getirmesi gerekmektedir. 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizlerinin yapılması amaçlanan bu çalışmada, belirtilen işlevlerin gerçekleşebilmesi için farklı araştırma anlayışları, veri toplama yöntemleri ve analiz teknikleri bütüncül olarak bir arada kullanılmıştır.

2.1. Araştırmanın Yönteminde Temele Alınan Yaklaşımlar

Nicel ve nitel araştırma yöntemleri uzun erimli bir çalışmanın farklı aşamalarında kullanılabilir. Punch (2005) her iki yaklaşımın da güçlü yanlarından yararlanılabileceğini, bu yaklaşımların birbirlerinin zayıf yönlerini telafi edebildiklerini ve nicel araştırmanın nitel araştırmayı kolaylaştırdığını vurgulamaktadır. Bu anlayış çerçevesinde, çalışmada her iki yaklaşımdan çeşitli teknikler bir arada kullanılmıştır. 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizi araştırmasında nicel veriler elde edebilmek için tarama; nitel veriler elde edebilmek için temel yorumlayıcı desen yaklaşımı kullanılmıştır.

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2005). Bu çalışmada, 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerine başvuru yapanların doldurdukları formlar, katılanların doldurdukları final raporları ve araştırma amaçları bağlamında geliştirilen ankete geri bildirim verenlerin yanıtları üzerinden yapılan analizlerle faaliyetlerin katılımcıların yaşamlarını nasıl etkilediği çeşitli açılardan betimlenmiştir. Bununla birlikte, araştırmanın amaçları bağlamında nitel veri elde etmek için temel yorumlayıcı desen kullanılmıştır. Temel yorumlayıcı desen türünün kullanıldığı çalışmalarda bireylerin psikolojik yapıları göz önünde bulundurulmadan, herhangi bir duruma/olaya ilişkin deneyimlerinin doğrudan betimlenmesi söz konusudur. Bu bağlamda 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim faaliyetlerinin, katılımcıların hayatları üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla, deneyimlerini aktarmalarına olanak veren görüşmeler yapılmıştır.

Sonuç olarak bu çalışmada, hem nicel hem de nitel yaklaşımlar bir arada kullanılarak, 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizini gerçekleştirmek amacıyla karma araştırma modeli kullanılmıştır.

2.2. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma kapsamında 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizi gerçekleştirmek amacıyla nitel ve nicel veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler bir bütün oluşturacak şekilde yorumlandığı için karma araştırma deseninden yararlanılmıştır. Karma araştırma deseni; tek bir çalışma ya da çalışmalar dizisindeki aynı temel olgulara ilişkin nitel ve nicel veriler toplamayı, onları analiz etmeyi ve yorumlamayı içerir (Leech ve Onwuegbuzie, 2007). Bu bağlamda Creswell ve Clark (2011) karma yöntem araştırmasının özelliklerini şu şekilde sıralamışlardır:

- Karma yöntem, araştırmalarda nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanımını içeren yaklaşımdır.

- Tek bir araştırmada hem nitel hem de nicel verilerin toplanması ve analizini kapsar.
- Araştırma probleminin nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanılmasıyla daha açık ve anlaşılır olması, karma yöntem araştırmasının temel dayanağını oluşturmaktadır.

Yöntembilim konusundaki alan yazın incelendiğinde, karma yöntemin tipleri konusunda farklı sınıflandırmalara rastlanmaktadır. Örneğin Creswell ve Clark (2011) karma araştırma desenlerini; yakınsayan paralel karma yöntem deseni, açımlayıcı sıralı karma yöntem deseni, keşfedici sıralı karma yöntem deseni, içe içe karma yöntemler, dönüştürücü karma desen ve çok aşamalı karma desen uygulamaları şeklinde altı tipolojiye ayırmıştır. Bu araştırmada da, birçok karma yöntem tipolojisini içinde barındıran ve uzun dönemli çoklu projelerde yaygın olarak kullanılan **çok aşamalı karma desen** tipolojisi benimsenmiştir.

Çok aşamalı karma desenin dayandığı temele göre; farklı araştırma problemlerine çözüm arayan her bir araştırma probleminin cevabı farklı veri türleri gerektirdiğinden, tek bir veri seti yeterli olmamaktadır. Nitel ya da nicel ağırlıklı bir çalışmanın araştırma problemlerine yanıt ararken, nicel ya da nitel verilere gereksinim duyulduğunda bu desen kullanılır (Clark, Creswell, Green ve Shope, 2008).

Bu araştırmanın verileri, nicel ve nitel veriler eşit ağırlıkta olacak biçimde, doküman incelemesi, anket, bireysel görüşme ve odak grup görüşmesi teknikleri kullanılarak toplanmıştır. Bu veriler kimi zaman eş zamanlı, kimi zaman da sıralı bir şekilde toplanmıştır. Veri toplama süreçleri açısından değerlendirildiğinde de, bu araştırma için en uygun araştırma deseninin, çok aşamalı karma desen olduğu görülmektedir.

2.3. Araştırmanın Evreni

Herhangi bir araştırma kapsamına giren obje, olay ve bireylerin tümüne evren denir (Arseven, 2001). Bu araştırmanın evrenini 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerine başvuran bireyler oluşturmaktadır. Araştırmada programa başvuranların doldurduğu başvuru formlarına ve başvurusu kabul edilen katılımcıların doldurduğu final raporlarının hepsine; yani

evrenin tamamına ulaşılmıştır. Anketi doldurması gereken katılımcı sayısını hesaplayabilmek için araştırmanın evreni ise 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet içi Eğitim Faaliyetlerine başvurusu kabul edilen 911 katılımcı kabul edilmiştir.

2.4. Araştırmanın Örneklemi

Örneklem, belli kurallara göre, belli bir evrenden seçilmiş ve seçildiği evreni temsil yeterliği olan küçük kümedir. Araştırmalar çoğunlukla örneklem kümeleri üzerinde yapılır ve elde edilen sonuçlar ilgili evrenlere genellenir (Karasar, 2005). Araştırmanın ikinci aşamasında evrenin tümüne ulaşma imkânı olmadığı için, örneklem hesaplamaları yapılarak, evreni temsil edecek bir örneklem alınmıştır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, örneklem sayısını hesaplayabilmek için araştırmanın evreni; 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet içi Eğitim Faaliyeti için başvuru yapıp, başvurusu kabul edilen 911 katılımcı olarak kabul edilmiştir. Bu çalışmada uygulanacak anket sonuçlarının evrene genellenebilmesi için örneklem büyüklüğü aşağıdaki formülle hesaplanmıştır:

$$n = \frac{Nz_{\alpha/2}^2 P(1-P)}{d^2(N-1) + z_{\alpha/2}^2 P(1-P)}$$

$Z_{\alpha/2}$: Belirlenen $\alpha/2$ yanılma düzeyine göre, z tablosundan bulunacak değer,

P: Ana kütlede incelenen olayın görülme sıklığı

d: Örneklem hatası

N: Evren

n: Örneklem

Bu formülde örnekleme hatası .10, anlamlılık düzeyi yani tip 1 hata düzeyi .05 ve görülme sıklığı p ve q (1-p) değerleri .5 alınmıştır. Bu hesaplamaya göre evreni temsil edecek 2007-2013 dönemi hizmet içi eğitim faaliyetleri için başvuru yapıp, başvurusu

kabul edilen bireylerden çekilen örneklem sayısı yaklaşık 85 katılımcı olmalıdır. Bu çalışmada ise başvurusu kabul edilen 113 katılımcı anketi doldurmuştur. Diğer bir ifade ile bu faaliyete katılıp başvurusu kabul edilenler belirtilen hata payları çerçevesinde temsil edilebilir; diğer bir ifade ile örneklemin evrene genellenebilirliği belirtilen hata payı kapsamında sağlanmıştır.

Ayrıca çalışmanın nicel veri kaynakları şu şekilde özetlenebilir: Nicel veriler, 2007-2013 yılları arasında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerinde yer alan ve anketi yanıtlayan 113 katılımcıdan, 2010-2013 yıllarında söz konusu programda yer alan 538 katılımcının doldurduğu final raporlarından, 2007-2013 yıllarında bu faaliyetlerde yer almak isteyen 2749 katılımcının doldurduğu başvuru formlarından ve 2007-2009 yıllarında bu faaliyetlerde yer alan 105 katılımcının doldurduğu final raporlarından elde edilmiştir.

Araştırmanın ikinci aşamasında bireysel görüşmeler ve odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Ayrıca gerçekleştirilecek nitel görüşmeler için çalışma grupları belirlenmiştir. Bu bağlamda Ulusal Ajansa 2007-2013 yılları arasında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı ve Okul Eğitimi (Comenius) Programı hizmet içi eğitim faaliyetlerinin işleyiş süreçlerinde görev almış 6 uzmanla⁴, proje döngüsü sırasında neler deneyimlediklerini paylaşıp tartıştıkları bir odak grup toplantısı⁵ yapılmıştır. Bunun yanında, proje deneyimi yüksek olan 8 kişi ile Ankara'da bir odak grup toplantısı yapılmıştır. Diğer bir taraftan ise Ulusal Ajans yetkilileri tarafından sunulan listeden maksimum çeşitliliğe uygun olarak seçilen toplam 47 kişi ile bireysel nitel görüşmeler⁶ yapılmıştır.

⁴ Bu görüşmelerden metin içerisine dahil edilen alıntılar U.A. şeklinde kodlanmıştır.

⁵ Bu görüşmelerden metin içerisine dahil edilen alıntılar O.G. şeklinde kodlanmıştır.

⁶ Bu görüşmelerden metin içerisine dahil edilen alıntılar G. şeklinde kodlanmıştır. Burada erkek ve kadın ayrımı E ve K harfleriyle yapılmıştır.

2.5. Verilerin Toplanması ve Veri Toplama Araçları

Araştırmada nicel ve nitel veriler eşit ağırlıkta olmak üzere anket, gözlem, bireysel görüşmeler ve odak grup görüşmeleri yolu ile toplanmıştır.

Anket Tekniği

İnsanların taşıdıkları özelliklerin, gösterdikleri davranışların, benimsedikleri kanı ya da görüşlerin ve sahip oldukları tutumların öğrenilmesinde en güvenilir kaynak kendilerinin sözlü ve yazılı açıklamalarıdır (Balcı, 2001). Bu açıdan geliştirilmiş olan çeşitli tekniklerden biri olan anket, bilgi toplama yöntemlerinden biri olarak, araştırmaya konu olan bireylerin başkaları tarafından gözlenemeyen davranışlarının ortaya çıkardığı uyarım, yansıma, tutum, düşünce ve yaşantılarına ilişkin bilgileri toplamada oldukça etkilidir (Özoğlu, 1992). Bu veri toplama aracı araştırmacının katılımı olmadan, kişisel olmayan, doğrudan araştırmak istenen kişilere bir takım sorulardan oluşur (Ekiz, 2003). Anket; toplumu ilgilendiren çeşitli konularda objektif bilgi toplamak için kullanılan bir araçtır (Gökçe, 2004).

Bu çalışmada; 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri başvuru ve final raporlarından elde edilmiş anket verileri ve araştırma için hazırlanan Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri Etkililik Anketinden (Ek 1-2) elde edilen veriler kullanılmıştır.

Araştırma konusunda geniş bir literatür incelemesi, araştırmanın amacını ve sınırlarını belirleyen araştırma problemlerinin yazılması ve araştırma problemlerindeki değişkenlerin belirlenmesi, verilerin toplanması için düzenlenen anket işleminden önce gelmelidir (Arseven, 2001). Bu araştırmanın değişkenleri, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programlarını yürüten Ulusal Ajans tarafından sağlanan verilerin incelenmesi ile belirlenmiştir.

2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti Başvuru Formu

İlgili programa katılmak isteyen bireylerin doldurmak zorunda oldukları Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanmış bilgi toplama formu.

2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti Final Raporları

İlgili programa katılan bireylerin gerçekleştirdikleri etkinliklere ilişkin bilgi toplayabilmek için kullanılan ve Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan formlar.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti Etkililik Anketi

Uluslararası raporların ve ilgili literatürün incelenmesi ile elde edilen bilgilerin anket maddelerine dönüştürülmesi sonucunda oluşturulmuştur. Katılanlar ve reddedilenler anketleri 6 bölümden oluşmaktadır. Sorular, likert tipi ve çoktan seçmeli sorulardan oluşmaktadır. Her iki ankette ortak ve farklı sorular bulunmaktadır. Bu anketin geliştirilme amacı, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim faaliyeti çerçevesinde gerçekleştirilen etkinlikler boyunca ve etkinlikler sonrasında katılımcıların deneyimlerini ve söz konusu faaliyetlerin hayatlarında yarattığı etkileri belirlemektir. Bu bağlamda anket soruları genel, uygunluk/ilgililik, etkinlik, verimlilik ve yaygınlaştırma olmak üzere beş tema altında toplanmıştır. Anket soruları daha sonra akademisyenler ve Ulusal Ajans uzmanları tarafından incelenmiş gerekli düzeltmeler yapılarak son halini almıştır.

2.6. Anket Geçerliliği

Yüzeysel geçerlilik, bir testin/ölçeğin araştırılan yapıyı ölçüp ölçmediğine ilişkin olarak araştırmacının kendisinin, yakın çevresindeki arkadaşlarının, araştırılan konu hakkında uzman olmayan diğer kişilerin ve pilot araştırmaya katılan cevaplayıcıların kanaat ve görüşlerinin toplanmasıyla elde edilir (Şencan,2005). Bu çalışmada 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti başvuru formlarından ve final raporlarından elde edilmiş anket verileri kurum içi uzmanlar tarafından hazırlanmıştır. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti Etkililik Anketi (Ek 1-2) ise eğitim bilimleri uzmanları tarafından hazırlanmış, Ulusal Ajans uzmanları ile birlikte anketin son hali verilmiştir.

2.7. Anket Güvenirliği

Güvenirlilik, bir ölçme aracının, ölçmeyi hedeflediği özelliği ne kadar doğru ölçtüğü anlamına gelmektedir (Hovardaoğlu, 2000). Genelde bir aracın güvenilir olması için, ölçeceği fenomeni geçerli ve tutarlı ölçebilmesi ve tekrar elde edilebilir sonuçlar üretmesi gerekir (Özdamar, 2004).

2.8. Bireysel Görüşmeler

Steward ve Cash (1985) görüşmeyi, önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim süreci olarak tanımlamaktadır. En sık kullanılan nitel araştırma yöntemlerinden biri olan görüşmeler, sosyal olguların göreliliğini ve hareketliliğini bir an için de olsa yakalamaya ve anlamaya yöneliktir. Bu yöntemlerin en önemli katkısı, araştırılan konuyu, ilgili bireylerin bakış açılarından görebilmeye ve bu bakış açılarını oluşturan sosyal yapıyı ve süreçleri ortaya koymaya olanak vermesidir.

Görüşme soruları hazırlanma sürecinde uluslararası değişim programları üzerinde deneyimi olan eğitim bilimleri uzmanları tarafından literatür taraması yapılmıştır. Bu uzmanlar tarafından hazırlanan taslak görüşme soruları Ulusal Ajans uzmanlarıyla paylaşılmış, sorular üzerinde tartışılmış ve görüşme sorularına son hali verilmiştir. Bu bağlamda hazırlanan görüşme soruları genel, uygunluk/ilgililik, etkinlik, verimlilik ve yaygınlaştırma olmak üzere beş tema altında toplanmıştır.

Bu araştırma kapsamındaki bireysel görüşmeler, 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerine başvuruları kabul edilen bireylerle gerçekleştirilmiştir ve yaklaşık 30-40 dakika sürmüştür.

2.9. Odak Grup Görüşmeleri

Grup ortamı, insanları, herhangi bir konudaki görüşlerini ve algılarını, sebepleriyle ve gerekçeleriyle açıklamaya teşvik eder. Eğer bir araştırma insan davranışının bu yönlerini araştırıyorsa, bu durum grup görüşmesini çekici bir veri toplama yolu haline getirir (Punch, 2005). Bu çalışmada katılımcılarla odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Odak grup katılımcıları, önceden belirlenmiş olan konu başlığını bir oturum başkanının (moderatör) yönlendirmesi ya da yönetimi altında tartışırlar. Moderatör, grup üyeleri

arasındaki ilişkiyi canlandırmak ve tartışmanın konu başlığından uzaklaşmamasını sağlamak için odak gruba katılır. Tipik bir odak grup oturumu 1-3 saat arasında sürebilmektedir. Odak grup oturumları ideal olarak bu tür oturumlar için düzenlenmiş mekânlarda gerçekleştirildiğinde daha sağlıklı sonuçlar verirler (Steward ve Shamdasani 1990).

Odak grup görüşme sorularının hazırlanması sürecinde uluslararası değişim programları konusunda deneyimi olan eğitim bilimleri uzmanları tarafından literatür taraması yapılmış, hazırlanan taslak görüşme soruları Ulusal Ajans uzmanlarıyla paylaşılarak sorular üzerinde tartışılmış ve görüşme sorularına son hali verilmiştir.

Bu araştırmanın amaçları bağlamında ilk odak grup görüşmesi Ulusal Ajans'ta kurum içi yönetici ve uzmanlarla yapılmıştır. Bu görüşme ile 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerini yönetme ve yürütme süreci, bu sürecin değişen, gelişen veya değiştirilemeyen yönleri ve devam etmekte olan sorunlar ortaya konulmuştur. Ayrıca program yönetici ve uzmanlarının, söz konusu programlar çerçevesinde gerçekleştirilen etkinliklerin katılımcılar üzerindeki etkileri konusundaki izlenimleri de belirlenmiştir. İkinci odak grup görüşmesi ise 2007-2013 yılları arasında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerine ve Okul Eğitimi (Comenius) Programı Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerine katılan 8 kişi ile yapılmıştır. Bu kişiler, anketlere yanıt veren ve 2007-2013 arasında farklı yıllarda faaliyetlere katılanlar arasından seçilmiştir.

2.10. Verilerin Analizi

Nicel Verilerin Analizi

Anket, başvuru ve final raporlarından elde edilen sınıflama ve sıralama ölçeği verileri SPSS 16 paket programına işlenmiş ve Kay-Kare tekniğiyle analiz edilmiştir. Kay-Kare testi iki sınıflamalı değişkenin düzeylerine göre oluşan düzeneklerde gözlenen sayılarla değerlerle, beklenen sayıların değerleri birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test eder (Büyüköztürk, 2008). Analizde beklenen değeri 5'ten küçük gözenek sayıların, toplam gözenek sayısının %20'sini aştığı görüldüğünden anlamlılık testine ilişkin yorumlar yapılmamış (Büyüköztürk, 2008) fakat yorumlarda çapraz grafikler üzerinden sadece frekans ve yüzdeler kullanılarak yapılmıştır (Büyüköztürk 2008). Çapraz grafik herhangi bir konuyla ilgili olarak sınıflama ya da sıralama ölçeğinde belirlenen görüşlerin, sınıflamalı bir değişkene göre oluşan alt gruplar bakımından genel olarak incelenmesi olanağı sunar (Büyüköztürk, 2008). Bu çalışmada anket sonuçları frekans, yüzde, Kay-Kare tekniği ve çapraz grafikler oluşturularak analiz edilmiştir.

Nitel Verilerin Analizi

Nitel araştırma, sosyal olguları bağlı buldukları çevre içerisinde araştırmayı ve anlamayı ön plana alan bir yaklaşımdır (Glaser, 1978). Çalışmanın bu aşamasında bireysel ve odak grup görüşmesinin tercih edilmesinin nedeni, anket çalışmasından elde edilen sonuçlar ile nitel çalışma bulgularının birlikte yorumlanarak Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerinin katılımcılar üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Her görüşmede sorular katılımcılar tarafından sırayla cevaplandırılmış ve görüşme süreci katılımcılar ekleyeceği bilgiler olmadığı ana kadar devam etmiştir. Daha sonra ses kayıtları bilgisayar ortamına aktarılmış, düzenlenip analiz sürecine geçilmiştir.

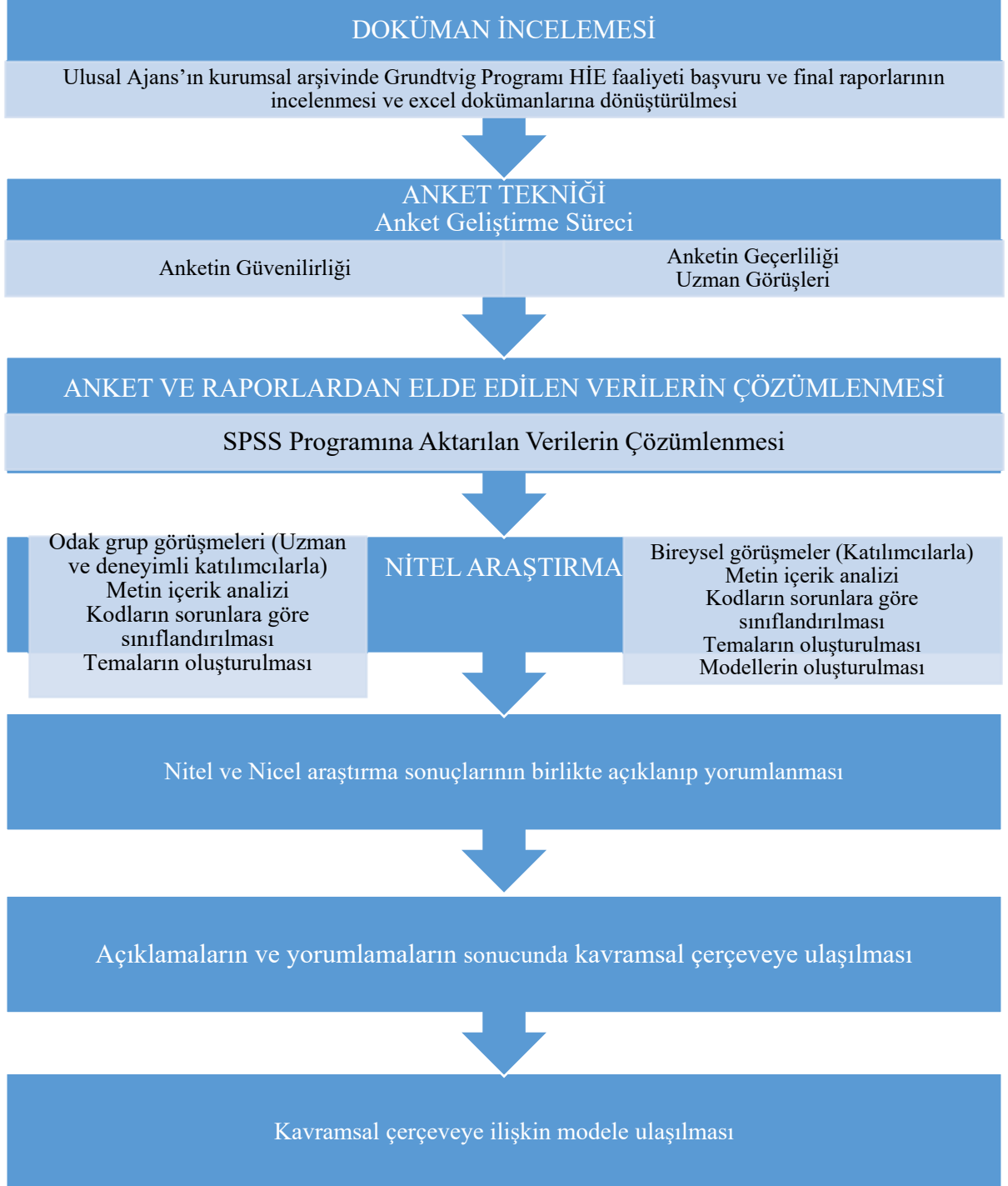
Verilerin çözümlenmesi, içerik analizi yöntemi ile yapılmıştır. Bu analiz sürecinde QSR NVIVO 8 nitel araştırma programı kullanılmıştır. İçerik analizinde amaç, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım

ve Şimşek, 2005). Bu nedenle içerik analizinin ilk aşaması olan görüşme metinleri üzerinden kodlamalar yapılmıştır. Kodlama aynı teorik ya da betimsel fikri örneklendiren metin parçalarını ya da veri parçalarını belirleme sürecidir (Gibbs, 2002; Akt. Kuş, 2006). Görüşme kayıtlarının bu şekilde kodlanıp, temalaştırılması içerik analizinin yapısına uygundur. Bu kodlama işlemleri QSR NVIVO 8 bilgisayar programında gerçekleştirilmiştir. Tema başlıkları altında sınıflanan kodlar grafikleştirilmiştir.

QSR NVIVO 8 nitel araştırma programında veriler arasındaki bağlantıları, ilişkileri görselleştirmek üzere çeşitli modeller oluşturulabilmektedir. Nitel araştırma desenleri içinde model hazırlamak önemli bir süreç olarak görülmekte ve önerilmektedir (Miles ve Huberman, 1994). Bu çalışmada da, QSR NVIVO 8 programı kullanılarak, görüşme verileri kodlanıp temalar haline getirilmiş, ardından analiz sonuçları (çıktılar) modeller şeklinde ifade edilmiştir.

Bu bağlamda anket, rapor, bireysel görüşmeler ve odak grup görüşmelerinden elde edilen veriler genel, uygunluk/ilgililik, etkinlik, verimlilik ve yaygınlaştırma olmak üzere beş başlık altında birlikte yorumlanarak analiz süreci tamamlanmıştır.

2.11. Araştırma Deseni Şeması

BÖLÜM III

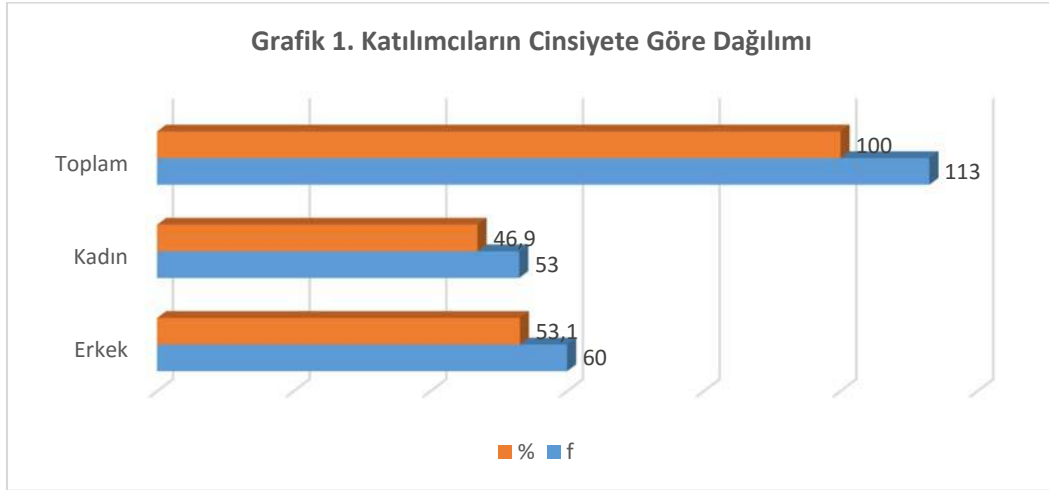
BULGULAR VE YORUM

3.1. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerine Katılanlar Anketine İlişkin Bulgular ve Yorum

3.1.1. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmetiçi Eğitim Faaliyeti⁷

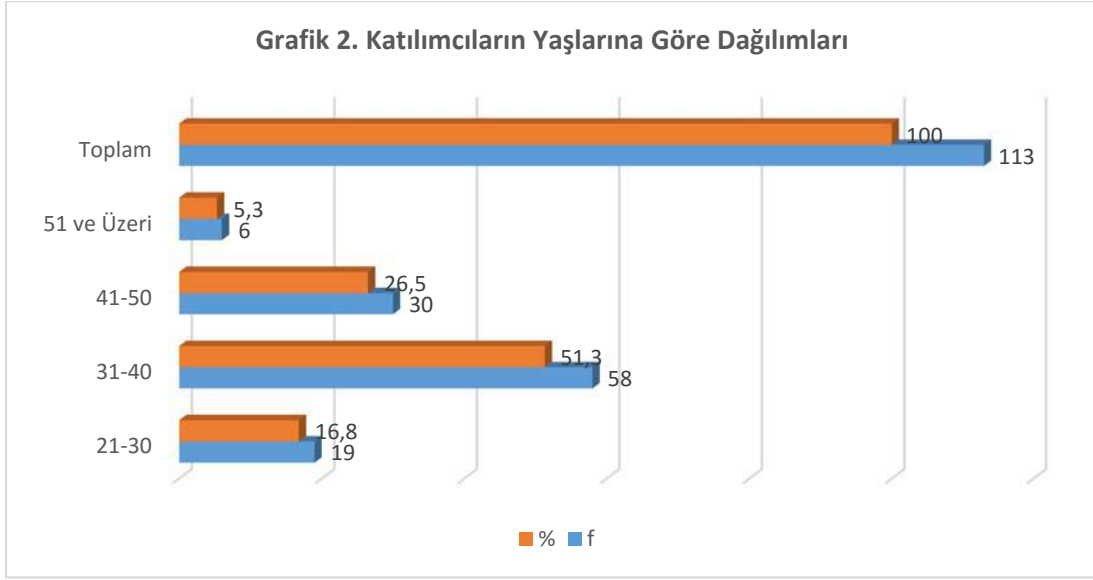
Betimsel/Çapraz Analizler

Bu bölümde, T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı adına, 2007-2013 yılları arasında Başkanlık bünyesinde yürütülen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi ve Etki Analizi söz konusu program yararlanıcılarının katıldıkları ankete verdikleri bilgiler bağlamında analiz edilmiştir.

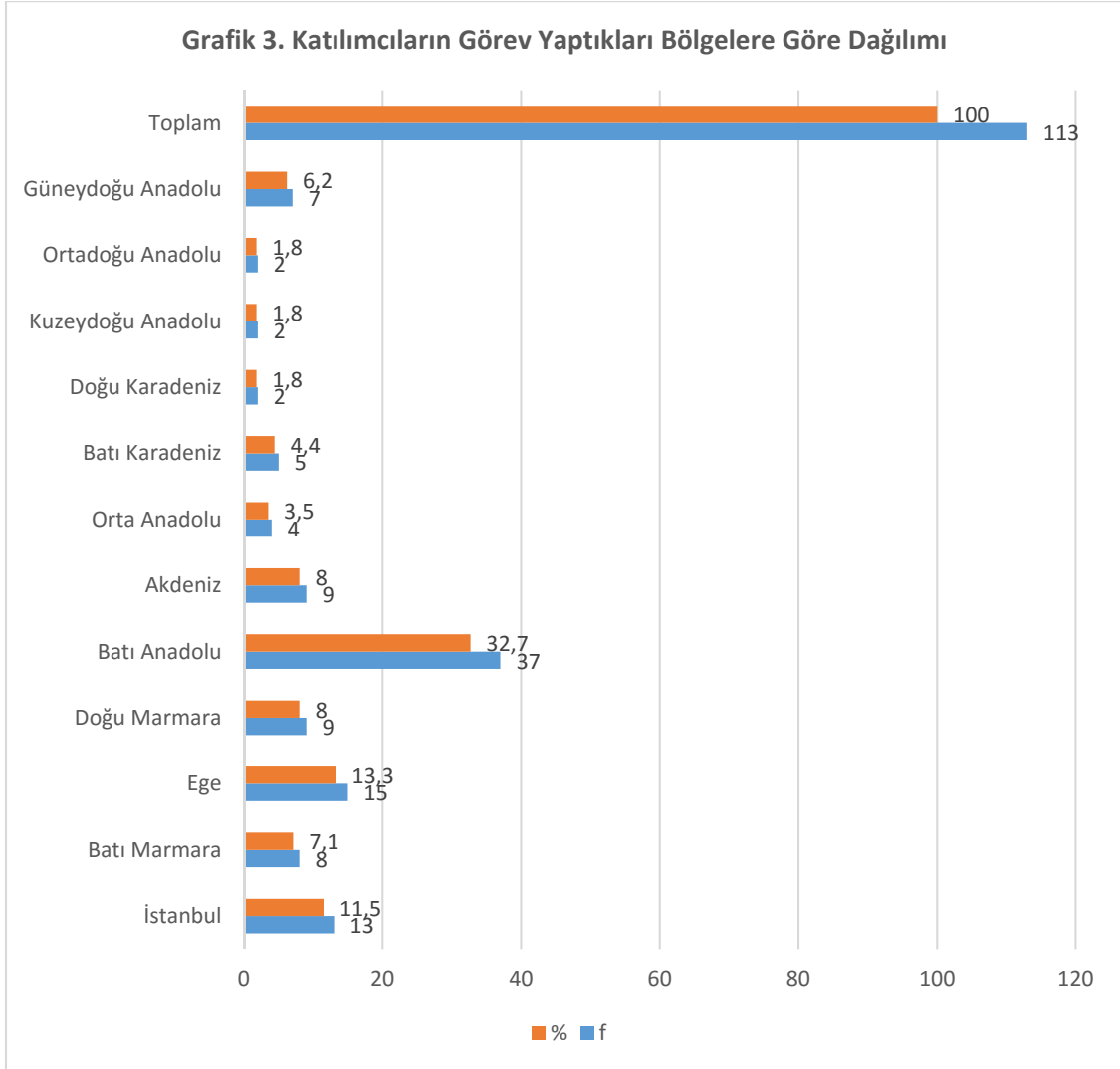

Grafik 1, 2007-2013 yılları arasında yürütülen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin yararlanıcıları arasından bu araştırmaya katılanların toplam sayısı ve cinsiyete göre dağılımını göstermektedir. Buna göre, araştırma amaçları çerçevesinde oluşturulan anketi yanıtlayan katılımcıların sayısı 113'tür. Katılımcıların %46,9'u kadın (53 kişi), %53,1'i ise erkektir (60 kişi).

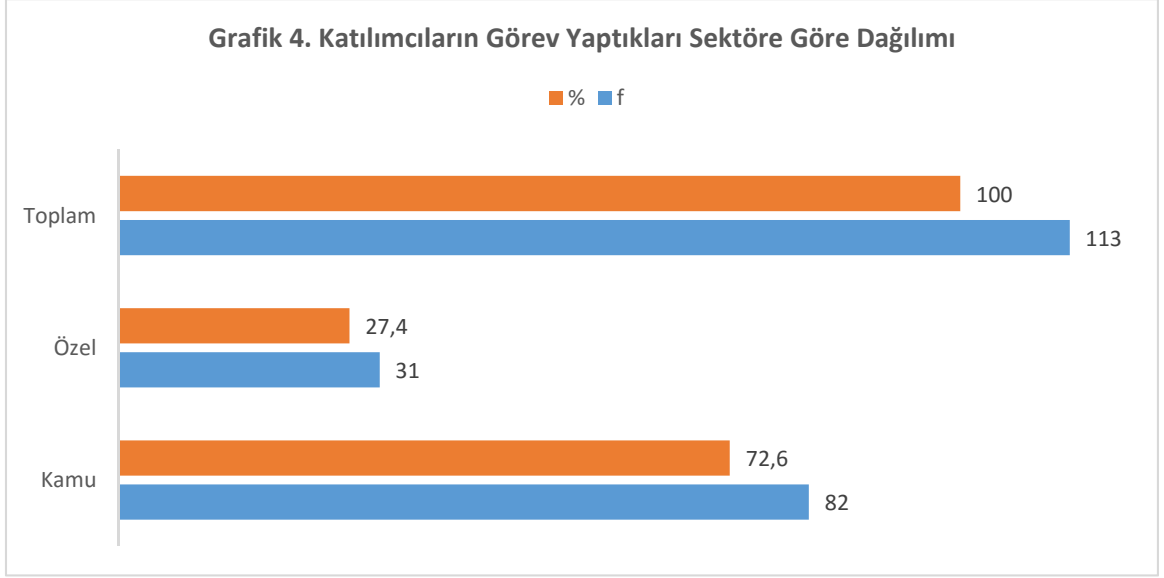
⁷ Metnin bundan sonraki kısımlarında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı Hizmetiçi Eğitim terimi kısaltılarak Grundtvig Programı HİE şeklinde kullanılacaktır.

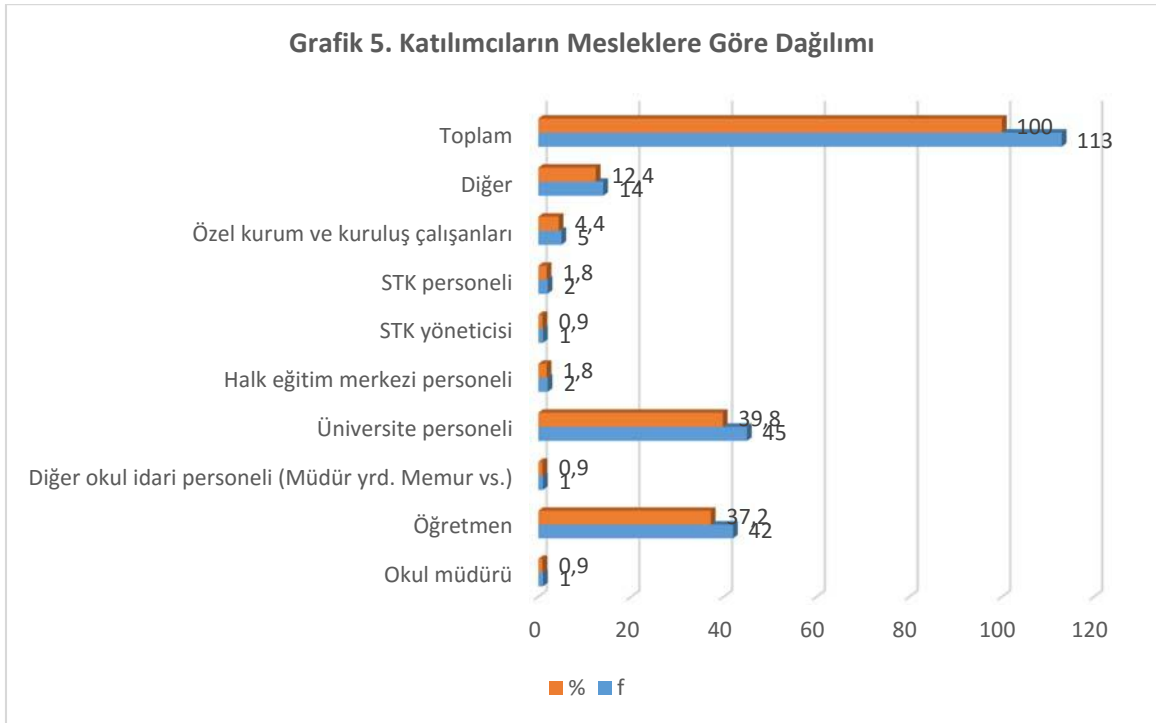
Ankete katılanların büyük çoğunluğunun (%51,3'ü) 31-40 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Katılımcıların %16,8'inin 21-30 yaş aralığında, %26,5'inin ise 41-50 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. 51 yaş ve üzeri olan katılımcıların oranının ise %5,3 olması dikkat çekmektedir. Bu verilerden katılımcıların ağırlıklı olarak 40 yaş altında olduğu, 40 yaş üzerinde olan katılımcıların toplam yüzde içerisinde sınırlı kaldığı anlaşılmaktadır.

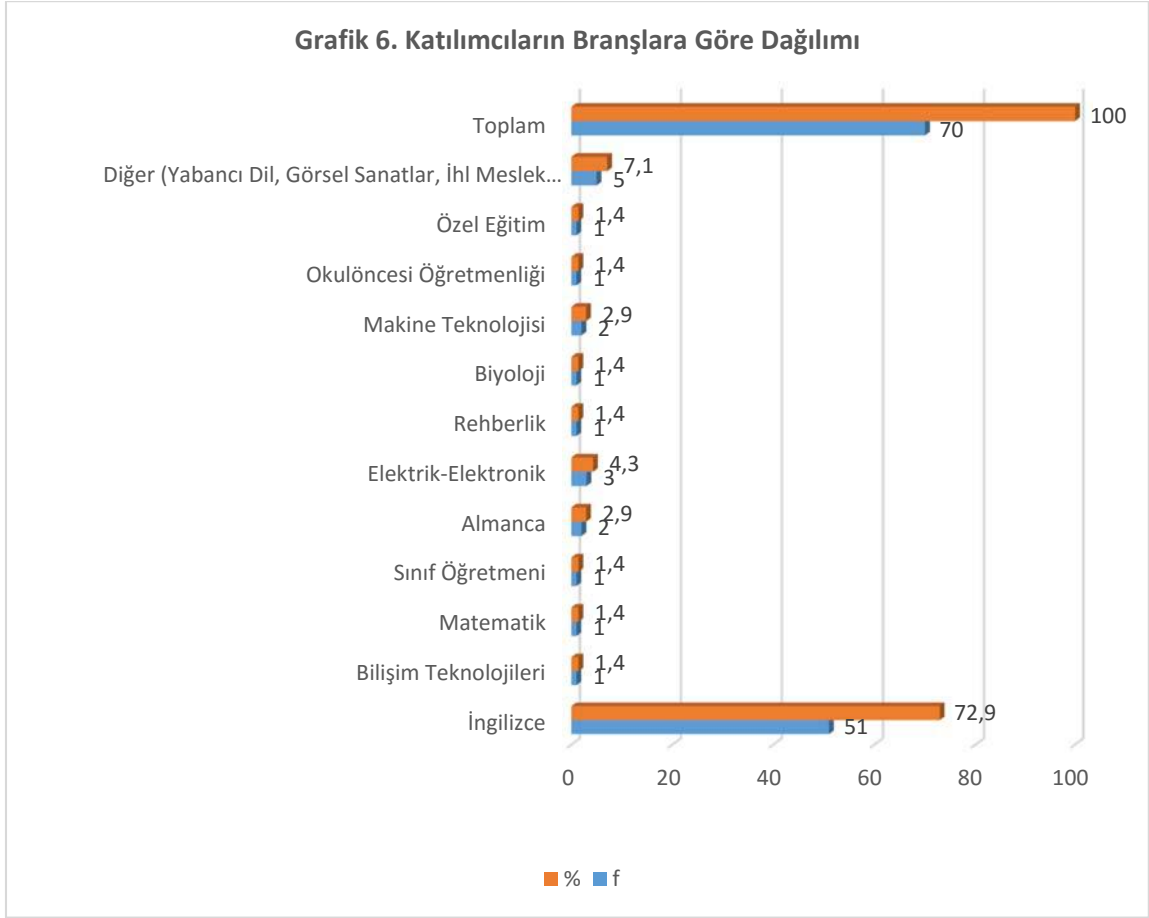
Grafik 3'te Türkiye İstatistik Kurumunun NUTS 1 sınıflandırmasına göre ayrılan 12 bölgeye göre katılımcıların faaliyete katıldıkları zaman hangi bölgede görev yaptıklarına ilişkin veriler yer almaktadır. Katılımcıların 32,7'sinin Batı Anadolu bölgesinden, %11,5'inin İstanbul bölgesinden %8'inin Akdeniz bölgesinden, %13,3'ünün Ege bölgesinden olduğu görülmektedir. Katılımcıların en az oranlarla temsil edildiği bölgelerin ise Kuzeydoğu Anadolu (%1,8), Ortadoğu Anadolu (%1,8) ve Doğu Karadeniz (%1,8) olduğu anlaşılmıştır.

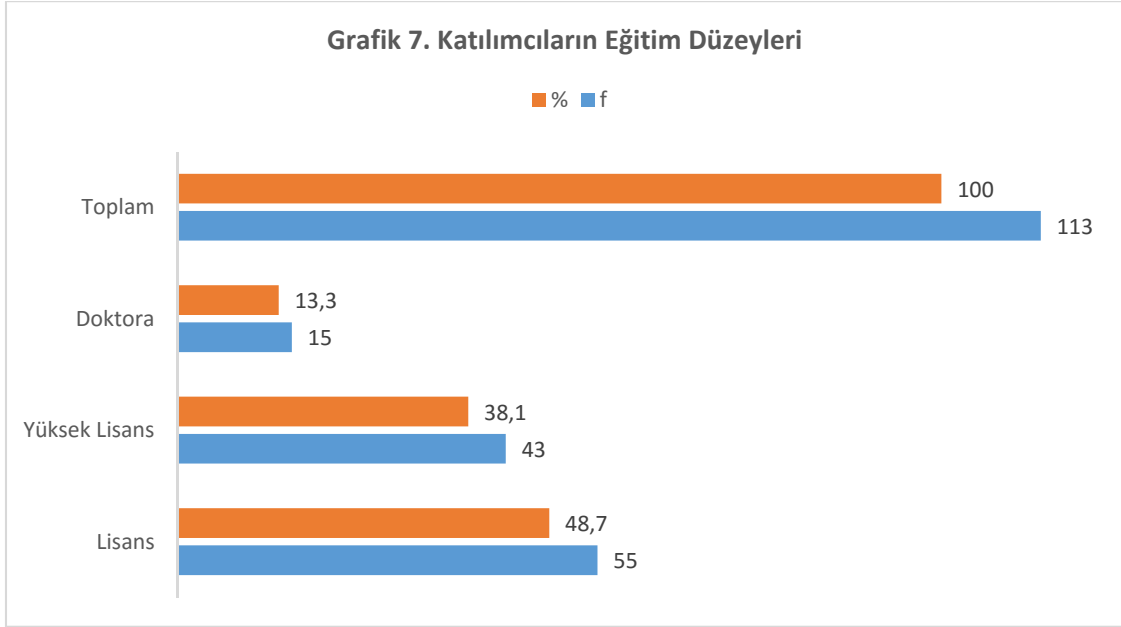
Grafik 4'te katılımcıların görev yaptıkları sektöre göre dağılımlarına ilişkin veriler yer almaktadır. Bu verilere göre katılımcıların %27,4'ü özel sektörde, %72,6'sı ise kamu kurumlarında görev yapmaktadırlar.

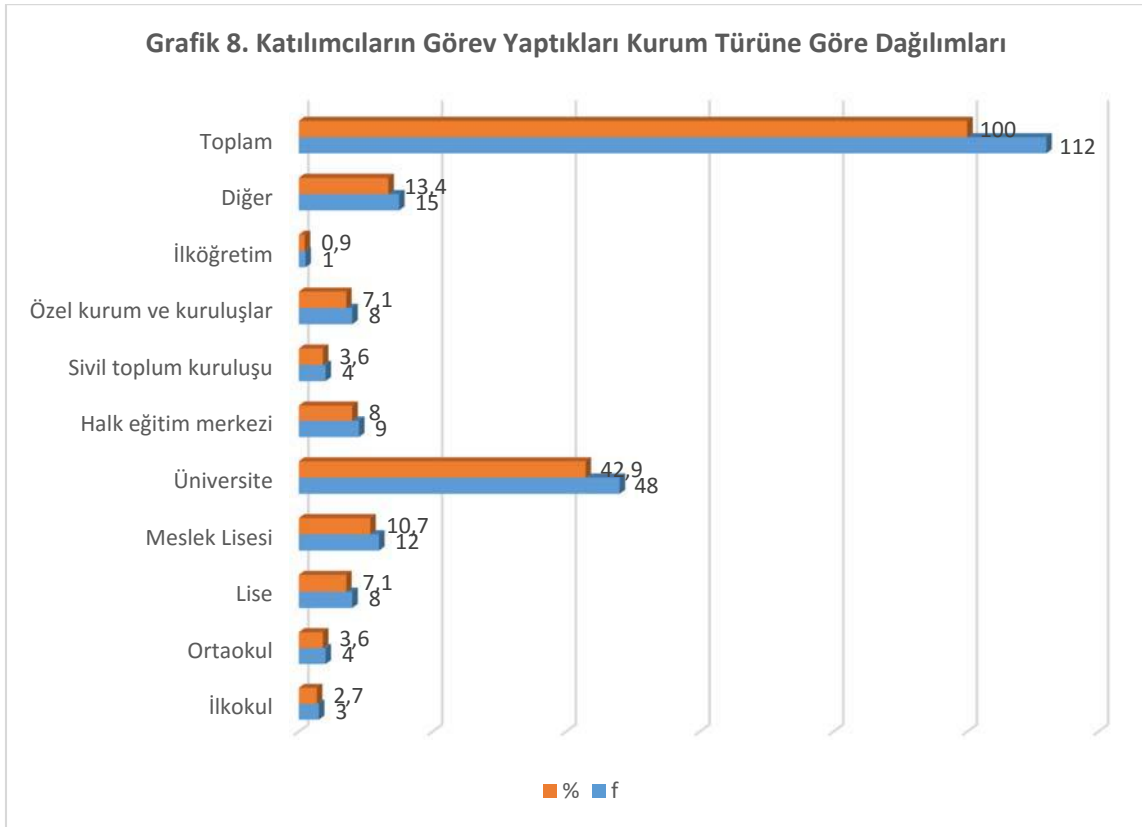
Grafik 5'te katılımcıların başvuru yaptıkları dönemde hangi işi yaptıklarına dair veriler yer almaktadır. Katılımcıların çok ciddi bir oranı (%39,8) üniversite personelinden ve (%37,2) öğretmenlerden oluşmaktadır. Katılımcılar arasındaki diğer işlerde çalışanların oranı ise bu iki meslek grubu dışındaki katılımcılara göre daha yüksek (%12,4) bir orandadır. Bu veriden hareketle katılımcılar arasında tanımlı hedef kitleden farklı bir grubun varlığından söz edilebilir. Katılımcıların toplam yüzde içerisinde çok az bir oranını oluşturanların ise okul idari personeli, özel kurum ve kuruluşlarda çalışanlar, STK çalışanları, Halk Eğitim Merkezi çalışanları ve okul müdürleri olduğu anlaşılmıştır.

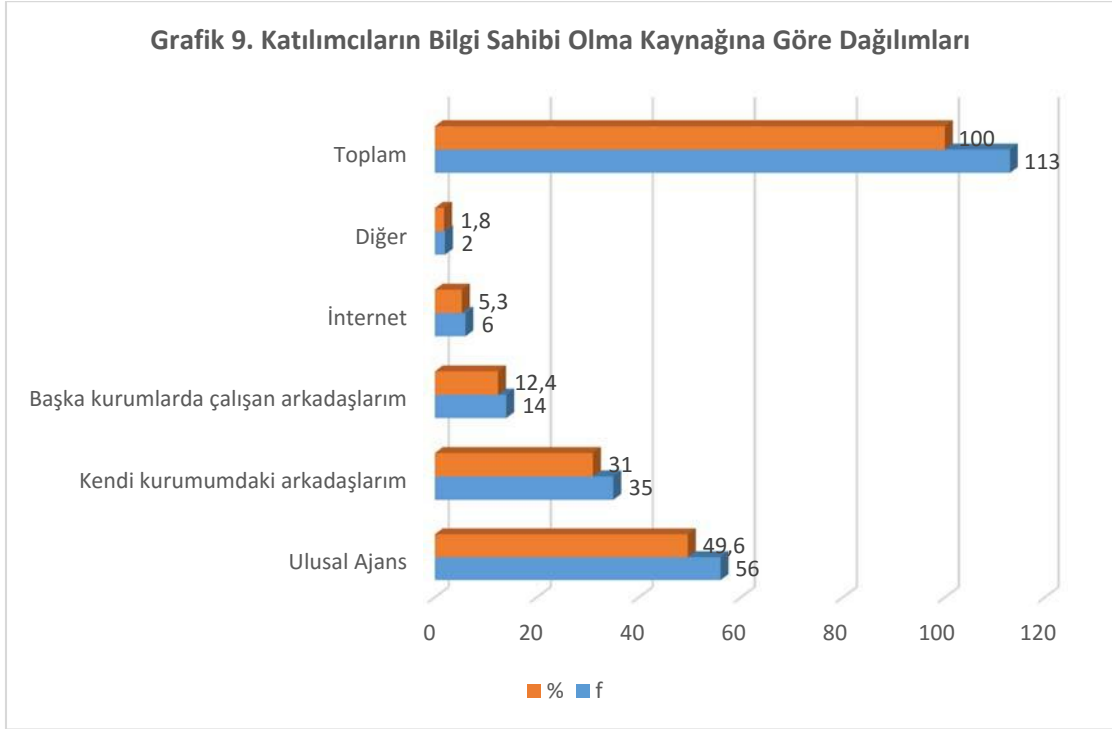
Grafik 6’da katılımcıların büyük çoğunluğunun (%72,9’unun) İngilizce branşından olduğu görülmektedir. Diğer branşlardan olan katılımcıların oranlarının sınırlı sayıda olduğu ve bu sınırlılık içerisinde herhangi bir branşta yoğunlaşma görülmediği anlaşılmıştır. Katılımcıların ciddi bir oranının İngilizce öğretmenlerinden oluşması faaliyetlerin yapısı ve içeriği itibari ile değerlendirilmesi gereken bir durumdur. Faaliyetlerin Avrupa ülkelerinde ve yabancı dilde gerçekleşiyor olması, dolayısıyla hali hazırda dil problemi bulunmayan kişilerin katılımının daha olası olması bu dağılımın en temel belirleyicilerinden olabilir.

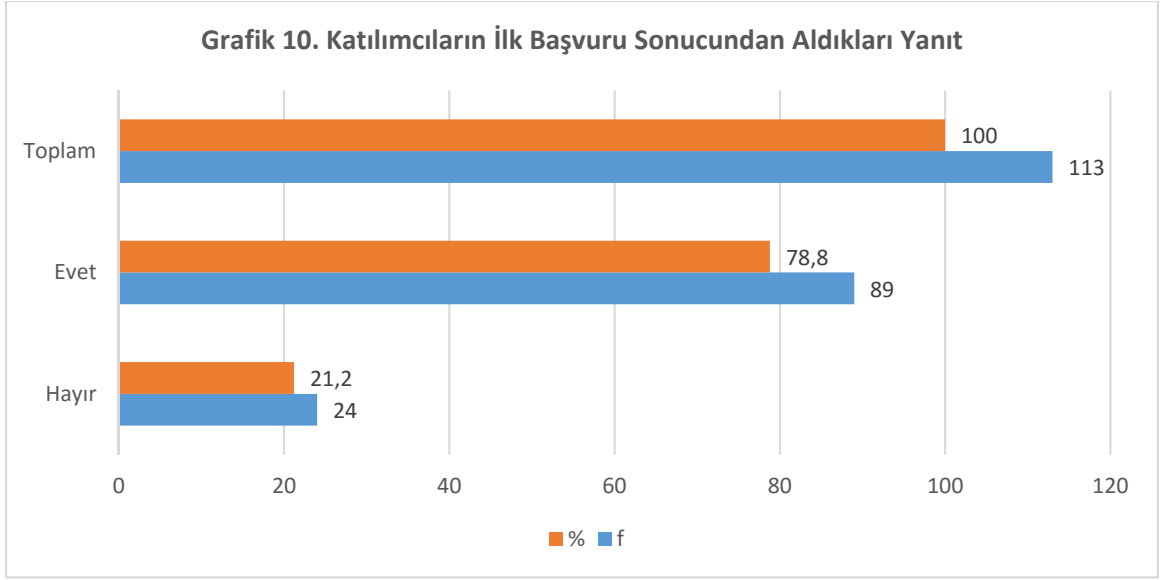
Anketi yanıtlayan katılımcıların eğitim düzeyi incelendiğinde, Grafik 7’de de görüldüğü gibi, söz konusu faaliyete dâhil olanların %48,7’sinin (55 kişi) lisans mezunu oldukları görülmektedir. Yüksek lisans düzeyinde eğitim almış olanların oranı %38,1 (43 kişi), doktora düzeyinde eğitim almış olanların oranı ise %13,3’tür (15 kişi).

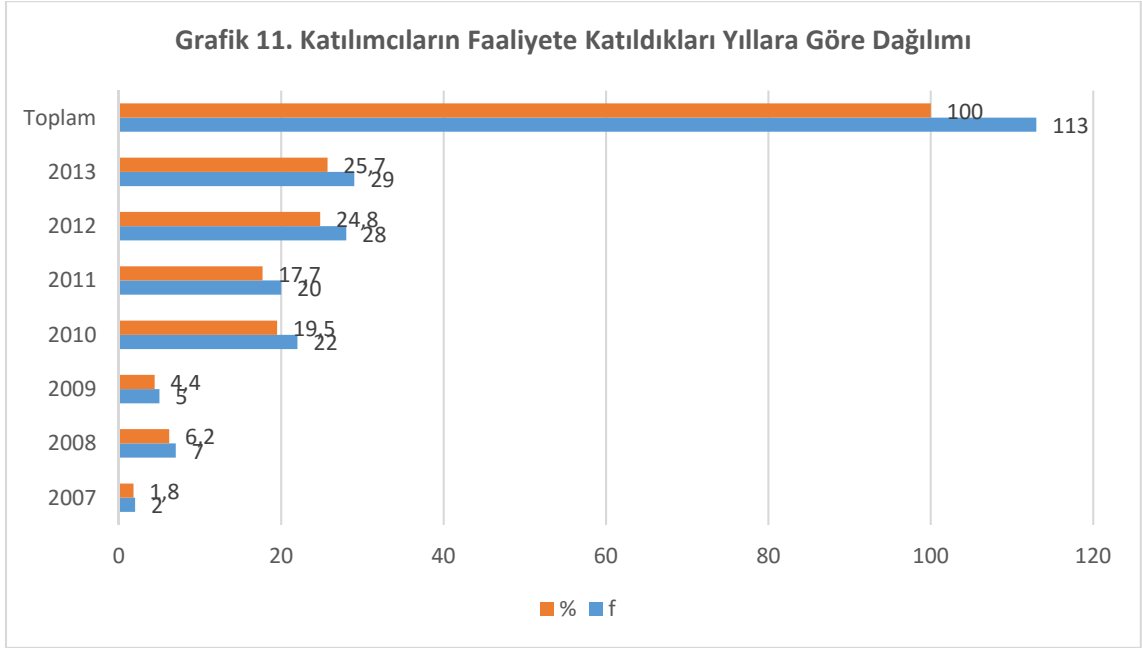
Grafik 8’de katılımcıların hangi kurum türünde çalıştıklarına dair veriler yer almaktadır. Katılımcıların büyük bir oranının üniversite (%42,9) ve meslek lisesi (%10,7) düzeyinde çalıştıkları görülmektedir. Bu oranları %13,4 ile diğer çalışan katılımcılar takip etmektedir. Bir kişi ise görev yaptığı kurum hakkında bilgi vermemiştir. Burada göz önünde bulundurulması gereken durum katılımcıların önemli bir oranının öğretmenlerden oluştuğudur. Katılımcıların ilkokul, ortaokul ve liselere göre dağılımında elbette diğer idari personelin de olduğu gerçeği dikkate alınarak, öğretmenlerin eğitim kademelerine göre dağılımları üzerinden bir değerlendirme yapılabilir. Katılımcı oranlarının üniversite düzeyinde yoğunlaşmış olması, bu eğitim kademelerinin faaliyetlerin içeriği ile örtüşmesi ya da faaliyetlere katılımında herhangi bir avantaj sağlayıp sağlamama durumları üzerinde düşünmeyi gerektirmektedir.

Grafik 9’da faaliyete katılanların faaliyetle ilgili hangi kaynaktan bilgi sahibi olduklarına ilişkin veriler yer almaktadır. Faaliyete katılanların %49,6’sının Ulusal Ajanstan, %31’nin kendi kurumundaki arkadaşlarından, %12,4’ünün başka kurumlarda çalışan arkadaşlardan, %5,3’ünün ise internetten bilgi sahibi oldukları anlaşılmıştır.

Grafik 10, katılımcıların, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine ilk başvuruları çerçevesinde aldıkları yanıtları göstermektedir. Buna göre, ilk başvuruları kabul edilenlerin oranı %78,8 (89 kişi), kabul edilmeyenlerin oranı ise %21,2'dir (24 kişi). Kabul edilme oranının oldukça yüksek olması, başvuru sayısı ve tercih edilen faaliyet ile yakından ilişkili olabilir.

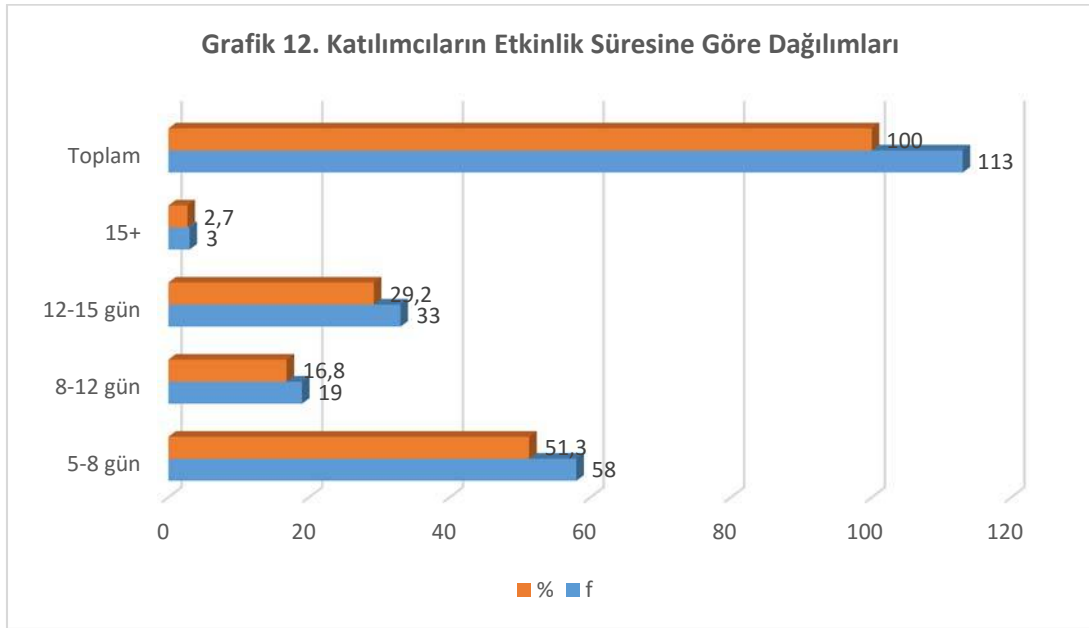
Anketi yanıtlayan katılımcıların, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmetiçi Eğitim Faaliyetine katıldıkları yıllara göre dağılımını gösteren Grafik 11 incelendiğinde, katılımcıların %25,7'sinin (29 kişi) 2013 yılında söz konusu faaliyete katıldıkları anlaşılmaktadır. Bir sıralama çerçevesinde bakıldığında, katılımcıların %24,8'i 2012, %19,5'i 2010, %17,7'si 2011, %6,2'si 2008, %4,4'ü 2009, %1,8'i ise 2007 yılında faaliyete katılmışlardır.

Tablo 1. Faaliyetlerin Yapıldığı Ülke

Ülkeler	f	%
Almanya	3	2,7
Avusturya	1	0,9
Birleşik Krallık	44	38,9
Çek Cumhuriyeti	5	4,4
Fransa	5	4,4
Hollanda	5	4,4
İrlanda	5	4,4
İspanya	4	3,5

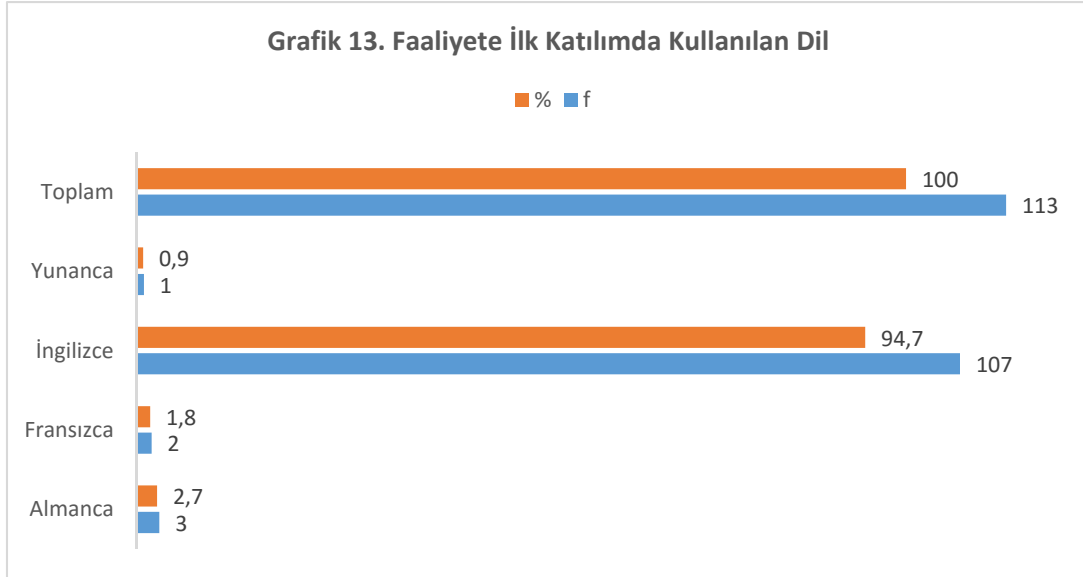
İsveç	2	1,8
İtalya	26	23
Letonya	4	3,5
Malta	2	1,8
Portekiz	3	2,7
Romanya	1	0,9
Slovenya	1	0,9
Yunanistan	2	1,8
Toplam	113	100

Tablo 1’de katılımcıların faaliyete katılmak amacıyla hangi ülkelere gittiklerine dair veriler yer almaktadır. Faaliyetlerin hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde gerçekleşmiş olmasının yanında, İtalya’da (%23) ve Birleşik Krallık’ta (%38) faaliyete katılanların dikkat çekici bir oran teşkil ettiği anlaşılmaktadır.

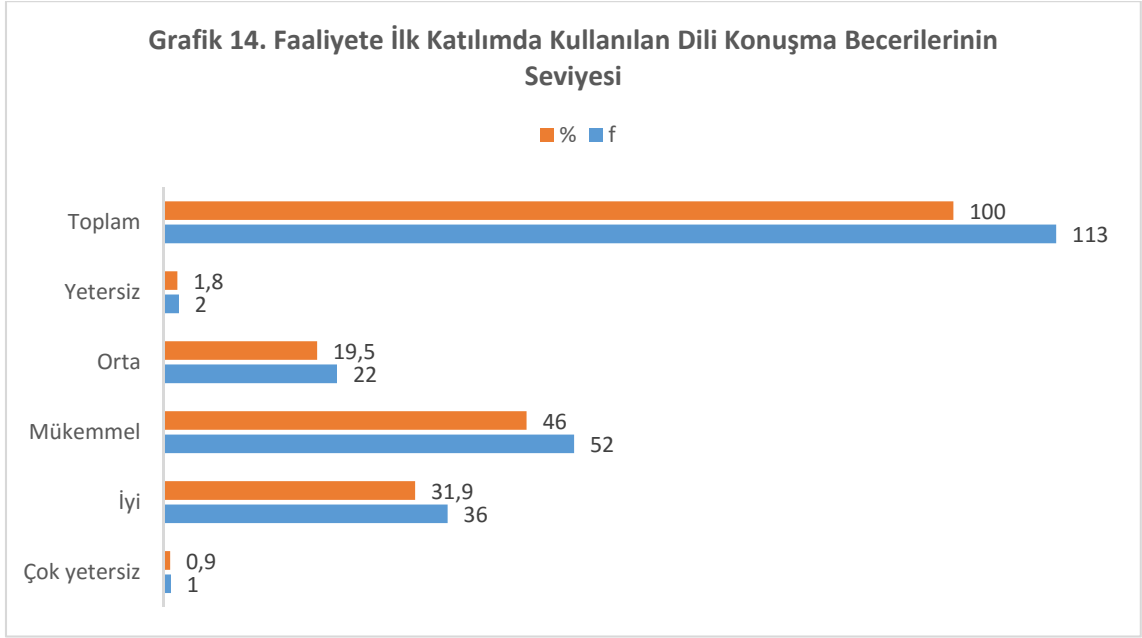

Grafik 12’de katılımcıların faaliyetlere kaç gün süre ile katıldıklarına ilişkin veriler yer almaktadır. Katılımcıların %51,3’ü faaliyete 5-8 gün, %16,8’i 8-12 gün, %29,2’si 12-15 gün süreyle ve %2,7’si 15 günden fazla süre ile katılmışlardır. Bu verilerden hareketle,

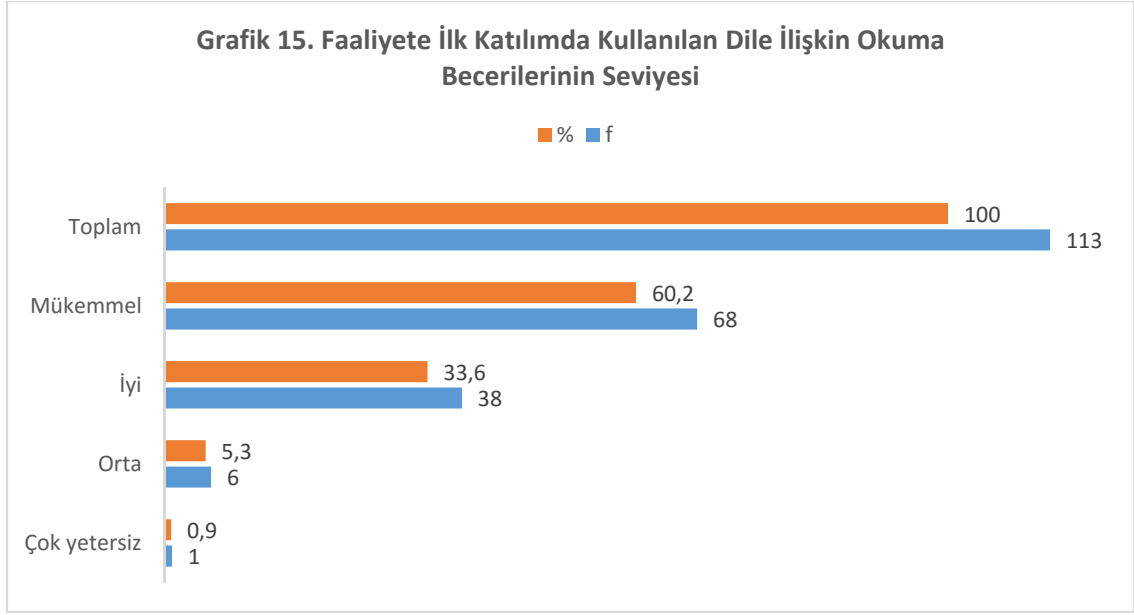
katılımcıların katıldıkları faaliyetlerin çoğunlukla bir ya da iki hafta sürdüğü söylenebilir.

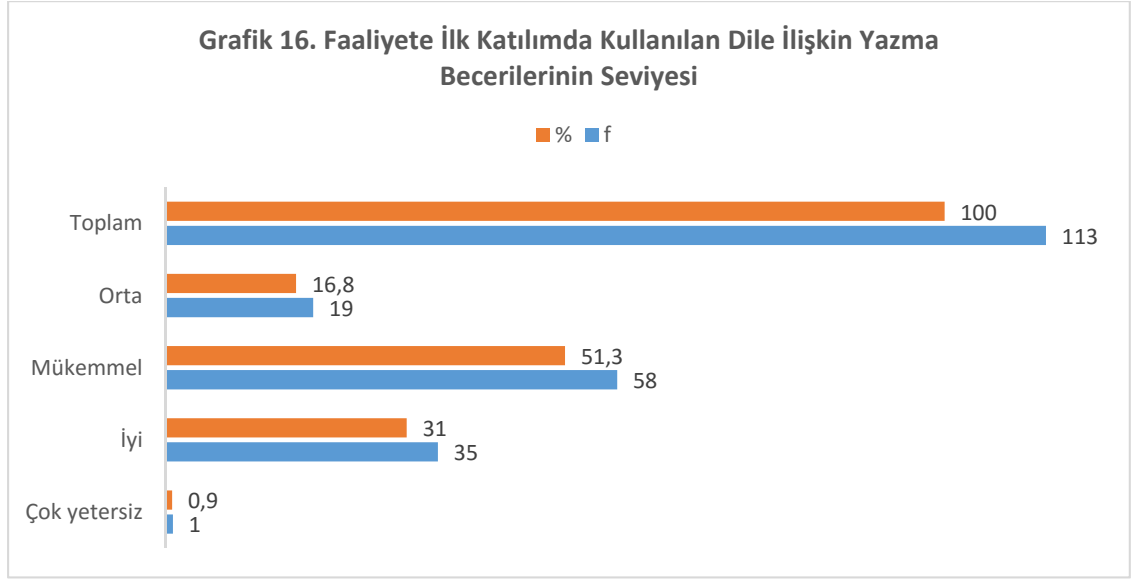
Grafik 13'te, anketi yanıtlayan katılımcıların, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti çerçevesinde ilk katıldıkları faaliyette kullanılan dile ilişkin veriler sunulmuştur. Grafik 13 incelendiğinde, dâhil oldukları faaliyet dilinin İngilizce olduğunu belirtenlerin oranı %94,7'dir (107 kişi). İngilizce dışında kullanılan diller ise sırasıyla %2,7 (3 kişi) Almanca, %1,8 (2 kişi) Fransızca ve %0,9 (1 kişi) Yunanca'dır. Hem uluslararası olması hem de Türkiye'de bilinen en yaygın dil olması itibariyle katılım dilinin İngilizce olması doğal bir sonuç olarak karşılanabilir.

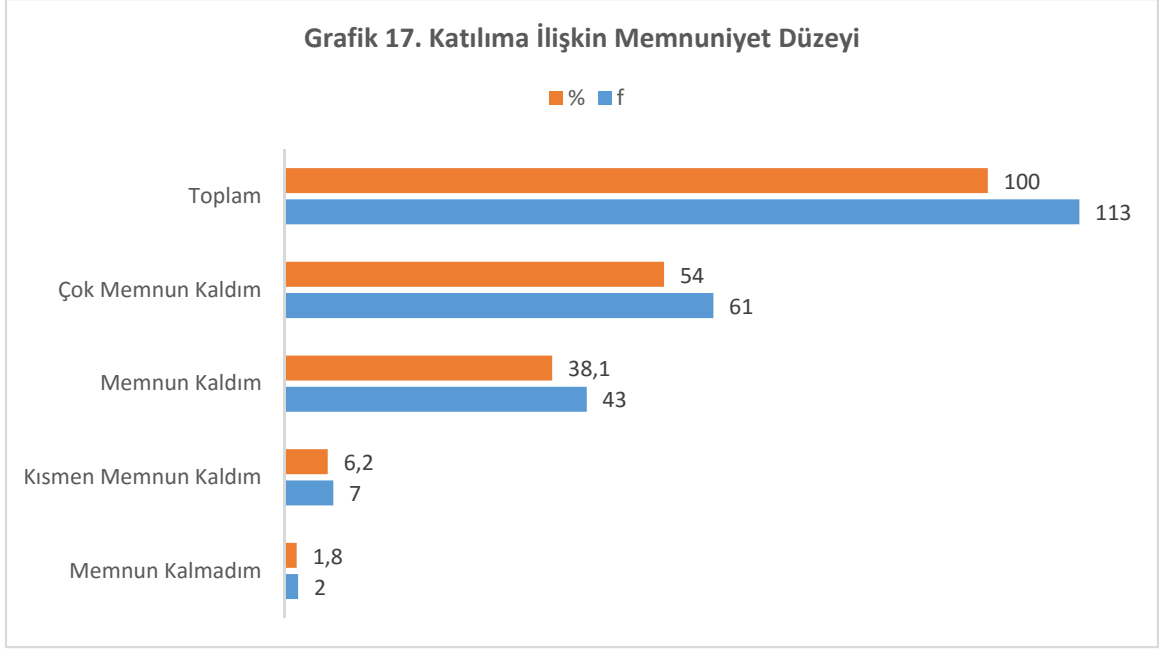
Anketi yanıtlayan katılımcıların, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine ilk katılımları esnasında, faaliyet dilini konuşabilme becerilerine ilişkin seviyelerini gösteren Grafik 14'deki verilere göre, söz konusu dili mükemmel derecede konuşabilenlerin oranı %46 (52 kişi), iyi derecede konuşabilenlerin oranı ise %31,9'dur (36 kişi). Katılımcıların %19,5'i (22 kişi) faaliyet dilini orta düzeyde konuşabildiklerini belirtmişlerdir. Faaliyet dilini konuşma düzeylerinin yetersiz olduğunu belirtenlerin oranı %1,8 (2 kişi) iken, çok yetersiz olduğunu belirtenlerin oranı %0,9'dur (1 kişi). Katılımcıların katıldıkları faaliyetlere ilişkin konuşma becerilerini değerlendirdiklerinde kendilerini oldukça yeterli gördükleri anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, bu sorunun kişisel bir değerlendirme olduğu unutulmamalıdır. Bu anlamda gerçekten hangi seviyede konuşma becerilerine sahip olduklarına dair herhangi bir yorum yapılamamaktadır.

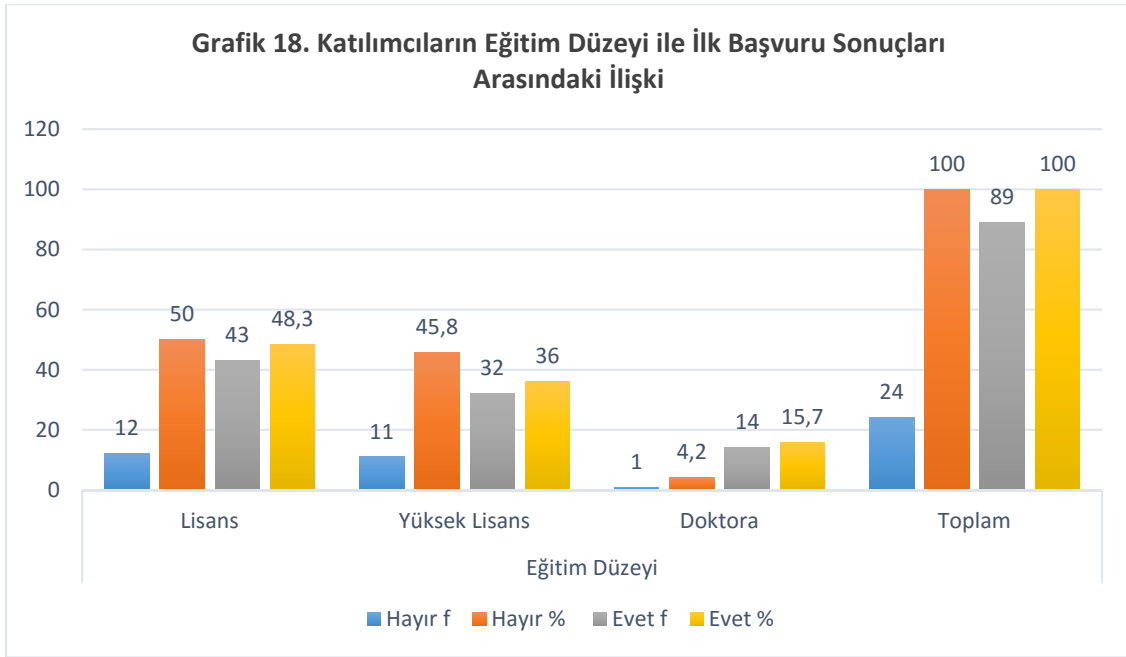
Grafik 15, anketi yanıtlayan katılımcıların, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine ilk katılımları esnasında, faaliyet dilinde okuma becerilerine ilişkin seviyelerini göstermektedir. Grafik 15'teki veriler incelendiğinde, söz konusu dildeki okuma becerilerinin mükemmel düzeyde olduğunu belirtenlerin oranı %60,2 (68 kişi), iyi düzeyde olduğunu belirtenlerin oranı ise %33,6'dır (38 kişi). Katılımcıların %5,3'ü (6 kişi) faaliyet dilindeki okuma becerilerinin orta düzeyde olduğunu belirtirken, %0,9'u (1 kişi) ilgili dilde çok yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Konuşabilme becerilerine benzer biçimde okuma becerilerinde de katılımcıların kendilerini oldukça yüksek düzeyde gördükleri anlaşılmaktadır. Yine bunun kişisel bir değerlendirme olduğu unutulmamalıdır.

Anketi yanıtlayan katılımcıların, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmetiçi Eğitim Faaliyetine ilk katılımları esnasında, faaliyet dilindeki yazma becerilerine ilişkin seviyelerini gösteren Grafik 16'daki veriler incelendiğinde, söz konusu dilde mükemmel düzeyde yazma becerilerine sahip olanların oranı %51,3'tür (58 kişi). Katılımcıların %31'i (35 kişi) iyi derecede yazma becerilerine sahip olduklarını belirtirken, %16,8'i (19 kişi) orta düzeyde, %0,9'u (1 kişi) ise çok yetersiz olduğunu belirtmiştir. Konuşma ve okuma becerilerine çok benzer bir algının yazma becerileri için de söz konusu olduğu anlaşılmaktadır.

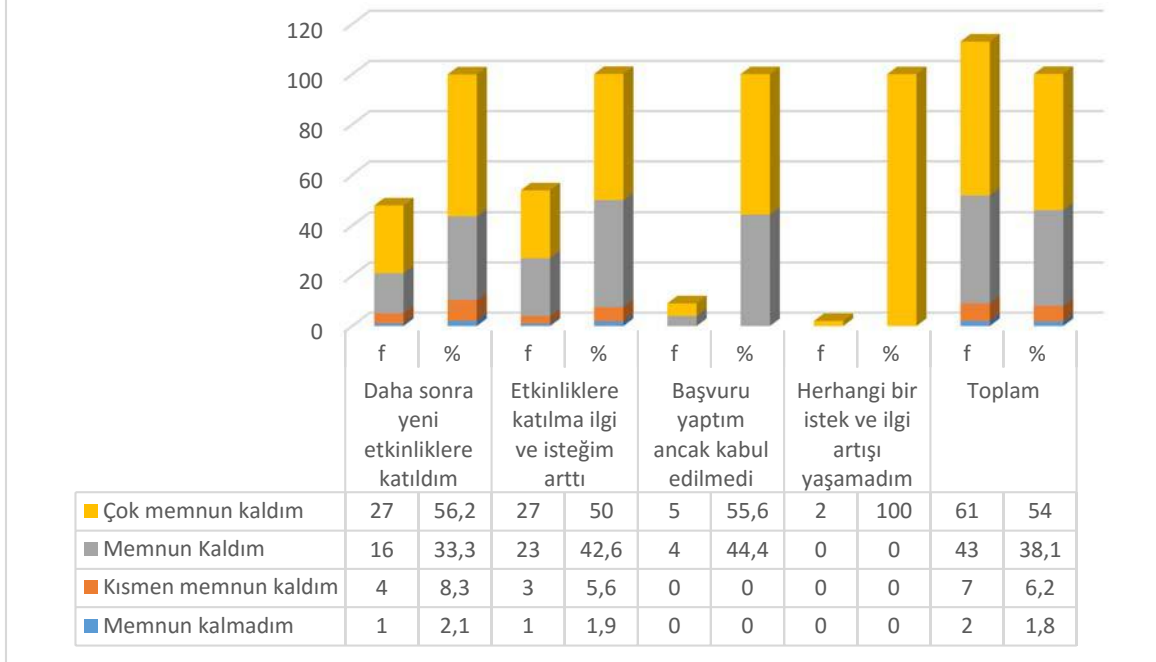

Katılımcıların %90'ından fazlasının katıldıkları faaliyetten memnun kaldıklarını ifade ettikleri görülmüştür. Bu oldukça yüksek bir memnuniyet oranıdır ve faaliyetin başarıya ulaştığının da önemli bir göstergesidir.

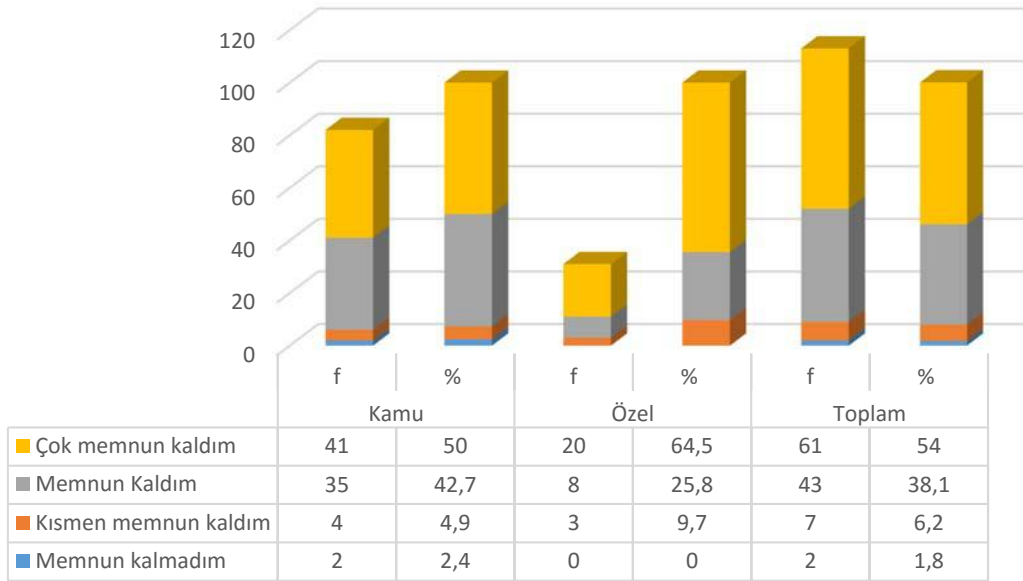
Grafik 18, anketi yanıtlayan katılımcıların eğitim düzeyine göre Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine ilk başvuruda aldıkları yanıtlar birlikte sunulmuştur. Grafik 18'deki veriler incelendiğinde, ilk başvurusu kabul edilen 89 katılımcının, anketi yanıtlayanlar içindeki oranı %78,8'dir. Doktora sahibi katılımcıların %93,3'ünün (14 kişi), lisans mezunlarının %78,2'sinin (43 kişi), yüksek lisans mezunlarının ise %74,4'ünün (32 kişi) ilk başvuruda kabul edildikleri görülmektedir. Diğer taraftan ilk başvuruları kabul edilmeyen 24 katılımcının anketi yanıtlayanlar içindeki oranı %21,2'dir. İlk başvurusu olumsuz sonuçlanan katılımcıların %25,6'sı (11 kişi) yüksek lisans, %21,8'i (12 kişi) lisans, %6,7'si (1 kişi) ise doktora eğitimi düzeyindedir. Eğitim düzeyinin ilk başvuruda kabul alma konusunda etkili olduğu söylenebilir. Kabul yüzdeleri üzerinden baktığımızda lisanstan doktora doğru, çizgisel bir artışın olduğu görülmektedir. Diğer taraftan, faaliyetlere başvuru yapanların büyük bölümünün lisans mezunları olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır. Yine de 14 doktoralı katılımcının yalnızca bir tanesinin ret alması oldukça çarpıcı bir veri olarak değerlendirilebilir. Anketin eğitim konusunda herhangi bir kota koymadığı da düşünüldüğünde, eğitim seviyesi ile kabul ve ret oranlarının nasıl bir ilişki içinde olduğu hakkında yapılacak yorumlarda temkinli olunmalıdır.

Grafik 19. Katılımcıların Faaliyete İlişkin Memnuniyet Düzeyleri ile Avrupa'yla İşbirliğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

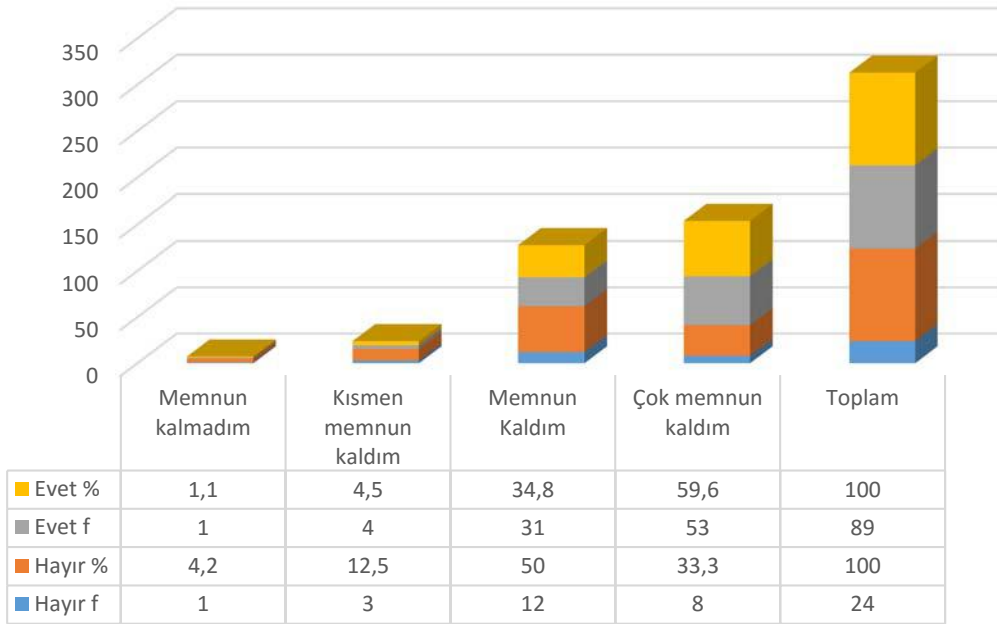
Anketi yanıtlayan katılımcıların Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine ilişkin memnuniyet düzeyleri ile faaliyet sonunda Avrupa'yla işbirliğine yönelik tutumları arasındaki ilişki Grafik 19'da sunulmuştur. Bu veriler incelendiğinde, katılımcıların tamamına yakınının katıldıkları faaliyete ilişkin memnuniyet düzeylerinin yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca katıldıkları faaliyete ilişkin memnuniyet düzeyi oranları ile işbirliğine yönelik tutumları incelendiğinde, katıldıkları faaliyetten memnun kalanların tamamına yakınının daha sonra yapılacak işbirliğine yönelik olumlu tutum geliştirdikleri anlaşılmaktadır. Herhangi bir istek ve ilgi artışı yaşamadığını belirtenlerin tamamı (2 kişi) ise faaliyetten çok memnun kaldığını belirtmiştir. Daha sonra yeni faaliyetlere katıldığını belirten katılımcıların %8,3'ü önceden katılmış oldukları faaliyetten kısmen memnun kaldıklarını, %2,1'i ise memnun kalmadığını ifade etmiştir. Faaliyetlere katılım konusunda ilgi ve isteği artan katılımcılardan %5,6'sı önceden katılmış oldukları faaliyetten kısmen memnun kaldıklarını, %1,9'u ise memnun kalmadığını belirtmiştir. Bu katılımcıların daha önce katıldıkları faaliyetten kısmen memnun kaldıklarını ve memnun kalmadıklarını belirtmiş olmalarına rağmen Avrupa'yla işbirliğine yönelik olumlu tutum geliştirdikleri anlaşılmaktadır.

Grafik 20. Katılımcıların Faaliyete İlişkin Memnuniyet Düzeyleri ile Görev Yaptıkları Sektör Arasındaki İlişki

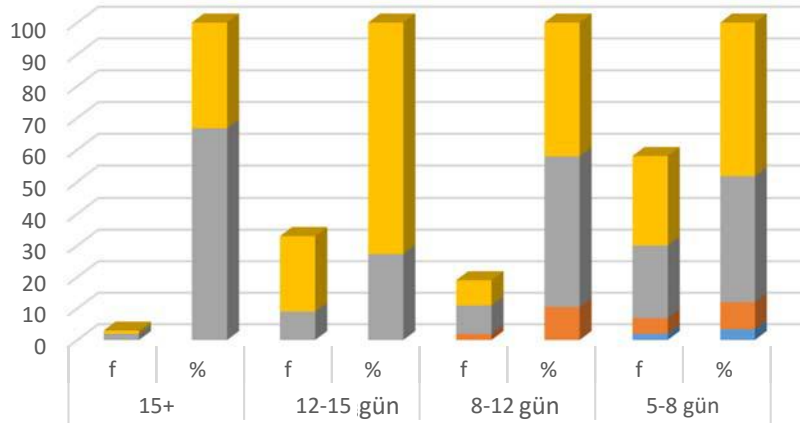
Anketi yanıtlayan katılımcıların Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine ilişkin memnuniyet düzeyleri ile görev yaptıkları kurumun sektörel niteliği arasındaki ilişki Grafik 20’de sunulmuştur. Katılımcıların sektörel bazdaki dağılımlarının doğal bir sonucu olarak, bütün memnuniyet düzeylerinde kamu sektöründe görev yapan katılımcıların sayısı, özel sektöre göre yüksektir. Ancak özel sektörde görev yapan katılımcıların faaliyete ilişkin memnuniyet düzeyinin daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Faaliyetlere ilişkin memnuniyet düzeyleri oranlarına bakıldığında, kamuda çalışanların %50’si (41 kişi) ve özel sektörde çalışanların %64,5’i (20 kişi) çok memnun kaldığını ifade etmiştir. Yine kamuda çalışanların %42,7’si (35 kişi), özel sektörde çalışanların ise %25,8’i (8 kişi) faaliyetten memnun kaldığını belirtmiştir. Kamu sektöründe çalışanların %4,9’u (4 kişi) ve özel sektörde çalışanların %9,7’si (3 kişi) faaliyetten kısmen memnun kaldıklarını ifade ederken, kamu sektöründe çalışanların %2,4’ü (2 kişi) memnun kalmadıklarını belirtmiştir. Özel sektörde görev yapan katılımcılar arasında faaliyetten memnun kalmadığını belirten hiç kimse olmamıştır.

Grafik 21. Katılımcıların İlk Başvuru Sonuçları ile Faaliyete İlişkin Memnuniyet Düzeyleri Arasındaki İlişki

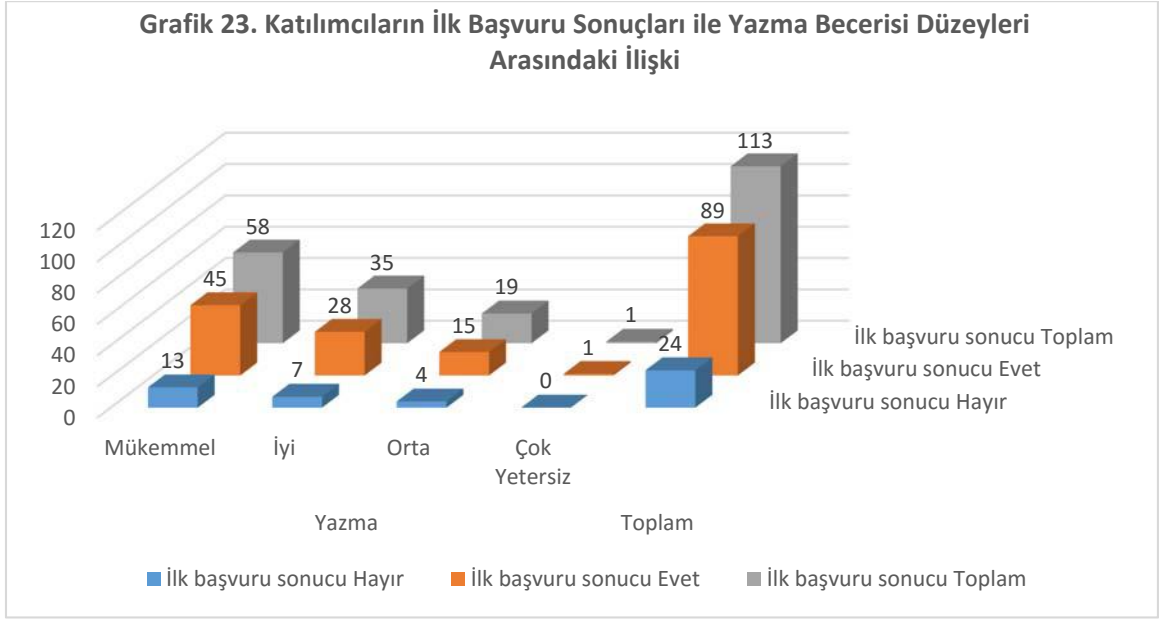

Grafik 21’de, anketi yanıtlayan katılımcıların Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine ilk başvuru sonuçları ile katıldıkları faaliyet ilişkin memnuniyet düzeylerini gösteren veriler sunulmuştur. Grafik incelendiğinde, ilk başvuruda kabul alanların %59,6’sı (53 kişi) faaliyetten çok memnun kaldıklarını, %34,8’i (31 kişi) memnun kaldıklarını, %4,5’i (4 kişi) kısmen memnun kaldığını ve %1,1’i (1 kişi) ise memnun kalmadığını belirtmiştir. İlk başvurusu kabul edilmeyenlerin faaliyete ilişkin memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, katılımcıların %33,3’ünün (8 kişi) faaliyetten çok memnun kaldığını, %50’sinin (12 kişi) memnun kaldığı, %12,5’inin (3 kişi) kısmen memnun kaldığını ve %4,2’sinin (1 kişi) ise memnun kalmadığı anlaşılmaktadır. Bu anlamda, memnuniyet düzeyi ile ilk başvuruda kabul alıp almama arasında doğrudan bir ilişki görülmemektedir.

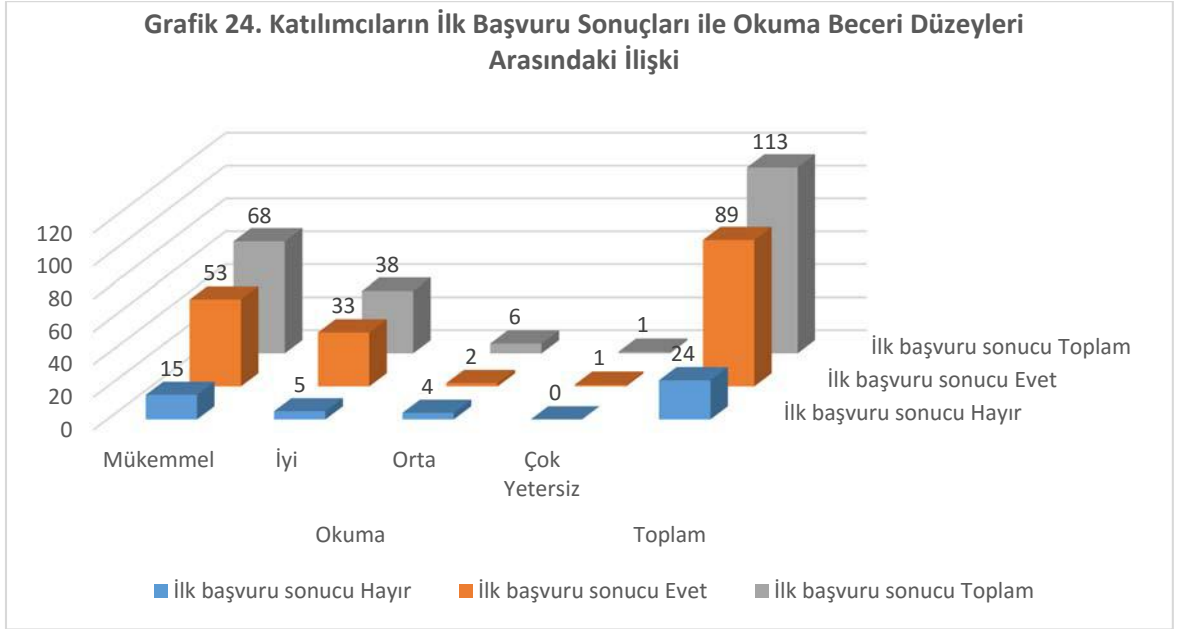
Grafik 22. Etkinliğin Süresi ile Faaliyete İlişkin Memnuniyet Düzeyleri Arasındaki İlişki

Grafik 22’de, anketi yanıtlayan katılımcıların Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti çerçevesinde katıldıkları faaliyetin süresi ile faaliyete ilişkin memnuniyet düzeyleri arasındaki ilişkiyi gösteren veriler sunulmuştur. Grafik 22’ye göre 5-8 günlük faaliyetler, katılımcıların en fazla kümelendiği faaliyet süresini oluşturmaktadır. Ancak en yüksek memnuniyet seviyesinin %72,7 (24 kişi) ile 12-15 günlük faaliyetler olduğu anlaşılmaktadır. 12-15 günlük faaliyetlere katılanların %27,3’ü de (9 kişi) memnun kaldığını belirtmiştir. İkinci olarak, 5-8 günlük faaliyetler bağlamında çok memnun kalanların oranı %48,3 (28 kişi), memnun kalanların oranı %39,7 (23 kişi), kısmen memnun kalanların oranı ise %8,6’dır (5 kişi). 8-12 günlük faaliyetler çerçevesinde, katılımcıların %42,1’i (8 kişi) çok memnun, %47,4’ü (9 kişi) memnun, %10,5’i (2 kişi) ise kısmen memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. 15 günden fazla süren faaliyetlere katılanların toplam içinde en az orana sahip olsalar da, %66,7’si memnun kaldıklarını, %33,3’ü de çok memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. 8-12 ve 12-15 günlük faaliyetler ile 15 günden fazla süren faaliyetlere katılanlar arasında, faaliyetlerden memnun kalmayan katılımcı olmadığı anlaşılmaktadır. Memnun kalmadığını belirtenlerin tamamı 5-8 günlük faaliyetlere katılanlardır. Sonuç olarak faaliyetin süresi arttıkça katılımcıların memnuniyet düzeylerinde de dikkate değer bir artış olduğu görülmektedir.

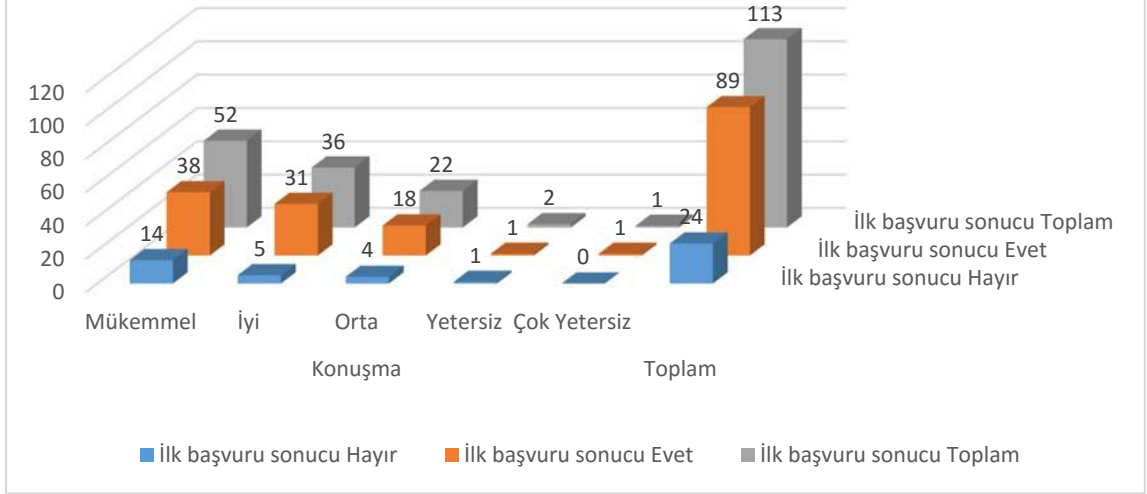

Grafik 23'te Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti katılımcılarının ilk başvuru sonuçları ile yazma becerisi düzeyleri arasındaki ilişki gösterilmektedir. 113 katılımcıdan 89'unun (%78,7) ilk başvuru sonucu olumlu, 24'ünün (%21,3) ise olumsuzdur. Yazma becerisi düzeyleri açısından bakıldığında, ilk başvurusu kabul edilsin ya da edilmesin, bu becerilerinin genellikle yüksek olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Buna göre Yazma becerisinin mükemmel olduğunu belirten katılımcıların 45'inin başvuru sonucu olumlu, 13'ünün başvuru sonucu ise olumsuzdur. Yazma becerisinin iyi düzeyde olduğunu belirten katılımcılardan 28'inin başvurusu olumlu sonuçlanırken, 7'sinin olumsuz sonuçlanmıştır. İlk başvuru sonucu olumlu olan 89 katılımcıdan 73'ü (%82), ilk başvuru sonucu olumsuz olan 24 katılımcıdan 20'si (%83,3) ise yazma becerilerinin iyi veya mükemmel olduğunu belirtmiştir. Yazma becerisinin orta düzeyde olduğunu belirten katılımcılardan 15'i (%18) kabul almış, 4'ünün (%16,7) başvurusu ise reddedilmiştir. Yazma becerisinin çok yetersiz olduğunu belirten tek bir katılımcının ise başvurusunun kabul edilmiş olması dikkat çekicidir. Bu homojen oranların sunulduğu veriler ışığında, yazma beceri düzeylerinin Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) katılımcılarının ilk başvuru sonuçları üzerinde doğrudan bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

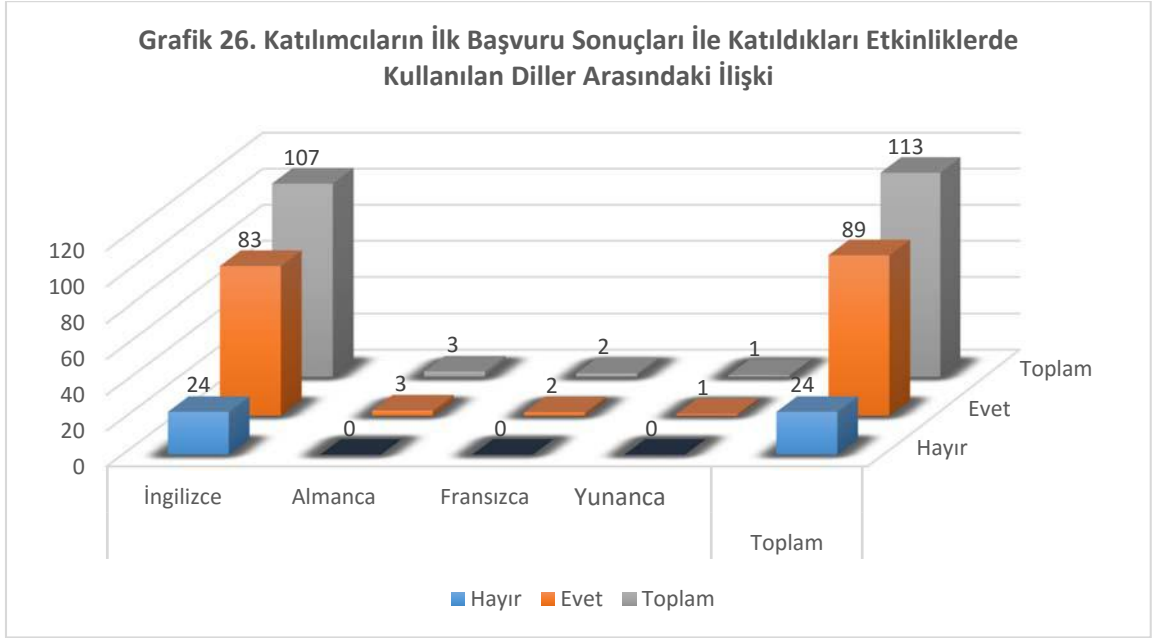

Grafik 24'te Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin katılımcılarının ilk başvuru sonuçları ile okuma becerisi düzeyleri arasındaki ilişki gösterilmektedir. Grafik 24'teki verilere bakıldığında, okuma becerisi düzeyini mükemmel olarak ifade eden 68 katılımcıdan 53'ünün (%77,9) ilk başvuru sonuçları olumlu, 15'inin (%22,1) ise olumsuz, okuma becerisi düzeyini iyi olarak ifade eden 38 katılımcıdan 33'ünün (%86,8) ilk başvuru sonuçlarının olumlu, 5'inin (%13,2) ise olumsuz sonuçlandığı görülmektedir. Ancak okuma düzeyini orta olarak ifade eden altı katılımcıya bakıldığında, ilk başvuru sonucu olumsuz olanların (%66,6) olumlu olanlardan (%33,4) daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu veriler okuma becerilerinin Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı katılımcılarının ilk başvuru sonuçlarında etkili olduğu biçiminde yorumlanabilir. Ancak kendisini okuma becerisinde çok yetersiz gören tek katılımcının ilk başvurusunda olumlu sonuç almış olması, okuma becerilerinin Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı katılımcılarının ilk başvuru sonuçlarında önemli bir etkiye sahip olduğu şeklinde bir genel yargıya ulaşılmasına engel olmaktadır.

Grafik 25. Katılımcıların İlk Başvuru Sonuçları ile Konuşma Becerileri Arasındaki İlişki

Grafik 25'te Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin katılımcılarının ilk başvuru sonuçları ile konuşma becerileri arasındaki ilişki gösterilmektedir. Buna göre, konuşma becerisinin mükemmel düzeyde olduğunu belirten 52 katılımcıdan 38'inin (%73) ilk başvurusunda olumlu 14'ünün (%27) ise olumsuz sonuç aldığı; konuşma becerisinin iyi olduğunu belirten 36 katılımcıdan 31'inin (%86,1) olumlu 5'inin (%13,9) ise olumsuz sonuç aldığı; konuşma becerisinin orta düzeyde olduğunu ifade eden 22 katılımcıdan 18'inin (%81,8) olumlu 4'ünün (%18,2) ise olumsuz sonuç aldığı; konuşma becerisini yetersiz gören iki katılımcıdan ise birinin olumlu diğerinin ise olumsuz sonuç aldığı anlaşılmaktadır.

Grafik 26’da Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin katılımcılarının ilk başvuru sonuçları ile katıldıkları faaliyetlerde kullanılan yabancı diller arasındaki ilişki gösterilmektedir. Buna göre, katılımcıların çok büyük bir bölümünün (%94,6) İngilizceyi kullanmakta oldukları, yabancı dili İngilizce olan 107 katılımcıdan 83’ünün (%77,5) ilk başvurusunda olumlu, 24’ünün (%22,5) ise olumsuz sonuç aldıkları anlaşılmaktadır. Buna karşın, Almanca (3), Fransızca (2) ve Yunanca (1) konuşabilen katılımcıların tamamının ilk başvurularında olumlu sonuç aldıkları görülmektedir.

3.1.2. Uygunluk/İlgililik

Uygunluk/ilgililik (relevancy) ölçütü, Hayatboyu Öğrenme Programının (LLP) gerek Avrupa Birliği düzeyindeki orta ve uzun vadeli strateji ve öncelikler boyutunda, gerekse ulusal stratejiler boyutunda oldukça önemli bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Bu araştırmanın genel ve özel amaçları bağlamında da temel ölçütlerden biri olan uygunluk/ilgililik, her bir program bazında ortaya konulan proje çıktılarının ya da gerçekleştirilen hareketlilik faaliyetlerinin gerek Avrupa Komisyonunun program rehberleri aracılığıyla belirttiği amaçlarla, gerekse ulusal düzeydeki referans dokümanlarda belirtilen amaçlara veya konulan hedeflerle ne kadar uyumlu olduğunun belirlenmesini ifade etmektedir. Dolayısıyla uygunluk/ilgililik ölçütüne ilişkin bulguların yorumlanmasında, öncelikle ele alınması gereken boyut, Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bağlamında AB'nin stratejik hedeflerinin ve önceliklerinin, Türkiye'nin ulusal stratejileriyle ve öncelikleriyle uygunluğudur.

AB Hayatboyu Öğrenme Programı Genel ve Özel Amaçları

2007–2013 dönemini kapsayan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP), Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin 15 Kasım 2006 tarih ve 1720/2006/EC sayılı kararıyla kurulmuş ve 1 Ocak 2007 itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Genel amacı, Hayatboyu Öğrenme süreci yoluyla Topluluğun “ileri bir bilgi toplumu olarak gelişmesine, sürdürülebilir ekonomik kalkınmaya, daha fazla ve daha iyi iş imkânlarına ve sosyal bütünlüğe katkıda bulunmak ve çevrenin gelecek kuşaklar için korunmasını sağlamak”⁸ olan LLP, sağladığı proje ve bireysel faaliyet hibeleri yoluyla katılımcı ülkelerin eğitim ve öğretim sistemleri arasında etkileşim, işbirliği ve hareketliliği desteklemeye dayanmaktadır. Programın söz konusu amacı, benimsediği Lizbon Stratejisi⁹ ve bilgi toplumu hedefiyle doğrudan örtüşmektedir. Türkiye'nin 2007-2013

⁸ Hayatboyu Öğrenme Programının hedefleri, Hayatboyu öğrenme alanında bir eylem programı oluşturan Avrupa Parlamentosu ve Konsey'in 15 Kasım 2006 tarihli 1720/2006/EC sayılı kararının 1. Bölümünde belirtilmiştir. Söz konusu kararın tam metnine online erişim için bkz. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006D1720&from=EN>

⁹ 23-24 Mart 2000 tarihli Lisbon European Council sonuç bildirgesinin tam metnine online erişim için bkz. http://www.europarl.europa.eu/summits/lis1_en.htm

dönemi Hayatboyu Öğrenme Programına katılımı da 30 Mayıs 2007 tarihinde imzalanan Mutabakat Zaptı ile gerçekleşmiştir¹⁰.

LLP'nin bu temel hedefi bağlamında belirlenen özel amaçları şöyle sıralanmaktadır¹¹:

- a) Hayatboyu öğrenmenin kaliteli olmasına katkıda bulunmak ve sahadaki sistem ve uygulamalarda yüksek performans, yenilik ve Avrupa boyutunu teşvik etmek;
- b) Hayatboyu öğrenme için bir Avrupa alanının gerçekleştirilmesini desteklemek;
- c) Üye Devletlerde Hayatboyu öğrenme fırsatlarının kalitesini, çekiciliğini ve erişilebilirliğini artırmaya yardımcı olmak;
- d) Hayatboyu öğrenmenin sosyal uyuma, aktif vatandaşlığa, kültürlerarası diyaloga, cinsiyet eşitliğine ve kişisel tatmine katkısını güçlendirmek;
- e) Yaratıcılık, rekabet gücü, istihdam edilebilirlik ve girişimci ruhun gelişmesine yardımcı olmak;
- f) Sosyo-ekonomik geçmişlerinden bağımsız olarak, özel ihtiyaçları olan ve dezavantajlı gruplar da dâhil olmak üzere her yaşta insanın Hayatboyu öğrenmeye katılımının artırılmasına katkıda bulunmak;
- g) Dil öğrenimini ve dil çeşitliliğini teşvik etmek;
- h) Yaşam boyu öğrenme için yenilikçi bilgi iletişim teknolojileri (BİT) tabanlı içerik, hizmetler, pedagojiler ve uygulamaların gelişimini desteklemek;
- i) İnsan haklarına ve demokrasiye olan anlayışa ve saygıya dayalı bir Avrupa vatandaşlığı duygusu yaratmada Hayatboyu öğrenme rolünü güçlendirmek ve diğer insanlara ve kültürlere karşı hoşgörüyü ve saygıyı teşvik etmek;
- j) Avrupa'da eğitim ve öğretim alanlarında kalite güvencesi konusunda işbirliğini teşvik etmek;

¹⁰ Online erişim için

<http://mesbil.meb.gov.tr/genel/hayat%20boyu%20%C3%B6%C4%9Frenme%20dokuman.pdf>

¹¹ Online erişim için bkz.

<http://www.ua.gov.tr/docs/okul-ortakl%C4%B1klar%C4%B1/ek9783.pdf?sfvrsn=0> ve

http://www.utbyten.se/Global/program/llp/strategic_priorities_llp_2013-1.pdf

- k) Sonuçların, yenilikçi ürünlerin ve süreçlerin en iyi şekilde kullanılmasını teşvik etmek ve eğitim ve öğretim kalitesini artırmak için Hayatboyu Öğrenme Programının kapsadığı alanlarda iyi uygulama alış verişinde bulunmak.

Bu alt amaçlar doğrultusunda 2007'de belirlenen AB Hayatboyu Öğrenme Programı Stratejik Öncelikleri¹², AB'yi sürdürülebilir ekonomik kalkınma, daha fazla ve daha iyi iş ve daha fazla sosyal uyum ile AB'yi en rekabetçi bilgi temelli ekonomi haline getirme hedefine ulaşmak için eğitim ve öğretim yoluyla sağlanan katkıyı güçlendirmektir. Programın her bir kesimi katılan ülkeler tarafından ulusal yaşam boyu öğrenme stratejilerinin geliştirilmesini destekleyen ve eğitim ve öğretim sisteminin farklı bölümleri arasındaki işbirliğini ve yaşam boyu öğrenme sürekliliğini güçlendiren ve kilit yeterliklerin edinilmesini destekleyen eylemlere öncelik verecektir. Bu çerçevede belirlenen öncelikli alanlar, 2008-2010 dönemi için hazırlanmış olan strateji belgesinde¹³ güncellenmiş ve dokuz maddede şöyle sıralanmıştır¹⁴:

- a) Avrupa'daki eğitim ve öğretim sistemlerinin kalitesini, erişimini ve açıklığını geliştirmek amacıyla, özellikle erken yaşlardan başlayarak, ömür boyu eğitim ve öğretim sistemlerinin tüm aşamalarının tutarlılığını teşvik ederek ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (European Qualifications Framework) sisteminin uygulanması gibi, farklı sistemler arasındaki esnek öğrenme yollarını iyileştirerek, Eğitim ve Öğretim 2010 Çalışma Programının uygulanmasını desteklemek;
- b) Sadece rekabetçiliği teşvik etmekle kalmayıp aynı zamanda sürdürülebilir ekonomik büyüme ve sosyal uyumun sağlanması için Lizbon sürecindeki eğitim ve öğretim rolünü hem Avrupa'da hem de ulusal düzeyde güçlendirmek;
- c) Bilginin ve yenilikçiliğin yaratılması, yaygınlaştırılması ve uygulanması yoluyla rekabet edebilirliğin artırılmasında yüksek öğrenim kurumlarının rolünü güçlendirmek ve sistem reformuna odaklanan eylem yoluyla, yüksek öğretim kurumlarındaki yönetimin güçlendirilmesini, mükemmelliği, öğrenci nüfusunun

¹² Online erişim için bkz. http://eacea.ec.europa.eu/static/en/llp_new/funding2007_en.htm

¹³ Online erişim için bkz. <http://www.ua.gov.tr/docs/okul-ortakl%C4%B1klar%C4%B1/ek9783.pdf?sfvrsn=0>

¹⁴ Özgün metinden yapılan çeviriler, rapor yazarlarına aittir ve mümkün olduğunca aslına uygun yapılmaya çalışılmıştır. Olası hatalar, Ulusal Ajans'ın sorumluluğunda değildir.

ve kurumların kendilerinin çeşitlendirmesini ve fırsat eşitliğini teşvik ederek yükseköğrenime erişimi kolaylaştırmak;

- d) Mesleki eğitim ve öğretimin kalitesini ve cazibesini artırmak için Kopenhag sürecinin önceliklerinin ulusal düzeyde uygulanmasını ve yaygın ve enformel öğrenmenin tanınmasını teşvik etmek;
- e) Birçok üye devlette istihdamın ve insanların hızla değişen çalışma ortamlarına uyum sağlama kapasitelerinin önünde bir engel olan yetişkin öğrenimine düşük katılım oranlarını artırmak;
- f) Özellikle dezavantajlı ve okul öncesi yaklaşımlara ilişkin hükümler geliştirerek eğitim ve öğretim sistemlerinde daha fazla etkinlik ve hakkaniyet sağlamayı ve politika ve uygulama bilgi tabanını güçlendirmeyi desteklemek;
- g) Her çeşit öğrenme personelinin, özellikle öğretmenlerin ve eğitmenlerin, eğitim ve öğretim kalitesini yükseltmek;
- h) Tavsiye Kararında hareketlilik kalitesiyle ilgili belirtilen ilkelerin uygulanması da dâhil, Europass çerçevesini kullanarak bireylerin hareket kabiliyetlerini iyileştirmek;
- i) Bütün eğitim ve öğretim sektörlerindeki eylemler aracılığıyla, enerji ve iklim ile ilgili konular da dâhil olmak üzere sürdürülebilir kalkınmayı güçlendirmek.

Yukarıdaki stratejik öncelikler çerçevesinde, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı 2008-2010 dönemi için belirlenen program öncelikleri¹⁵ ise şunlardır:

- Hareketlilik ve Ortaklıklar: Hareketlilik konusunda Hizmetiçi Eğitim faaliyetleri açısından herhangi bir öncelik belirtilmemiştir. Ancak ortaklıklar açısından, aşağıdaki konularda yapılan başvurulara öncelik verileceği ifade edilmiştir:
 - Hayatboyu öğrenme anahtar yeterliliklerle ilgili 18 Aralık 2006 tarihli ve 2006/962/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tavsiye Kararında belirtilen sekiz önemli yetkinlikten¹⁶ herhangi biri;

¹⁵ Online erişim için bkz. <http://www.ua.gov.tr/docs/okul-ortakl%C4%B1klar%C4%B1/ek9783.pdf?sfvrsn=0>

¹⁶ Sekiz anahtar yeterlik şunlardır: Ana dilde iletişim; Yabancı dilde iletişim; Bilim ve teknolojide matematik yeterlilik ve temel yeterlilikler; Dijital yeterlilik; Öğrenmeyi öğrenmek; Sosyal ve yurttaşlık yeterlikleri; Girişim ve girişimcilik; Kültürel farkındalık ve ifade. Söz konusu kararın tam metnine online

- Sosyo-ekonomik dezavantajların üstesinden gelmek;
 - Göçmenlerin entegrasyonunu desteklemek;
 - Daha yaşlı öğrencilerin katılımını arttırmak;
 - Uyanış ve yaratıcılığı güçlendirmek.
- Çok Taraflı Projeler: Yenilik geliştiren ve / veya kanıtlanmış bir etkiyle yeniliği ve iyi uygulamayı yaygınlaştıran projeler için destek sağlanacağı belirtilmiştir.
 - Destekleyici Faaliyetler: Sonuçların yaygınlaştırılması ve kullanılması için iletişim etkinliklerinin ve durumların destekleneceği ifade edilmektedir.

2011-2013 dönemi Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) genel öncelikleri, Avrupa 2020 Stratejisinde ön plana çıkan alanlar, Avrupa, ulusal, bölgesel ve yerel seviyedeki yedi ana girişim tarafından ele alınmıştır ve bunlardan dördü eğitim ve öğretim ile ilgilidir¹⁷.

- a) Eğitim dünyası, eğitim ve çalışma arasındaki işbirliğinin teşvik edilmesi;
- b) Öğretmenlerin, eğitimcilerin ve eğitim kurumlarının yöneticilerinin ilk ve sürekli eğitimini desteklemek;
- c) Eğitim ve öğretim sistemi boyunca anadilde iletişim, yabancı dilde iletişim, matematiksel yeterlilik ve bilim ve teknolojiye temel yeterlilikler, dijital yeterlilik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve yurttaşlık yeterlilikleri, girişim ve girişimcilik anlayışı, kültürel farkındalık ve ifade gibi sekiz alanda anahtar yeterliliklerin edinilmesini teşvik etmek;
- d) Göçmenlerin ve Romanların entegrasyonu da dâhil olmak üzere, eğitim ve öğretimde toplumsal katılımı ve toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmek.

Yukarıdaki genel öncelikler bağlamında, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı çerçevesinde, Grundtvig hareketlilik faaliyetleri (Hizmetiçi Eğitim, Ziyaret ve Değişimler, Asistanlık, Gönüllü Projeler, Hazırlık Ziyaretleri) ve Öğrenme Ortaklıkları konusunda resmi bir öncelik konusu yoktur. Bu faaliyetlerle ilgili ulusal öncelikler veya diğer ulusal kuralların bulunup bulunmaması temel ölçüttür.

erişim için bkz. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN>

¹⁷ Online erişim için bkz. http://www.utbyten.se/Global/program/llp/strategic_priorities_llp_2013-1.pdf

Avrupa 2020 Stratejisi: Akıllı, Sürdürülebilir ve Kapsayıcı Büyüme İçin Avrupa Stratejisi (AB 2020)¹⁸

Eğitim ve öğretim alanında Avrupa işbirliğinin temellerini atan, ortak hedeflere dayandırılmış ilk somut çerçeve olan “Eğitim ve Öğretim 2010” Çalışma Programı, Avrupa Birliği Konseyi tarafından Mart 2002’de Lizbon Stratejisi bağlamında geliştirilmişti. Söz konusu çalışma programının amacı üye ve aday ülkelerin eğitim ve öğretim sistemlerinin iyileştirilmesi için AB düzeyinde işbirliğinin desteklenmesiydi. “Eğitim ve Öğretim 2010” çalışma programından elde edilen çıktılar ve AB 2020 stratejisi temelleri üzerine kurulan eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliğinin temel çerçevesi olan Eğitim ve Öğretim 2020, 28 Mayıs 2009 tarihinde AB Resmi Gazetesinde yayımlanan “Eğitim ve Öğretimde İşbirliği İçin Stratejik Çerçeve” başlıklı AB Konseyi Sonuç Bildirgesine dayanmaktadır. Bu stratejik işbirliğinin hedefleri, 2020’ye kadar;

- a. Tüm vatandaşlarının kişisel, sosyal ve mesleki başarı ve memnuniyetlerini,
- b. Demokratik değerleri, sosyal uyumu, aktif vatandaşlığı ve kültürlerarası diyalogu sağlamayı amaçlayan üye ülkelerin eğitim ve öğretim sistemlerinin daha da gelişmesine destek vermek olarak belirlenmiştir.

Bu işbirliği ilkeleri doğrultusunda, kalkınma sürecinde AB’nin karşılaştığı engelleri aşmak ve herkesin Hayatboyu öğrenmeye erişimini gerçekleştirmek için Eğitim ve Öğretim 2020 çalışma programı üye devletlerin eğitim ve öğretim sistemlerini geliştirmelerini desteklemeyi amaçlamaktadır. “Eğitim ve Öğretimde İşbirliği İçin Stratejik Çerçeve” başlıklı AB Konseyi Sonuç Bildirgesinde Eğitim ve Öğretim 2020’nin dört ana hedefi,

- Hayatboyu öğrenme ve hareketliliğin gerçekleştirilmesi,
- Eğitim ve öğretimin kalite ve verimliliğinin artırılması,
- Eşitlik, sosyal dayanışma ve aktif vatandaşlığın sağlanması,

¹⁸ Bu başlık altındaki bilgilerin derlendiği dokümanlara online erişim için bkz.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:ef0016>

<http://www.ab.gov.tr/index.php?p=91&l=1>

http://www.ab.gov.tr/files/SBYPB/Egitim%20ve%20Kultur/web_egitim_ve_ogretim_2020_3_.pdf

- Eğitim ve öğretimin her aşamasında girişimcilik de dâhil olmak üzere yaratıcılık ve yenilikçiliğin teşvik edilmesi olarak kararlaştırılmıştır.

Bu stratejik amaçlar doğrultusunda, 2020 yılına kadar üye ülkelerin bu alanlarda işbirliğini geliştirmesi önerilmektedir. Söz konusu stratejik hedeflerde gösterilen başarının ölçülebilmesine yönelik olarak 2010-2020 dönemi için bu amaçlara göre Eğitim ve Öğretim 2020'ye ilişkin Konsey Sonuç Bildirgesinin ekinde göstergeler ve Avrupa temel ölçütleri bulunmaktadır. Bu temel gösterge ve ölçütler arasında yetişkin eğitimi ile ilgili olanlar şöyle sıralanabilir:

- Yetişkinlerin en az % 15'inin yaşamboyu öğrenime katılımının sağlanması,
- İstihdam edilebilirliğin artırılması,
- Yabancı dil öğrenme oranının artırılması, tüm AB vatandaşlarının ana dillerine ilaveten en az bir yabancı dil öğrenmesi.

Ulusal Stratejiler¹⁹

Türkiye'nin AB'ye tam üyelik müzakereleri kapsamında Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan Çalışmalar başlıklı 26. Fasıl²⁰ çerçevesinde belirtildiği gibi, Türkiye eğitim ve kültür alanlarında Birlik politikalarının hedef ve önceliklerini paylaşmaktadır.

Türkiye'de Hayatboyu öğrenme sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmalar 2000'li yıllardan itibaren hız kazanmıştır. Bu kapsamda; 9. Kalkınma Planı dikkate alınarak 2009-2013 dönemi Hayatboyu Öğrenme Strateji Belgesi hazırlanmış ve Yüksek Planlama Kurulunun 05/06/2009 tarih ve 2009/21 sayılı kararı ile kabul edilmiştir. Okul öncesinden yaşlıların eğitimine, mevzuat düzenlenmesinden eğitimin finansmanına kadar eğitim/öğretim ile ilgili bütün konuları kapsayan 16 öncelik ve 68 tedbirden oluşan faaliyetler ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanmıştır.

¹⁹ Bu başlık altında yer verilen bilgiler Türkiye Hayatboyu Öğrenme Strateji Belgesi 2009 ve Türkiye Hayatboyu Öğrenme Strateji Belgesi 2014-18 dokümanlarından derlenmiştir. Online erişim için sırasıyla bkz. <http://mesbil.meb.gov.tr/genel/hayat%20boyu%20%C3%B6%C4%9Frenme%20dokuman.pdf> ve <http://abdigm.meb.gov.tr/projeler/ois/013.pdf>

²⁰ Bu konudaki bilgilerin derlendiği dokümana online erişim için bkz. <http://www.ab.gov.tr/index.php?p=91&l=1>

Hayatboyu öğrenme sistemi bağlamında benimsenen yaklaşımları ulusal bağlamda stratejilere dönüştüren söz konusu belgenin hazırlanmasındaki amaç, Türkiye’de toplumun ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilecek bir Hayatboyu öğrenme sistemi oluşturmak ve bu sistemi işler ve sürdürülebilir duruma getirmektir. Türkiye’de Hayatboyu öğrenme anlayışının eğitimin tümünü kapsayacak şekilde algılanması yönündeki gelişmelere paralel olarak eğitim altyapısının güçlendirilmesine ve kalitenin arttırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Gerek Türkiye’nin özel ihtiyaçları, gerekse AB kriterleri ve AB’nin düzenlediği Lizbon Zirvesi’nde alınan kararlar çerçevesinde oluşturulan “2010 Lizbon Ortak Eğitim-Öğretim Hedefleri” ve Avrupa Komisyonu kararları göz önüne alındığında, ulusal öncelikler şöyle belirlenmiştir:

1. Hayatboyu öğrenmenin eşgüdümü için tarafların görev ve sorumluluklarının açıkça belirtildiği bir yasal düzenlemenin yapılması
2. Toplumsal farkındalık artırılarak Hayatboyu öğrenme kültürünün oluşturulması
3. Etkin izleme, değerlendirme ve karar verme için veri toplama sisteminin güçlendirilmesi
4. Tüm bireylere okuma yazma becerisi kazandırılarak okuryazar oranında artış sağlanması
5. Temel eğitim başta olmak üzere eğitimin tüm kademelerinde okullaşma oranlarında artış sağlanması
6. Eğitim kurumlarının fiziki altyapısı ile eğitici personel sayısının ve niteliğinin ihtiyaçlara uygun hale getirilmesi
7. Öğretim programlarının değişen ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli güncellenmesi
8. Bireylerin çağın değişen gereksinimine uyum sağlayabilmeleri amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının etkin hale getirilmesi
9. Hayatboyu öğrenmeye katılım sürecinde dezavantajlı bireylere özel önem verilmesi
10. Hayatboyu öğrenme kapsamında mesleki rehberlik hizmetlerinin güçlendirilmesi
11. Mesleki yeterlilik sisteminin aktif hale getirilerek kalite güvence sisteminin kurulması
12. Öğretim programları arasındaki ve okuldan işe-işten okula geçişlerin kolaylaştırılması

13. İşgücünün niteliği rekabet edebilir seviyeye ulaştırılması
14. Hayatboyu öğrenmenin finansmanının taraflarca paylaşılmasının sağlanması
15. Hayatboyu öğrenme kapsamında uluslararası işbirliğinin ve hareketliliğin artırılması
16. Yaşlıların sosyal ve ekonomik hayata etkin katılımlarını artırmak üzere Hayatboyu öğrenme faaliyetlerinin desteklenmesi

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmetiçi Eğitim Faaliyeti Bağlamında Ulusal Öncelikler

2007-2013 yılları arasında yapılan Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı'nın Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) teklif çağrılarını incelendiğinde, Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanmış olan Genel Teklif Çağrılarını tamamlayıcı nitelikte olduğu görülmektedir. Ulusal teklif çağrılarını, Programa katılan ve aralarında Türkiye'nin de bulunduğu tüm ülkeler için geçerli olacak Avrupa stratejik öncelik alanlarını, her bir programdan yararlanma şartlarını ve idari ve mali hükümleri içermektedir. Bu kuralların, 2007-2013 yılları boyunca yapılan Ulusal Teklif Çağrılarını kapsamında ülkemizden sunulacak proje tekliflerinde ve bireysel faaliyet başvurularında da aynı derecede geçerli olduğu vurgulanmıştır. Program kuralları gereği, Programa katılan ülkelerin Ulusal Ajanslarının yürüttüğü ülke merkezli (merkezi olmayan) her bir alt program ve faaliyet için ilave ulusal öncelikler ilan etme, idari tedbirler koyma ve Komisyon'un belirlemiş olduğu alt ve üst sınırlar içerisinde olmak kaydıyla ulusal hibe miktarları uygulama yetkisi çerçevesinde, ülkemizde geçerli olacak ulusal öncelikler, idari tedbirler ve ulusal hibe miktarları gibi hususlar, 2007-2013 yılları arasındaki Ulusal Teklif Çağrısı belgelerinde yer almaktadır.

Söz konusu teklif çağrılarının içerdiği ulusal öncelikler, yıllara göre değişiklik gösterebilmektedir. Söz konusu programın başlangıç yılı olan 2007 yılındaki Ulusal Teklif çağrısı incelendiğinde, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti kapsamında kurs, seminer ve konferans başvurularında, aşağıdaki niteliklere sahip olan başvuruların öncelikli olarak değerlendirileceği belirtilmiştir:

1. Başvuruların az olduğu bölge ve yerleşim birimlerinden yapılan başvurular.

2. Kuruluşların kaliteli tek bir projeye başvurmaları tavsiye edilmiştir. Ancak, birden fazla proje başvurusunda bulunan kuruluşların genel olarak kendi kuruluşlarının yapısına ve faaliyet alanına en uygun proje.
3. Bir projeye Türkiye’den birden fazla kuruluşun ortak olduğu durumlarda, söz konusu projeye en uygun (puanı en yüksek olan, hiç yararlanmamış olan gibi kriterler göz önünde bulundurularak) olan kuruluş.
4. Kamu kurumları ile sivil toplum kuruluşlarının başvuruları kar amacı gütmeyenler dâhil, özel kuruluşların başvurularına göre önceliklidir. Kamu kurumları içinde ise yaygın eğitim kurumları (halk eğitim merkezi, mahalli idareler, müze, kütüphane, cezaevi vs.) örgün eğitim kurumlarına (üniversite, yüksekokul, ilk ve ortaöğretim kurumları) göre önceliklidir.

2008 yılı Teklif Çağrılarında, ulusal öncelikler çerçevesinde aşağıdaki koşulları sağlayan başvurulara öncelik tanınmıştır:

1. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetleri kapsamında şimdiye kadar hiç proje desteği almayan illerden yapılan başvurular.
2. Yaygın eğitim kurumları (halk eğitim merkezi, mahalli idareler, müze, kütüphane, cezaevi vs.).
3. Kamu kurumları ile sivil toplum kuruluşlarının başvuruları.

2009, 2010, 2011 yılları Teklif Çağrılarında ise, aşağıdaki maddeler bağlamında ortak ulusal öncelikler olduğu görülmektedir:

1. Hayatboyu Öğrenme Programı ya da önceki programlardan hiç hibe almamış başvuru sahipleri, hibe alanların başvurularına göre önceliklidir.
2. Hayatboyu Öğrenme Programı ya da önceki programlardan son iki yıl içinde hibe almamış başvuru sahipleri, hibe alanların başvurularına göre önceliklidir.
3. Doğrudan yetişkin eğitimi faaliyetinde bulunan kuruluşlardan (halk eğitim merkezleri, mahalli idareler, müzeler, kütüphaneler, cezaevleri ve doğrudan yetişkin eğitimi yapan STK’lar) yapılan başvurular doğrudan yetişkin eğitimi faaliyetinde bulunmayan kuruluşlardan yapılan başvurulara göre önceliklidir. Bu maddeye, 2010 yılında “yaşlı bakımevlerinde”, 2011 yılında ise “özel ihtiyaç sahibi ve dezavantajlı öğrencilerle” çalışan başvuru sahipleri eklenmiştir.

2012 ve 2013 yılları Teklif Çağrılarının da benzer ulusal önceliklere sahip olduğu görülmektedir. Buna göre;

1. 2007'den itibaren Hayatboyu Öğrenme Programı kapsamında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programının herhangi bir bireysel faaliyetinden hiç hibe almamış başvuru sahipleri ile
2. Müze, kütüphane, cezaevi, bakımevinde ve özel ihtiyaç sahibi ve dezavantajlı öğrencilerle çalışan başvuru sahipleri önceliklidir.

Hayatboyu Öğrenme Programının (LLP) Ulusal Politika Hedefleri İle Uygunluğu

“LLP hedefleri, ulusal politika önceliklerine, yaşam boyu öğrenme stratejilerine ve sosyo-ekonomik ihtiyaçlara ne ölçüde katkıda bulunmaktadır?” sorusu, AB Hayatboyu Öğrenme Programının Ara Değerlendirmesi raporlarında detaylı bir şekilde analiz edilen temel sorulardan biridir. Bu analizler genel olarak ülke raporları çerçevesinde yapılmakta, farklı ülkelerdeki mevcut durum toplu halde değerlendirilmektedir. Örneğin 2011 Ara Değerlendirme Raporunda²¹, Türkiye de dâhil olmak üzere, genel olarak, katılımcı ülkeler, LLP hedeflerinin, ulusal politika öncelikleriyle, yaşam boyu öğrenme stratejileriyle ve sosyo-ekonomik ihtiyaçlarla ilgili/uyumlu olduğunu savunmaktadır. Ulusal Ajans uzmanlarıyla yapılan odak grup görüşmesinde de aynı noktaya vurgu yapılmıştır. LLP'nin genel hedefleriyle ve stratejik öncelikleriyle, ulusal hedeflerin ve önceliklerin uygunluğu/ilgililiği konusunda alınan yanıtlar, genel olarak olumlu yöndedir.

U.A. “Ulusal öncelikler açısından bakacak olursak MEB'in belirlediği stratejilerin genelindeki öncelikler. Eğitimin kalitesinin artırılması her zaman MEB'in de gündeminde olmuş bir şeydir diye düşünüyorum. Büyük ölçekte örtüştüğünü söyleyebiliriz. Yine spesifik olarak Ulusal Hizmet İçi Faaliyetler de var ülkede yapılan, öğretmenlere yönelik. Zaten bizim başvuru formlarımızda yer alan sorulardan biri de budur: Neden yurt içinde değil de yurt dışında almak istiyorsunuz? Katma değeri nedir? Genel olarak örtüşüyordu büyük ölçüde.”

²¹ Online erişim için bkz.

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/evaluations/docs/education/lip2011_en.pdf

U.A. “Yetişkin Eğitimi açısından da söylemek gerekirse Türkiye’deki Yetişkin Eğitimi o dönemde sorgulanan bir durumdu. Tabii Avrupa Komisyonu’nun önceliklerine yer veriliyordu, biz başvuruları ona göre değerlendiriyorduk.”

2011 Ara Değerlendirme Raporunda belirtildiği gibi, LLP hedefleri çoğunlukla birçok ülkenin ulusal politika dokümanlarına entegre edilmiş ya da örtülü olarak ulusal eğitim ve öğretim sistemlerinin daha da geliştirilmesi için kilit alanlar olarak kabul edilmiştir. Ulusal stratejilerin ele alındığı kısımda da ifade edildiği gibi, Türkiye eğitim ve kültür alanlarında AB politikalarının hedef ve önceliklerini paylaşmaktadır. Ulusal Ajans uzmanlarıyla yapılan görüşmede, ulusal önceliklerin neye göre belirlendiği konusu, uygunluk/ilgililik tartışmasının en önemli bileşenlerinden birisi olarak ortaya çıkmıştır. Uzmanların görüşleri, AB’nin LLP ile ilgili stratejik hedefleri ve önceliklerinin ana çerçeve olarak kabul edildiğini, ulusal önceliklerin ise, bu çerçevede kalarak, ülke gereksinimleri arasından seçilerek belirlendiği noktasında ortaklaşmaktadır.

U.A. “AB’nin öncelikleri vardı tabii ve o çıktıktan sonra her ülkenin Ulusal Ajansı ülkesindeki mevzuatlara göre kendi ulusal önceliklerini belirliyordu. Başvurusu az gelen illerden gelen başvurular için ek puanlar veriyorlardı.”

U.A. “AB’nin öncelikleri bağlamında kalarak belirlenen ulusal gereksinimlerin arasından (Ulusal Kurumların Raporlarından yararlanarak) Ulusal Ajansın karar verdiği alanları destekleme politikası benimsenmiştir.”

U.A. “Ulusal Ajansın genel politikası eldeki hibenin genel olduğu kadar farklı kesimlere adaletli şekilde dağıtımını sağlamak. Bu çerçevede, Komisyonun öncelikleriyle ilişkili olarak Türkiye’yle ilgili de eksiklikler olduğu için öncelikler noktasında bunları idari tedbirlere yansıtma politikası izlenmiştir.”

U.A. “Bizim hedef kitlemiz farklıydı, okullar da başvuru yapıyordu ama STK’lar biraz daha fazla gelmesi gereken yerlerdi. Bizim özellikle başvuru yapmasını istediğimiz yerler kütüphane, yaşlı evleri gibi yerlerdi. Başvuru gelmediği için de biz de bunların arttırılmasına yönelik tedbirler alıyorduk. Yani genel başvurulara bakılarak her yıl istatistik çıkarılırdı ona göre ne alınması gerekirse Ulusal Ajans bunu yapardı koordinatörler bazında, birim bazında. Ama Komisyon bildiğim kadarıyla öneri istiyordu başvuru öncesinde, bu önceliklerde ek kriter vardı, Ulusal Teklif Çağrılarında kriter olarak yazılırdı mesela.”

Uzmanların altını çizdiği diğer bir nokta ise, Türkiye’deki ulusal gereksinimlerin Avrupa Komisyonu’nun belirttiği önceliklerle büyük oranda örtüşmüş olmasıdır. Bununla ilgili örneklerden biri, yukarıda da sözü edilen, MEB tarafından 9. Kalkınma Planı dikkate alınarak hazırlanan 2009-2013 dönemi Hayatboyu Öğrenme Strateji Belgesidir. Lizbon Stratejisine ve Avrupa Komisyonu’nun 21.11.2001 tarihli

COM(2001)678 referans numaralı kararına atıf yapılan bu belgenin önsözünde de belirtildiği gibi, Bakanlar Kurulunca 60. Hükümet Programında yer alan politika ve öncelikler ile Avrupa Birliği Müktesebatına Uyum Programında yer alan düzenlemelerin bir eylem planına dönüştürülmesinde, 2007 yılı içinde tamamlanabilecek nitelikteki eylemlerin kısa dönem eylem planı haline getirilerek uygulanmasına karar verilmiş, bu kapsamda Hayatboyu Öğrenme Strateji Belgesinin hazırlanması öngörülmüştür. Ayrıca 9. Kalkınma Planı da Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda bütüncül bir yaklaşımla gerçekleştireceği dönüşümleri ortaya koyan temel politika dokümanı olarak; Türkiye'nin önüne koyduğu dönüşüm hedeflerini AB çerçevesinde belirlediği temel bir strateji dokümanı olarak tasarlanmıştır. Yine Türkiye'de dezavantajlı grupların eğitimi konusu da ulusal gereksinimler arasında önemli yer tutmaktadır.

U.A. “Şöyle bir şeyi de eklemek lazım tabii, Ulusal Ajansın genel politikası eldeki hibenin genel olduğu kadar farklı kesimlere adaletli şekilde dağıtımını sağlamak. Bizim anlayışımız hep aynı kişinin defalarca yararlanması yerine farklı kişiler yararlınsın şeklinde. Bunu sağlarken de Avrupa Komisyonunun kendi koyduğu çerçeveler sayesinde, örneğin yetişkin eğitiminde baz alınan bazı yerler var. Romanların, dezavantajlıların, sokak çocuklarının, farklı grupların eğitimi ile ilgilenenlerin öne çıkarılması gibi şeyler ya da kütüphane, hapisane, huzurevi gibi kurumların öne çıkarılması gibi komisyonun öncelikleriyle ilgili şeyler var. Avrupa Komisyonunun koyduğu kurallarla ilgili Türkiye’de de eksiklikler olduğu için biz daha çok öncelikler noktasında bunları idari tedbirlerimize yansıtmaya çalışıyorduk. O dönemde zaten Hayatboyu Öğrenme Genel Müdürlüğü yeni kurulma aşamasındaydı. O kurulurken de MEB ile bizle görüş alışverişi yapıldı. Programların uygulanma anında onlarla irtibat sağlanabildi yetişkinler ile ilgili.”

U.A. “2007’den sonra 2014’le birlikte Erasmus+ dönemine geçtikten sonra Bakanlıkla birlikte yürütülen çalışmalarda bulundum. Bu açıdan Bakanlığımızın özellikle yeni dönemde ulusal strateji politikaları kalkınma planlarıyla Ulusal Ajansın paralellliğini sağlama gibi bir çabası vardı.”

U.A. “Erasmus+ döneminde Komisyona sunduğumuz iş planlarının yapısı değişti. Komisyon tamamen stratejik çerçevede bir plan hazırladı. Daha önce biz sadece bu yıl içerisinde ne yapacaksınız sorusunun cevabını veriyorduk, kaç toplantı vesaire. Ama şu an stratejik çerçevede ne yapacaksınız dendiğinde ortaya resmen kabul edilmiş bir doküman çıkarıyoruz. Bu dokümanın hazırlık aşamasında arkadaşlarla beraber gittiği için farkındalık artmış durumda. Birebir çalışmalarını yapabilmek için kalkınma planlarına bakıyorlar, MEB planlarına bakıyorlar, Hayatboyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bakıyor, YÖK

ile dokümanlar yapılıyor. Ama önceden bu çalışma çok üst düzeyde yapıлып sadece alta aktarılma şeklinde bir uygulamaydı. Şimdi mecburen bütün dokümanlar iş planına uygun olarak yürütülen strateji çalışmaları içine girdi.”

Avrupa Komisyonu'nun 2011 Ara Değerlendirme Raporunda da altı çizilen iki husus, LLP'nin en önemli hedefleri arasında bulunan daha yüksek hareketlilik ve eğitim ve öğretim sistemlerinin uluslararasılaştırılması konusudur. Genellikle, uluslararasılaşma, uluslararası işbirliği ve eğitim kurumları arasında ortaklıklar kurulması olarak anlaşılır. Dolayısıyla, uluslararasılaşma eğitim ve öğretim kalitesinin artırılması, açıklık ve kültürlerarası ortamlarda çalışma olanağının artırılması ile yakından bağlantılıdır. LLP, çok sayıda ülkedeki eğitimin ve öğretimin uluslararasılaşmasının ana itici güçlerinden biri olarak görülmektedir. Her iki hedef bağlamında düşünüldüğünde, ulusal gereksinimler de hedeflerle uygunluk göstermektedir.

U.A. “Biz yüzlerce belki binlerce kişiye destek verdik, bir eğitim faaliyetine bir kişiyi gönderdik her seferinde. Elbette ki kişisel anlamda çok katkısının olduğunu görebiliyoruz. Bunların bazıları çok üst dereceyken, hiç etkisi olmayan fayda sağlanmayan katılanların da olduğunu biliyoruz. Bazıları gerçekten kişiye mesleki anlamda Hayatboyu öğrenme anlamında kariyer anlamında katkılar sağladı ama bunun küçük bir yüzde olduğunu düşünüyorum. Bir diğer küçük yüzdenin de hiç katkı sağlamadığını düşünüyorum. Ama hiç değilse yurt dışına gidip dönmüş olmanın bile kişiye bilgi beceri tecrübe anlamında katkısı olduğunu düşünüyorum.”

Ulusal hedeflerin belirlenmesinde, başvuru sahiplerinin taşıdığı özelliklerin de ne derece ön planda olduğu konusu, LLP'nin hedefleri bağlamında önemli bir parametredir. Bu açıdan bakıldığında, LLP'nin hedef kitlesi geniş bir yelpazeye sahip olmasına rağmen, Türkiye özelinde İngilizce bilenlerle sınırlandırılması gerçeğini de beraberinde getirmiştir. Başka bir ifadeyle, daha yüksek hareketlilik ve eğitim ve öğretim sistemlerinin uluslararasılaştırılması hedefleri, ulusal bağlamda yalnızca İngilizce bilen grupları içermiştir.

U.A. “Şunu değerlendirmek durumundaydık, bireysel faaliyet için yurt dışına giden kişinin bu faaliyetten fayda sağlayabilmesi gerekiyordu. Bize de zaman zaman gidilen kurumdan yabancı dil bilmedikleri için hiçbir şeye katılmadılar diye serzenişler geliyordu. Dolayısıyla bertaraf etmek için mecburen yabancı dil kriteri getiriyorduk. Bu da ister istemez bu kriteri sağlayan profili ortaya çıkarıyor, bunlar da yabancı dil öğretmenleri oluyordu ya da yetişkin eğitiminde akademik camia öne çıkıyordu, çünkü akademik camiada yetişkin eğitimi veren kişiler dediğinizde akademisyenler oluyordular ve dil konusunda ister istemez bir

Halk Eğitim Merkezindeki öğretmene göre çok daha başarılıydı. Dolayısıyla profil kendiliğinden belli bir noktaya gidiyor, gittiğinde gerçekten fayda sağlayabileceğini düşünenler İngilizce öğretmenleri ya da belli bir dil seviyesini sağlayanlar oluyor.”

Gerek Avrupa Komisyonu'nun hedeflerinin, gerekse ulusal hedeflerin ne ölçüde gerçekleştiği konusu ise, herhangi bir ölçümleme sistemi olmadığı için, belirlenmesi en zor mesele olarak ortaya çıkmıştır.

U.A. “En önemli bahsedilenlerden biri kültürel arası diyalog, aktif vatandaşlığın teşviki, yabancı dil öğreniminin artması, daha çok üst başlıklar olarak hedefler kondu. Erasmus + programında bu işler sayısal hedefler arasına girdi ve ölçülebilir oldu. Ama daha öncesinde programın uygulanmasında çok geniş çerçevede konmuş başlıklar, bu başlıklara hizmet eden alt faaliyetler vardı. Ama ne kadar hizmet ettiniz sorusunun cevabını sayısal anlamda size verecek bir şey yoktu, sadece raporlardan okuduğunuz izlenimler değerlendirmeler vesaire sizin için bir araç olabilir. Dolayısıyla ölçümleme ne kadar sorusunun cevabını izlenimler veriyor.”

Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerinin

Yararlanıcıları Açısından Uygunluk/İlgililik

Avrupa Komisyonu'nun 2011 Ara Değerlendirme Raporuna göre, öğrenme fırsatlarına daha fazla erişilebilirlik, yaygın ve enformel öğrenmenin teşvik edilmesi, yabancı dil öğrenimi ve uyarlanabilirlik çok önemli Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) hedefleri olarak vurgulanmaktadır. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı yetişkin eğitimi ve öğrenme bağlamında Avrupa boyutunu ve işbirliğini yaratmıştır ve Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı yararlanıcılarının sayısı her yıl artmıştır. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı, yararlanıcılara hareketlilik, değişim ve işbirliği için fırsatlar sunarak, katma değer yaratmaktadır. Bu hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediği ya da gerçekleşme düzeyi ile ilgili bir değerlendirmeyi, LLP programlarının yararlanıcıları açısından ele almak gerekmektedir.

Uygunluk/ilgililik konusu bağlamında, bireysel görüşmeler sırasında katılımcılara, “alanınız/çalışma konunuzla katıldığınız faaliyet ne kadar ilişkiliydi?” sorusu sorulmuştur. Yararlanıcıların büyük çoğunluğu, kendi çalışma konularıyla ya da alanlarıyla, katıldıkları faaliyetin ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

E.G.1. “Doğrudan ilgiliydi çalıştığım alanla, o yüzden katkısı oldu, en azından çok büyük farklılıklar olmasa da bazı şeyleri tekrar güncellemek tekrar hatırlamak bilgileri tazelemek konusunda oldu.”

K.G.2. “Ben İngilizce öğretmeniyim, bir tanesi öğretme metotları ile ilgiliydi. 2010 yılında Halk Eğitimde, Yetişkin Eğitiminde çalışıyordum, o da ona yönelik bir kurstu. İkisi de yabancı dil öğretim teknikleri yani benim alanım ile alakalıydı. Zaten üniversitede öğrendiğimiz konularda teknikler, metotlar. Tekrar pekiştirmesi açısından çok iyiydi.”

E.G.4. “Alanımla çalışma konum bire bir örtüşüyordu. O zamanlar AB proje merkezinde çalışıyordum ve benim için çok faydalı oldu. Çünkü Avrupa Birliği proje planlama hazırlamasıydı konusu. O anlamda bir proje nasıl yazılır detayları, bütçe hazırlaması orada uzmanlar tarafından güzelce anlatılmıştı.”

Katılımcılar, programın içeriğiyle, programın ilan edilen amaçları arasında da tutarlılık bulunduğunu belirtmişler, bunu kendi katıldıkları faaliyet çerçevesinde örneklendirmişlerdir:

E.G.1. “Benimki gerçekten Yetişkin Eğitimiyle, sözlü becerilerin geliştirilmesiyle ilgiliydi ve Grundtvig eğitimimle ilgili olduğu için birebir ilgiliydi.”

K.G.2. “Programın amaçlarında kaynaşma, kültür paylaşımı da vardı hatırladığım kadariyle... Evet bu anlamda tamamen amacına ulaştı bence.”

E.G.4. “Program, ne denildiyse harfi harfine yerine getirilmeye çalışıldı. Birebir örtüşüyordu sıkıntı yoktu, bu anlamda ne dedilerse yaptılar.”

E.G.5. “Evet bulunuyordu, yani öğretmenlerin mobilitesini destekleyen bir sistem. Uluslararası alanda insanlarla bir araya geliyorsunuz.”

Faaliyete katılan diğer insanlar bağlamında, grubun ihtiyaçları ile eğitimin ne denli örtüştüğü konusunda ise farklı yaklaşımlar söz konusudur. Özellikle İngilizce dil seviyesi, katılımcıların farklı eğitim basamaklarında öğretmenlik yapıyor oluşu, teknoloji kullanımı açısından beceri farklılıkları, bu konuda en fazla dile getirilen olumsuz etmenler olarak sıralanabilir.

E.G.2. “İhtiyaçları hepsinin aynıydı bilgi almak gibi. Eğitim de zaten ona göre yapılmış. Eksiklik yoktu gayet güzeldi.”

E.G.5. “Ben eğitimin gayet kaliteli olduğunu düşünüyorum, uzmanlar falan yetkin insanlardı, yani 15 gün süre zarfı çok verimli geçti bizim için.”

E.G.1. “Açıkçası çok farklı ihtiyaçlar vardı. Bir kere gruptaki dil düzeyi farklılıklar göstermekteydi. Bizler mesela o amaçla gitmiş bir gruptuk fakat bizim grubumuz içerisinde doğru düzgün iletişim kuramayan temel İngilizce düzeyine sahip insanlar vardı. Öğrendiğimizde gördük ki onlar başka ülkelerden

yani bu hibeyi alabilmek için mesela ilkokul öğretmeni, dil öğretmeni değil veya işte bir halk eğitim merkezi gibi bir yerde yetişkinlere bir şeyler öğretiyor. Temel eğitim, yani okuma yazma falan gibi. Yani dil yeterliliği olmayan katılımcılar vardı başka ülkelerden, Ama bizim katıldığımız kurs daha çok böyle ileri bir grup için.”

Bu konuda katılımcılardan biri de, faaliyete katılanlar arasındaki yaş farkına ve bunun öğrenmeye dair olumsuz etkisine değinmektedir:

K.G.2. *“Türkiye’den gidenler genellikle gençti çok aktiflerdi ama Avrupa’dan gelen emekliliği yaklaşmış öğretmenler de vardı, onlar çok sıkıldı. Teknik ve metot kısımlarında sıkıldılar, onlara hitap etmedi ama bana hitap etti. Bu yüzden onlar için amacına ulaştı mı bilmiyorum ama benim için amacına ulaştı.”*

Farklı ülkelerden katılımcıların, faaliyete katılma amaçlarının da birbirinden farklı olabildiğini gözlemleyen bir katılımcı ise, bundan dolayı üzüldüğünü belirtmiştir:

E.G.4. *“Mesela bizler farkında olarak gitmiştik o toplantıya Türkiye’den giden arkadaşlar olarak. [...]’den gelenler böyle sanki seçilmiş, gezmeye gelmiş gibi. Onlar kalabalık kesim gelmişlerdi. İlk gün geldiler ve son gün sertifika almaya geldiler, gezmişler. O açıdan biraz üzülmüştüm mesela. Bu işi yapabilecek ya da faydasını görebilecek insanların gönderilmesi iyi olur.”*

Ayrıca, faaliyetin konusuyla ilgili deneyim sahibi olup olmama durumunun da fark yarattığı anlaşılmaktadır:

E.G.6. *“Benim dışımda gelen katılımcılar farklı ülkelerden gelmişlerdi. Belki benim kadar bilgisayarı kamerayı montajlama yapmamışlar. Belki onlar biraz zorlanmış olabilir ancak ben deneyimli olduğum için daha etkindim. Benim için bu güzel bir deneyimdi. Diğer arkadaşlarımızın bu konuda biraz çekimser davrandığını söyleyebilirim.”*

Faaliyetin, yararlanıcıların görev yaptıkları kurumun gelişimine katkısı konusunda ise, yine farklı yaklaşımlar göze çarpmaktadır. Örneğin, katılımcıların bir kısmı, katıldıkları faaliyetin kurumlarına katkısı olduğunu belirtmektedir:

E.G.4. *“AB proje geliştirme koordinasyon merkezinde görevliydim o zamanlar. Kendi elemanını yetiştirerek geliştirerek kuruma çok faydası oldu.”*

Kuruma katkıyı, kendi deneyiminin daha çok meslektaşları için özendirici olmasıyla ilişkilendiren katılımcılar da söz konusudur:

E.G.6. *“Özellikle okul müdürümüzün de oldukça ilgisi olmuştu. Ben geldikten sonra burada faaliyet hakkında sunum yaptım arkadaşlarımızı motive etme açısından. Benden sonra giden arkadaşlarımıza da ekili olduğunu düşünüyorum.”*

Kurumsal gelişme açısından, Avrupa vizyonunu kazanma dışında üniversite ortamında çok fazla uygulama olmadı, çünkü hazırlık sınıflarımız kaldırıldı.”

Bir katılımcı ise, kurumsal katkıyı, kurumdaki öğrenciler açısından değerlendirmiştir:

E.G.3. *“Bizim üniversite doğuda bir üniversite olduğu için Karadeniz’de, biz 16 arkadaş çalışıyoruz burada, Grundtvig’e giden ilk kişi bendim. Öğrenciler merak etmeye başladı, başarılı bir hoca olduğumu düşünmeye başladı. Buradaki idarecilerden çok karşılığını bulamadık ama öğrencilerimizin gözünde bir üst konuma geçtik.”*

Bir başka görüş ise, bu tür faaliyetlerin bireysel çabalarla gerçekleştiği, kurumların bu faaliyetlere ilgili bilgi sahibi olmadığı, dolayısıyla kurumsal gelişme de katkı sağlamadığı yönündedir:

E.G.1. *“Kurumsal gelişime doğrudan bir katkısı yok çünkü bu faaliyetler bireysel bir başvuru gerektiriyor. Bir de kurumlar aslında bunlara çok sıcak çok da teşvik edici olmuyor, en azından üniversiteler. Belki Milli Eğitim Bakanlığı destekliyordur. Ben o dönemde tamamen kendi çabamla başvurmuştum ve rektörüm, yüksekokul müdürüm, durumu anlattığımda destek veren bir insandı tabii dedi ve gerekli evrakı imzaladı ve başvurumda destek oldu. Ama oradaki o insan hayır, sana bir katkısı olmaz, o tarihler bize uygun değil, ben izin vermiyorum da diyebilir. O yüzden kurumların çok da destek verdiğini söyleyemem. Bireyler kendisi bulup araştırıp başvuruyorlar. Kurumlarda bununla ilgili yeterince tanıtım yok. Kurumdan öğrenmedim en azından ben, onu kendim web sitesinde araştırırken buldum, daha önce Ulusal Ajansta başka bir faaliyete katıldığım için buldum Ulusal Ajansın sitesinden vs. Ama normalde kurumlarda bunların tanıtılması, broşürleri olmalı, nasıl faydalanabilecekleri ile ilgili çalışmalar olmalı. Bizim kurumda en azından böyle bir şey yoktu.”*

Kültürlerarası diyalog ve diğer kültürlerle karşı hoşgörüyü ve saygıyı teşvik etmek, LLP’nin en önemli hedeflerinden biri olarak vurgulanmaktadır. Bu anlamda da faaliyetlerin bu hedefi gerçekleştirmeye katkısının oldukça fazla olduğunu belirten katılımcılar, kendi deneyimlerini, özellikle önyargılar bağlamında paylaşmışlar, faaliyet sonrası bu önyargıların çoğunun kırıldığından söz etmişlerdir:

O.G.1. *“Ben projelerin kültürel etkileşim açısından, önyargıların kırılması açısından çok ciddi faydalarının olduğunu düşünüyorum.”*

O.G.3. *“Benim de tam bu şekilde bir önyargım vardı. Yani İngilizlerin bizden daha soğuk bir millet olduğunu düşünüyordum. Ama oraya gittiğimde herkesin güler yüzlü ve yardımsever olduğunu gördüm. Ama bu anlamda benim önyargımı kırmak konusunda faydalı oldu açıkçası.”*

E.G.5. “İngilizler hakkında da ciddi manada endişelerimiz vardı. Onlarda aile düzeni yoktur, herkes bireysel yaşar gibi bir algı var bizde ve İngilizlerin soğuk insanlar olduğunu düşünürüz. Benim kaldığım aile 60 yaşlarında falan, neredeyse benim yaşında çocuğu olan bir aileydi ve olgun insanlardı. Nasıl biz akraba ziyaretlerine falan gideriz ya da hafta sonları, onlar da akraba ziyaretlerine gidiyorlar. Onlara da misafirler geliyor akşamları. Bir aile düzeni var yani normal bizde nasıl yaşıyorsa. Bu benim için önemliydi, evet yani o insanların da soğuk kibirli tipler olmadığını gördüm.”

Faaliyet esnasında karşılaştıkları kültürel farklılıklarla ilgili yorumlarında da, bu farklılıkların olumlu etkilerinden söz etmişlerdir:

O.G.4. “Farkın beni acıttığı ya da incittiği bir durumla geri gelmedim. Aksine ben yeni şeyler öğrendim ve onlara da öğrettim. Bana yabancı olduğunu düşündüğüm kültüre dair çalışma yapmış oldum. Orada iletişim, etkileşim kurmuş oldum. Kendi kültürlerimize, sanatlarımıza dair sohbetler yaparak onlarda da bir bakış açısı oluşturmuş olduk.”

O.G.2. “Bence bu konuda sorumluluk biraz da kurs sağlayıcılarına düşüyor. Benim ilk gittiğim kurs iki haftalık bir kurstu. Birçok Doğu Avrupa ülkesinden ve bir de iki Türk vardı. Bizim kurs sağlayıcılarımızdan bir tanesi derslerden birinde en son gündü galiba bize bir ödev verdiler. Her ülke kendi ülkesini sunacak. Her birimiz kendi ülkemizi anlattık. Çok da güzel bağlayıcı bir etkinlik oldu. Hem o arada kelime hatalarımıza bakıldı, uyarıldık. Hem dilsel gelişim anlamında hem de diğer ülkeler hakkında çokça şey öğrendim. Kurs sağlayıcıları bunları yaparsa çok yararlı olur.”

K.G.2. “İskoç kültürü ilgimi çekti özellikle o dönem çok hareketli bir dönemdi bağımsız olmaya çalışıyorlardı o dönemde kaleyi gezdirip kendi tarihlerini anlattılar çok ilginç bilmediğim bir şeydi.”

K.G.1. “İtalyan kültürü çok ilginç ve değişik bir kültür.”

Faaliyetin dışındaki serbest zamanlarda da kültürel karşılaşmalar yaşandığı göz önüne alındığında, bir katılımcının paylaştığı deneyim oldukça dikkat çekicidir:

O.G.5 “İngiltere’deyken ben akşam vakti metroda kalkıp yaşlı bir hanımefendiye yer verdim. İnanılmaz şaşırıldı. Hayatında öyle bir şey görmemiş. Ondan sonra beni defalarca aradı, beni evine yemeğe davet etti. Bir İngiliz’in bir yabancıyı böyle evine yemeğe davet etmesi, milyonda bir olaydır. Bir de İngilizler çok mesafeli insanlardır, kolay iletişim kurmazlar. Yani metroda kalkıp hanımefendiye yer vermem onun daha önce hiç görmediği bir olaydı.”

3.1.3. Etkinlik

Etkinlik (effectiveness) ölçütü, Hayatboyu Öğrenme Programının (LLP) alt boyutları çerçevesinde, hedeflerin belirlenmesine ve amaçlanan sonuçlara ulaşılmasına ilişkin bir analiz ilkesi olarak ele alınmaktadır. Bu araştırmanın genel ve özel amaçları bağlamında da temel ölçütlerden biri olan faaliyet, hedeflenen etkilere ulaşma ve amaçların gerçekleşme derecesi ve proje sonuçlarının program hedeflerine katkı seviyesini içermektedir. Bu çerçevede etkinlik, Programın, genel, özel ve operasyonel hedeflerini ne derece yerine getirdiğini, programın beklenen çıktılarına ne oranda ulaşıldığını, çıktıları etkileyen olumlu/olumsuz faktörlerin neler olduğunu belirlemeye yönelik bir ölçüttür.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine İlişkin Beklentiler ve Etkiler

Tablo 2. Kişisel Gelişime İlişkin Beklentiler ve Etkiler

	Beklentiler-Etkiler	Hiç beklentim yoktu	Hiçbir etkisi olmadı	Düşük beklentim vardı	Çok az etkisi oldu	Orta düzey beklentim vardı	Etkisi oldu	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Yüksek düzeyde etkisi oldu	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde etkisi oldu
1	Diğer ülkelerden insanlarla ilişkiler kurmak.	-	0,9	2,7	9,7	20,4	23	48,7	35,4	28,3	31
2	Diğer kültürleri tanımak.	0,9	-	0,9	6,2	15	24,8	54	34,5	29,2	34,5
3	Kendi kültürümü diğer katılımcılara tanıtmak.	0,9	-	3,5	7,1	25,7	23,9	38,1	38,1	31,9	31
4	Diğer katılımcıların önyargılarını kırmak.	5,3	3,5	8	8,8	29,2	29,2	38,1	38,1	19,5	20,4
5	Alanımla ilgili bilgilerimi geliştirmek.	0,9	5,3	2,7	8	14,2	28,3	36,3	32,7	46	25,7
6	Öğretmeye ilişkin motivasyonumu artırmak.	1,8	2,7	6,2	6,2	13,3	29,2	38,1	32,7	40,7	29,2
7	Yeni öğretim yöntemlerini öğrenmek.	2,7	6,2	5,3	10,6	12,4	29,2	36,3	31	43,4	23
8	Kültürlerarası ve sosyal yeterliliklere sahip olmak.	1,8	2,7	0,9	6,2	15	23,9	52,2	38,1	30,1	29,2
9	Kendi öğretim yöntemlerim ve çalışmalarım hakkında farkındalık sahibi olmak.	2,7	6,2	7,1	6,2	21,2	33,6	38,9	31,9	30,1	22,1
10	Yeni konular ve tartışmalar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak.	-	4,4	3,5	5,3	18,6	33,6	44,2	32,7	33,6	23,9
11	Yabancı dilimi geliştirmek.	12,4	11,5	14,2	21,2	23,9	25,7	22,1	25,7	27,4	15,9
12	Eğitim sistemleri hakkında daha fazla bilgi ve anlayışa sahip olmak.	2,7	7,1	6,2	12,4	23	32,7	38,1	32,7	30,1	15
13	Eğitimdeki özel ihtiyaçlara ilişkin üst düzey becerilere sahip olmak.	8	15,9	20,4	23,9	28,3	33,6	27,4	16,8	15,9	9,7
14	Yabancı dil öğrenme konusunda daha fazla motivasyona sahip olmak.	15	14,2	13,3	12,4	21,2	30,1	24,8	25,7	25,7	17,7
15	Yeni ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgilerimi artırmak.	14,2	18,6	19,5	31,9	25,7	25,7	23	15,9	17,7	8
16	İletişim ve bilgi teknolojilerinin (BİT) kullanımı konusundaki becerilerimi artırmak.	10,6	18,6	21,2	31,9	27,4	25,7	23,9	14,2	16,8	9,7
17	Yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgimi artırmak.	19,5	26,5	23,9	18,6	26,5	31	18,6	16,8	11,5	7,1
18	Çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak.	31	33,6	15,9	21,2	31	28,3	15,9	11,5	6,2	5,3

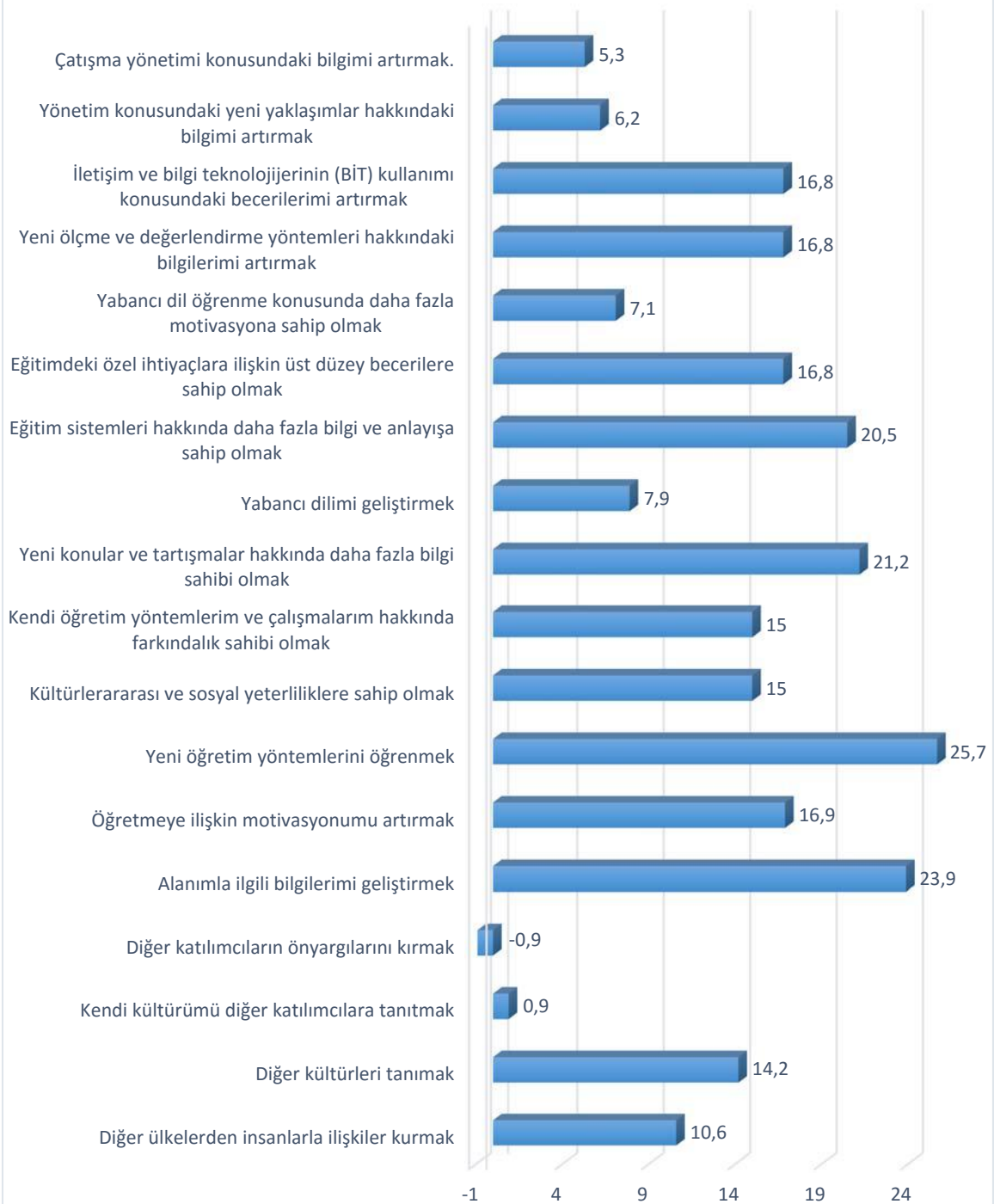
Tablo 2, araştırmaya katılan katılımcıların Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti çerçevesinde yurtdışı eğitimlerine gidiş sürecinde kişisel yeterlilikler anlamında kültürel ve mesleki alanda belirlenen konularda beklentilerine ve faaliyete katıldıktan sonra aynı konuların kişisel gelişimlerine etkilerine ilişkin verileri yer almaktadır. Beklenti ve etkiler, ankette ayrı ayrı sorular olarak yöneltildiği halde, karşılaştırmanın yapılabilmesi için yukarıdaki tabloda birarada verilmiştir.

Katılımcıların beklentilerinin genellikle kültürel ve kültürlerarası etkileşim gibi konularda yoğunlaştığı görülmektedir. Diğer ülkelerden insanlarla ilişkiler kurmak (%77), diğer kültürleri tanımak (%83,2), kendi kültürümü diğer katılımcılara tanıtmak (%70), kültürlerarası ve sosyal yeterliliklere sahip olmak (%82,3) ve diğer katılımcıların önyargılarını kırmak (%57,6) konularında ağırlıklı olarak yüksek düzeyde beklenti içerisinde oldukları görülmüştür. Katılımcıların faaliyetle ilgili beklentilerinin yüksek olduğu diğer bir alanın ise kişisel ve mesleki yeterliliklerini geliştirmek olduğu görülmüştür. Ancak alanımla ilgili bilgiler geliştirmek (%82,3), öğrenmeye ilişkin motivasyonumu artırmak (%78,8), yeni öğretim yöntemleri öğrenmek (79,7%) ve kendi öğretim yöntemlerim ve çalışmalarım hakkında farkındalık sahibi olmak (%69) gibi yüksek beklentilerin söz konusu olduğu kişisel ve mesleki yeterliliklerin daha çok bireylerin kendi alanlarındaki gelişimleri üzerine kurulduğu anlaşılmaktadır. Örneğin yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgimi artırmak, iletişim ve bilgi teknolojilerinin (BİT) kullanımını konusundaki becerilerimi artırmak, çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak ve yeni ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgilerimi artırmak gibi konular katılımcıların mesleki yeterlilikleri anlamında önem arz eden durumlar olsa da, katılımcıların bu konulardaki beklentilerinin dikkate değer bir düzeyde yoğunlaşmadığı görülmektedir.

Katılımcılar katıldıkları faaliyetin kültürel konulardaki başlıklarına ağırlıklı olarak etkili olduğu ve etkinin de yüksek düzeyde olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların faaliyete katılmadan önce kültürel konulardaki beklentilerine ilişkin veriler dikkate alındığında faaliyetin bu anlamda etkili olduğu ve bu alanda katılımcıların beklentilerini karşıladığı sonucuna ulaşılabilir. Katılımcıların %77'si diğer ülkelerden insanlarla ilişkiler kurmak konusunda yüksek beklenti içerisinde

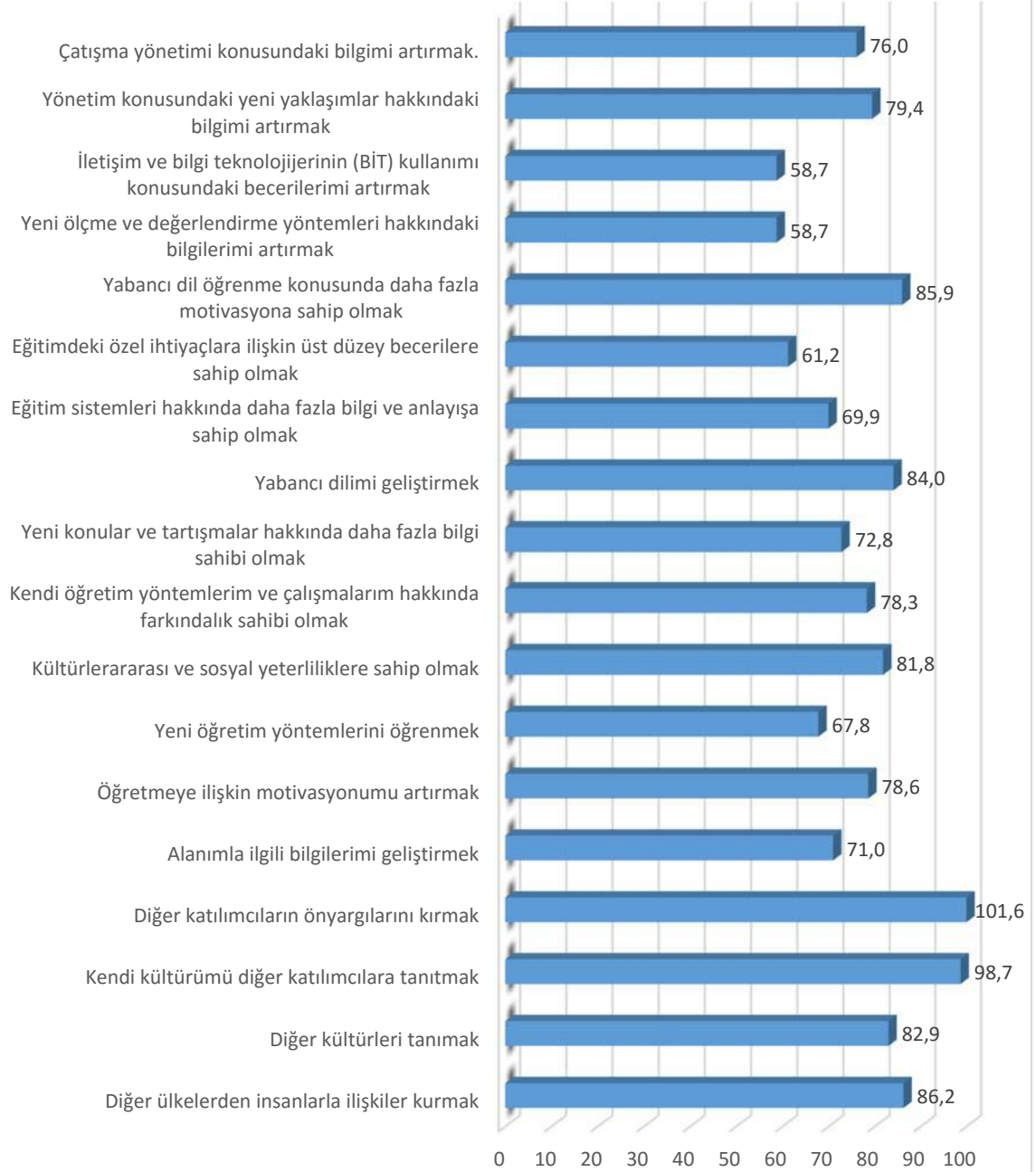
olduğunu ifade etmiş, %89,4'ü faaliyetin bu konuda etkili olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Yine katılımcıların %83,2'si diğer kültürleri tanıma beklentisi içindeyken, %93,8'i faaliyetin bu konuda etkili olduğunu belirtmiştir. Benzer biçimde katılımcıların %70'i kendi kültürünü diğer katılımcılara tanıtmak beklentisi içindeyken, %93'ü faaliyetin bu konuda etkili olduğu düşüncesindedir. Ayrıca diğer katılımcıların önyargılarını kırma beklentisi içinde olanların oranı %57,6 iken, faaliyetin bu konuda etkili olduğunu ifade eden kişilerin oranı %87,7'dir. Ancak faaliyetin kişisel ve mesleki yeterliliklerin geliştirilmesi noktasındaki etkisi faaliyete ilişkin beklentilerin derecesi ile kültürel anlamdaki etkilerde olduğu gibi örtüşmemektedir. Katılımcılar ağırlıklı olarak kişisel ve mesleki yeterlilik noktasındaki beklentilerinin çok yüksek ve yüksek oranlarda olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Ancak, faaliyetin etkilerine ilişkin ise çok yüksek oranda etkili olduğunu belirtenlerin oranının, etkili ve çok etkili olduğunu düşünenlerin oranlarının gerisinde kaldığı görülmektedir. Yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgiyi artırmak Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) kullanımı konusundaki becerileri artırmak, çatışma yönetimi konusundaki bilgiyi artırmak ve yeni ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgiyi artırmak gibi mesleki yeterlilik için tamamlayıcı olan ancak katılımcılar tarafından beklenti içine girilmeyen dolayısıyla geri plana atılan konuların etkililiğine ilişkin verilerde de benzer sonuçlar gözlemlenmiştir. Faaliyetin bu konuda yüksek düzeyde etkili olduğu yönünde görüş belirten katılımcıların oranı oldukça düşüktür.

Grafik 27. Grundtvig HİE Faaliyetine Katılanların Kişisel Gelişim Beklentisi – Etki Farkı

Yukarıdaki grafikte katılımcıların katıldıkları faaliyetin kişisel gelişimlerine sağlayacağı beklentiler ve kişisel gelişimlerine yaptığı etkiler karşılaştırılmaktadır. Grafik yüzdeliklerin birbirinden çıkarılması ile elde edilmiştir. Katılımcıların beklentilerinin etkilere oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. En çarpıcı farklılıkların, “Yeni öğretim yöntemlerini anlamak” (%25,7’lik bir farkla) ve “Alanımla ilgili bilgilerimi geliştirmek” (%23,9’luk bir farkla) önermelerinde ortaya çıktığı görülmektedir. En düşük farklılıkların ise “Kendi kültürümü diğer katılımcılara tanıtmak” (%0,9’luk bir farkla) ve “Çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak” (%5,3’lük bir farkla) gibi önermelerde olduğu görülmektedir. Faaliyetin etkisinin, beklentilerden daha yüksek olarak görüldüğü önerme ise, “Diğer katılımcıların önyargılarını kırmak” (%-0,9’luk bir farkla) olmuştur. Bu konuda, katılımcılar etkinin beklentilerinden daha yüksek olduğunu düşünmektedir. Genel olarak bakıldığında, kişisel gelişimin mesleki boyutlarına ilişkin beklentilerin, etkilerden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, psikolojik beceriler ve yönetim becerileri gibi bazı becerilerin, hem beklentilerinin hem de etkilerinin düşük olması, aralarında ciddi farklılıkların çıkmamasının nedeni olarak görülebilir. Durumun daha iyi anlaşılması için, beklentinin etkiyi karşılama oranları aşağıda verilmiştir.

Grafik 28. Grundtvig HİE Faaliyetine Katılanların Kişisel Gelişim Beklentinin Etkiyi Karşılama Oranı

Beklentinin etkiyi nasıl karşıladığının gösterildiği yukarıdaki grafikte, beklenti ve etki arasında çıkan farklılıklar daha iyi anlaşılmaktadır. Örneğin, çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak önermesinin beklenti ve etkileri arasındaki fark oldukça düşük çıkmaktadır. Yukarıdaki grafikte beklentinin etkiyi %76 oranında karşıladığı görülmektedir. Yine Tablo 2'ye bakıldığında bunun hem düşük beklenti hem de düşük etki nedeniyle ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Bu anlamda yukarıdaki grafikte karşılama oranı olan yüzdeler rakam düşüldükçe, beklenti etki arasındaki farkın yükseldiği anlaşılmaktadır. Yüzdeler oran %100'ün üstüne çıktığında ise, durum tam tersine dönmüş anlamına gelmektedir. Grafikte, diğer katılımcıların önyargılarını kırmak önermesi %101,6 oranında görülmektedir. Bunun anlamı, etkinin beklentinin üzerinde olduğudur. Genel olarak değerlendirildiğinde, her ne kadar beklenti-etki arasında farklılıklar olsa da, beklentilerin-etkilerle karşılama oranlarının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle, katılımcılar, kişisel gelişime ilişkin beklentilerinin, faaliyetin yarattığı kişisel gelişime ilişkin etkileri büyük oranda karşıladığını düşünmektedir.

Nitel görüşmelerde de katılımcılar, katıldıkları faaliyetlerin kişisel gelişimlerine yardımcı olduğunu ve hayatlarında birebir karşılık bulduğunu ifade etmişlerdir. Özellikle, yabancı bir ülke görmek ve buna bağlı olarak geliştirilen kişisel vizyona önemli bir vurgu yapılmıştır.

***G.E.1.** “Mutlaka karşılık buldu. Bir kere bilgim ve görgüm arttı. Bizim ülkemizde her bir yurt dışı seyahati büyük bir kazanımdır bir kere. Bu anlamda faydalıydı. İkincisi kendi alanımda faydalıydı. Üçüncüsü başka insanlar tanıdım, başka kültürler tanıdım, arkadaşlıklar kurdum. Orada mesela ortak projeler yapabilmek için insanlarla bir iletişim ağı oluşturmak açısından faydası oldu. Kişisel olarak ve mesleki olarak faydaları kesinlikle oldu. Yani bu faaliyete ilişkin doğrudan bir yaşantım yok, sadece ders içerisinde bir takım kazanımları derslerime aktarmaya çalıştım. Onun dışında da genel kültürüm geliştiği için, genel kültürüm ile ilgili paylaşımlarım oldu insanlarla öğrencilerimle. Sunumlar yapabiliyorum zaman zaman oralardan örnekler veriyorum.”*

***G.E.2.** “Buldu tabii ki. Mesela geldiğimde bir tane makale hazırladım edebiyat üzerine, bunun için kariyerimle ilgili bir girişim oldu tabii. Kişisel anlamda kültür gördük tabii ki o ülkeye bakışım değişti. Katıldıktan sonra tabii ki insanları anladım, bilgilendim, yoksa yaşamım aynı şekilde devam ediyor.”*

G.E.3. “Daha sonra buradaki bir kaç arkadaşla AB projesi yapmaya çalıştık, bir kaç şey üzerinde çalıştık ama devamını getiremedik. Ama o gruptan Grundtvig’e giden bir arkadaşımız bu sene bir AB projesi yaptı. 200 bin liralık da bir kabul aldı. Yani onu örnek olarak verebilirim.”

G.K.1. “Benim kişisel yaşamımda tabii ki etkisi oldu ama kültürel alt yapımda kendi mesleğime bakış açım da hayatıma bakış açım da tabii ki de yurtdışına gidip gelmek kurs görmek insanı çok zenginleştiren bir deneyim. Bence vizyonum genişledi genel olarak böyle söyleyebilirim.”

G.K.2. “Hepimiz öğrendiğimiz şeyleri uygulamak istiyoruz burada, o anlamda belki daha istekli olduğum söylenebilir. Ben o zaman burada yüksek lisans yapıyordum, mesleğimle alakalı değil ama kişisel olarak mesela doktorayı yurt dışında yapmak istedim. Böyle bir farkındalık oluşturdu.”

G.E.4. “Kişisel olarak bana kariyer anlamında faydası oldu elbette. Bir süre daha orada çalışmaya devam ettim, tecrübelerimi kullandım, fakat daha sonra bir şekilde oradan ayrıldım, kuruma geri döndüm. Fakat orada edindiğim bilgilerle şu anda mesela Milli Eğitim Bakanlığı’nda çalışmaktayım. Orada edindiğim bilgileri kullanarak bir proje yazmayı düşünüyorum mesela.”

G.E.5. “Kişisel yaşam anlamında özgüvenin artıyor, yani daha çok yer görmek bire bir görmek okumak gibi olmuyor, bire bir görüyorsun ve yaşıyorsun. Kişisel manada özgüven artıyor, aynı zamanda dil öğretmeni olduğumuz için oradaki anadilini konuşan insanlarla haşır neşir olmuş oluyorsun. Öğrendiğimiz yeni günlük kullanımdaki birçok ifade var, kitapların dışında çok şey öğreniyorsun, sokak dilini öğreniyorsun vs. birçok katkısı oldu bizim için.”

G.E.6. “Öncelikle kişisel gelişimde olumlu etkisi olduğunu söyleyebilirim. Yabancı dili biz burada çok etkin kullanamıyoruz, orada Türkçe’yi kullanma imkânım yoktu. İletişim anlamında yabancı dil üzerinden yaptık. Bu yabancı dil becerimi oldukça artıran bir etkendi. Daha sonra kendi bakış açımın da önemli oranda değiştiğini düşünüyorum. Bu düzeyde senaryo yazma, senaryoda yer alma deneyimi benim için önemliydi. Çektiğimiz videoyu ara ara izliyorum. Kursta aldığımız dersler noktasında önemli bir katkı olduğunu düşünüyorum. Ben bir kursa başvuru yaptım, senaryo anlamındaki faaliyetim yöneticilerin dikkatini çekti. Kurumsal anlamda baktığımızda hazırlık sınıfları kaldırıldığı için uygulama şansım olmasa bile kurslara gitmeyi düşünen arkadaşlarımızdan gelip bana danışan arkadaşlarım var.”

Tablo 3. Kişisel Yeterliliklerin İşe Uygulanması Konusundaki Beklentiler ve Etkiler

	Beklentiler-Etkiler	Hiç beklentim yoktu	Hiçbir etkisi olmadı	Düşük beklentim vardı	Çok az etkisi oldu	Orta düzey beklentim vardı	Etkisi oldu	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Yüksek düzeyde etkisi oldu	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde etkisi oldu
1	Profesyonel yeterliliklerimi geliştirmeye devam etmek için yüksek motivasyon kazanmak	0,9	1,8	3,5	7,1	15	26,5	47,8	30,1	32,7	34,5
2	Yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak		2,7	3,5	15,9	25,7	26,5	45,1	31,9	25,7	23
3	Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerini uygulamak	2,7	7,1	8,8	10,6	18,6	32,7	36,3	31	33,6	18,6
4	Yeni öğrenme içerikleriyle tanışmak	1,8	8	8,8	8	15,9	34,5	37,2	26,5	36,3	23
5	Öğrenmede Avrupa boyutuna odaklanmak	2,7	6,2	7,1	12,4	20,4	36,3	46,9	23,9	23	21,2
6	Farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerilerimi geliştirmek	0,9	2,7	3,5	4,4	12,4	29,2	48,7	35,4	34,5	28,3
7	Yabancı dil öğretimi kalitesini artırmak	6,2	11,5	8,8	13,3	16,8	25,7	33,6	31	34,5	18,6
8	Yeni sınıf yönetimi araç ve yöntemlerini uygulamak	9,7	9,7	8,8	17,7	18,6	31,9	39,8	25,7	23	15
9	Sınıfı daha iyi yönetmek ve öğrencilerle daha iyi ilişkiler kurmak	10,6	14,2	8	15	24,8	34,5	34,5	20,4	22,1	15,9
10	Daha fazla kariyer fırsatına sahip olmak	9,7	32,7	13,3	21,2	27,4	18,6	30,1	13,3	19,5	14,2
11	Bilgi iletişim teknolojilerini daha iyi kullanmak	8	17,7	23,9	23,9	23	31	30,1	10,6	15	16,8

Tablo 3'te katılımcıların kişisel yeterliliklerin işe uygulanması konusundaki beklentilerine ve faaliyete katıldıktan sonra faaliyetin kişisel yeterliliklerin işe uygulanması konusundaki etkilerine ilişkin veriler yer almaktadır. Anketlerde her ikisi ayrı bölümlerde sorulmuştur. Katılımcıların profesyonel yeterliliklerimi geliştirmeye devam etmek için yüksek motivasyon kazanmak (%80,5), yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak (%70,8), yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerini uygulamak (%69,9), yeni öğrenme içerikleriyle tanışmak (%73,5), öğrenmede Avrupa boyutuna odaklanmak (%69,9), farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerilerimi geliştirmek (%83,2),

yabancı dil öğretimi kalitesini artırmak (%68,1) konularında ağırlıklı olarak yüksek düzeyde beklenti içerisinde oldukları anlaşılmaktadır. Sınıf yönetimi ve Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin kullanımı gibi konularda yine önemli bir oranda beklenti içerisinde oldukları görünürken, bu oranın belirli bir derecede ve dikkate değer bir biçimde yoğunlaşmadığı görülmektedir. Yine beklentilerin kültürel alanda ve kişinin kendi çalışma alanıyla ilgili konularda yoğunlaştığı ve yüksek düzeylerde olduğu görülmektedir.

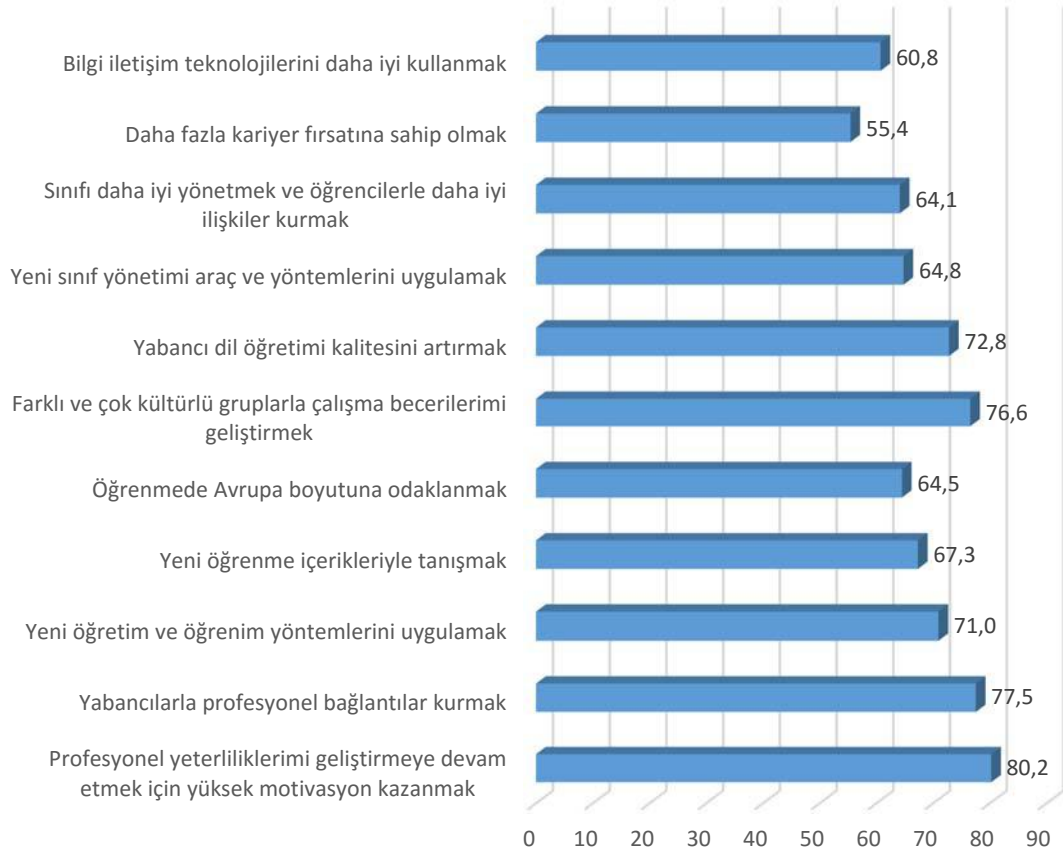
Katılımcıların faaliyeti özellikle, profesyonel yeterliliklerini geliştirmeye devam etmek için yüksek motivasyon kazanmak (%64,6), yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak (%54,9) ve farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerilerini geliştirmek (%63,7) konularında yüksek ve çok yüksek düzeyde etkili buldukları anlaşılmaktadır. Bu veriler ile beklentilerle karşılaştırıldığında katılımcıların bu alandaki beklentileri ile faaliyetin etkilerinin önemli oranda örtüştüğü sonucuna ulaşılabilir. Katılımcıların yüksek beklenti içerisinde girmedikleri konuların etkililiğine ilişkin ağırlıklı olarak olumlu yönde görüş belirtmedikleri, önemli bir kısmının bu konularda faaliyetin etkili olmadığını düşündükleri anlaşılmıştır.

Grafik 29. Kişisel Yeterliliklerin İşe Uygulanması Konusundaki Beklenti-Etki Farkı

Grafik 29'da, kişisel yeterliliklerin işe uygulanması konusundaki beklenti ve etkilerin karşılaştırıldığı veriler bulunmaktadır. Grafikte rahatça görüleceği üzere beklentiler her bir önerme için etkiden daha yüksek oranda çıkmıştır. Bunun bir anlamı katılımcıların beklentilerinin tam olarak karşılanmadığıdır. Ancak, beklenti-etki tablosuna bakıldığı zaman, hem beklentilerin hem de etkilerin oranlarının oldukça yüksek olduğu görülecektir. Bu anlamda etkiler beklentilerden daha düşük olsa da bu düşüklük aslında yüksek beklenti ve etki düzeylerinde gerçekleşmektedir. Beklentilerin, etkileri karşılama oranlarının verildiği aşağıdaki grafik incelendiğinde durum daha net anlaşılabilir.

Grafik 30. Kişisel Yeterliklerin İşe Uygulanması Konusunda Beklentilerin Etkileri Karşılama Oranı

Grafikte beklentilerin-etkileri karşılama oranları verilmektedir. Grafikte en düşük yüzdeye sahip olan daha fazla kariyer fırsatına sahip olmak önermesidir. Burada düşük yüzde beklentinin daha az karşılandığı anlamına gelmektedir. Katılımcıların büyük bölümünün öğretmenlerden oluşması, kariyer fırsatları konusunda beklentilerin karşılanmasının düşüklüğünü açıklayabilir. Diğer taraftan, diğer meslek gruplarından gelen kişiler için de bu beklentinin düşük olarak karşılandığı ve bunun grafiğe yansıdığı söylenebilir. Beklentilerin en çok karşılandığı alan ise profesyonel yeterliliklerin geliştirilmesine ilişkin motivasyon önermesinde karşımıza çıkmaktadır. Katılımcıların, bu önermede belirtilen konuya ilişkin, faaliyete katılmadan önceki beklentileri büyük oranda karşılanmıştır. Bu başlıkta, etkilerin beklentilerinin üzerine çıkan herhangi bir önerme bulunmamaktadır. Genel bir değerlendirme ile beklentilerin karşılanma oranları oldukça yüksektir denilebilir.

Tablo 4. Kurumsal Seviyedeki Beklentiler ve Etkiler

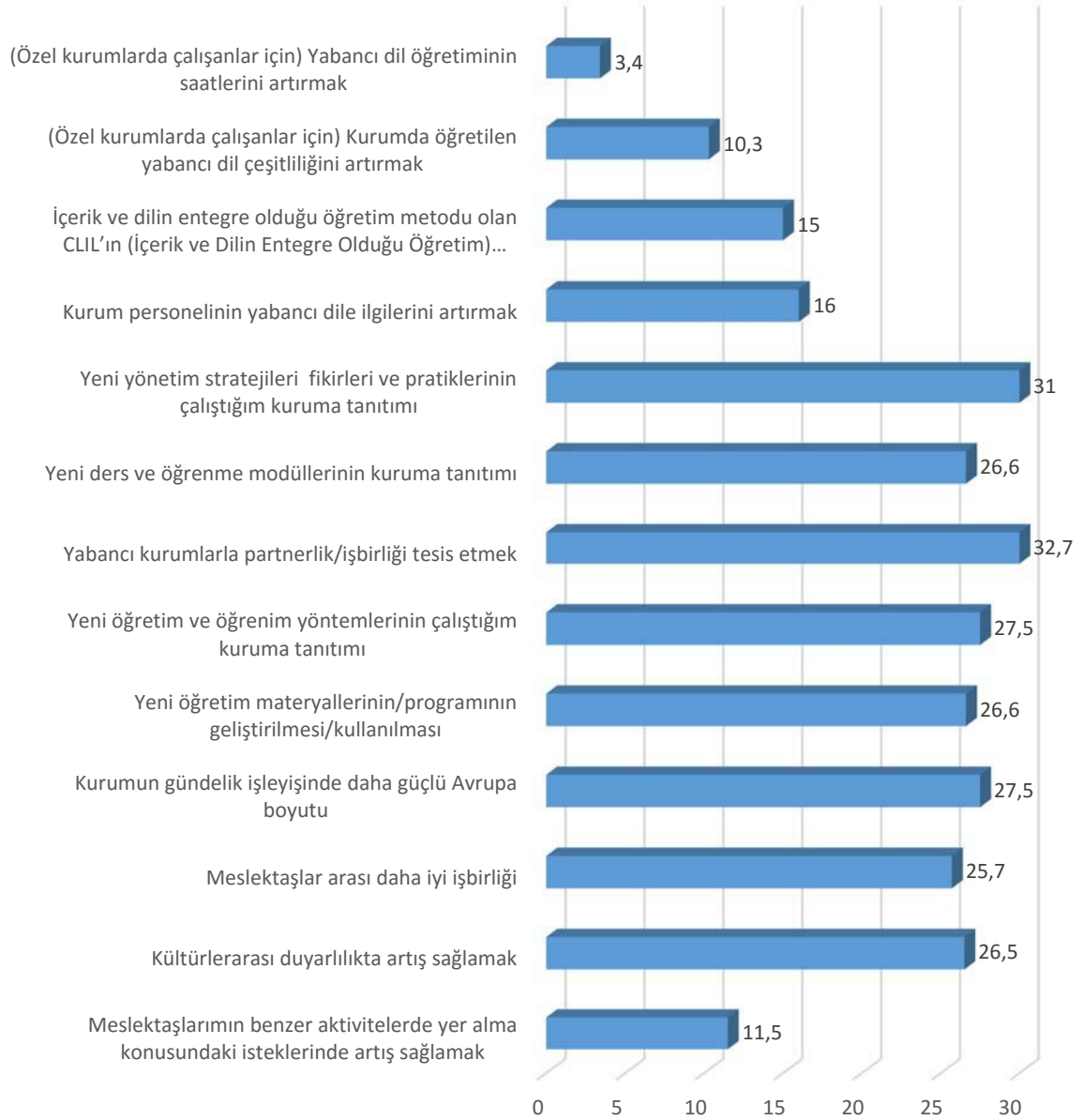
	Beklentiler ve Etkiler	Hiç beklentim yoktu	Hiçbir etkisi olmadı	Düşük beklentim vardı	Çok az etkisi oldu	Orta düzey beklentim vardı	Etkisi oldu	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Yüksek düzeyde etkisi oldu	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde etkisi oldu
1	Meslektaşlarının benzer aktivitelerde yer alma konusundaki isteklerinde artış sağlamak	4,4	3,5	10,6	9,7	19,5	32,7	49,6	25,7	15,9	28,3
2	Kültürlerarası duyarlılıkta artış sağlamak	1,8	4,4	6,2	12,4	17,7	35,4	47,8	28,3	26,5	19,5
3	Meslektaşlar arası daha iyi işbirliği	0,9	8	8,8	22,1	24,8	30,1	41,6	26,5	23,9	13,3
4	Kurumun gündelik işleyişinde daha güçlü Avrupa boyutu	2,7	14,2	11,5	22,1	30,1	35,4	36,3	15,9	19,5	12,4
5	Yeni öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesi/kullanılması	3,5	15	10,6	24,8	27,4	28,3	35,4	21,2	23	10,6
6	Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerinin çalıştığım kuruma tanıtımı	4,4	15	10,6	25,7	24,8	26,5	37,2	21,2	23	11,5
7	Yabancı kurumlarla partnerlik/işbirliği tesis etmek	2,7	19,5	6,2	16,8	24,8	30,1	38,1	19,5	28,3	14,2
8	Yeni ders ve öğrenme modüllerinin kuruma tanıtımı	7,1	15,9	12,4	25,7	24,8	29,2	37,2	19,5	18,6	9,7
9	Yeni yönetim stratejileri fikirleri ve pratiklerinin çalıştığım kuruma tanıtımı	6,2	16,8	8,8	22,1	26,5	33,6	41,6	15,9	16,8	11,5
10	Kurum personelinin yabancı dile ilgilerini artırmak	23	23	10,6	22,1	27,4	31,9	31	11,5	8	11,5
11	İçerik ve dilin entegre olduğu öğretim metodu olan CLIL'in (İçerik ve Dilin Entegre Olduğu Öğretim) kuruma tanıtımı	31	40,7	13,3	22,1	30,1	26,5	16,8	3,5	8,8	7,1
12	(Özel kurumlarda çalışanlar için) Kurumda öğretilen yabancı dil çeşitliliğini artırmak	41,4	51,7		13,8	27,6	13,8	13,8	6,9	17,2	13,8
13	(Özel kurumlarda çalışanlar için) Yabancı dil öğretiminin saatlerini artırmak	51,7	65,5	6,9	6,9	20,7	10,3	10,3	10,3	10,3	6,9

Tablo 4'te, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetleri çerçevesinde eğitime katılan katılımcıların kurumsal seviyedeki beklentilerine ilişkin veriler yer almaktadır. Katılımcıların katıldıkları eğitimin kuruma yansımaları konusunda ağırlıklı olarak orta ve yüksek düzeyde beklenti içerisinde oldukları ve bununla birlikte hiç beklenti içerisine girmedikleri durumların da söz konusu olduğu söylenebilir. Katılımcılar bu eğitimlerin kurumsal anlamda da birçok noktada katkı sağladığı görüşündedir. Ancak

özellikle diğer katılımcılar benzer aktivitelerde yer alma konusundaki isteklerinde artış (%65,5) ve aralarında daha iyi işbirliği (%65,5) sağlamak gibi meslektaşlarının gelişimine yönelik beklentilerin oldukça yüksek olduğu görülmüştür. Benzer biçimde yeni öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesi/kullanılması (%58,4), yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerinin çalıştığı kuruma tanıtımı (%60,2), yeni ders ve öğrenme modüllerinin kuruma tanıtımı (%55,8) gibi eğitsel süreçlerin niteliğini ve verimliliğini doğrudan etkileyecek konularda gelişme sağlama konusu da yine öğretmenlerin yüksek düzeyde beklenti içerisine girdikleri durumlardır. Ayrıca kültürlerarası duyarlılıkta artış sağlamak (%74,3), kurumun gündelik işleyişinde daha güçlü Avrupa boyutu (%55,8), yabancı kurumlarla partnerlik/işbirliği tesis etmek (%61,4), yeni yönetim stratejileri fikirleri ve pratiklerinin çalıştığı kuruma tanıtımı (%58,4) gibi doğrudan kurumsal yapıyı geliştirecek ve dönüştürecek konularda ağırlıklı olarak yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmüştür. Yabancı dil konusunda özellikle de özel kurumlarda çalışanların genel olarak eğitimlerden kurumsal anlamda bir beklenti içerisinde olmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum, özel kurumlarda yabancı dile yapılan vurgunun devlet okullarına oranla daha yoğun olması ve geliştirilmesi gereken alanlar önceliğinde bu nedenle daha arka planda yer alması ile açıklanabilir.

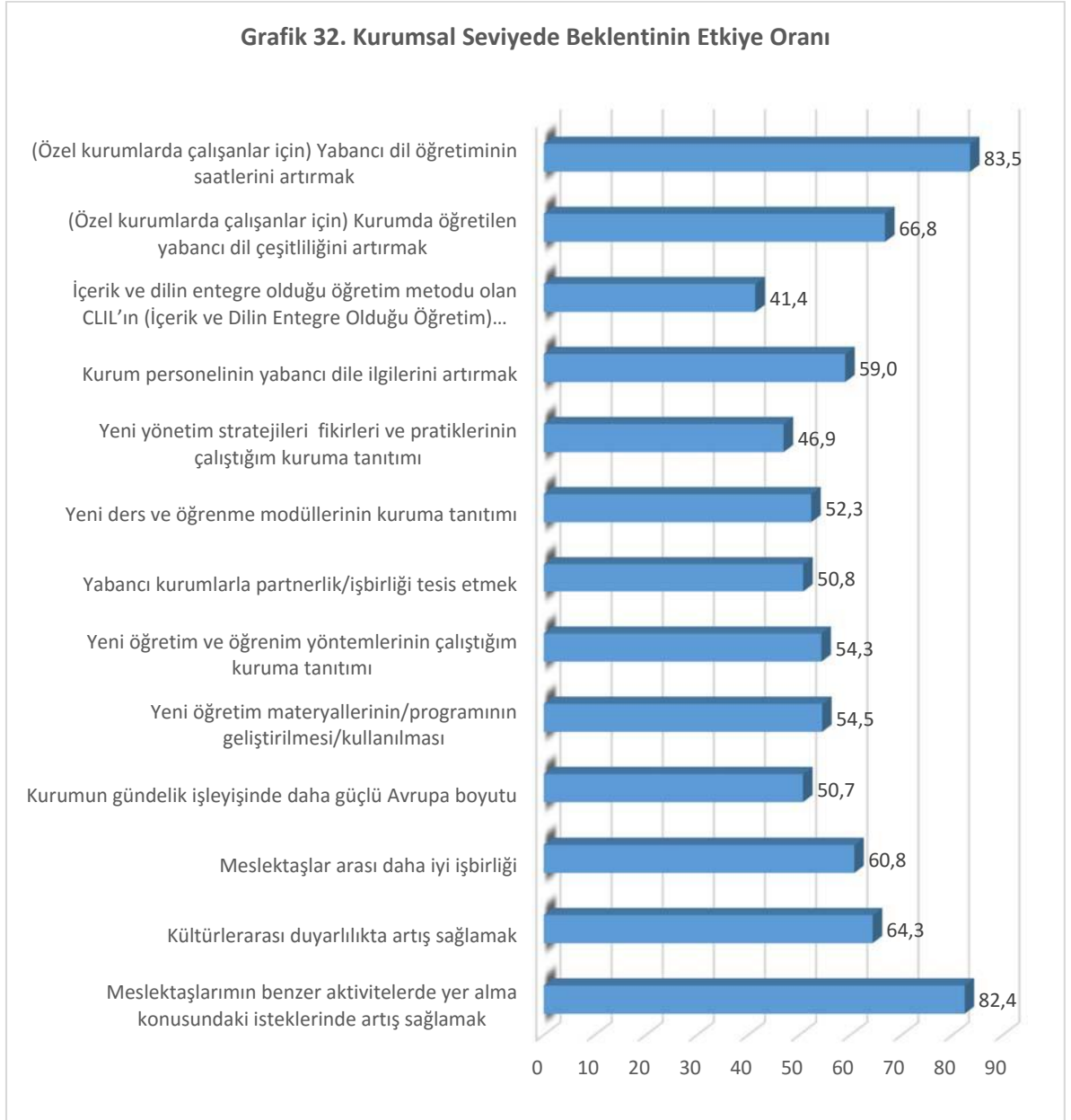
Katılımcıların yüksek beklenti içerisinde oldukları konularda faaliyetin etkililiğine ilişkin olumlu yöndeki görüşleri ile ağırlıklı olarak beklenti içerisine girmedikleri konuların etkili olmadığı yönündeki görüşleri, faaliyetin kurumsal düzlemdeki yansımalarına ilişkin beklentilerin çok yüksek düzeylerde olmasa bile gerçekleştirdiğini göstermektedir. Ancak faaliyetin kurumsal düzlemdeki etkiliğiyle ilgili kurumsal yapıyı değiştirecek ve dönüştürecek konulara ve eğitsel süreçlerin nitelik ve verimliliğini artıracak konulara ilişkin olumlu yönde görüş belirtenlerin oranlarının yüksek beklenti içerisinde olanların oranını çok aşmadığı görülmektedir.

Grafik 31. Kurumsal Seviyede Beklenti – Etki Farkı

Grafikte, kurumsal seviyede beklenti ve etkilerin karşılaştırıldığı veriler bulunmaktadır. Bu grafikte en düşük farkın yabancı dil öğretiminin saatlerini artırmak ve kurumda öğretilen yabancı dil çeşitliliğini artırmak önermelerinde görüldüğü anlaşılmaktadır. Buradaki düşük farkın yüksek beklenti düzeyinden mi yoksa düşük beklenti düzeyinden mi karşılandığını anlamak için beklentilerin etkileri karşılama grafiği aşağıda verilmektedir. En büyük farklar yabancı kurumlarla partnerlik/işbirliği tesis etmek ve

yeni yönetim stratejileri fikirleri ve pratiklerinin çalıştığım kuruma tanıtımı önermelerinde görülmektedir. Burada beklentilerin etkileri karşılamada yeterli olmadığı ilk bakışta söylenebilir. Ancak, daha önce de belirtildiği gibi, bu fark yüksek beklenti düzeyleri arasında da gerçekleşmiş olabilir. Bunun için aşağıdaki grafiğe bakmak gerekir. Etkinin beklentinin üzerine çıktığı herhangi bir önerme bulunmamaktadır.

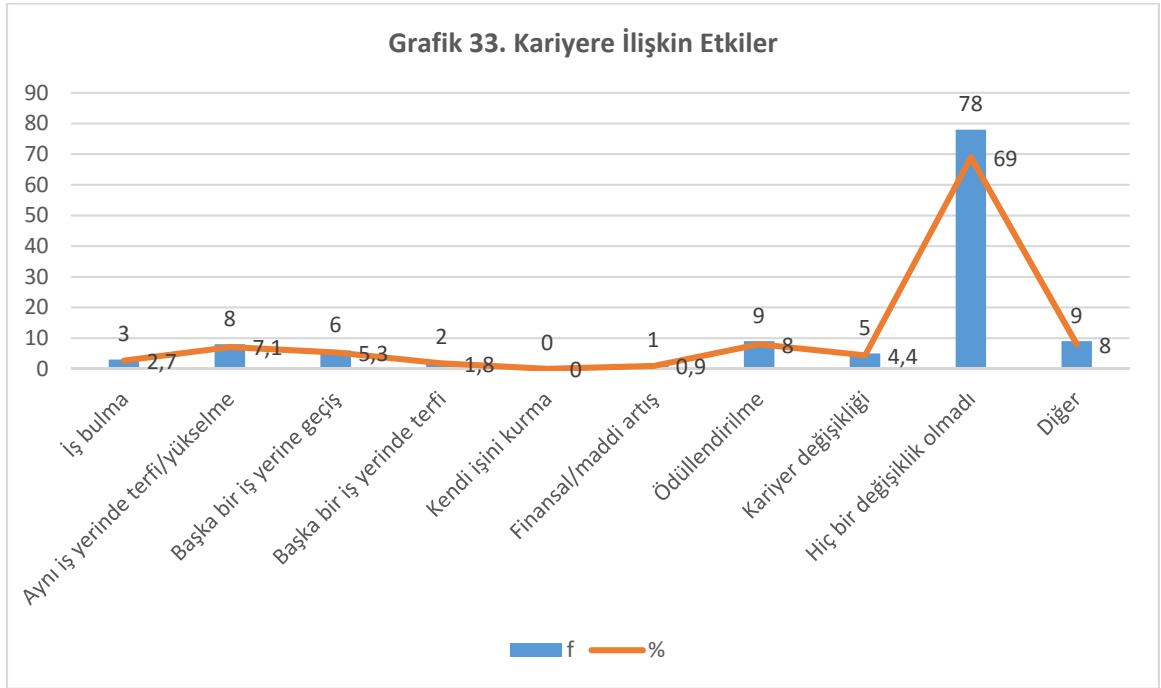
Grafikte görüldüğü gibi, yabancı dil öğretiminin saatlerini artırmak konusundaki beklentileri, etkiler büyük oranda karşılamaktadır. İlgili tabloya baktığımızda hem

beklentinin hem de etkinin oldukça düşük olduğu görülmektedir. Meslektaşlarının benzer aktivitelerde yer alma konusundaki isteklerinde artış sağlamak önermesine ilişkin beklentilerin etkileri en yüksek düzeyde karşıladığını söylemek mümkündür. Burada, hem beklentiler hem de etkiler yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, diğer beklenti etki karşılaştırmalarına göre, bu başlıktaki beklentilerin görece daha az karşılandığını söylemek mümkündür. Yine de ikisi dışında beklentinin karşılanma oranı tamamında %50'nin üzerindedir. Bu durum, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) programının daha çok bireysel bir faaliyet olması ile ilişkilendirilebilir. Diğer taraftan, faaliyete ilişkin kazanımların kurumsal düzleme aktarılmasında da güçlükler yaşanabildiği göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 5. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE Faaliyetinin Öğrenciler/ Öğrenciler Üzerindeki Kurumsal Seviyedeki Etkisi

	Etkiler	Hiçbir etkisi olmadı	Çok az etkisi oldu	Etkisi oldu	Yüksek düzeyde etkisi oldu	Çok yüksek düzeyde etkisi oldu
1	Öğrencilerin/öğrencilerin diğer kültürlerle olan ilgisi	12,4	8,8	34,5	23	21,2
2	Öğrencilerin/öğrencilerin Avrupa Birliği ile ilgili düşünceleri	12,4	12,4	30,1	24,8	20,4
3	Öğrencilerin/öğrencilerin öğrenmeye ilişkin motivasyonları.	8,8	11,5	34,5	29,2	15,9
4	Öğrencilerin/öğrencilerin takımlar halinde çalışma becerileri	11,5	15	43,4	16,8	13,3
5	Sınıf içindeki olumlu iklim (saygı, tolerans, işbirliği gibi)	16,8	8	46	18,6	10,6
6	Öğrencilerin/öğrencilerin kişisel olarak öğrenebilme becerilerini geliştirmeleri	15	17,7	38,1	17,7	11,5
7	Öğrencilerin/öğrencilerin sosyal becerileri	15	18,6	37,2	15	14,2
8	Öğrencilerin yabancı dil öğrenimi	14,2	17,7	31,9	20,4	15,9
9	Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) kullanımı konusundaki motivasyonları.	27,4	19,5	31,9	13,3	8

Tablo 5, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katılan katılımcıların, faaliyet süreci sonrasında öğrencileri/öğrenciler üzerinde gözlemedikleri etkiler görülmektedir. Buna göre Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katılanlar, öğrencilerindeki en yüksek etkinin öğrenmeye ilişkin motivasyonları (%79,7) ve diğer kültürlere olan ilgilerinde (%78,8) gerçekleştiğini; yine yakın oranlarda olmak üzere, öğrencilerin Avrupa Birliği ile ilgili düşünceleri (%75,2), sınıf içindeki olumlu iklim (%75,2) ve takımlar halinde çalışma becerilerinde (%73,5) de yüksek etki görüldüğünü; buna karşılık öğrencilerin yabancı dil öğrenimleri (%68,1), kişisel olarak öğrenebilme becerileri (%67,3) ve sosyal becerilerini geliştirebilmelerinde (%66,4) bu etkinin gerilediğini ve en az etkinin ise öğrencilerin bilgi iletişim teknolojileri kullanımı konusundaki motivasyonlarında (%53,1) gözlemediklerini ifade etmişlerdir. Bu veriler ışığında, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katılan öğretmenlerin, süreç sonrasında öğrencilerinde genel olarak olumlu yönde etkiler gözlemedikleri söylenebilir.

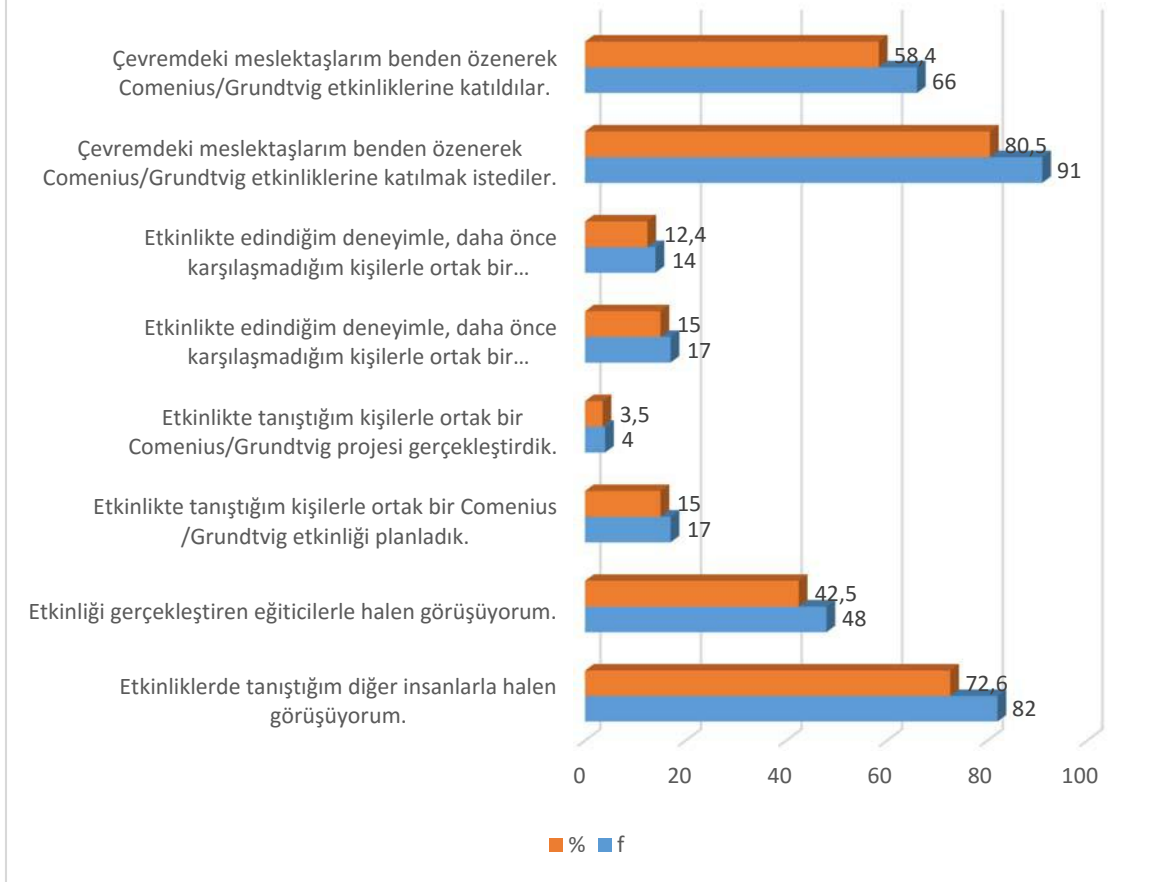
Grafik 33'te katılımcıların Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katıldıktan sonra kariyerlerine ilişkin herhangi bir gelişme yaşayıp yaşamadıklarına, gelişme yaşandıysa eğitimin hangi alanlarda kariyerlerine katkı sağladığına ilişkin veriler yer almaktadır. Katılımcıların önemli bir oranı (%69) hizmetiçi eğitim faaliyetinin

kariyerlerinde hiçbir değişiklik yaratmadığını belirtmişlerdir. Çok küçük oranlarda da olsa hizmetiçi eğitim faaliyetinin başka bir iş yerine geçiş (%1,8) ve ödüllendirilme (%8) üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Ancak buradaki verilerin oluşturduğu genel kanı faaliyetlerin kariyer basamaklarında yükselmeye ilişkin yaygın bir etkisi olmadığı yönündedir.

3.1.4. Verimlilik

Verimlilik (efficiency) ölçütü, Hayatboyu Öğrenme Programının (LLP) alt boyutları çerçevesinde, kullanılan kaynaklar ile elde edilen sonuçlar arasındaki ilişkiyle alakalı bir analiz ilkesi olarak ele alınmaktadır. Bu araştırmanın genel ve özel amaçları bağlamında da temel ölçütlerden biri olan verimlilik, hedeflenen etkilere ulaşmanın maliyeti ile ilgili konular ve kalite, miktar ve zaman açısından girdilerin, proje sonuçlarının kalitesini etkileyecek şekilde ne derece iyi proje faaliyetlerine dönüştüğünü ifade etmektedir. Diğer taraftan, verimlilik ilkesinin en önemli göstergeleri, faaliyet sonrasında Avrupa'yla kurulan işbirliği etkinlikleri olarak görülmektedir.

Grafik 34. Avrupa'yla İşbirliği Etkinlikleri

Avrupa'yla işbirliği etkinlikleri bağlamındaki veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğu, eşit oranda olmak üzere hem faaliyetlerde tanıştıkları diğer insanlarla halen görüştiklerini (%72,6) hem de çevrelerindeki meslektaşlarının kendilerinden özenerek Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine katılmak istediklerini (%80,5) belirtmişlerdir. Yanıtlar incelendiğinde sırasıyla, katılımcıların %58,4'ü çevrelerindeki meslektaşlarının kendilerinden özenerek Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine katıldıklarını, %42,5'i faaliyeti gerçekleştiren eğitimcilerle halen görüştüğünü, %15'i faaliyette edindiği deneyimle, daha önce karşılaşmadığı kişilerle ortak bir Grundtvig faaliyeti planladıklarını, %15'i faaliyetlerde tanıştığı kişilerle ortak bir Grundtvig faaliyeti planladıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılar arasında faaliyetlerde tanıştığı kişilerle ortak bir Grundtvig projesi gerçekleştirdiklerini belirtenler ise %3,5'tir.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katılanlarla yapılan görüşmelerde katılımcılara yöneltilen “Faaliyete katılmak sizin bir iletişim ağı kurmanıza yardımcı oldu mu? Halen görüştüğünüz kişiler var mı? Faaliyette tanıştığınız kişilerle ortak bir proje veya diğer etkinlik yaptınız mı?” sorularına verilen cevaplardan katılımcıların genel olarak birlikte faaliyete katıldıkları kişiler ile etkileşim içerisinde oldukları ancak bu etkileşimi çoğunlukla proje ve benzeri faaliyetlere dönüştüremedikleri anlaşılmaktadır. Bu konudaki bazı katılımcı görüşleri şu şekildedir;

G.E.30. *“Görüştüğüm kişiler var projeye dönüşecek kadar somutlaşmadı.*

Etkinlikten sonraki 3-4 yıl içerisinde çabalarım oldu. İletişim ağı açısından çok etkili oldu.”

G.K.31. *“Evet hali hazırda iletişimde olduğum kişiler var ama proje yapmadık.”*

G.E.32. *“Oradan tanıştıklarımızla evet proje yaptık, Romanyalı öğretmen vardı onlarla hala görüşüyorum beraber proje yaptık.”*

G.E.2 *“Oldu bir kaç kişi var. Ortak proje yapmadım, sonra bireysel olarak yaptım geldikten sonra, onlarla yapmadım.”*

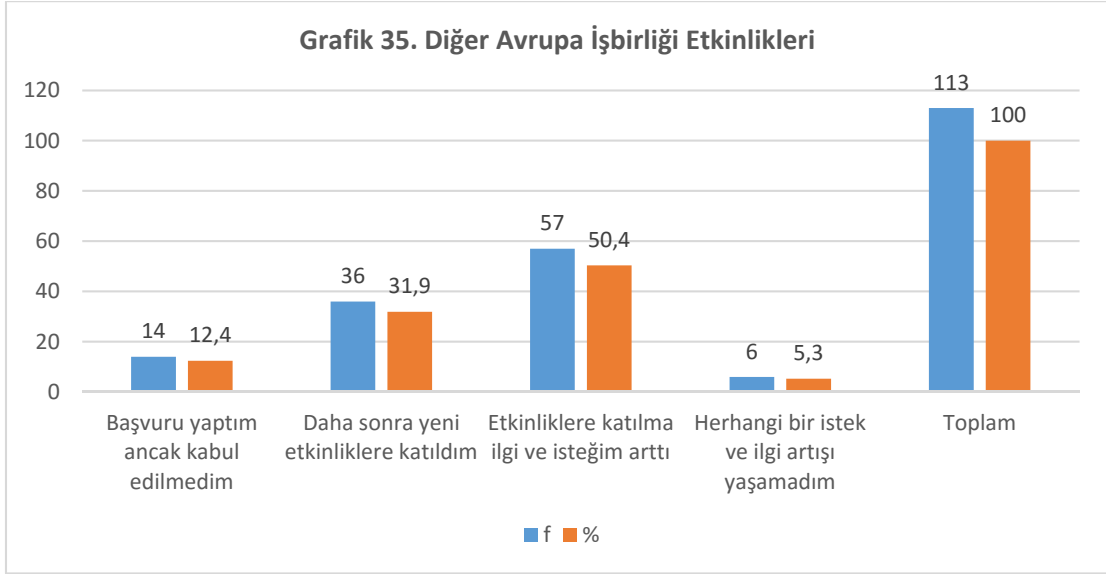
G.E.3 *“Kitapçık falan olmadı ama dediğim gibi buradaki arkadaşlara sohbet ortamlarında bilgileri aktardım, benden sonra üç tane arkadaşımız gitti zaten.”*

G.K.1. *“Aslında yapacaktık ama sonra olmadı. Onlardan kaynaklanan bir şey oldu iletişimimiz koptu. Özelde iletişim ağının olmama nedeni benim gittiğim kurslarda katılımın çok az olması. Ama ben daha geniş katılımlı kurslar seçmiş olsaydım öyle şeyler yapardım girişimci bir insanım fırsat olsa kesinlikle değerlendirirdim.”*

G.E.4. *“Yani iletişim ağı olmasa da bireysel irtibatlar oldu tabii ki. Proje yapamadık o kanala giremedik ama bundan sonraki ihtiyaçlarım doğrultusunda iletişim kurabileceğim kişiler var.”*

G.E.5. *“Oldu. Ortak bir proje çıkaramadık ama hala görüştüğümüz insanlar var, bir iletişim ağımız var.”*

G.E.6. *“Katılımcılar ile hala görüşüyoruz facebook ve e-posta yolu ile ama farklı bir proje geliştirme anlamında çok fazla etkinlik yapma şansımız olmadı.”*

Katılımcıların Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katılmalarının, diğer Avrupa işbirliği ve faaliyetlerine katılmaya yönelik tutumları bağlamındaki etkisi, Grafik 35'te görülmektedir. Grafikteki verilere göre, katılımcıların %50,4'ü (57 kişi) faaliyetlere katılma ilgi ve isteklerinin arttığını, %31,9'u (36 kişi) daha sonra yeni faaliyetlere katıldıklarını, %12,4'ü (14 kişi) ise başvuru yaptıklarını ancak kabul edilmediklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların %5,3'ü (6 kişi) katılmış oldukları faaliyetin, kendilerinde herhangi bir istek ve ilgi artışı uyandırmadığını ifade etmektedir.

Nitel görüşmelerde katıldıkları faaliyetin Avrupa işbirliği açısından katılımcılar için ne anlam ifade ettiğini öğrenmek amacıyla, “bu faaliyete katılmak, Avrupa'daki diğer programlara ya da projelere başvuru yapma, dâhil olma gibi düşüncelerinizi nasıl etkiledi?” sorusu sorulmuştur. Verilen cevaplar yukarıdaki grafikte paralellik göstermektedir. Özellikle yeniden başvurma davranışının ya da projelere katılma isteğinin arttığı pek çok katılımcı tarafından dile getirilmiştir.

G.E.1. Motive etti. Yani şöyle bazı insanların gözünde böyle şeyler çok büyüyor, bizim ülkemizde bazı şeyleri elde edebilmek çok zor olduğu için acaba çok mu büyük elemeler olur. Kim uğraşacak o kadar evrakla çünkü hazırlamak uzun bir süreç bir sürü döküman hazırlıyorsunuz. Başvuru, motivasyon mektupları, şunlar bunlar ve kendinizi kabul ettirmek konusunda kim uğraşacak diye düşünebiliyor insanlar. O anlamda gidip görüp katılıp aslında o kadar da çok zor bir iş olmadığını, giden herkesin benim benim gibi insanlar olduğunu, herkesin yapabileceğini yeter ki yeterince motivasyon olsun düşüncesi oluştu. Ondan sonra ben başka şeylere başvurudum. Mesela ben doktora ve araştırma

bursuna başvurduğum ve kabul aldım. İnsanlarla rahat iletişim kurduğum yani çekinmeden e-postalar yazdım, beraber çalışma yapmak istediğim hocalara danıştım yurt dışında vs. ortak proje yapmak istediklerime. Yani mutlaka farkındalık ve özgüven getirdi bu süreç.”

G.E.2. *“Tabii ki daha fazla programlara katılmak istedim. Sonra fırsatım olmadı, yoksa orada olmak güzeldi, herkese tavsiye ettim herkes katıldı sonra. Yine fırsatım olursa yine katılacağım.”*

G.E.3. *“Şimdi RTE Üniversitesini kimse tanımıyordu orada insanlara üniversiteyi anlattım işte nereden geldiğimi niye burada olduğumu. Yine buradan gidip de orada olup bizi hiç bilmeyen arkadaşlar vardı. Onlara bir 5-10 dakikalık sunum yaptım üniversite ile ilgili, burayı tanıtmaya çalıştım.”*

G.K.1. *“Çok olumlu etkiledi. Yani İngiltere’deki kursa uğraşıp gitmeseydim, İtalya’daki kursa gitmezdim. Bir kere başvurunca bağımlısı oluyorsunuz, hoş tecrübeler olduğu için hem profesyonel hem kişisel anlamda. Mesela daha az bürokrasi olsa daha çok başvururum. Ama işte kurslar içerik olarak daha çok olsa veya daha tecrübeli hocalar için kurslar olsa, hep yeni hocalara değil de, yine başvurmak isterim.”*

G.K.2. *“Olumlu yönde etkiledi ben döndükten sonra başvurduğum doktora için filan. Londra’da bir kurs var ona da başvurduğum güzel bir deneyim yine giderim diye düşündüm.”*

G.E.5. *“Pozitif etkiledi tabii ki cesaret sahibi oldum. Onun dışında zaten birçok faaliyete katıldım.”*

G.E.6. *“Kürstan geldikten sonra diğer projelere dâhil olma şansım oldu.”*

Tablo 6. Faaliyet Süresince Karşılaşılan Problemler

	Problemler	Hiç problem yaşamadım	Önemsiz problemler yaşadım	Ara sıra problem yaşadım	Sık sık problem yaşadım	Sürekli problem yaşadım
1	Katılımcıların dil yeterlilikleri konusundaki farklılıklar	48,7	26,5	23	1,8	
2	Sınıfların aynı ülkeden gelen katılımcılardan oluşması	71,7	12,4	10,6	4,4	0,9
3	Katılımcıların bilgi seviyeleri arasındaki büyük farklılıklar	53,1	27,4	14,2	5,3	
4	Bilgi iletişim teknolojilerine erişim	70,8	20,4	8		0,9
5	Etkinliklerin iptal edilmesi ve yerine başka etkinlik bulamama.	85,8	8,8	5,3		
6	Eğitim tanıtımları ile gerçekte yapılan eğitim arasındaki farklılıklar	64,6	21,2	11,5	0,9	1,8
7	Kurumsal/yönetimsel sorunlar	76,1	15	8,8		
8	Eğitim/seminer hakkında ön bilgilendirme eksikliği	76,1	16,8	5,3	0,9	0,9
9	Eğitimin/seminerin akademik olarak çok düşük bir seviyede olması	60,2	23	11,5	3,5	1,8
10	Eğitim esnasında düzenlenen sosyal etkinliklerin niteliği	70,8	16,8	8	3,5	0,9
11	Eğitim yapılan mekânın fiziksel yetersizliği	74,3	16,8	7,1	0,9	0,9
12	Verilen hibe miktarının yetersizliği	60,2	17,7	17,7	4,4	
13	Eğitimde/seminerde bulunan katılımcılar arasındaki etkileşimler	77,9	16,8	5,3		
14	Eğiticilerin bireysel ihtiyaçları karşılama ya da katılımcılara yardım etme konusundaki hazırlıkları	74,3	21,2	2,7	0,9	0,9
15	Yabancı dil konuşma konusundaki sorunlarım	69	20,4	8,8	1,8	
16	Eğiticilerin yabancı dilde iletişim kurma konusundaki yetersizlikleri	83,2	13,3	3,5		
17	Katılımcı sayısının çok düşük olması	77,9	11,5	8,8	1,8	
18	Eğitimin/seminerin katılımcıların seviyesine göre fazla akademik düzeyde kalması	83,2	10,6	4,4	0,9	0,9
19	Katılımcı sayısının alınan eğitimin içeriğine göre çokluğu	90,3	7,1	2,7		
20	Katılımcı sayısının fiziksel mekânın durumuna göre çokluğu.	87,6	10,6	1,8		
21	Çalıştığım kurumun etkinliğe katılmaya izin vermemesi.	88,5	4,4	5,3	1,8	

Tablo 6’da Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti çerçevesinde eğitime katılanların katılımcı profili ve katılımcılar arasındaki iletişim süreçleri, faaliyetin organizasyonu ve fiziki koşullar, eğitim faaliyetlerinin akademik içeriği ve eğitimcilerin belirli konulardaki yeterlilikleri ve izlenmesi gereken yasal prosedürler gibi konularda problem yaşama durumlarına ilişkin veriler yer almaktadır. Katılımcıların sürekli ya da sık sık problem yaşadıkları durumların yok denilebilecek oranlarda olması dikkat çekicidir. Ayrıca yine ara sıra problem yaşadıkları durumların da çoğunluğa genellenemeyecek oranlarda olduğu görülmektedir. Yine de belirli konularda ara sıra problem yaşayanların oranlarının genel içerisinde göze çarptığı durumlar söz konusudur. Problem yaşanan durumlarla ilgili en yüksek oran dil yeterlilikleri konusunda problem yaşayanlara (%23) aittir. Bunu verilen hibe miktarının yetersizliği (%17,7), katılımcıların bilgi seviyeleri arasındaki büyük farklılıklar (%14,2), eğitim tanıtımları ile gerçekte yapılan eğitim arasındaki farklılıklar (%11,5), eğitimin/seminerin akademik olarak çok düşük bir seviyede olması (%11,5) ve sınıfların aynı ülkeden gelen katılımcılardan oluşması (%10,6) gibi problemlerin ara sıra yaşandığı yönündeki görüşler takip etmektedir. Katılımcı sayısının ideal oranlarda oluşu (%90,3), fiziki mekânın yeterliliği (%87,6), faaliyetlerin plan ve programa uygun biçimde zamanında (%85,2) gerçekleşmesi gibi organizasyon süreçlerine ilişkin konularda ağırlıklı olarak problem yaşanmadığı görülmüştür. Seminerin akademik içeriği (%83,2) ve eğitimcilerin dil ve iletişim yeterlilikleri de (%83,2) benzer biçimde problem yaşanan alanlar olmaktan uzaktır. Eğitim süreçlerinin diğer katılımcılarla ilişkili boyutu da yine çoğunlukla problemlilikten uzaktır. Ancak katılımcıların bilgi seviyeleri arasındaki büyük farklılıklar (%27,4), yabancı dil konuşma konusundaki sorunlar (%20,4), eğitimin/seminerin akademik olarak çok düşük bir seviyede olması (%23) ve katılımcıların dil yeterlilikleri konusundaki farklılıklar (%26,5) gibi konular ağırlıklı olarak problem yaşanmayan durumlar içerisinde yer alsa da, önemli bir oranda gerçekleştiği göz önünde bulundurulmalıdır. Sonuç olarak, katılımcıların genel olarak faaliyete ilişkin ciddi problemler yaşamadığı anlaşılmaktadır.

Ulusal Ajans uzmanlarıyla yapılan odak grup toplantısında onların bu süreçte en çok zorlandığı konunun ne olduğu ve katılımcıların karşılaştığı problem sorulduğunda, Ulusal Ajans uzmanları en çok başvuru ve değerlendirme sürecinin zorluklarından

bahsetmişlerdir. Burada başvuru sayısının çokluğu ve buna bağlı olarak artan iş yükünün, katılımcıların taleplerine cevap verilebilirliği etkileyen unsurların başında geldiği söylenebilir. Gerçekten de, katılımcılar faaliyetlerle ilgili sorun yaşamadıklarını ancak, başvuru sürecinde çok ciddi biçimde zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Ulusal Ajans uzmanlarının bu konudaki görüşleri ile başvuranların karşılaştıkları zorluklar tam da bu noktada eşleşmektedir.

U.A. “Başvurular Turna sistemi üzerinden oluyordu işte ama dediğim gibi, bu sürecin en yoğun kısmı başvuru kısmı. Çünkü fazla başvuru geliyordu yani en yoğun bu dönemdi.”

U.A. “2011 yılından itibaren şöyle bir şey oldu: Avrupa Komisyonu şöyle bir değişikliğe gitti, sistem yürüyordu, tamam uygunluktan geçtiniz, kursa gideceksiniz kursa katılma aşamasında kurs iptal edildi yetersiz katılımcı gerekçesiyle. 2011 öncesinde kurs iptal edildiğinde yararlanıcı başka kurs seçemiyordu. 2011’den sonra, yararlanan başka kurs bulup, bu kursu onaylatmak için bize yazıyordu. Biz uygun bulursak oluyordu 2011’den sonra karman çorman oldu.”

U.A. “En zoru da sanırım yararlanıcıya doğru düzgün bir başvuru formu düzenlemeyi öğretmek olsa gerek. Yani yazıyorsunuz bunu bu alana yazacaksınız gibi, bir de son gün alışkanlıkları değişmez. Son gün son saatinde başvuruyordu. Şuraya ne yazacağız gibi açıp soruyor sen cevap verince de tersliyor, yani doğru düzgün bir başvuru formu doldurtmaya çalışmak zor.”

U.A. “Aslında çok standarttı, başvuru da kurslar da çok standartlaştı. İşte bakıyorsunuz kursların metodolojisi aynı, eğitimleri aynı. Birbirine yakın yüzlerce form var, değerlendirenlerin işleri çok zordu. Yani kabul edilmeyenlerin itirazlarıyla yüzleşme süreci falan, sayının çok olması, süreci yönetmeyi zorlaştırıyor.”

U.A.. “Katılımlarda orada zor olan başvuru formları yani bütün sürecimizde.”

U.A. “Vize işlemleri de çok tabii, ilk aşamalarda onlar da çok danışmanlık bekliyorlar. Biz de zaten bir dönem şöyle bir şey yapmaya başladık, gitmiş olan kişilerin deneyimlerini topladık, vize nasıl alınır gibi. Onların bu deneyimlerini de paylaşım adı altında bu yurt dışına çıkışla paylaşmalarını istedik.”

U.A. “Onlarla alakalı bir ara büyükelçilerle toplantılar yaptık. Bu Türkiye’nin altına imza attığı bir çalışma. Dışişleri Bakanlığı’na yazılar yazmak zorunda kalındı. Biz alamadık bir kişi için dahi Dışişlerine yazı yazıp vize alabilsin diye. Tabii bu, başvurunun çokluğunu düşündüğünüzde altından kalkılabilir bir durum değil. Bir kişiye yaptığımızda diğeri bana niye olmuyor diyor. İyi niyetle yaptıklarınız sonraları iş yükü olarak dönüyor, buradaki personele. Sıkıntı yani burada, iş yükünü aldığınızda, üç seferde 2500 başvuru, kabul edilenlere baktığınızda 600 kişi. Şimdi 600 kişinin işlemleriyle iki kişi uğraşılıyor. Yetişkin

Eğitiminde biraz daha nispeten az ama farklı faaliyetlerle ilgilendiği için arkadaşlar... Bir kişi birden fazla şeyle uğraşiyor dolayısıyla bu tür gelen ekstra işlerle mevcut personelin uğraşması zor oluyor. Özellikle altını çizmek lazım projelerin iptal edilmesi ikinci bir ekstra iş getiriyor. Çünkü her şeyi en baştan alıyorsunuz neredeyse, o kişinin gideceği kursu başvuru formunu yazıyı her şeyi yeniden yapmak gerekiyor. Bu da başta uğraştığınız yüz kişiyle en baştan uğraşmak demektir. Artı üç sefer olarak düşündüğümüzde, bir dönemi bitirdiğinizde başvuruyu geçiyorsunuz, sözleşmeyi yapıyorsunuz, başka ikinci dönemin başvuruları geliyor ve bu iki arkadaş sözleşme ödeme sürecini yönetirken diğer yandan yeni başvuruları değerlendirme süreciyle ilgileniyor. Dolayısıyla bunun üç sefer olması artı kurs iptalleri gibi ekstralar, buradaki çalışma performansını ciddi anlamda etkiliyor.

Bu durumun katılımcılar açısından nasıl deneyimlendiği, “başvuru sırasında ya da sonrasında yaşadığınız sıkıntılar bağlamında 2007-2013 döneminde neler oldu?” sorusuna verdikleri cevaplar aracılığıyla anlaşılmaktadır.

G.E.1. *“Başvuru sürecinde kurum, gayet güzel işledi sistemliydi. Evrakı götürdük teslim ettik, eğitim formunu doldurduk teslim ettik. Herşey gayet açık ve net idi o dönemde, sonrasında işleyişi bilmiyorum şu anda nasıl gidiyor, yani şu anda mesela bazen giriyorum çok güncel olmayan 2014’ten falan şeyler görüyorum çok güncel şeyler göremedim geçenlerde mesela.”*

G.E.2. *“Sadece Ulusal Ajansa teslim etmeye gittim başvuru formunu, sonra zaten burs aldıktan sonra bayağı destek oldular, bilet açısından hibe açısından çok iyi bir şekilde destek yardımcı olmuşlardı.”*

G.E.3. *“Yani, bütçe fazlasıyla yetti bana. Uçak biletiydi, orada kalmaydı, geri kalan diğer şeyler için verdikleri para yeterliydi ama süresi için dediğim gibi biraz daha uzatsalardı 3-4 hafta.”*

G.K.1. *“Birincisinde daha çok iletişim kurmuştum, ikincisinde “online”dı her şey. 1-2 sorum olmuştu cevap almıştım, gayet iyiydi.”*

G.K.2. *“O dönemde formu gönderdikten sonra Ulusal Ajansla herhangi bir sıkıntı yaşamadım. Ulusal Ajansla çok ilişki halinde değildim, formu gönderdim, param zamanında yattı, ben evrakları gönderdim. Herhangi bir sıkıntı yaşamadım.”*

G.E.4. *“Ulusal Ajans sağ olsun, arkadaşlar ne zaman arasak ne konuda olursa olsun her zaman yardımcı oluyorlar. Yani bir sıkıntı yaşamadım açıkçası. Yani o dönemde AB proje biriminde çalışanlara her konuda e-maile, telefonla ulaşıyorduk, her türlü yardımcı oluyorlardı yani. Uzağım 1,5 – 2 yıldır ama o zaman sıkıntı yaşamamıştık her türlü yardımcı olmuşlardı.”*

G.E.5. *“Ulusal Ajansı ilişkiler konusunda çok profesyonel buluyorum. Devlet kurumları içerisinde mesela aradığınız zaman ilgilenmez çoğu kurumdaki insanlar, ama buradaki arkadaşların uzmanların çok pozitif olduğunu*

düşünüyorum. İstedğim zaman ulaşabiliyorum yani bilgisel işleri detaylı aktarabiliyorlar, memnunum yani.”

G.E.6 *“İletişim açısından e-maili etkili kullandık, telefonla ulaştım çoğu zaman. Daha sonra biletlerin final raporları için telefonla etkin bir şekilde görüştük. Bir sorunumuz olmuştur katılma ile ilgili, oldukça yardımcı oldular sorunu çözebilmemiz için neler yapmam gerektiğini açıkladılar. İyi bir iletişim kurduğumuzu düşünüyorum.”*

Odak grup görüşmeleri sırasında o dönemde yaşanan zorluklara ek olarak herkes aynı fikirde olmamakla birlikte, Ulusal Ajans uzmanlarının iş yüklerinin olumsuz yansımaları, bu tartışma esnasında ifade edilmiştir.

O.G. *“O dönemde tabii benden önce giden arkadaşlardan ben bilgi almaya çalışıyordum. Böyle ağızlarından cimbızla laf alıyordum. Ne yapabilirim, nasıl başvuracağım konularında. Söylemiyorlardı çünkü sadece kendisi gidecek, yeniden başvuracak. Sonra Ulusal Ajanstaki uzmanlara telefon açmaya başladım. O dönemde Ulusal Ajans'taki uzmanlar biraz bilgi verme konusunda gerçekten cimri davranıyorlardı ve çok fazla terslendiğimi de hatırlıyorum. Öyle kitabi bir dille konuşuyorlardı, bu sorduklarınız zaten sitede var, siteye de girip bakabilirsiniz şeklinde. İyi de zaten ben o kitabi dili anlayamadığım için size telefon açıyorum. Şu andaki uzmanlarda böyle bir problem yok ama ben o dönem bunu yaşadım. Doktorlar vardır ya hiçbir şey anlamazsınız konuşmalarından. Ben kendi yöntemimle deneye yanıla öğrendim ama çok zorluk yaşadım.”*

O.G. *“En büyük problem site bence.”*

O.G. *“Site evet çok zor bir site. Hayatboyu Öğrenme döneminde şu sıkıntı da vardı. Ulusal Ajans gerçi bunu son zamanlarda biraz değiştirdi, bağımsız değerlendiriciler dediğimiz değerlendiriciler var biliyorsunuz sizin projelerinizi okuyan. İnanılmaz yanlış bir uygulamaydı ben bunu daha sonra da söyledim Ulusal Ajansa. Bir de Hayatboyu Öğrenme döneminde dış değerlendiricilerin yeterliliklerinin yeterli olduğunu düşünmedim ben hiçbir zaman. Çünkü gönderilen eleştirilere baktığımız zaman ne dediği anlaşılıyor. Ne yazmış, ne diye yazmış, eleştiri ne onu bile anlayamıyorsunuz. Şimdi biraz daha düzeldi tabii. Ulusal Ajans her sene mutlaka toplantı düzenliyor, dış değerlendirmecileri çağırıyor, gelişmelerden haberdar ediyor. Hayatboyu Öğrenme döneminde böyle bir sıkıntı vardı, dış değerlendirmecilerle ilişkili olarak bir gelişme kaydedildi. Bunu mutlulukla karşılıyorum. Şunu söylemek istiyorum ben; bireysel başvurular tekrar geri getirilmeli. Kaldırılması yanlıştı. Tamamen gezme ve görmeye odaklandı. Yaygınlaştırma olmuyor ve insanlar yeterli deneyimi etrafına aktaramıyorlar gibi bir sıkıntı vardı, şimdi hiç olmuyor.”*

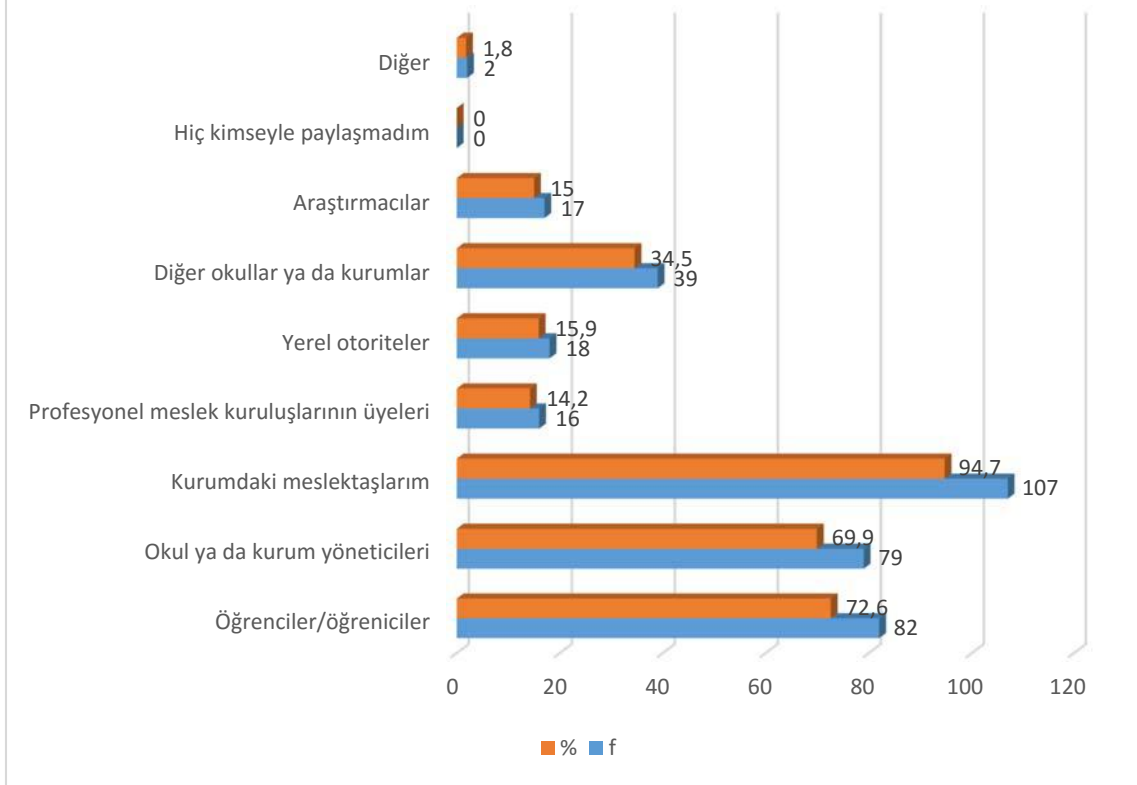
O.G. “O dönem ben üç tane başvuru yaptım ve sonuncusunda kabul gördüm. İlkindeki sebep bir yerde imzam diğerine benzememiş, tek sebep buydu. İkincisinde evrakla ilgili küçük bir sıkıntı yapılmıştı kargoya vermeyeyim elden götürsem kabul eder misiniz dedim. Olmaz dediler. Ben beşe birkaç dakika kala kargoyla göndermek zorunda kaldım. Ben telefona çıkmamalarına da hak veriyorum sonuçta çok fazla kişi aradığından. Ama yaşanan sıkıntı buydu. E-postaya hemen cevap veriyorlar. Bugün de üç kez aradım, üçünde de hemen açıldı telefon. Ben de e-mailler konusunda gerçekten sert e-maillerle karşılaşmış olduğumu söyleyebilirim. Şimdi bir olumsuzlukla karşılaşıyorsunuz, örnek veriyorum. Uluslararası bir üniversitenin programına başvurmuşsunuz. Yani yaklaşık yarım sayfadan fazla olumsuz bir mail yazılacak ama yüzde yetmiş kibarca. Yani siz acaba kabul mu aldım diyorsunuz ama o kadar kibar ki, sonuçta kabul almamışsınız.

3.1.5. Yaygınlaştırma

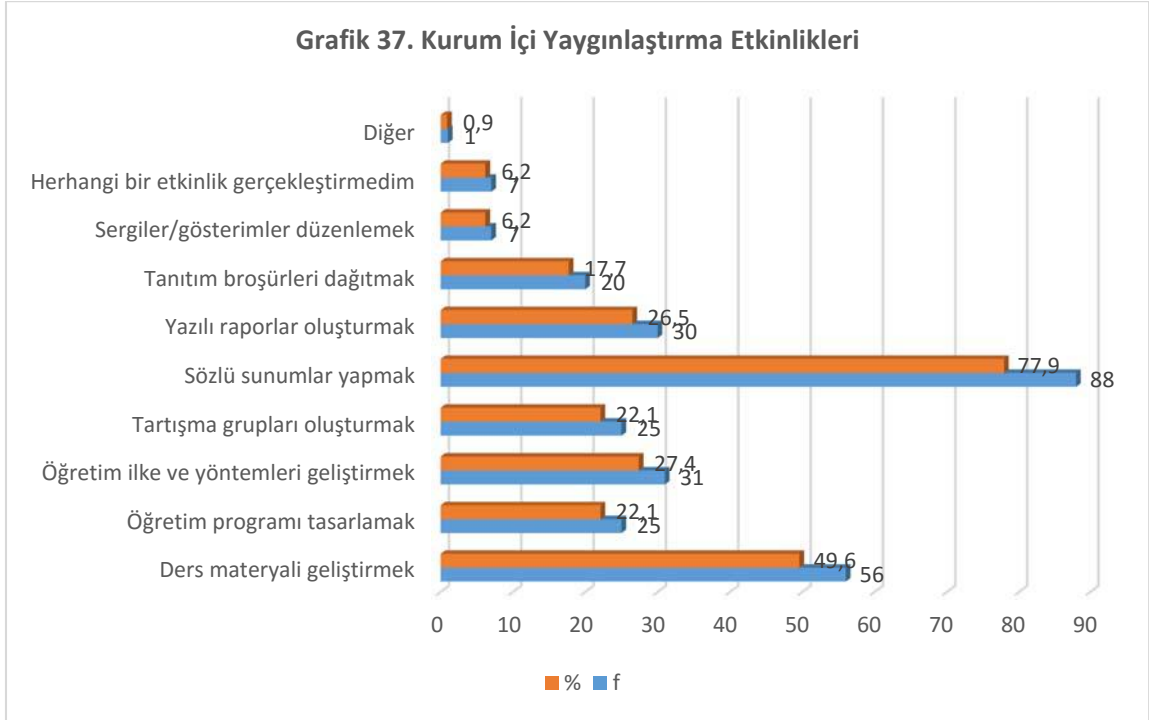
Yaygınlaştırma (dissemination) ölçütü, Hayatboyu Öğrenme Programının (LLP) gerek Avrupa Birliği düzeyindeki orta ve uzun vadeli stratejiler boyutunda, gerekse ulusal stratejiler boyutunda oldukça önemli bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Yaygınlaştırma faaliyetleri, gerçekleştirilen faaliyetler sonucunda üretilen projelerin içeriğinin ve çıktılarının, edinilen tecrübelerin ve öğrenilen hususların projenin veya bireysel faaliyetin uygulandığı yer ile kısıtlı kalmaması ve daha geniş kitlelere taşınmasının sağlanması konusunda program kurallarınca çizilen gerekliliklerdir²². Programlar kapsamında desteklenen projelerin tamamlandıktan sonra da proje çıktılarının ve etkilerinin devam etmesi, belirtilen hedefler doğrultusunda yapısal ve kalıcı değişikliklere yol açma potansiyeli ve proje sonuçlarının yararlanıcılar tarafından sahiplenilmesini ifade etmektedir.

²² Detaylı bilgi için http://www.ua.gov.tr/docs/default-source/magazine/faaliyet_raporu_2012.pdf?sfvrsn=0

Grafik 36. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı HİE Faaliyetinin Çıktılarının Kimlerle Paylaşıldığı

Grafik 36’da Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katılanların ilk kez katıldıkları hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin sonuçlarını kimlerle paylaştıklarına dair veriler yer almaktadır. Bu verilerden katılımcıların faaliyet sonuçlarını ağırlıklı olarak kurumdaki meslektaşlarıyla (%94,7) öğrencilerle/öğrencilerle (%72,6) ve okul ya da kurum yöneticileri ile (%69,9) paylaştıkları anlaşılmaktadır. Diğer okullar ya da kurumlar ile paylaşımında bulunanların oranı da (%34,5) dikkate değerdir. Yerel otoriteler, profesyonel meslek kuruluşlarının üyeleri ve araştırmacılar ile paylaşımında bulunanların oranı ise kurum içindeki paylaşımlara göre oldukça azdır. Buna göre Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katılan katılımcıların yaygınlaştırma faaliyetlerini genel olarak kendi çalıştığı kurum içerisindeki bireylerle gerçekleştirdikleri, genel olarak aynı yapıdaki diğer kurumlarla da paylaşımında buldukları ancak farklı kurum ve kuruluşlara yaygınlaştırma faaliyetlerinin ise sınırlı kaldığı sonucuna ulaşılabilir.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin çıktılarını/sonuçlarını kurum içinde yaygınlaştırma stratejileri ve eylemleri bağlamındaki veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunun (%77,9) sözlü sunumlar yapmak aracılığıyla yaygınlaştırma faaliyetini gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yanıtlar incelendiğinde katılımcıların %49,6'sının ders materyali geliştirdikleri, %27,4'ünün öğretim ilke ve yöntemleri geliştirdikleri, %26,5'inin yazılı raporlar oluşturdukları, %17,7'sinin tanıtım broşürleri dağıttıkları, %22,1'nin öğretim programı tasarladıkları ve %6,2'sinin de sergiler/gösterimler düzenledikleri görülmektedir. Katılımcılar arasında herhangi bir faaliyet gerçekleştirmediğini belirtenlerin oranı %6,2 olarak görülmektedir. Grafik 42'de görüldüğü gibi yaygınlaştırma faaliyetlerinde “ders materyali geliştirmek” ve “sözlü sunumlar yapmak” en çok kullanılan yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlamda en çok öğrencilerin ve meslektaşların bundan faydalandığını söylemek mümkün görünmektedir. Nitel görüşmelerde de faaliyette öğrenilenlerin, kendileri dışında en çok kimin işine yaradığı sorulduğunda, iki ana gruptan bahsedilmiştir: Öğrenciler ve meslektaşlar. Bunun nedeni yaygınlaştırma konusunda yaşanan sıkıntılar ile ilişkilendirilebilir. Katılımcılar, yaygınlaştırma faaliyetlerini büyük oranda kurum ve kuruluşlar ile sınırladıkları için, bunun doğal bir sonucu da diğer eğitimcilerin ve öğrencilerin yegâne faydalanıcılar olarak ortaya çıkması olmuştur.

Araştırmanın nitel verilerinde de anketlerdeki bulgulara paralellik gösteren anlatılara rastlanmıştır. Görüşmeciler büyük oranda hizmetiçi eğitim faaliyetlerine ilişkin deneyimlerini genellikle sunumlar aracılığıyla, öğrencilerine ya da meslektaşlarına aktardıklarını ifade etmişlerdir. Kurum içinde yapılan sunumların en çok kullanılan yaygınlaştırma faaliyeti olduğunu söylemek mümkündür. Bu sunumlarda temel amacın ve buna bağlı olarak da içeriğin, kendileri gibi yurt dışına gitmek isteyenlerin bilgilendirilmesi olduğu görülmüştür.

G.E.2 “*Oldu, sunumdu. Sunum yaptım Üniversitede işte anlattım gösterdim, güzel oldu.*”

G.E.3 “*Yakın arkadaşlarımın işine yaradı, bir de öğrencilerimin işine yaradı. Bazı öğrencilerin mesela İngilizlerin çok da önyargılı olmadığını gördüklerini düşünüyorum.*”

G.K.1 “*Evet, orada gönüllü olarak öğrendiğim şeylerden birini kısacık bir sunum yapmıştım. Profesyonel değil de kişisel anlamda paylaşımlarım oldu.*”

G.K.2 “*Evet Sancaktepe’de iken sunum yapmıştık öğretmenlere.*”

G.E.4 “*Kitapçık hatırlamıyorum da tabii ki oldu nerdeyse üç yıl olacak. Tabii ki sunum yapmıştım diye hatırlıyorum arkadaşlara, ofisteki arkadaşlara proje birimindeki arkadaşlar olarak.*”

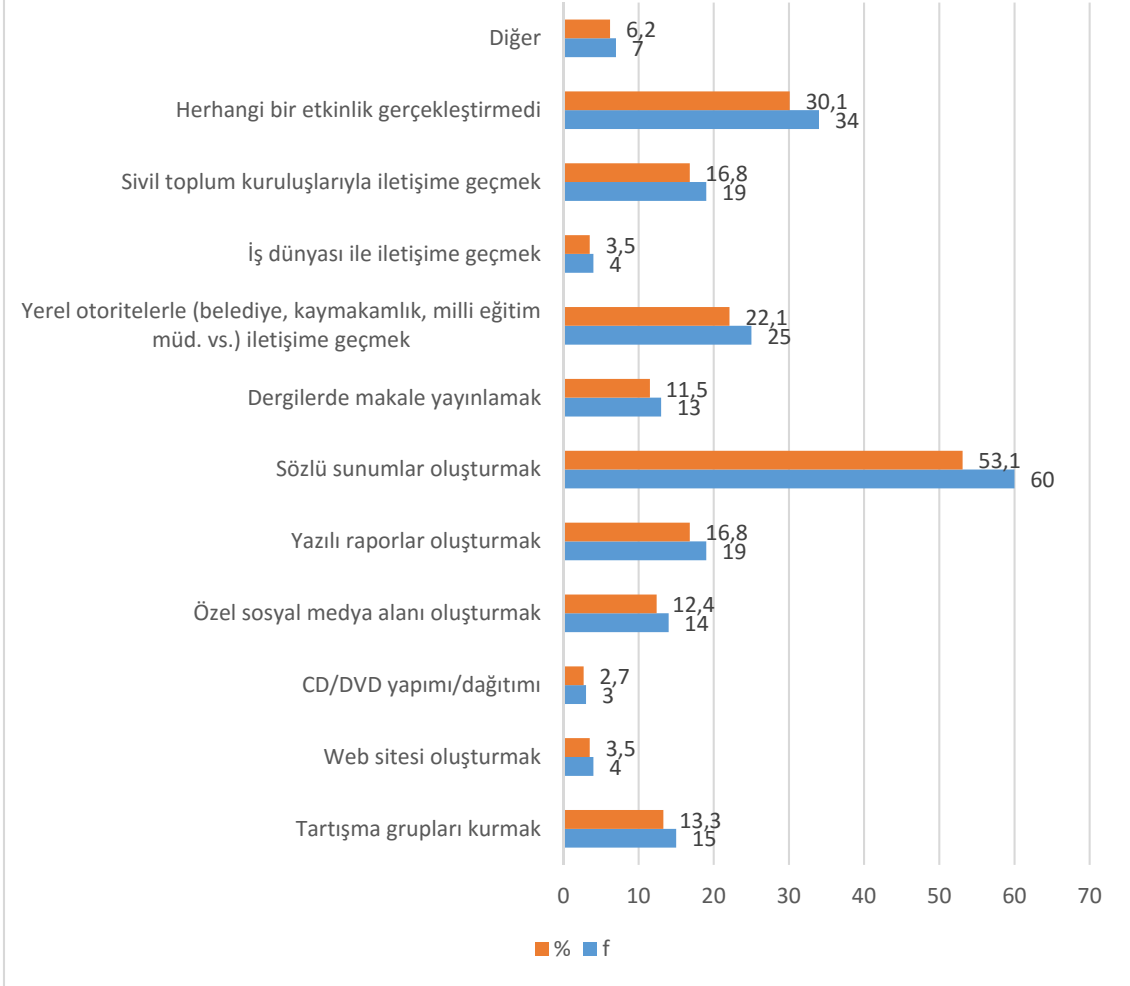
G.E.5 “*Oldu, kurumumda anlattım geldiğimde arkadaşlara.*”

G.E.6 “*Tabii yeni kurumum dâhilinde oldu. Üniversite sitesinde bir haber yayınladık. Gitmek isteyen arkadaşlar ile görüşüp deneyimlerimi paylaştım. Kurum dışında herhangi bir şey yapma imkânım olmadı.*”

Odak grup görüşmelerinde de yaygınlaştırma faaliyetlerinin önemli oranda kurum içinde kaldığı görüşü ortaya çıkmıştır. Katılımcılar, yine de bununla sınırlı kalmak zorunda olunmadığına dair, kişisel çabaların yaygınlaştırma faaliyetinde en önemli parametre olduğunu da belirtmişlerdir. Yaygınlaştırma faaliyetlerinin kurum dışında ya da daha geniş kitlelere taşınabilmesi için kurumların desteğinin oldukça önemli olduğu da ifade edilmiştir.

O.G. “*Verilen bütçe ile elde ettiğiniz şeyi kitaplaştırmanız mümkün değil, zaten 15 günde kitap da yazamazsınız. Belki bir broşür yapabilirsiniz. Benimki mesela metodoloji üzerineydi, broşür de işe yaramazdı. O yüzden benim aldığım eğitim ile ilgili kimler ilgileniyorsa onları bulup onlara anlatmam gerekiyor. Bu da kendi kişisel çabalarımınla ya da kendi çalıştığım kurumun içinde belki kurumsal kapasiteyi geliştirmekle ilgili ufak çaplı şeylerim var.*”

Grafik 38. Kurum Dışı Yaygınlaştırma Etkinlikleri

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin çıktılarını/sonuçlarını kurum dışında yaygınlaştırma stratejileri ve eylemleri bağlamındaki veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunun (%53,1) sözlü sunumlar oluşturduğu anlaşılmaktadır. Katılımcılar arasında herhangi bir faaliyet gerçekleştirmediğini belirtenlerin oranı %30'1 dir. Grafik 43 incelendiğinde katılımcıların %22,1'inin yerel otoritelerle (belediye, kaymakamlık, milli eğitim müd. vs.) iletişime geçtiği, %16,8'inin yazılı raporlar oluşturduğu, %12,4'ünün özel sosyal medya alanı oluşturduğu, %13,3'ünün tartışma grupları kurduğu, %2,7'sinin CD/DVD yaptığı/dağıttığı, %16,8'inin sivil toplum kuruluşlarıyla iletişime geçtiği, %3,5'inin web sitesi oluşturduğu ve %11,5'inin de dergilerde makale yayınladığı görülmektedir. Hizmetiçi Eğitim faaliyetlerinin çıktılarını/sonuçlarını kurum dışında yaygınlaştırma stratejileri ve

eylemlerini diğer kategorisinde değerlendiren katılımcıların oranı ise %6,2'dir. Kurum dışı yaygınlaştırma faaliyetlerinde kullanılan yöntemlerin de kurum içi yaygınlaştırma teknikleri ile benzerlik gösterdiğini söylemek mümkündür. Ancak, kurum dışı herhangi bir yaygınlaştırma faaliyeti gerçekleştirilmeyenlerin oranı oldukça yüksek görünüyor.

Nitel görüşmeler üzerinden değerlendirildiğinde kurum dışı yaygınlaştırma faaliyetlerinin kurum içi yaygınlaştırmaya kıyasla çok daha kısır olduğu görülmektedir. Bunların nedenlerinin bir bölümü daha önce tartışılmıştır. Ancak, görüldüğü kadarıyla, kurum dışı yaygınlaştırma faaliyeti gerçekleştirmek için en önemli şeyin, yaygınlaştırma faaliyetinin gerçekleştirileceği platformların bulunmasındaki zorluklar olduğu ifade edilmiştir.

G.E.22. *“Tabii bununla ilişkili İl Milli Eğitimde ilişkili projelerden yararlanmasına ilişkin sayısız seminer düzenlendi. Konferansların büyük çoğunluğunda eğitimci olarak yer aldım, ayrıca bireysel olarak proje yapmak isteyen kurum kuruluşu yardım ettim.”*

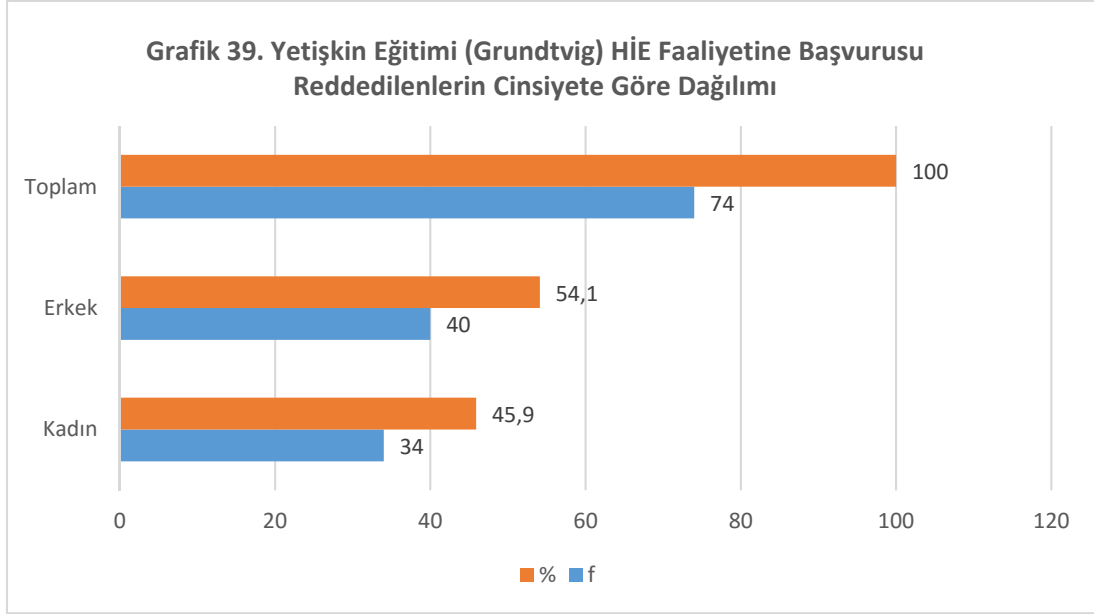
O.G. *“Belki şöyle bir şey olabilir. TED Talks tarzı Ulusal Ajans Buluşmaları gibi bir şey yapabilir belki. Her hizmet içi eğitime katılan, tabii iyi bir eğitime katılanların, döndükten sonra yine Ulusal Ajans bünyesinde yapılabilir. Yine Mevlana Bulvarı'ndaki binada da yapılabilir hani herkesin bildiği bir yer olduğu için.”*

O.G. *“Biz geldikten sonra hem kişisel anlamda hem de kurumsal anlamda gittiğimizde Ulusal Ajans yaptığı etkinliklere bizi davet etti. Yaptığımız projeyi anlattık ama orada öğrencilerimizin pizza yerken çekilmiş fotoğrafı tabii ki insanlar için çok bir şey ifade etmedi. Proje yapma fikrini uyandırmak adına güzel ama öğrendiğimiz metodolojiyi ya da dramayla, sanatla ilgili bir şeyi bununla ilgili belki davetiyeler yapılabilir. Küçük gruplar da olabilir. Değişik zamanlarda ama bu sürekli hale gelecek. Böyle bir şey olmasını ben çok isterdim, orada öğrendiğim her şeyi tanımadığım insanlara da aktarmayı çok isterdim. Bunu İngilizce de yapabilirsiniz ya da projeyi hangi dilde yaptıysanız o dilde de yapabilirsiniz. Sonuçta ülkemizde hem öğrendiğimiz eğitsel materyalleri paylaşma açısından hem iyi uygulamaların bizimle paylaşılması açısından böyle bir şey uygulanabilir mi bilmiyorum ama güzel olurdu. Çabaladım, çünkü öğrendiğimi gerçekten paylaşmam gerekiyordu. Bu konuda çok sıkıntı çektim.”*

3.2. 2007-2013 Dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine Başvuruları Reddedilenlerin Anketine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

Bu bölümde, 2007-2013 döneminde Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine başvurduğu halde, başvurusu reddedilenler için düzenlenmiş ankete cevap verenlerden elde edilen veriler çözümlenmiştir. Başvurusu reddedilenlere anket uygulanmasındaki temel amaç, özellikle faaliyete katılmanın bireylerin üzerindeki etkilerini daha iyi anlamaya çalışmaktır. Bu bağlamda, katılanlar anketindeki etkiler başlığındaki soruların dışındaki, pek çok soru reddedilenlere de sorulmuştur. Yalnız, birebir karşılaştırma olanağı bulunmamaktadır. Çünkü örneğin beklentiler başlığı altında sorulan sorular, faaliyete başvuru esnasında, faaliyete kabul edildikten sonra ya da bu süreçte herhangi bir dönemde gerçekleşmiş olabilir. Etkiler konusunda da bu anlamda, reddedilmenin etkisi ile kabul edilmenin etkisi gibi bir başlık anlamlı bir karşılaştırma olmamaktadır. Bu nedenlerden dolayı, reddedilenler başlığı altında çözümlenen veriler, iki grup arasındaki benzerlikler ya da farklılıklar konusunda genel bir fikir sahibi olmamız amacıyla verilmektedir. Yapılan çalışma deneysel bir çalışma olmadığı için reddedilenleri kontrol grubu olarak düşünmek olanaklı değildir. Bu nedenle, veriler yalnızca desteklemek amacıyla kullanılmaktadır ve verileri evrene genellemek doğru değildir. Bu bilgiler ve açıklamalar ışığında aşağıda reddedilenlere ilişkin verilerin çözümlenmeleri bulunmaktadır.

3.2.1. 2007-2013 Dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine Başvuruları Reddedilenlerin Anketine İlişkin Betimsel Grafikler

Grafik 39'daki verilere bakıldığında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine başvurusu reddedilenlerden örnekleme dahil edilen 74 katılımcının 40'ının (%54,1) erkek, 34'ünün (%45,9) ise kadın olduğu görülmekte ve başvurusu reddedilenler arasında cinsiyet açısından belirgin bir farkın oluşmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvurusu Reddedilenlerin Başvuru Esnasında İkamet Ettikleri İl

İl	<i>f</i>	%
1 Adana	2	2,7
2 Adıyaman	2	2,7
3 Amasya	2	2,7
4 Ankara	14	18,9
5 Antalya	2	2,7
6 Bitlis	1	1,4
7 Burdur	1	1,4
8 Çanakkale	1	1,4
9 Çorum	1	1,4
10 Diyarbakır	2	2,7
11 Edirne	2	2,7
12 Elazığ	2	2,7
13 Eskişehir	2	2,7
14 Gaziantep	1	1,4
15 Hatay	2	2,7
16 Isparta	1	1,4
17 Mersin	1	1,4
18 İstanbul	6	8,1
19 İzmir	6	8,1
20 Kayseri	2	2,7
21 Kocaeli	3	4,1
22 Konya	5	6,8
23 Malatya	1	1,4
24 Kahramanmaraş	2	2,7
25 Niğde	2	2,7
26 Sakarya	2	2,7
27 Tekirdağ	1	1,4

28 Trabzon	1	1,4
29 Yozgat	1	1,4
30 Aksaray	1	1,4
31 Kilis	1	1,4
32 Osmaniye	1	1,4
Toplam	74	100

Tablo 7'deki veriler doğrultusunda Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine başvurusu reddedilen 74 katılımcının 26'sının (%35,1), bir başka deyişle üçte birinden fazlasının Türkiye'nin en büyük üç ili olan İstanbul, Ankara ve İzmir'de yoğunlaştığı, 5 katılımcı (%6,8) ile Konya ve üç katılımcı (%4,1) ile Kocaeli illerinin bu üç ilin ardından ön plana çıktığı ve diğer illerin birer ve ikişer katılımcıyla birbirine yakın oranlarda başvurusu reddedilen katılımcı sayısına sahip oldukları anlaşılmaktadır. Söz konusu illerde ret oranlarının yüksek olması bu illerden başvuru yapanların sayısının çok olmasından kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 8. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvurusu Reddedilenlerin Başvuru Esnasında Yaptığı İş

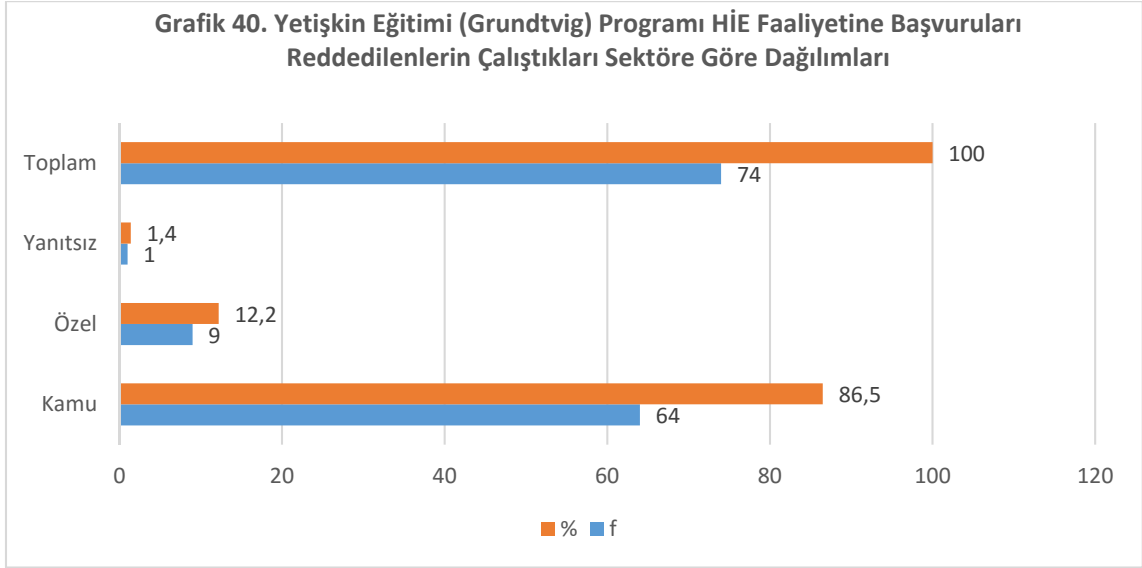
	İş	<i>f</i>	%
1	Okul Müdürü	1	1,4
2	Öğretmen	35	47,3
3	Üniversite Personeli	24	32,4
4	Halk Eğitim Merkezi Personeli	1	1,4
5	STK Yöneticisi	3	4,1
6	STK Personeli	1	1,4
7	Özel Kurum ve Kuruluş Çalışanı	1	1,4
8	Okutman	1	1,4
9	Kendi İşinde Çalışıyor	1	1,4
10	Kalkınma Ajansı	2	2,7
11	Çalışmıyor	1	1,4
12	Uzman	1	1,4
13	Yerel Yönetim	1	1,4
14	Öğretim Üyesi	1	1,4
	Toplam	74	100,0

Tablo 8'deki verilere göre Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE başvurusu reddedilen 74 kişinin 1'i (%1,4) okul müdürü, 35'i (%47,3) öğretmen, 24'ü (%32,4) Üniversite personeli, 1'i (%1,4) Halk Eğitim Merkezi personeli, 1'i (%1,4) okutman ve 1'i (%1,4) de öğretim üyesidir. Bir başka ifadeyle, Grundtvig HİE başvurusu reddedilen katılımcıların büyük bölümü (%85,3) eğitim hizmetlerinde çalışan kişilerden oluşmaktadır. Grundtvig hareketliliğinin Hayatboyu öğrenme ve eğitimi daha nitelikli ve yaygın hale getirme hedefleri dikkate alındığında, bu rakam ve oranların çoğunluğunun eğitim hizmetleri personelinden oluşması şaşırtıcı olmayacaktır. Dolayısıyla başvurusu reddedilenlerin büyük bir oranının eğitim hizmetleri personelinden oluşması, başvuruların büyük oranda bu alandan olmasının doğal bir sonucu olarak yorumlanabilir.

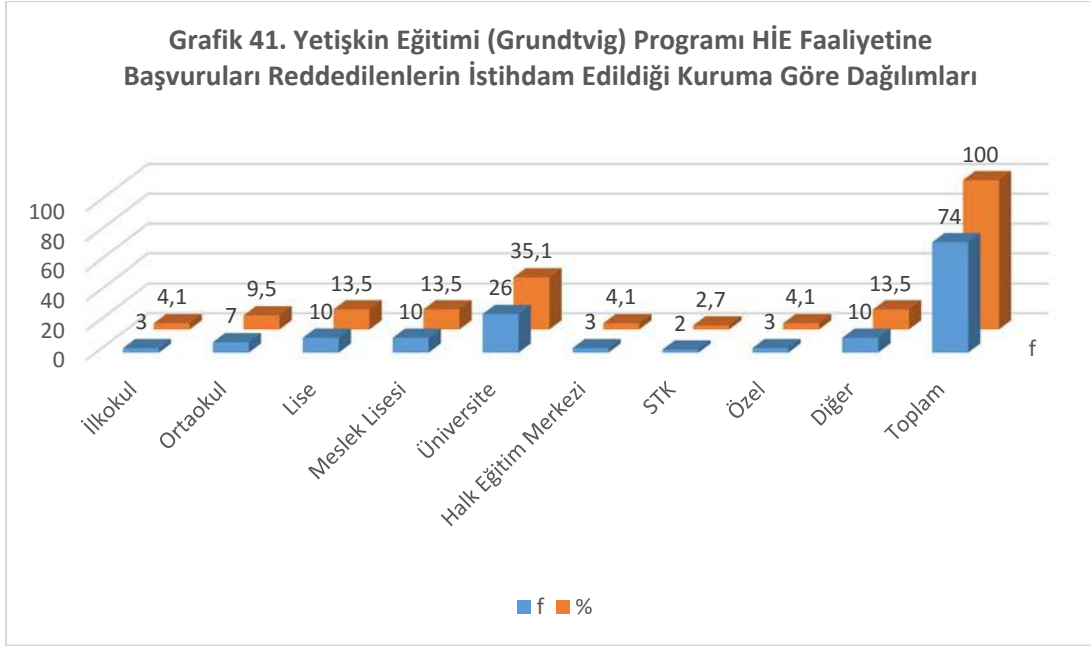
Tablo 9. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilen Eğitimcilerin Branşlarına Göre Dağılımları

	Branş	f	%
1	İngilizce	26	35,1
2	Almanca	3	4,1
3	Bilişim	7	9,5
4	Konaklama Seyahat Turizm Gıda	2	2,7
5	Giyim Üretim	1	1,4
6	Demiryolu Eğitimi	1	1,4
7	Makine Öğretmenliği	1	1,4
8	Sosyal - Coğrafya	2	2,7
9	Matematik	1	1,4
10	Özel Eğitim	1	1,4
11	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	1	1,4
12	Beden Eğitimi	1	1,4
13	Sınıf Öğretmenliği	2	2,7
14	Biyoloji	1	1,4
15	Yanıtsız	24	32,4
	Toplam	74	100,0

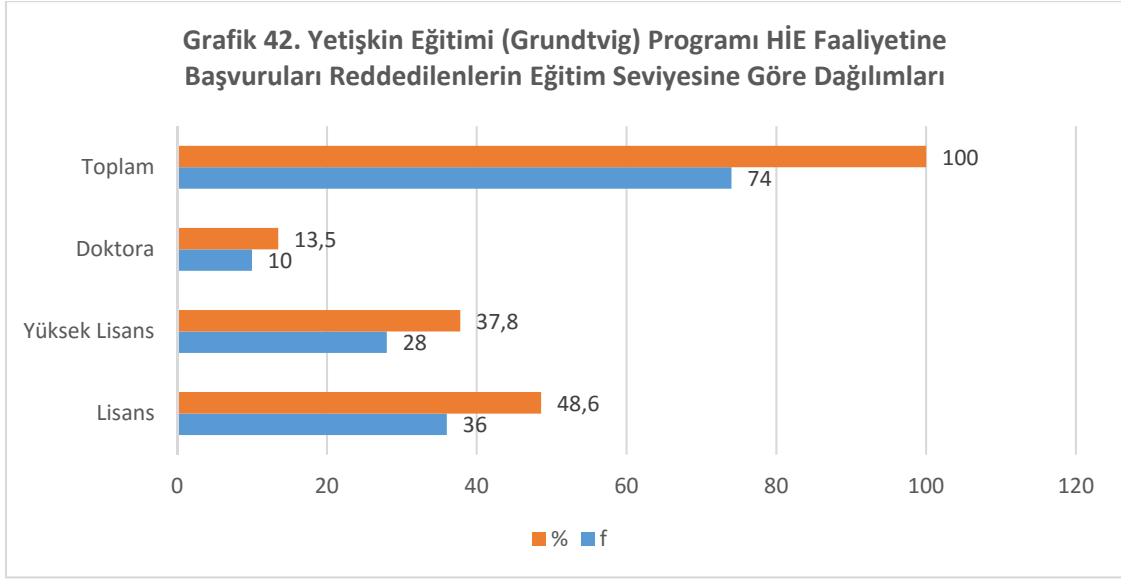
Tablo 9'daki verilere bakıldığında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilen 74 kişinin 29'unun (%39,2) yabancı dil öğretmeni, 7'sinin ise (%9,5) bilişim teknolojileri öğretmeni olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda, Grundtvig başvurusunda bulunan ve başvuruları reddedilenlerin önemli bir bölümünün, yabancı dil bilgilerini yurt dışında bir projede değerlendirmek isteyen İngilizce ve Almanca öğretmenlerinden oluştuğu anlaşılmaktadır.

Grafik 40'taki veriler ışığında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin büyük oranda (%86,5) kamu sektöründe çalıştığı, %12,2'sinin (9 kişi) ise özel sektörde çalışan insanlardan oluştuğu anlaşılmaktadır. Başvurusu reddedilenlerin ağırlıklı olarak eğitim hizmetlerinde çalışan insanlardan oluştuğu dikkate alındığında (%85,9), kamu sektöründe çalışan oranının yüksekliği ve iki oranın birbirine yakınlığı daha anlamlı ve anlaşılır olacaktır.

Grafik 41'deki verilere bakıldığında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilen 3 kişinin ilkökul, 7 kişinin ortaokul, 10 kişinin lise, 10 kişinin meslek lisesi, 3 kişinin halk eğitim merkezi, 26 kişinin ise üniversitede görev yapan eğitim hizmetleri personeli olduğu anlaşılmaktadır. Bir başka ifadeyle, grafikteki veriler ışığında 74 kişinin 59'unun (%79,8) örgün ve yaygın eğitim kurumlarında çalışmakta oldukları görülmektedir. Bu oranlar, başvurusu reddedilen katılımcıların büyük bölümünün eğitim hizmetlerinde çalıştığını gösteren verilerle paralellik göstermektedir. Başvurusu reddedilenlerin büyük bir oranının (%86,5 bkz. Grafik 40.) kamu sektöründe çalışmakta ve başvuruların tamamına yakınının eğitim sektöründe görev yapan kişilerden oluşmaktadır. Bu gerçeklikten hareketle, başvurusu reddedilenlerin önemli bir oranının da bu sektörden olmasının oransal olarak normal bir sonuç olduğu söylenebilir.

Grafik 42’de veriler doğrultusunda Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilen 74 katılımcının 36’sının (%48,6) lisans, 28’inin (%37,8) yüksek lisans ve 10’unun (%13,5) doktora eğitimi almış oldukları anlaşılmaktadır. Grafik 18’de başvurusu kabul edilenlerde eğitim seviyesi arttıkça kabul edilme olasılığının arttığı görülmüştür. Bu grafikteki eğitim seviyesi arttıkça reddedilme oranının düştüğünü gösteren verilerin Grafik 18’de yer alan verilerin ortaya koyduğu tabloyu destekler nitelikte olduğu anlaşılmaktadır.

**Tablo 10. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları
Reddedilenlerin Başvurdukları Eğitimin Konusu**

	Konular	<i>f</i>	%
1	Eğitimde Teknoloji	6	8,1
2	Proje Yönetimi	6	8,1
3	Fotoğraf	2	2,7
4	İngilizce Öğretimi	18	24,3
5	Öğretmen Eğitimi	1	1,4
6	Özel Eğitim	2	2,7
7	Kapasite/Kişisel Gelişim	3	4,1
8	Öğretim Yöntem ve Teknikleri - Sınıf Yönetimi	7	9,5
9	Demokrasi - Okulda Demokrasi	1	1,4
10	Turizm	1	1,4
11	Yetişkin Eğitimi	6	8,1
12	Demiryolu Eğitimi	1	1,4
13	Oyun	1	1,4
14	Yenilikçilik	1	1,4
15	Kültür - Çok kültürlülük	2	2,7
16	Kırsal ve Kentsel Yaşam	3	4,1
17	Sağlıklı Yaşam	1	1,4
18	Sanat	2	2,7
	Yanıtsız	10	13,5
	Toplam	74	100,0

Tablo 10’da Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetine başvurusu reddedilenlerin başvurularını yaptıkları eğitim konularına ilişkin dağılımları yer almaktadır. Buna göre Grundtvig başvurusu reddedilen 74 kişinin 18’inin (%24,3) başvurusunu İngilizce öğretimi konusunda yaptığı anlaşılmaktadır. Bu oran katılımcıların önemli bölümünün yabancı dil öğretmeni olduğunu gösteren verilerle de örtüşmektedir. Bununla birlikte, Grundtvig başvurusu reddedilenlerin 7’sinin (%9,5) öğretim yöntem ve teknikleri ve

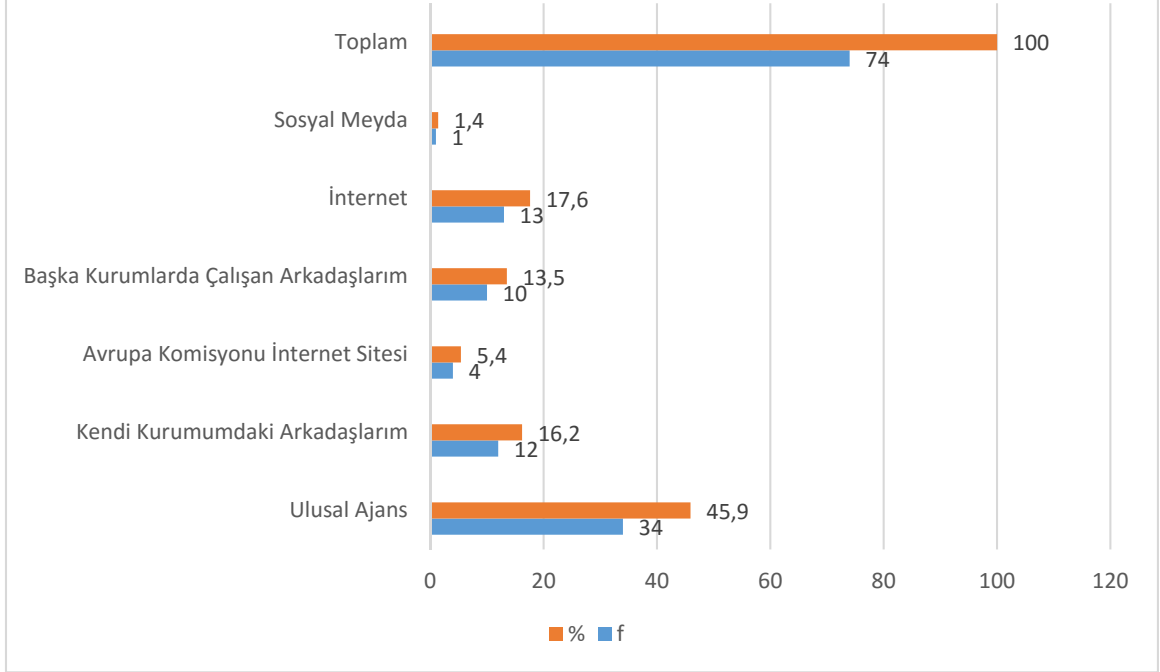
sınıf yönetimi, 6'sının (%8,1) eğitimde teknoloji, 6'sının (%8,1) proje yönetimi gibi eğitim süreçlerini ilgilendiren diğer konulardan başvurularını yaptıkları görülmektedir.

Tablo 11. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurdukları Eğitimin Düzenlendiği Ülke

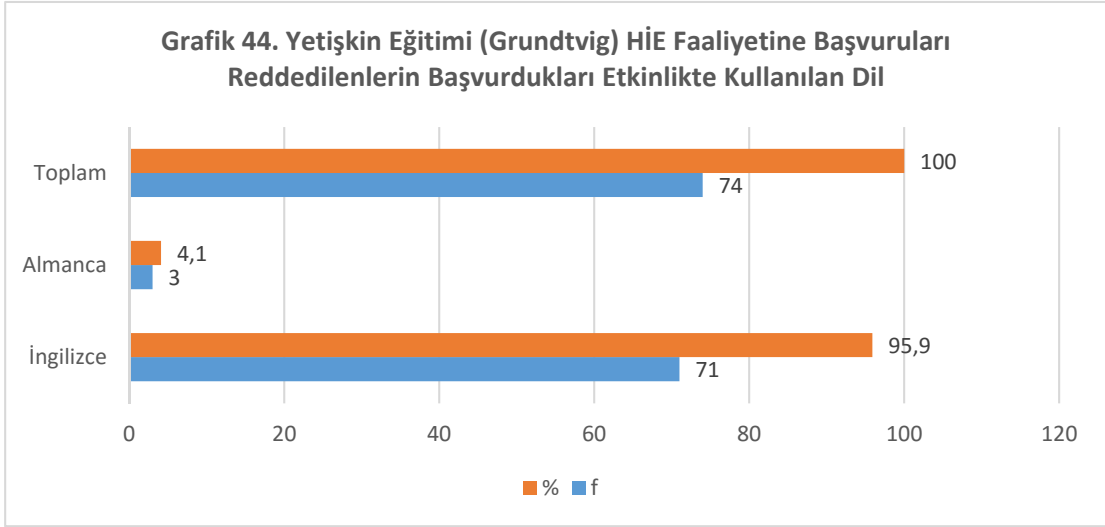
	Ülke	<i>f</i>	%
1	Birleşik Krallık	15	20,3
2	Almanya	5	6,8
3	Portekiz	3	4,1
4	Litvanya	2	2,7
5	Yunanistan	4	5,4
6	İspanya	4	5,4
7	Belçika	5	6,8
8	İrlanda	4	5,4
9	Finlandiya	2	2,7
10	Malta	1	1,4
11	İtalya	21	28,4
12	Çek Cumhuriyeti	4	5,4
13	Macaristan	1	1,4
14	Polonya	1	1,4
15	Norveç	1	1,4
16	Avusturya	1	1,4
	Toplam	74	100,0

Tablo 11'deki verilere bakıldığında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilen 74 kişinin 21'inin (%28,4) başvurusunu İtalya'da düzenlenen eğitimler için, 15'inin (%20,3) ise Birleşik Krallık'ta düzenlenen eğitimler için yaptıkları görülmektedir. Bu oranlar katılımcıların neredeyse yarısına (%48,7) karşılık gelmektedir. Birleşik Krallık'a bağlı ülkelerde resmi dilin İngilizce olması, bu kadar yoğun tercih edilmesinde önemli bir etken oluşturmaktadır. Çünkü Grundtvig başvurusu reddedilen katılımcıların önemli bir bölümünün (%24,3) faaliyet konusunun İngilizce öğretimi olduğu görülmektedir. Başvuruda bulunanların genel katılımcılar içinde (%35,1) üçte birinden fazlasını İngilizce öğretmenleri oluşturmaktadır. Bununla birlikte İtalya'da düzenlenen eğitimlere talebin yoğun olduğu görülmektedir.

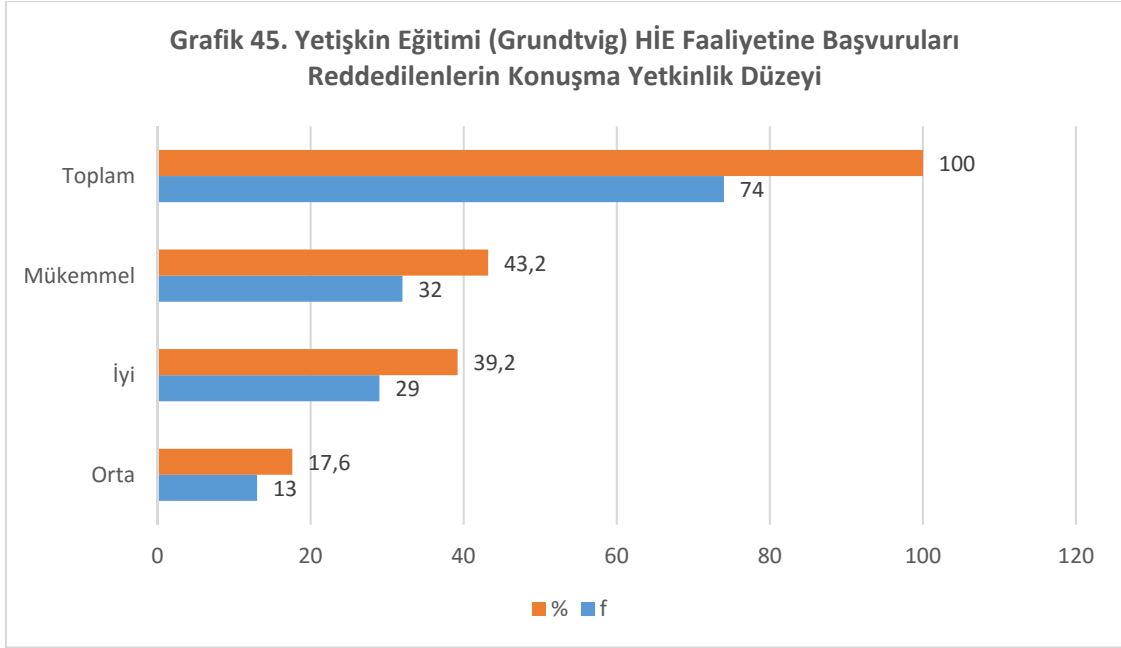
Grafik 43. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Faaliyetle İlgili Nereden Bilgi Sahibi Olduğu

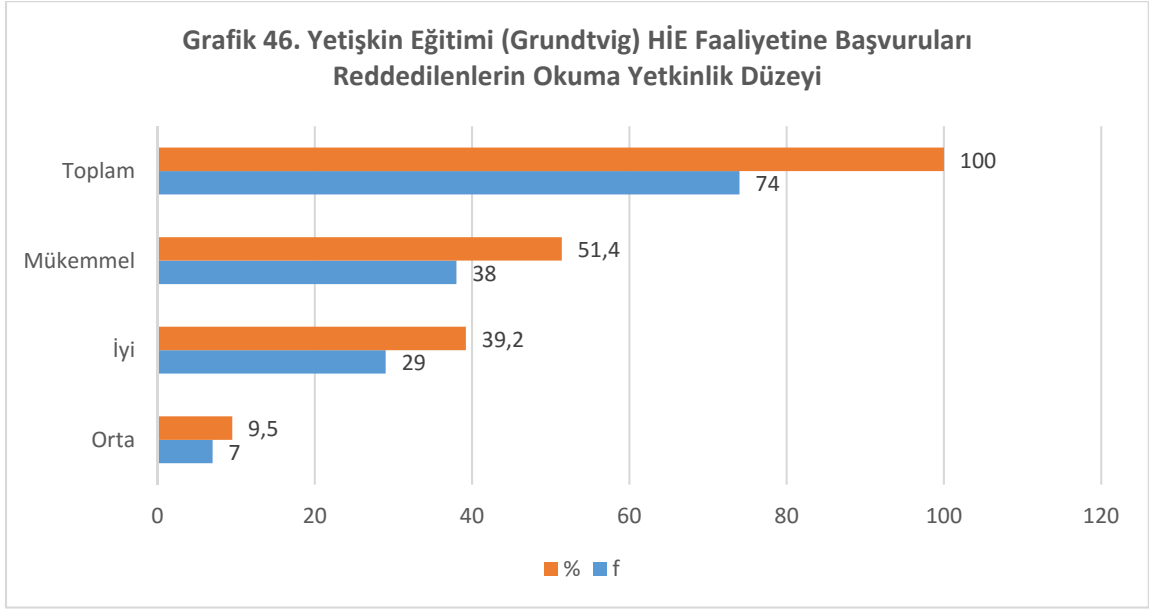
Grafik 43'e bakıldığında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin yarıya yakınının (%45,9) eğitimlere ilişkin bilgiyi Ulusal Ajans aracılığıyla edindikleri, buna karşılık 22 (%29,7) kişinin arkadaşlarından, 13 (%17,6) kişinin ise internette bu bilgiye ulaştıkları görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda, Ulusal Ajansın faaliyetlere ilişkin duyurularının etkili olduğu ve pek çok kişinin bu duyurular aracılığıyla başvurulardan haberdar olduğu söylenebilir.

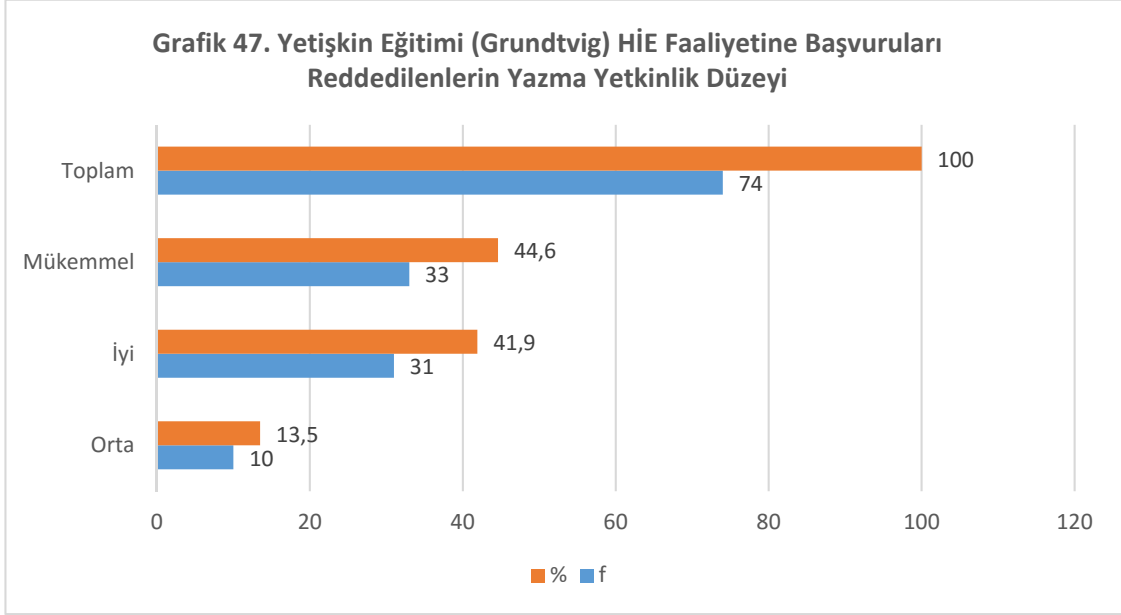
Grafik 44'te veriler ışığında Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilen 74 kişinin neredeyse tamamının (%95,9) başvurularını eğitim dili İngilizce olan etkinlikler için yaptıkları, geri kalan küçük bir oranın ise (%4,1) başvurularında Almanca dilinde verilen etkinlikleri tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Grundtvig başvurusu reddedilenler eğitim dili İngilizce ve Almanya'dan başka bir etkinlik için başvuruda bulunmamışlardır.

Grafik 45’de Yetişkin Eğitim (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin yabancı dil konuşma yetkinlik düzeyleri verilmektedir. Buna göre 74 katılımcının 32’si (%43,2) mükemmel, 29’u (%39,2) iyi ve 13’ü (%17,6) ise orta düzeyde yabancı dil konuşma düzeyine sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Anketi yanıtlayanların konuşma düzeylerini diğer yabancı dil becerilerine oranla daha düşük seviyede gördükleri anlaşılmaktadır.

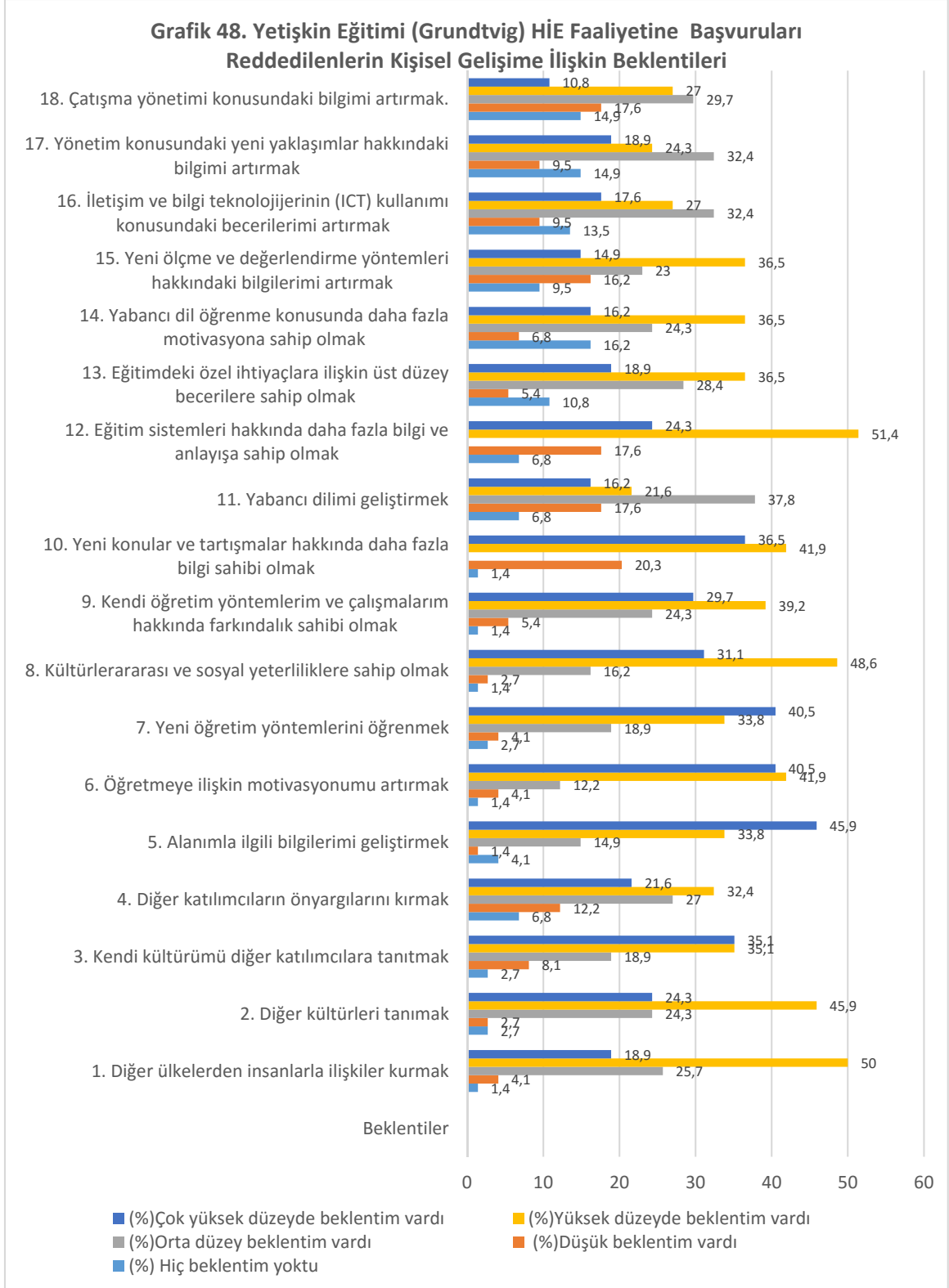

Grafik 46’da Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin yabancı dil okuma yetkinlik düzeyleri verilmektedir. Buna göre 74 katılımcının 38’i (%51,4) mükemmel, 29’u (%39,2) iyi ve 7’si (%9,5) ise orta düzeyde yabancı dil okuma düzeyine sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Anketi dolduranların okuma becerileri konusunda yazma ve konuşmadan daha iyi olduklarını ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Çoğu zaman yabancı dille kurulan ilişkinin okuma düzeyinde olduğu, konuşma ve yazma pratiğinin okumaya göre daha geride kaldığı düşünüldüğünde bu beklenen bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Grafik 47’de Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin yabancı dil yazma yetkinlik düzeyleri verilmektedir. Buna göre 74 katılımcının 33’ü (%44,6) mükemmel, 31’i (%41,9) iyi ve 10’u (%13,5) ise orta düzeyde yabancı dil yazma düzeyine sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Başvuruları reddedilenler de, genel itibariyle HİE Faaliyetlerine katılanlarınkine benzer biçimde kendilerini yabancı dil konusunda oldukça yeterli görmektedirler.

3.2.2. Programlara İlişkin Beklentiler

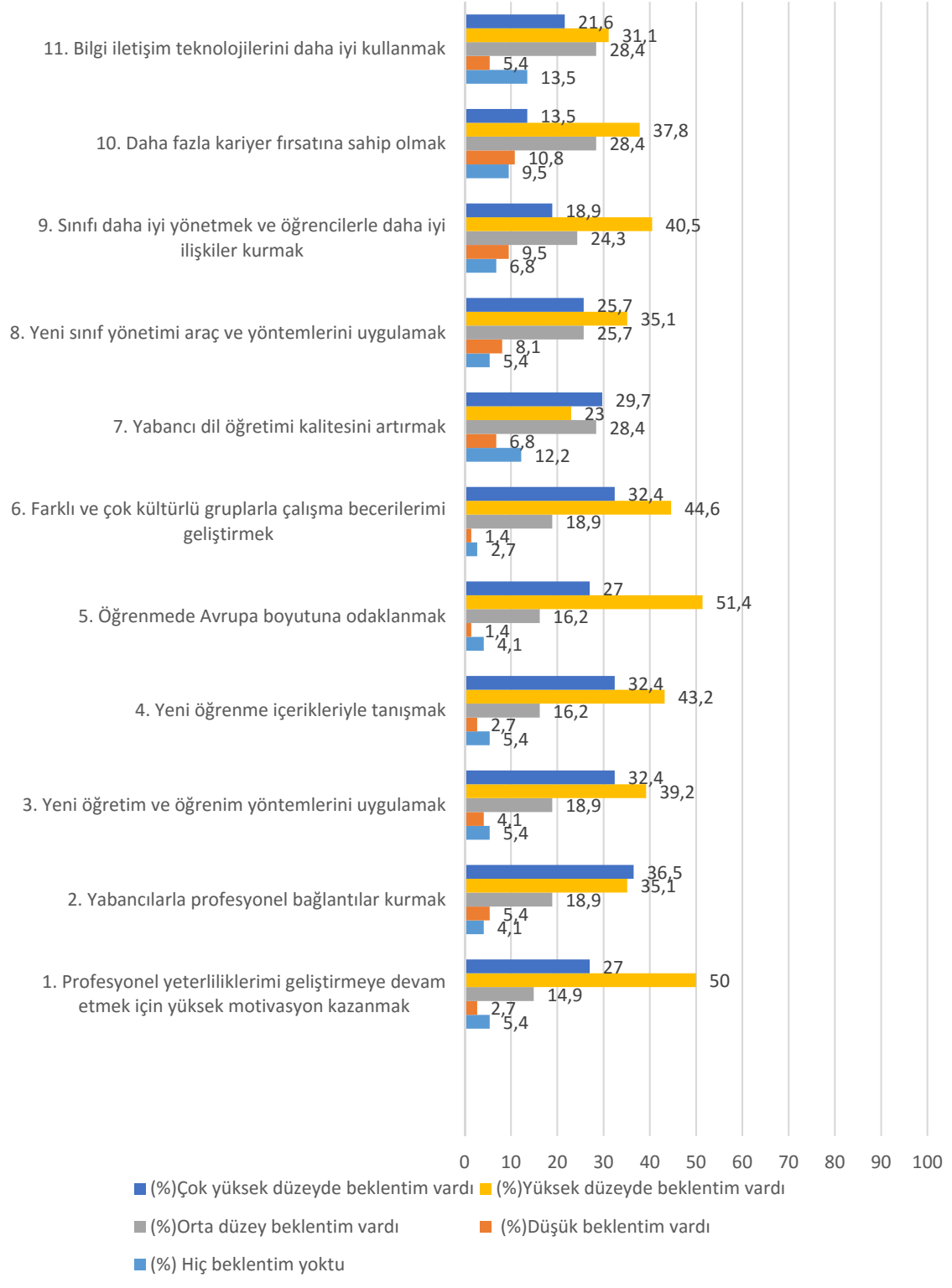

Tablo 12. Kişisel Gelişime İlişkin Beklentiler

	Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1	Diğer ülkelerden insanlarla ilişkiler kurmak	1,4	4,1	25,7	50	18,9
2	Diğer kültürleri tanımak	2,7	2,7	24,3	45,9	24,3
3	Kendi kültürümü diğer katılımcılara tanıtmak	2,7	8,1	18,9	35,1	35,1
4	Diğer katılımcıların önyargılarını kırmak	6,8	12,2	27	32,4	21,6
5	Alanımla ilgili bilgilerimi geliştirmek	4,1	1,4	14,9	33,8	45,9
6	Öğretmeye ilişkin motivasyonumu artırmak	1,4	4,1	12,2	41,9	40,5
7	Yeni öğretim yöntemlerini öğrenmek	2,7	4,1	18,9	33,8	40,5
8	Kültürlerarası ve sosyal yeterliliklere sahip olmak	1,4	2,7	16,2	48,6	31,1
9	Kendi öğretim yöntemlerim ve çalışmalarım hakkında farkındalık sahibi olmak	1,4	5,4	24,3	39,2	29,7
10	Yeni konular ve tartışmalar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak	1,4	20,3		41,9	36,5
11	Yabancı dilimi geliştirmek	6,8	17,6	37,8	21,6	16,2
12	Eğitim sistemleri hakkında daha fazla bilgi ve anlayışa sahip olmak	6,8	17,6		51,4	24,3
13	Eğitimdeki özel ihtiyaçlara ilişkin üst düzey becerilere sahip olmak	10,8	5,4	28,4	36,5	18,9
14	Yabancı dil öğrenme konusunda daha fazla motivasyona sahip olmak	16,2	6,8	24,3	36,5	16,2
15	Yeni ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgilerimi artırmak	9,5	16,2	23	36,5	14,9
16	İletişim ve bilgi teknolojilerinin (ICT) kullanımı konusundaki becerilerimi artırmak	13,5	9,5	32,4	27	17,6
17	Yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgimi artırmak	14,9	9,5	32,4	24,3	18,9
18	Çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak.	14,9	17,6	29,7	27	10,8

Tablo 12’de Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilen katılımcıların faaliyetlere ilişkin beklenti düzeylerinin oranları gösterilmektedir. Olumlu yönde beklenti düzeyi olarak orta, yüksek ve çok yüksek beklenti düzeyleri dikkate alındığında, en fazla beklentinin kültürlerarası ve sosyal yeterliliklere sahip olmak (%95,9), diğer kültürleri tanımak (%94,6) ve diğer insanlarla ilişki kurmak (%94,5) gibi, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetinin temel hedeflerinden olan kültürler ve bireyler arası etkileşim alanlarında gerçekleştiği görülmektedir. Bunun yanı sıra, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE başvurusu reddedilen katılımcıların faaliyetlerden beklenti düzeylerinde bir diğer yoğun beklenti oranının da, alanımla ilgili bilgilerimi geliştirmek (%94,5), öğretmeye ilişkin motivasyonumu artırmak (%94,5), yeni öğretim yöntemlerini öğrenmek (%93,2) ve kendi öğretim yöntemlerim ve çalışmalarım hakkında farkındalık sahibi olmak (%93,2) gibi doğrudan eğitim öğretim süreçleriyle ilişkili konularda ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Buna karşın, hiç beklentinin olmadığı ya da düşük beklentinin olduğu oranlar dikkate alındığında, en az beklenti düzeyinin çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak (%32,5) ifadesinde olduğu söylenebilir.

Grafik 49. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Kişisel Yeterliklerin İşe Uygulanması Konusundaki Beklentiler

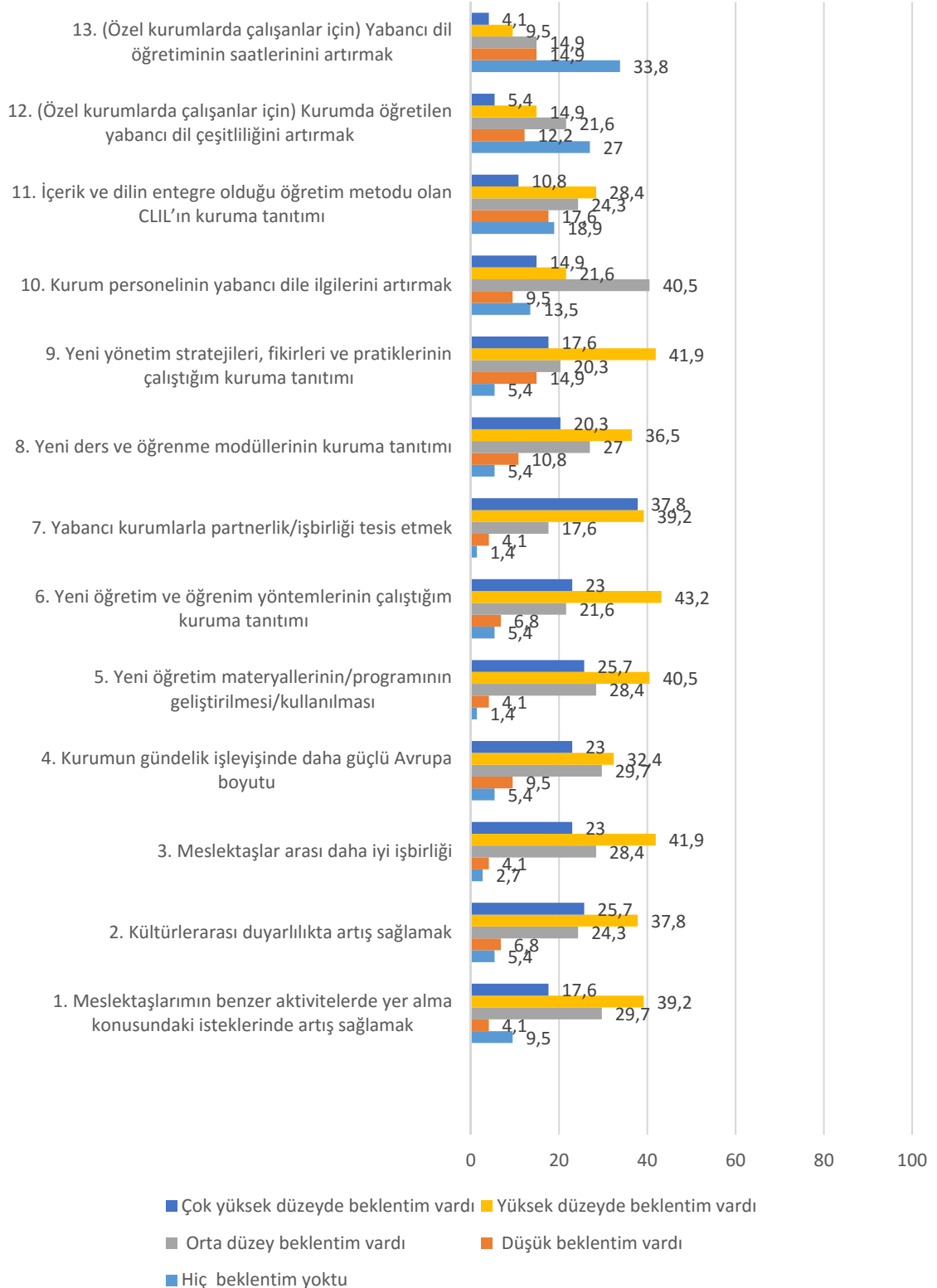

Tablo 13. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Kişisel Yeterliklerin İşe Uygulanması Konusundaki Beklentileri

	Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1	Profesyonel yeterliliklerimi geliştirmeye devam etmek için yüksek motivasyon kazanmak	5,4	2,7	14,9	50	27
2	Yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak	4,1	5,4	18,9	35,1	36,5
3	Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerini uygulamak	5,4	4,1	18,9	39,2	32,4
4	Yeni öğrenme içerikleriyle tanışmak	5,4	2,7	16,2	43,2	32,4
5	Öğrenmede Avrupa boyutuna odaklanmak	4,1	1,4	16,2	51,4	27
6	Farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerilerimi geliştirmek	2,7	1,4	18,9	44,6	32,4
7	Yabancı dil öğretimi kalitesini artırmak	12,2	6,8	28,4	23	29,7
8	Yeni sınıf yönetimi araç ve yöntemlerini uygulamak	5,4	8,1	25,7	35,1	25,7
9	Sınıfı daha iyi yönetmek ve öğrencilerle daha iyi ilişkiler kurmak	6,8	9,5	24,3	40,5	18,9
10	Daha fazla kariyer fırsatına sahip olmak	9,5	10,8	28,4	37,8	13,5
11	Bilgi iletişim teknolojilerini daha iyi kullanmak	13,5	5,4	28,4	31,1	21,6

Tablo 13’de Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin kişisel yeterliklerin işe uygulanması konusundaki beklenti düzeylerinin oranları gösterilmektedir. Olumlu yönde beklenti düzeyi olarak orta, yüksek ve çok yüksek beklenti düzeyleri dikkate alındığında, en fazla beklentinin farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerilerimi geliştirmek (%95,9) ve yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak (%90,5) gibi kültürler ve bireyler arası etkileşimin önemine atıf yapan konularda olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetinin temel amaçları ile de örtüşmektedir. Ayrıca, bu veriler Grundtvig başvurusu reddedilenlerin, öğrenmede Avrupa boyutuna odaklanmak (%94,5) profesyonel yeterliliklerimi geliştirmeye devam etmek için yüksek motivasyon kazanmak (%91,9), yeni öğrenme içerikleriyle tanışmak (%91,9) ve yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerini uygulamak (%90,5) gibi konularda da yüksek beklenti içinde olduklarını ortaya koymaktadır. Bu veriler ışığında, büyük oranda eğitim hizmetlerinde görev yapan insanlardan oluşan bu grubun mesleki alanlarına ilişkin konularda yüksek beklenti düzeyine sahip oldukları söylenebilir.

Grafik 50. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurdıkları Etkinlikten Kurumsal Seviyedeki Beklentileri

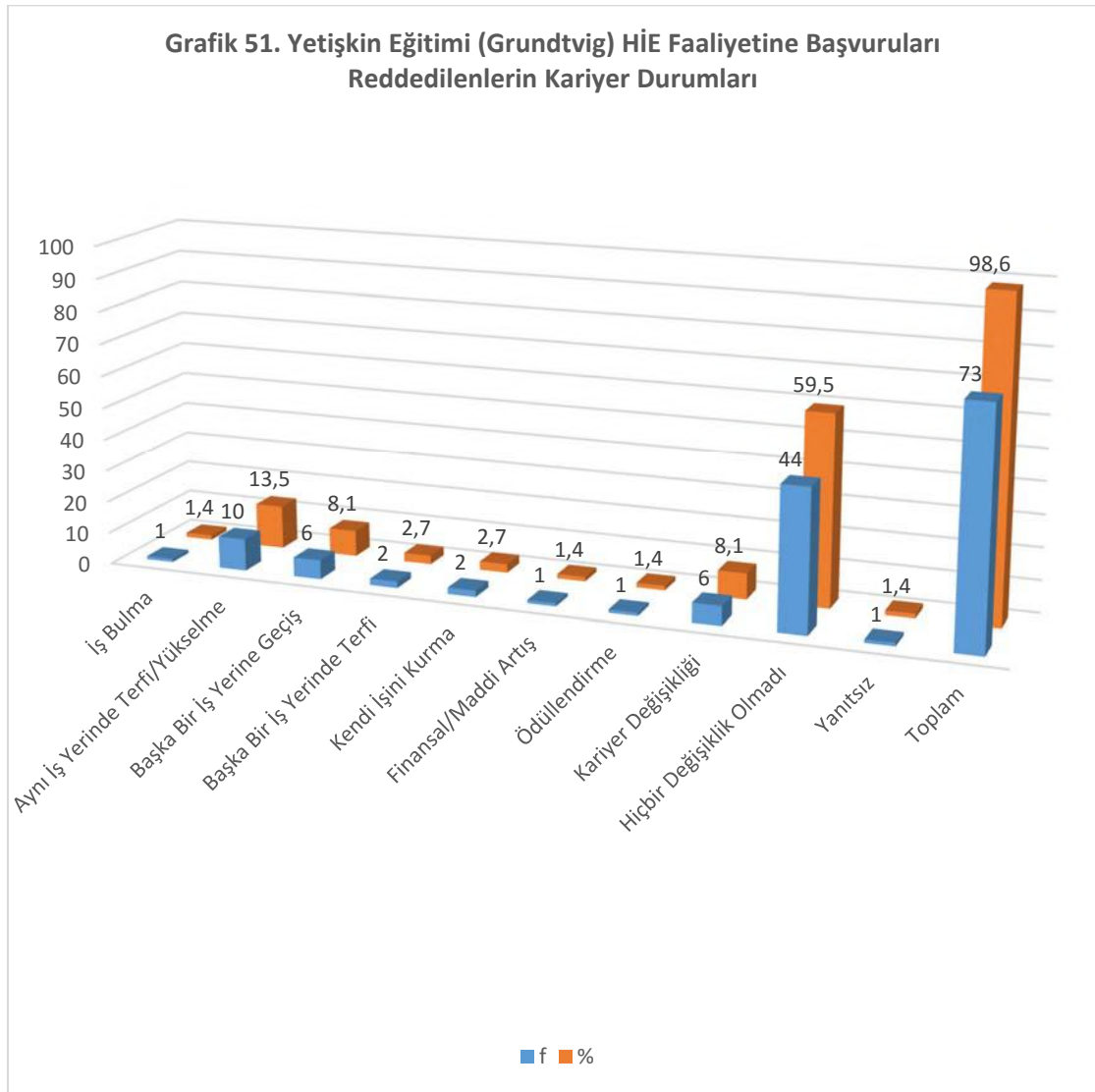

Tablo 14. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurdukları Faaliyetten Kurumsal Seviyedeki Beklentileri

	Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1	Meslektaşlarımla benzer aktivitelerde yer alma konusundaki isteklerinde artış sağlamak	9,5	4,1	29,7	39,2	17,6
2	Kültürlerarası duyarlılıkta artış sağlamak	5,4	6,8	24,3	37,8	25,7
3	Meslektaşlar arası daha iyi işbirliği	2,7	4,1	28,4	41,9	23
4	Kurumun gündelik işleyişinde daha güçlü Avrupa boyutu	5,4	9,5	29,7	32,4	23
5	Yeni öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesi/kullanılması	1,4	4,1	28,4	40,5	25,7
6	Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerinin çalıştığım kuruma tanıtımı	5,4	6,8	21,6	43,2	23
7	Yabancı kurumlarla partnerlik/işbirliği tesis etmek	1,4	4,1	17,6	39,2	37,8
8	Yeni ders ve öğrenme modüllerinin kuruma tanıtımı	5,4	10,8	27	36,5	20,3
9	Yeni yönetim stratejileri, fikirleri ve pratiklerinin çalıştığım kuruma tanıtımı	5,4	14,9	20,3	41,9	17,6
10	Kurum personelinin yabancı dile ilgilerini artırmak	13,5	9,5	40,5	21,6	14,9
11	İçerik ve dilin entegre olduğu öğretim metodu olan CLIL'ın (İçerik ve Dilin Entegre Olduğu Öğretim) kuruma tanıtımı	18,9	17,6	24,3	28,4	10,8
12	(Özel kurumlarda çalışanlar için) Kurumda öğretilen yabancı dil çeşitliliğini artırmak	27	12,2	21,6	14,9	5,4
13	(Özel kurumlarda çalışanlar için) Yabancı dil öğretiminin saatlerini artırmak	33,8	14,9	14,9	9,5	4,1

Tablo 14'te Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin kurumsal boyuttaki beklenti düzeylerinin oranları gösterilmektedir. Olumlu yönde beklenti düzeyi olarak orta, yüksek ve çok yüksek beklenti düzeyleri dikkate alındığında, en fazla beklentinin yabancı kurumlarla partnerlik/işbirliği tesis etmek (%94,5), meslektaşlar arası daha iyi işbirliği (%93,2) ve kültürlerarası duyarlılıkta artış sağlamak (%87,8) gibi, hem bireysel hem de kurumsal ve kültürel etkileşim ve işbirliğine odaklanan konularda gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte bu

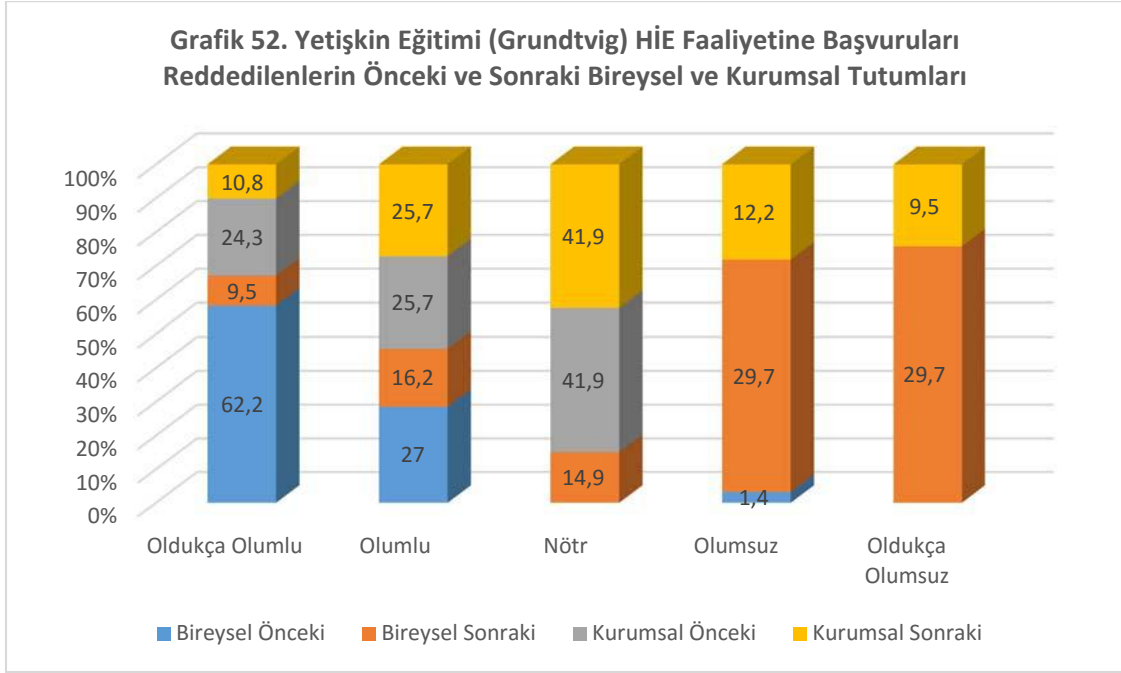
veriler, kurumsal boyuttaki bir diğer yüksek beklenti düzeyinin eğitim ve mesleki alan olduğunu göstermektedir. Buna göre yeni öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesi/kullanılması (%94,5) ve yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerinin çalıştığı kuruma tanıtımı (%87,8) gibi konuların da en az etkileşim alanındaki konular kadar yüksek beklenti oluşturduğu söylenebilir. Başvurusu reddedilenlerin beklenti düzeylerinin de, kabul edilenler anketine büyük benzerlikler gösterdiği, kişisel ve mesleki gelişim açısından faaliyetlerin onlara önemli katkılar sağlayacağını düşündükleri anlaşılmaktadır.

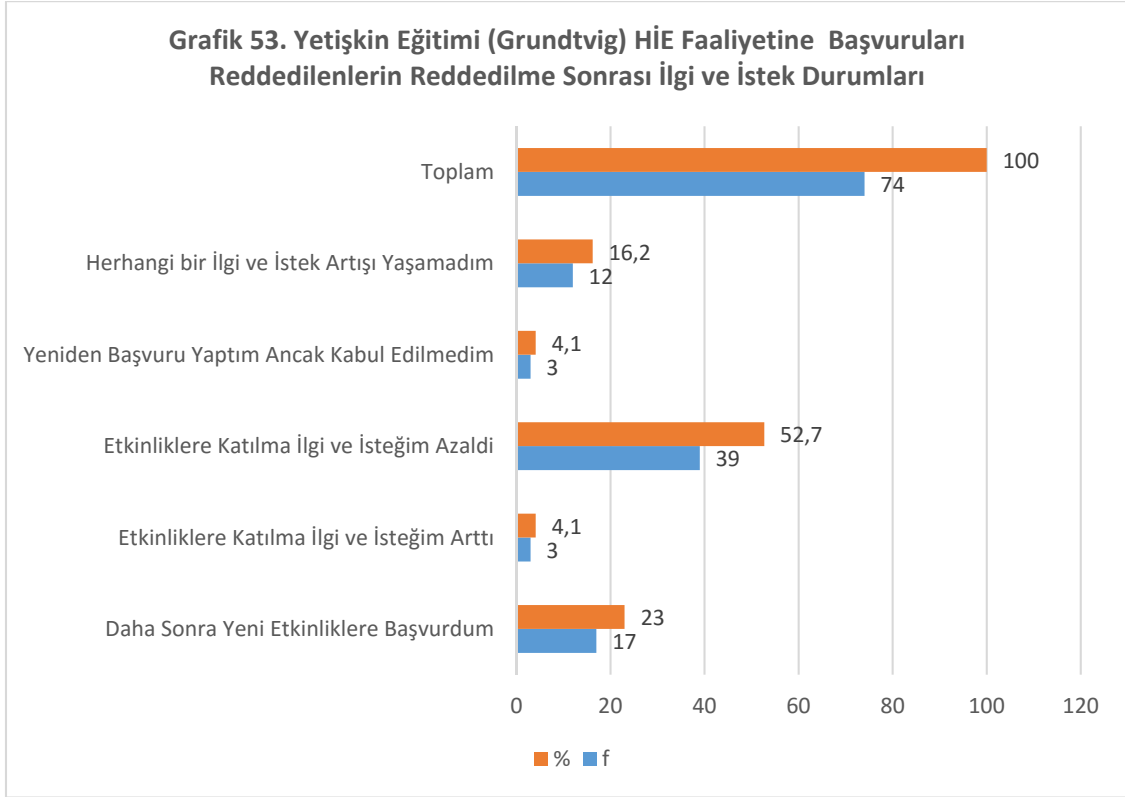
Başvurusu reddedilenlere kariyerleriyle ilgili sorular sorulmasının nedeni, reddedilmenin kariyerlerine olan etkisi gibi anlamsız bir soruya cevap aramak değildir. Burada, katılımcıların faaliyet sonrasında kariyerlerinde herhangi bir değişiklik yaşanıp yaşanmadığını ve eğer değişiklik yaşandıysa, bunun reddedilenlerle birarada düşünüldüğünde anlamlı olup olmadığını görmek temel amaç olarak belirlenmiştir. Bu anlamda aşağıdaki yorum ve çözümlenmeleri başvurusu reddedilen bireylerin, ileriki zamanlarda kariyerlerinde nelerin değişip değişmediğini anlamak olarak ele almak gereklidir.

Grafik 51'deki verilere bakıldığında, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilen 74 kişinin 44'ünde (%59,5) kariyere ilişkin hiçbir değişiklik olmadığı ve 10'unun (%13,5) da benzer yönde aynı iş yerinde terfi ederek devam ettiği görülmektedir. Buna karşın 6 kişinin (%8,1) başka bir iş yerine geçtiği, 6 katılımcının (%8,1) ise kariyer değişikliği yaşadığı anlaşılmaktadır. Faaliyete katılanların kariyer durumlarındaki değişikliklerle ilgili veriler (bkz. Grafik 37) incelendiğinde ise benzer oranların faaliyete katılanlar için de geçerli olduğu görülmüştür. Faaliyete katılanlardan %69'u kariyere ilişkin hiçbir değişiklik yaşamadığını belirtmiştir. Başka iş yerine geçiş durumuna ilişkin verilerden başvurusu reddedilenlerin %8,1'inin, faaliyete katılanların ise %1,8'inin başka bir iş yerine geçtiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla faaliyete katılımın kariyer basamaklarında yükselmeye ilişkin yaygın bir etkisi olmadığı yönündeki değerlendirmenin, başvurusu reddedilenlere ilişkin verilerle de desteklendiği söylenebilir.

Kariyerlerinde hiçbir değişiklik olmadığını söyleyenlerin oranı hem katılanlarda hem de reddedilenlerde oldukça yüksektir. Katılanların %69'u kariyerlerinde, hizmetiçi eğitim faaliyetine katıldıktan sonra bir değişim yaşanmadığını ifade etmiştir. Burada ise %59,5 oranında kariyerlerinde herhangi bir değişiklik olmadığını ifade etmektedirler. Bu ikisinin birebir karşılaştırılması, daha önce belirtildiği gibi anlamsızdır. Diğer taraftan, katılımcıların büyük bölümünün yine öğretmenlerden oluşması, öğretmenlik mesleğindeki dikey hareketlilikle ilgili sorunun bu grafikte de ortaya çıkmasına neden olmuştur denebilir. Diğer bir anlatımla, faaliyetin kariyere ilişkin çıktıları, bu nedenden dolayı oldukça sınırlı kalmıştır.

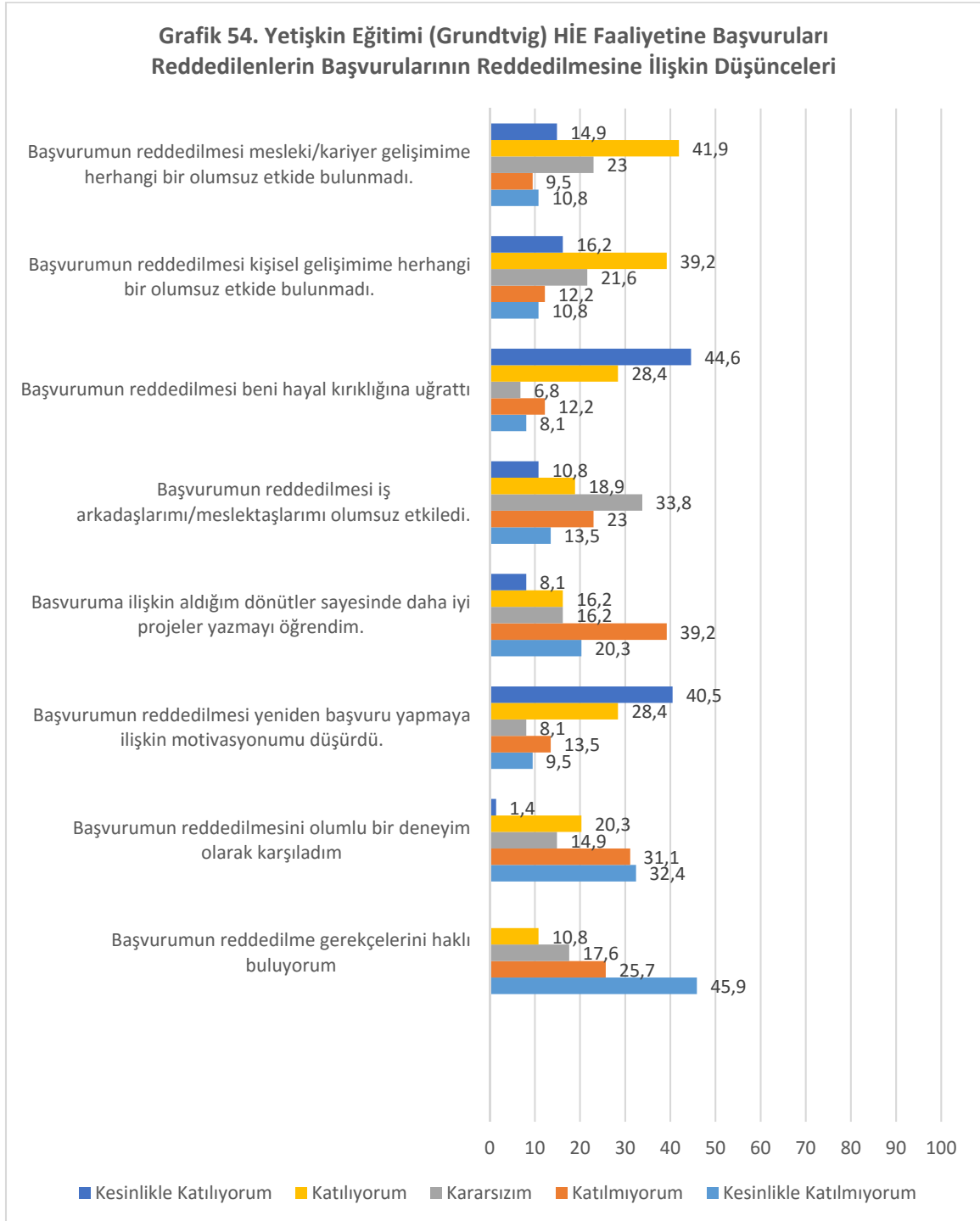
Grafik 52’de Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin, başvuru öncesi ve sonrasındaki bireysel ve kurumsal tutumlarına ilişkin görüşleri yer almaktadır. Grafik 52’deki verilere göre, başvuru öncesinde kişilerin bireysel açıdan büyük oranda olumlu (%62,2) tutum geliştirdikleri, fakat başvuru sonrasında bu olumlu tutumun büyük ölçüde nötr (%14,9) ve olumsuz tutuma (%29,7) dönüştüğü görülmektedir. Benzer durum kişilerin kurumsal tutum geliştirme biçimlerinde de görülmektedir. Buna göre, başvuru öncesindeki olumlu ve nötr kurumsal tutum başvuru öncesinde ve sonrasında değişmezken, başvuru öncesindeki %24,3’lük çok olumlu tutumun, başvuru sonrasında %10,8’e düştüğü, başvuru öncesinde olumsuz bir tutum gözlenmezken başvuru sonrasında olumsuz (%12,2) ve çok olumsuz (%9,5) kurumsal tutumların gözlendiği anlaşılmaktadır.

Grafik 53’de Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin, reddedilme sonrasında benzer süreçlere ilişkin ilgi ve isteklerine yönelik görüşleri yer almaktadır. Grafikteki veriler doğrultusunda, başvurusu reddedilen 74 kişinin 39’unun, bir başka deyişle yarıdan fazlasının (%52,7) faaliyetlere katılmaya dönük ilgi ve isteklerinin azaldığı; buna karşın sadece 3 kişinin (%4,1) faaliyetlere katılma ilgi ve isteğinin arttığı, 12 kişinin (%16,2) ise herhangi bir ilgi ve istek artışı yaşamadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca başvurusu reddedilenlerin 17’sinin (%23) ise daha sonraki faaliyetlere başvurdukları görülmektedir. Buna göre, Grundtvig başvurusunun reddedilmesinin başvuruda bulunan katılımcılarda ilgi ve istek anlamında bir azalma etkisi yarattığı söylenebilir. Genel olarak reddedilenlerin başvurularının reddedilmesine ilişkin düşüncelerini yansıtan aşağıdaki grafiklerde de görüleceği üzere, başvurularının kendilerinin dışındaki nedenlerden dolayı reddedildiği ve buna bağlı olarak haksızlığa uğradıkları hissini geliştirdikleri söylenebilir. Dolayısıyla, yeniden başvuru konusunda ilgi ve isteklerinin azalması da beklenen bir sonuç olarak görülebilir.

3.2.3. Genel Değerlendirme

Bu kısımda başvurusu reddedilenlerin, başvuru sonuçlarına ilişkin genel değerlendirmeleri çözümlenmektedir.

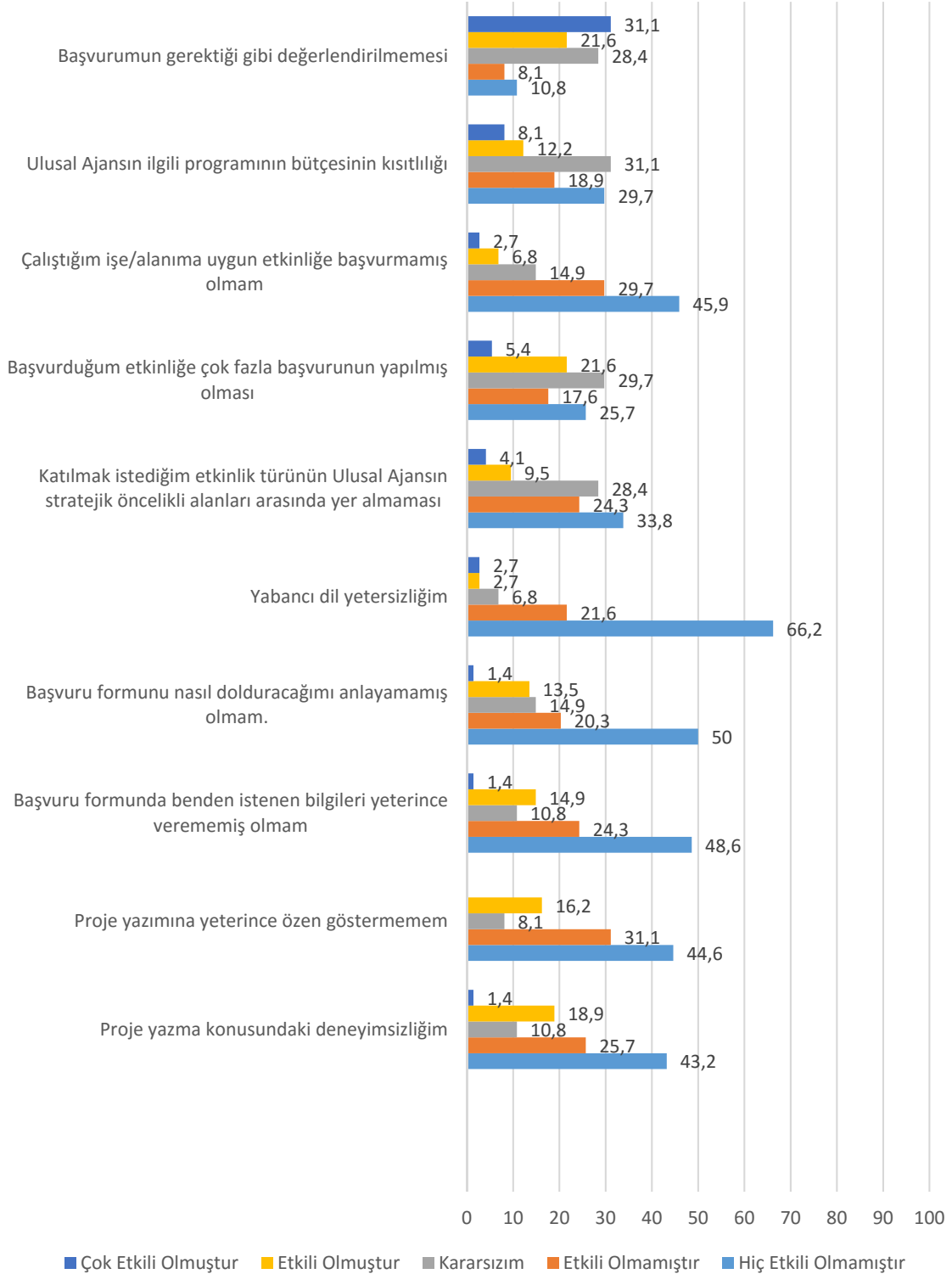

Tablo 15. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurularının Reddedilmesine İlişkin Düşünceleri

	İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Başvurumun reddedilme gerekçelerini haklı buluyorum	45,9	25,7	17,6	10,8	-
2	Başvurumun reddedilmesini olumlu bir deneyim olarak karşıladım	32,4	31,1	14,9	20,3	1,4
3	Başvurumun reddedilmesi yeniden başvuru yapmaya ilişkin motivasyonumu düşürdü.	9,5	13,5	8,1	28,4	40,5
4	Başvuruma ilişkin aldığım dönütler sayesinde daha iyi projeler yazmayı öğrendim.	20,3	39,2	16,2	16,2	8,1
5	Başvurumun reddedilmesi iş arkadaşlarımı/meslektaşlarımı olumsuz etkiledi.	13,5	23	33,8	18,9	10,8
6	Başvurumun reddedilmesi beni hayal kırıklığına uğrattı	8,1	12,2	6,8	28,4	44,6
7	Başvurumun reddedilmesi kişisel gelişimime herhangi bir olumsuz etkide bulunmadı.	10,8	12,2	21,6	39,2	16,2
8	Başvurumun reddedilmesi mesleki/kariyer gelişimime herhangi bir olumsuz etkide bulunmadı.	10,8	9,5	23	41,9	14,9

Tablo 15'te Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilenlerin, başvurularının reddedilmesine ilişkin düşünceleri yer almaktadır. Buna göre katılımcıların önemli bir bölümü (%71,6) başvurularının reddedilme gerekçelerini haksız bulmakta, bu doğrultuda başvurularının reddedilmesini olumlu bir deneyim olarak görmemektedirler (%63,5). Bununla birlikte katılımcıların yine önemli bir bölümü (%73) başvurularının reddedilmesinin kendilerini hayal kırıklığına uğrattığını, kişisel gelişimlerine (%55,4) ya da mesleki/kariyer gelişimlerine (%55,8) herhangi bir olumsuz etkisi bulunmasa da yeniden başvuru yapmaya ilişkin motivasyonlarını düşürdüğünü (%68,9) ve başvuru sürecinde aldıkları dönütlerin iyi proje yazmayı öğrenmelerine katkısı olmadığını (%59,5) ifade etmektedirler. Tablodaki veriler ışığında Grundtvig başvurusu reddedilen katılımcıların başvurularına ret cevabı alma nedenlerini anlayamadıkları bu konuda hayal kırıklığı yaşadıkları ve başvuru sürecinde eksikliklerinin neler olduğunu öğrenemedikleri ve dolayısıyla daha iyi projeler yazacak bilgiyi edinemedikleri söylenebilir.

Grafik 55. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurularının Kabul Edilmemesindeki Etmenlere İlişkin Değerlendirmeleri

Tablo 16. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine Başvuruları Reddedilenlerin Başvurularının Kabul Edilmemesindeki Etmenlere İlişkin Değerlendirmeleri

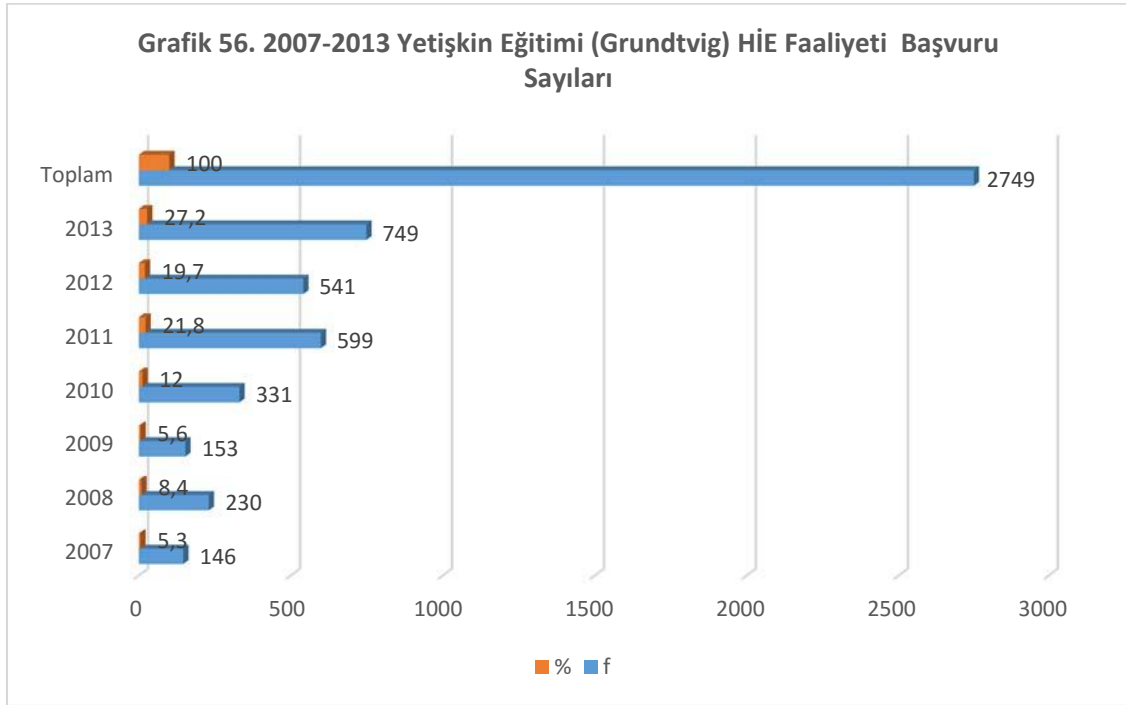
	Problemler	Hiç Etkili Olmamıştır	Etkili Olmamıştır	Kararsızım	Etkili Olmuştur	Çok Etkili Olmuştur
1	Proje yazma konusundaki deneyimsizliğim	43,2	25,7	10,8	18,9	1,4
2	Proje yazımına yeterince özen göstermemem	44,6	31,1	8,1	16,2	
3	Başvuru formunda benden istenen bilgileri yeterince verememiş olmam	48,6	24,3	10,8	14,9	1,4
4	Başvuru formunu nasıl dolduracağımı anlayamamış olmam.	50	20,3	14,9	13,5	1,4
5	Yabancı dil yetersizliğim	66,2	21,6	6,8	2,7	2,7
6	Katılmak istediğim etkinlik türünün Ulusal Ajansın stratejik öncelikli alanları arasında yer almaması	33,8	24,3	28,4	9,5	4,1
7	Başvurduğum etkinliğe çok fazla başvurunun yapılmış olması	25,7	17,6	29,7	21,6	5,4
8	Çalıştığım işe/alanıma uygun etkinliğe başvurmamış olmam	45,9	29,7	14,9	6,8	2,7
9	Ulusal Ajansın ilgili programının bütçesinin kısıtlılığı	29,7	18,9	31,1	12,2	8,1
10	Başvurumun gerektiği gibi değerlendirilmemesi	10,8	8,1	28,4	21,6	31,1

Tablo 16’da Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine başvurusu reddedilen katılımcıların, başvurularının kabul edilmemesinde nelerin etken olduğuna ilişkin görüşleri yer almaktadır. Bu verilere bakıldığında katılımcılar, başvurularının kabul edilmemesinde, proje yazma konusundaki deneyimsizlikleri (%78,9), proje yazımına yeterince özen göstermemeleri (%75,7), yabancı dil yetersizlikleri (%87,8) ya da alanlarına uygun olmayan faaliyete başvurmaları (%75,6) gibi problemlerin etkili olmadığını; buna karşın, başvurularının reddedilmesinde en çok, gerektiği gibi değerlendirme yapılmamasının (%52,7) etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Bir başka ifadeyle, Grundtvig başvurusu reddedilen katılımcılar, başvurularının reddedilmesinde kendilerinden kaynaklanan problemlerden çok, başvuru yapılan kuruluşun, bütçe problemi ya da başvuru sayısı çokluğu gibi problemleri olmadığı halde, değerlendirme sürecindeki eksiklik ve yanlışlıklarının etkili olduğunu düşünmektedirler.

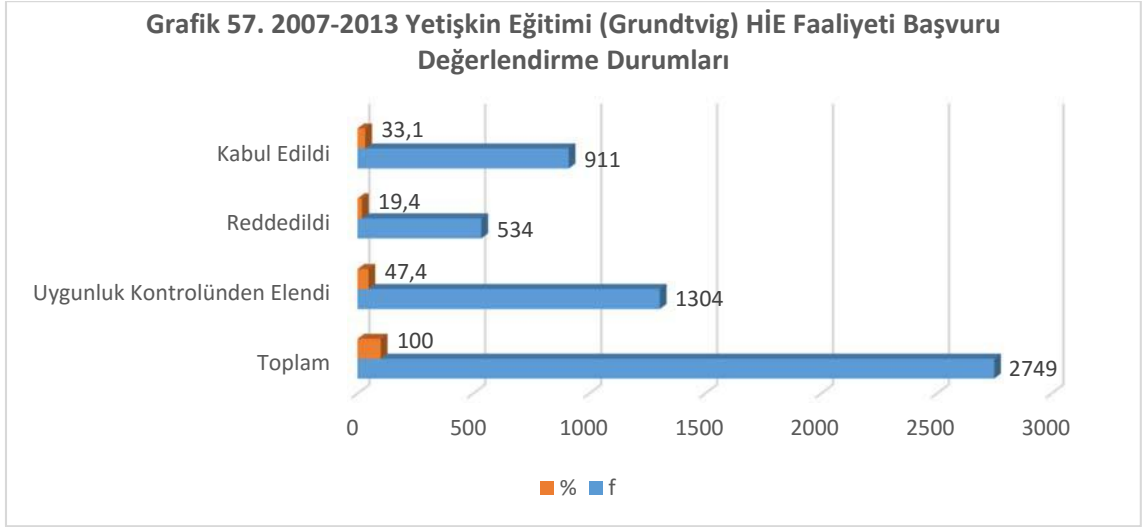
3.3. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine Başvuranların ve Final Raporlarının Değerlendirilmesi

3.3.1. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine Başvuruların Değerlendirilmesi

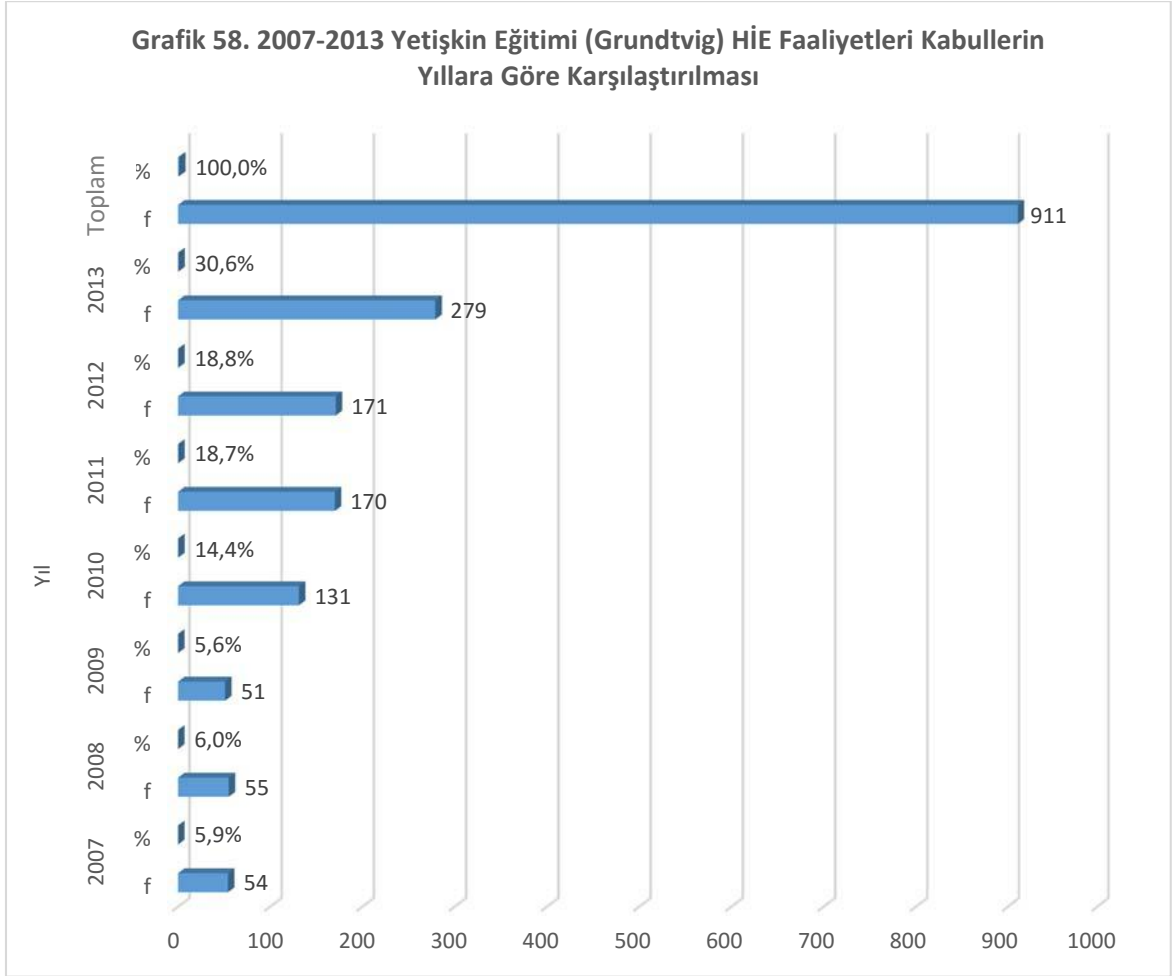
Raporun bu bölümünde 2007-2013 döneminde Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine yapılan başvurular, başvuru formları üzerinden değerlendirilmektedir.

Yukarıdaki grafikte görüldüğü gibi, 2007-2013 dönemi Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerine 2749 kişi başvuru yapmıştır. En yüksek başvuru oranınının 2013 yılında gerçekleştiği, buna karşılık 2007 yılında en düşük seviyede olduğu görülmektedir. Başvurularda 2009 ve 2012 yılları hariç her yıl artış yaşandığı anlaşılmaktadır.

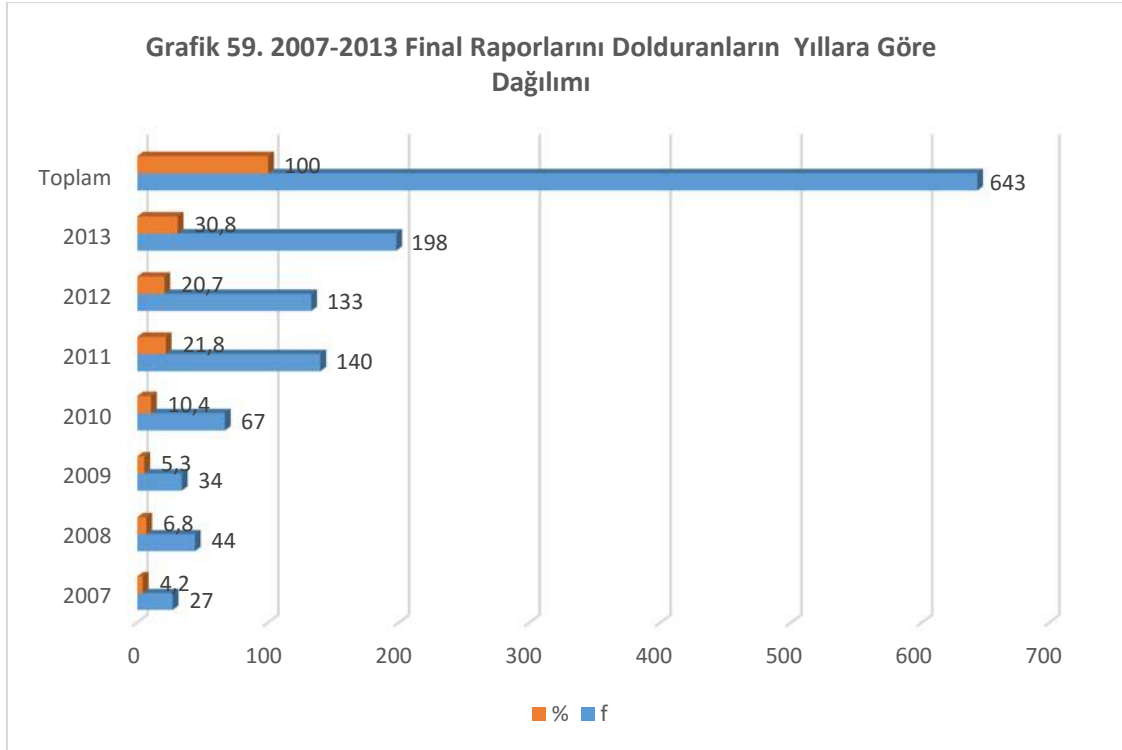
Grafik 57’de başvuruların önemli bir bölümünün reddedildiği görülmektedir. 2749 başvurunun yalnızca 911 tanesi kabul edilmiştir. Kabul oranının %33’lerde kaldığı anlaşılmaktadır. Diğer durumlar grafikte gösterilmektedir.

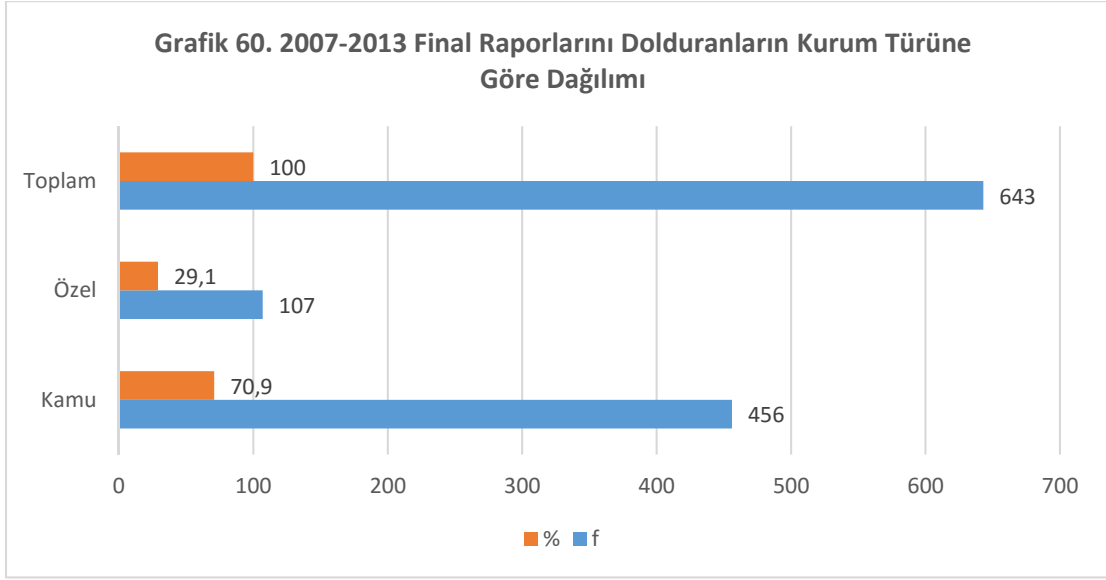
Başvuruları kabul edilme durumlarının gösterildiği yukarıdaki grafikte, başvuruların en çok uygunluk kontrolü yapıldıktan sonra reddedildiği ve her geçen yıl ret sayısının arttığı görülmektedir. Kabul açısından bakıldığında ciddi dalgalanmaların yaşandığı ancak 2010 sonrasında kabul oranlarının giderek arttığı anlaşılmaktadır. Başvuru sayısının da giderek arttığı düşünüldüğünde bu beklendik bir durum olarak görülebilir. Ayrıca, Ulusal Ajans tarafından ayrılan bütçenin artışı da bu artışta bir etken olarak görülebilir.

3.3.2. 2007-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetleri Final Raporlarının Değerlendirilmesi

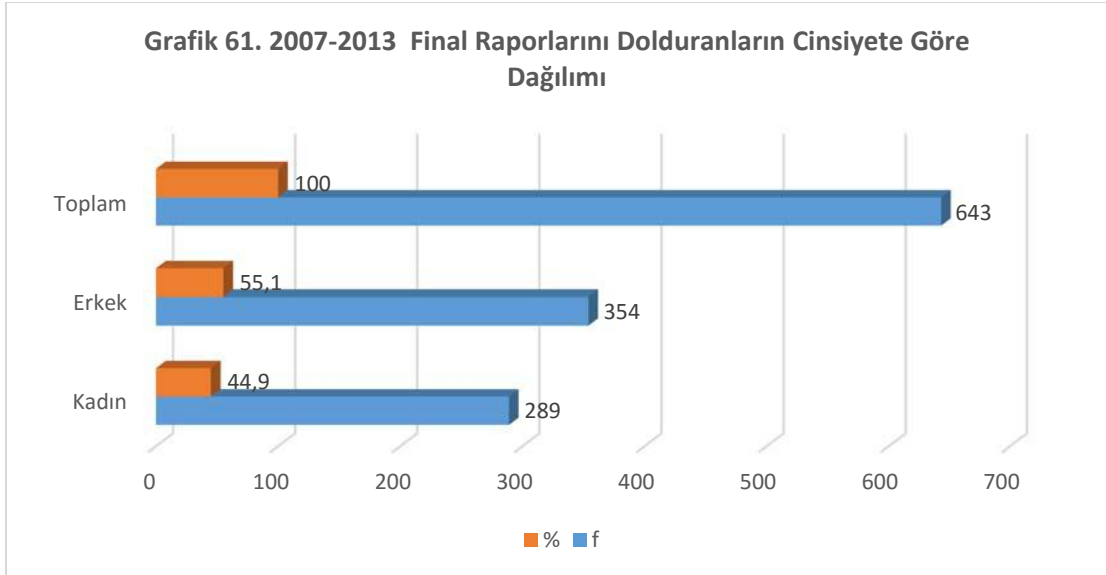
Bu bölümde Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katıldıktan sonra, final raporları dolduran katılımcılara ilişkin veriler analiz edilmektedir. 2007-2013 yılları arasında toplam 643 kişi final raporu doldurmuştur. Katılımcıların bir kısmı final raporu doldurmamıştır.

Grafik 59'da katılımcıların Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine hangi yılda katıldığına dair veriler yer almaktadır. Genel olarak bakıldığında final raporu doldurma oranlarında küçük dalgalanmalar yaşanmıştır. Grafikteki veriler yalnızca başvuru raporlarını dolduranların oranlarını verdiği için, buradan artış ya da azalışa ilişkin doğrudan yorumlar yapmak doğru değildir.

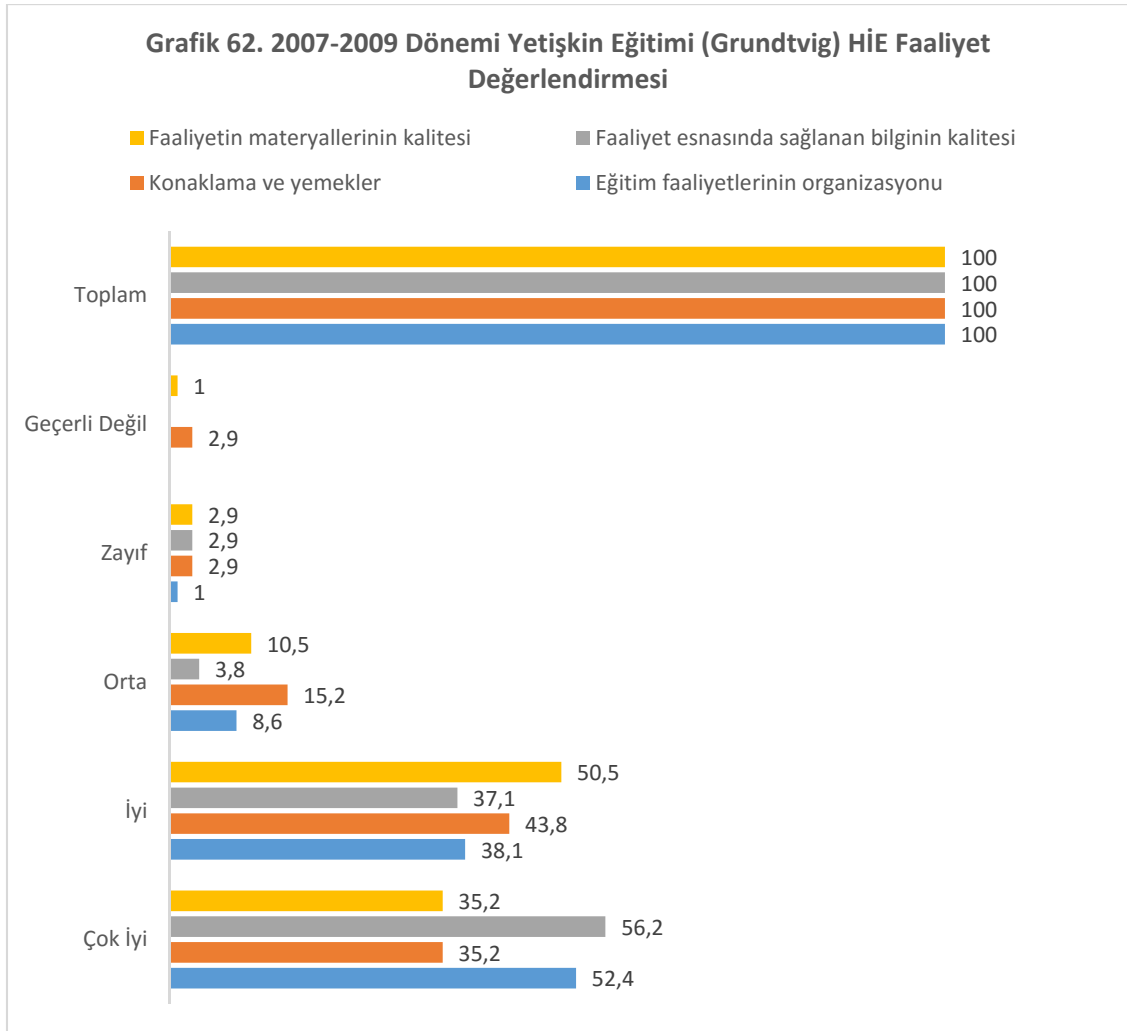
Grafik 60'ta Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetine katılanların hangi kurum türünde çalıştıklarına dair veriler yer almaktadır. Katılımcılardan 456'sı (%70,9) kamu kurumlarında çalıştıklarını, 107'si (%29,1) ise özel kurumlarda çalıştıklarını belirtmiştir.

Grafik 61 incelendiğinde katılımcıların 289'unun (%44,9) kadın, 354'ünün (%55,1) ise erkek olduğu anlaşılmaktadır.

3.3.2.1 2007-2009 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyeti Final Raporlarının Değerlendirilmesi

2007-2009 dönemi final raporları ile 2010-2013 dönemi final raporları ayrı ayrı çözümlenmiştir. Bunun nedeni, raporlarda kullanılan soru sistematığının ve değerlendirme biçimlerinin birbirinden farklı olmasından kaynaklanmaktadır. İlk etapta 2007-2009 arası doldurulan final raporları aşağıda analiz edilmektedir.

Grafik 62’de Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetinin belirli açılardan değerlendirilmesine ilişkin veriler yer almaktadır. Katılımcıların eğitim faaliyetlerinin organizasyonu (%52,4) ve faaliyet esnasında sağlanan bilginin kalitesi (%56,2) noktalarında faaliyeti çok iyi buldukları ancak konaklama ve yemekler (%35,2/%43,8) ve faaliyetin materyallerinin kalitesi (%35,2/%50,5) açısından bakıldığında çok iyi

bulanlarının oranının düştüğü ve bu iki durumun çoğunlukla iyi olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Bu verilerden hareketle eğitim faaliyetlerinin yapısı ve içeriği gibi akademik alanla ilgili olan boyutlarının, konaklama, yemek ve materyaller gibi daha çok ekonomik kaynak gerektiren donanım boyutuna göre daha nitelikli bulunduğu sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 17. 2007-2009 Grundtvig HİE Faaliyetlerinin Etkililiği

Maddeler		Etkili olmadı (%)	Etkili oldu (%)
1	Branşıma olan ilğim tazelendi	15	85
2	Kurumda yeni ders(ler) açıldı	33	67
3	Daha fazla öğrenim-öğretim materyallerine metotlarına erişimimi sağladı.	19	81
4	Kendim ve kurumumca kullanılan eğitim metotları hakkında eleştirel yansımalar oldu.	26,9	73,1
5	Kurumumda yeni öğretim metotları ve yaklaşımlarının kullanılmasına etkisi oldu.	32	68
6	Kendi becerilerimi iyileştirmem konusunda daha donanımlı olmamı sağladı.	22	78
7	Farklı ülkeler/kültürler hakkında bilgim arttı.	5	95
8	Kurumumda uluslararası ve Avrupa Boyutunu teşvik etti.	13	87
9	Kariyer seçeneklerimi arttırdı.	21	79
10	Profesyonel gelişim ihtiyaçlarımı karşıladı.	14	86
11	Gelecekte başka eğitim faaliyetlerine katılım konusunda motive oldum.	3	97
12	Okulda edinilen beceri ve yeterliliklerin değerlendirilmesi ve takdir edilmesi konusunda farkındalığım arttı.	28	72
13	Okullar için yeni (Avrupa) hibelerinin varlığı konusunda farkındalığımı arttırdı.	18	82
14	Öğrencilerimi motive etmeme yardımcı oldu.	25	75
15	Yetişkin öğrenciler için yeni organizasyonlar açmama yardımcı oldu.	32	68

Tablo 17 katılımcıların katıldıkları eğitim faaliyetinin hangi konularda etkili olup olmadığına ilişkin görüşlerine ait veriler yer almaktadır. Eğitim faaliyetinin etkili olup olmama durumu incelendiğinde faaliyetin önemli bir oranda etkili olduğu

görülmektedir. Hangi durumlarda daha etkili bulunduğu ilişkin sonuçlar ise şu şekilde yorumlanabilir. Eğitim faaliyetlerinin eğiticinin bireysel ve mesleki gelişimi ve kültürlerarası etkileşim ve faaliyetlere katılımın yaygınlaşması konusunda önemli etkilerinin olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bütün bu etkilerin katılımcı özelinde olduğu gerçeği de bu veriler açısından gözden kaçırılmaması gereken bir durumdur. Eğitim faaliyetine katılımın, katılımcıların tamamına yakını tarafından etkili bulunduğu iki durumdan birisi farklı ülkeler/kültürler hakkında bilgi sahibi olmak diğeri ise gelecekte başka eğitim faaliyetine katılım konusunda motive olmaktır. Benzer biçimde branşına olan ilginin tazelenmesi, yeni metotlar öğrenmek ve profesyonel gelişim ihtiyaçlarının karşılanması gibi durumlarda da faaliyet önemli bir çoğunluk tarafından etkili bulunmuştur. Ancak bu öğrenilen yeni yöntemlerin kurumda kullanılması, kurumda yeni derslerin açılması gibi bireysel çabanın yetersiz kaldığı durumlarda yaygınlaştırılması noktasında faaliyetlerin benzer düzeyde bir etki yaratmadığı anlaşılmaktadır. Faaliyetlerin bireysel anlamda sınırlı kalmasının birçok nedeni olabilir. Ancak en temel nedenlerinden biri kurumun bu konudaki duyarlılığı ya da faaliyete yüklediği anlam olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Eğiticilere kişisel anlamda bu denli etkileri olan bir faaliyete katılımın dolaylı yoldan öğrenciler üzerinde de etkili bulunması beklenebilir. Ancak grafikteki veriler incelendiğinde faaliyetleri öğrencileri motive etme noktasında etkili bulanların oranının geri planda kalması ayrıca dikkat çekici bir durumdur.

Grafik 63. Yıllara Göre Etki Düzeyi Oranlarının Değişimi

Tablo 18. Yıllara Göre Etki Düzeyi Oranlarının Değişimi

Maddeler	2007	2008	2009	
1	Branşıma olan ilgim tazelandı	78,30	88,60	84,80
2	Kurumda yeni ders(ler) açıldı.	60,90	72,70	63,60
3	Daha fazla öğrenim-öğretim materyallerine, metotlarına erişimimi sağladı	73,90	86,40	78,80
4	Kendim ve kurumumca kullanılan eğitim metotları hakkında eleştirel yansımalar oldu.	56,50	77,30	80,80
5	Kurumumda yeni öğretim metotları ve yaklaşımlarının kullanılmasına etkisi oldu.	52,20	77,30	66,70
6	Kendi becerilerimi iyileştirmem konusunda daha donanımlı olmamı sağladı.	82,60	90,90	57,60
7	Farklı ülkeler/kültürler hakkında bilgim arttı.	100,00	95,50	90,90
8	Kurumumda uluslararası boyutu ve Avrupa Boyutunu teşvik etti.	87,00	81,80	93,90
9	Kariyer seçeneklerimi arttırdı.	78,30	77,30	81,80
10	Profesyonel gelişim ihtiyaçlarımı karşıladı.	73,90	95,50	81,80
11	Gelecekte başka eğitim faaliyetlerine katılım konusunda motive oldum.	95,70	97,70	97,00
12	Kurumda edinilen beceri ve yeterliliklerin değerlendirilmesi ve takdir edilmesi konusunda farkındalığımı arttı.	60,90	86,40	60,60
13	Kurumlar için yeni(Avrupa) hibelerinin varlığı hususunda farkındalığımı arttırdı	73,90	88,60	78,80
14	Öğrencilerimi motive etmemde yardımcı oldu	52,20	86,40	75,80
15	Yetişkin öğrenciler için yeni organizasyonlar açmama yardımcı oldu	69,60	77,30	54,50

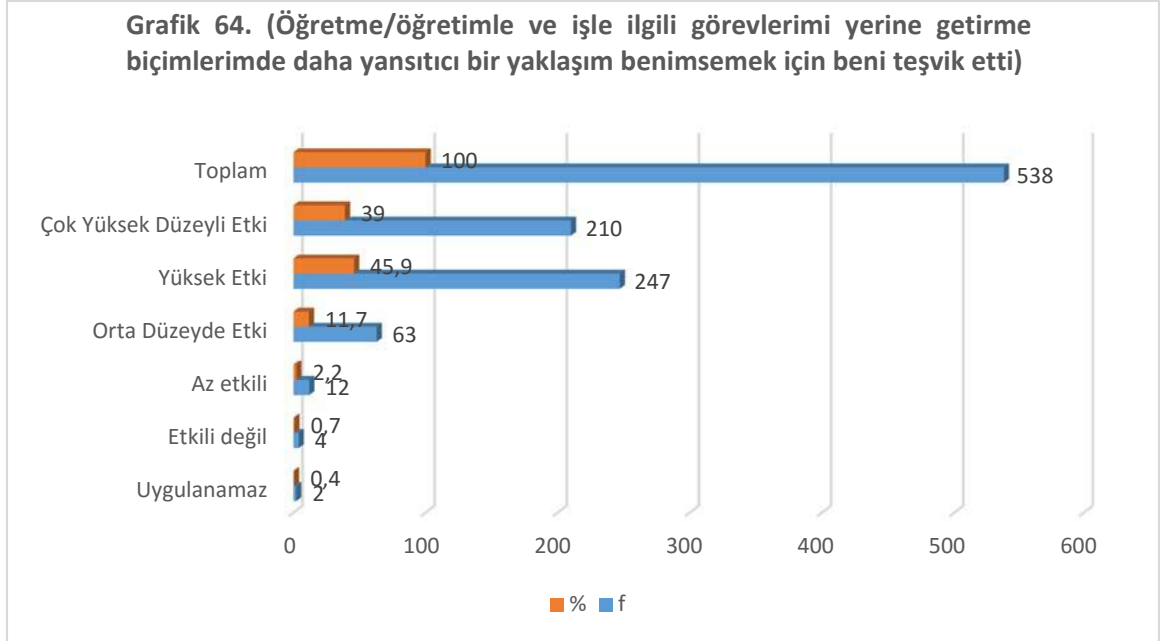
Tablo 18’de yıllara göre katılımcıların faaliyetin etkililiğine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Tablodaki verilerden yine faaliyetin ağırlıklı olarak etkili olduğu anlaşılmakla birlikte, yetişkin öğrenciler için yeni organizasyonlar açma konusunda yardımcı olmak gibi durumlarda yüksek oranlarda etkili bulunmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca yine yıllara göre bakıldığında 2008 yılının faaliyetlerinin katılımcıları tarafından yoğunlukla etkili bulunduğu anlaşılmaktadır. Faaliyetlerin eğitim metotları hakkında eleştirel yansımalar olması noktasında etkili bulunma oranının yıllara göre arttığı (%56,50; %77,30; %80,80) görülmüştür. Farklı ülkeler ve kültürler hakkında bilgi sahibi olma noktasında ise tam tersi bir durum söz konusudur. 2007 yılında faaliyete

katılanların tamamı (%100) faaliyeti bu açıdan etkili bulurken, 2008’de katılanların %95,5’i, 2009’da katılanların ise %90,9’u etkili bulmuştur. Bu durumu katılımcıların yurtdışı deneyimleri, farklı kültürlere ilişkin bilgi sahibi olma durumları gibi birçok değişken etkilemiş olabilir. Dolayısıyla burada üzerinde durulması gereken husus faaliyetin bu açıdan etkili olması ya da olmamasından çok, katılımcıların bu konudaki hazırbulunuşluk düzeyleri ile ilgili olmalıdır.

2007 yılı faaliyetlerinin kurumda yeni öğretim metotları ve yaklaşımlarının kullanılması (%52,20), öğrencileri motive etmede yardımcı olma (%52,20) ve kendi ve kurumu tarafından kullanılan eğitim metotları hakkında eleştirel yansımaları olması (%56,50) açısından ve 2009 faaliyetlerinin kendi becerilerini iyileştirme konusunda daha donanımlı olma (%57,60) ve yetişkin öğrenciler için yeni organizasyonlar açmaya yardımcı olma (%54,50) açısından etkili bulunma oranlarının genel tablo içerisinde zayıf kaldığı görülmüştür. Bu faaliyetlerin sözü edilen tüm bu açılardan etkili bulunanlar ile karşılaştırılarak güçlü ve zayıf yönlerinin analiz edilmesi, bundan sonraki faaliyetlerin daha etkili biçimde yapılandırılmasına katkı sağlayabilir.

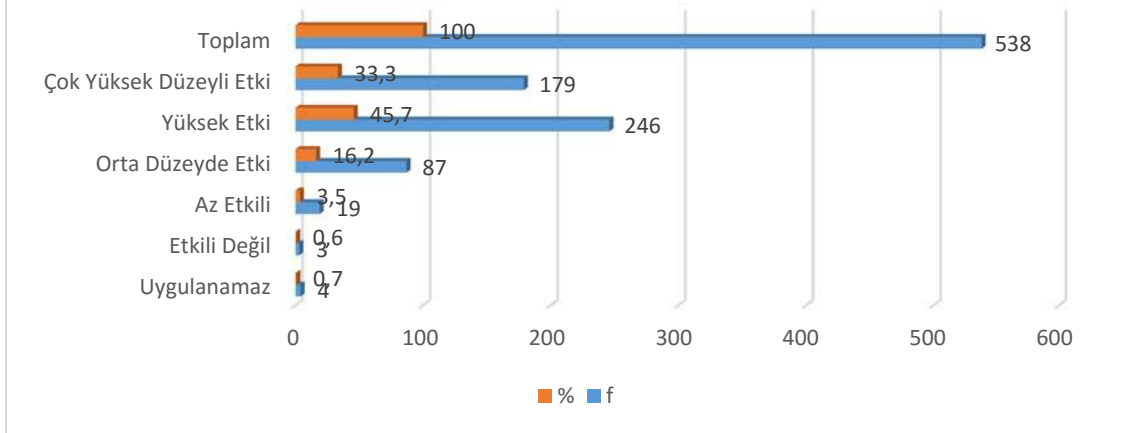
3.3.2.2. 2010-2013 Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetleri Final Raporlarının Değerlendirilmesi

2010-2013 döneminde toplam 538 kişi final raporu doldurmuştur. Bu raporların tamamına erişilmiştir. Aşağıda ilgili döneme ait final raporlarının çözümlemeleri bulunmaktadır.

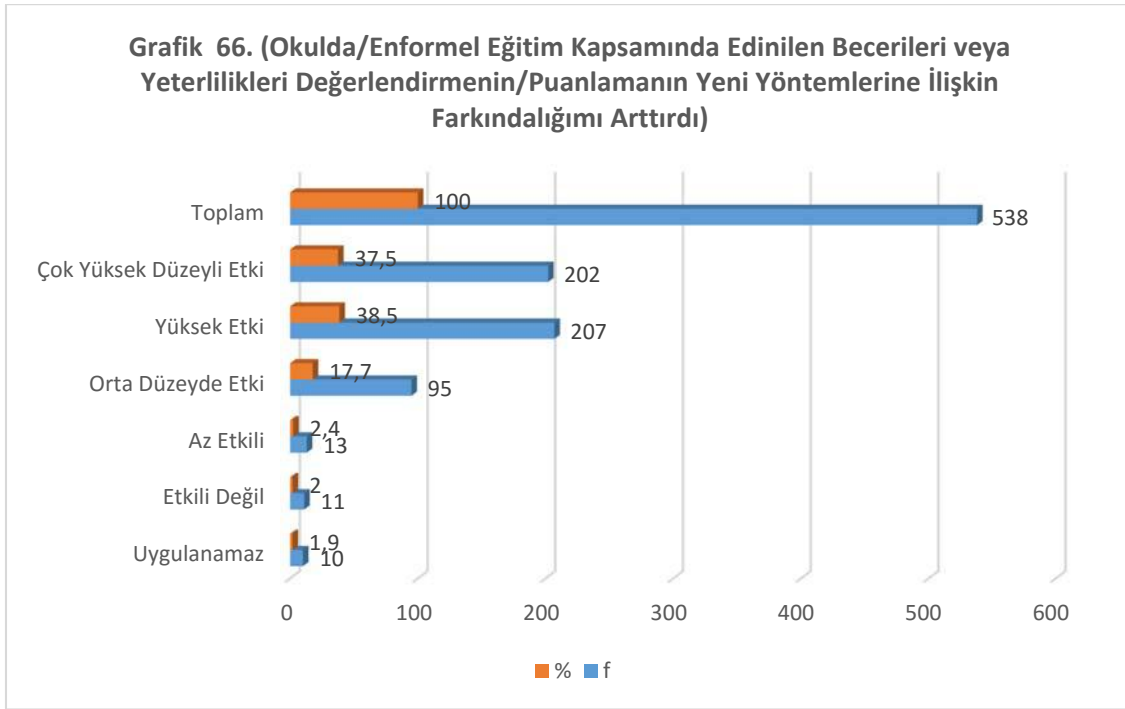

Kişisel ve Mesleki Gelişim başlığı altında yer alan sorular çerçevesinde verilen yanıtlar incelendiğinde, anketi yanıtlayan katılımcıların %45,9'u (247 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin öğretme/öğretimle ve işle ilgili görevleri yerine getirme biçimlerinde daha yansıtıcı bir yaklaşım benimsemek için yüksek düzeyde, %39'u ise (210 kişi) çok yüksek düzeyde teşvik ettiğini belirtmişlerdir. Katılımcıların %11,7'si (63 kişi) orta düzeyde; %2,2'i (12 kişi) söz konusu faaliyetlerin az etkili olduğunu belirtmişlerdir. Eğitsel süreçlerin daha sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için yansıtıcı düşünme becerilerinin gelişmesi büyük önem arz etmektedir. Sorgulayan, öğrenme süreçlerine aktif katılan, sorun çözme becerileri gelişmiş bireylerin yetiştirilmesinde aynı becerilerle donanmış eğitimcilerin görev alması gerekmektedir. Dolayısıyla başkalarının duygu ve düşüncelerini anlamak ve onlara önem vermeye, sorgulamaya ve bilgiyi yapılandırmaya dayalı olan bu becerilerin öncelikli olarak eğitimcide gelişmesi açısından faaliyetlerin önemli oranda etkili bulunduğu görülmüştür.

Grafik 65. (Öğretimde ve konu alanındaki en son araştırmaları daha fazla okumamı teşvik etti)

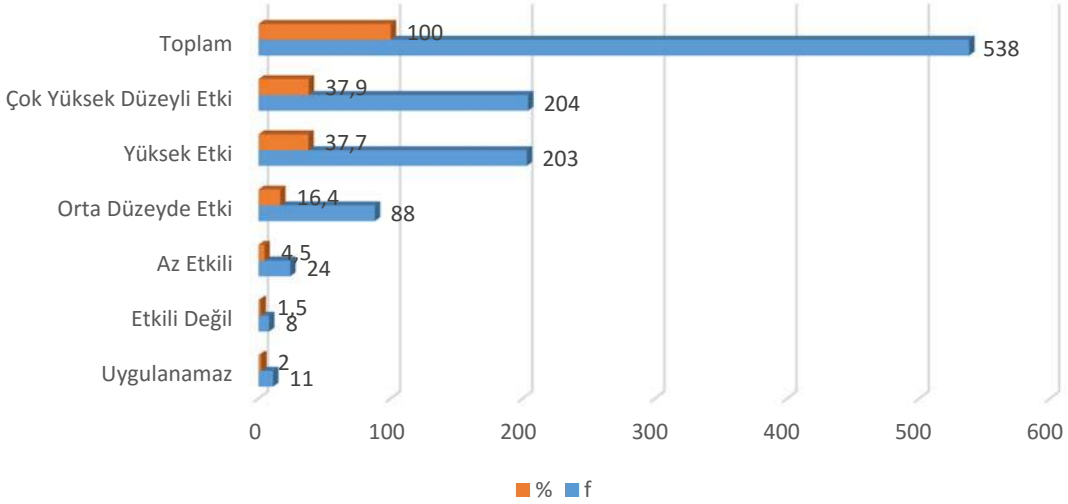

Grafik 65’de katılımcıların %45,7’si (246 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin öğretim alanlarıyla ilgili yapılan araştırmaları okumada yüksek düzeyde ve %33,3’ü (179 kişi) ise çok yüksek düzeyde teşvik ettiğini belirtmişlerdir. Alanıyla ilgili son araştırmaları okumayı teşvik etme bağlamında söz konusu faaliyetlerin orta düzeyde olduğunu belirten katılımcıların oranı %16,2 (87 kişi), az etkili olduğunu belirtenlerin oranı ise %3,5’dir (19 kişi). Türkiye’de eğitim sektöründe görev yapanların deneyimlediği durağan gerçekliği göz önünde bulundurulduğunda bu sonuçlar daha anlamlı hale gelmektedir. Eğiticiler mesleğin yapısı itibari ile göreve başlamalarından itibaren işlerinin önemli bir bölümünü eğitici yetiştirme programı çerçevesinde edindikleri bilgi ve becerilerle sürdürmektedirler. Değişen programlar, yeni proje ve uygulamalar ya da çok sınırlı kalan hizmetiçi eğitim faaliyetleri bir kenara bırakıldığında birçok eğiticinin alanıyla ilgili gelişmeleri takip etmediği ya da yenilikçi çabalardan uzak olduğu söylenebilir. Eğitici özellikle bir lisansüstü programında öğrenimine devam etmiyorsa ya da özel bir ilgisi yoksa akademik anlamda yapılmış çalışmalarla herhangi bir şekilde ilgilenmemektedir. Dolayısıyla bu durum alanıyla ya da eğitici biçimiyle ilgili ortaya çıkan bir gelişmeden, deneysel bir çalışma sonucu keşfedilen yeni bir uygulamadan haberdar olmama durumunu pekiştirmektedir. Eğitici günlük rutinleri çoğu zaman yönetmelik ve yönergeler tarafından belirlenen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi ve programın hedef ve amaçlarına ulaşılabilmesi için öğretim faaliyetlerini gerçekleştirmek üzerine kurulu olup eğiticilerin bireysel anlamdaki yenilikçi çabaları ile yaratıcılıktan uzak bir hal alabilmektedir. Ancak tablodaki veriler bu ön kabuller üzerinden incelendiğinde katıldıkları faaliyetlerin, yararlanıcıları kendi alanlarıyla ilgili akademik çalışmalara yönlendirdiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu faaliyetlerin mesleki ve kişisel gelişim anlamında eğiticiler üzerinde yarattığı doğrudan etkiler dışında dolaylı yollardan da birçok yönden etkisi ve katkısı olduğu düşünülebilir.

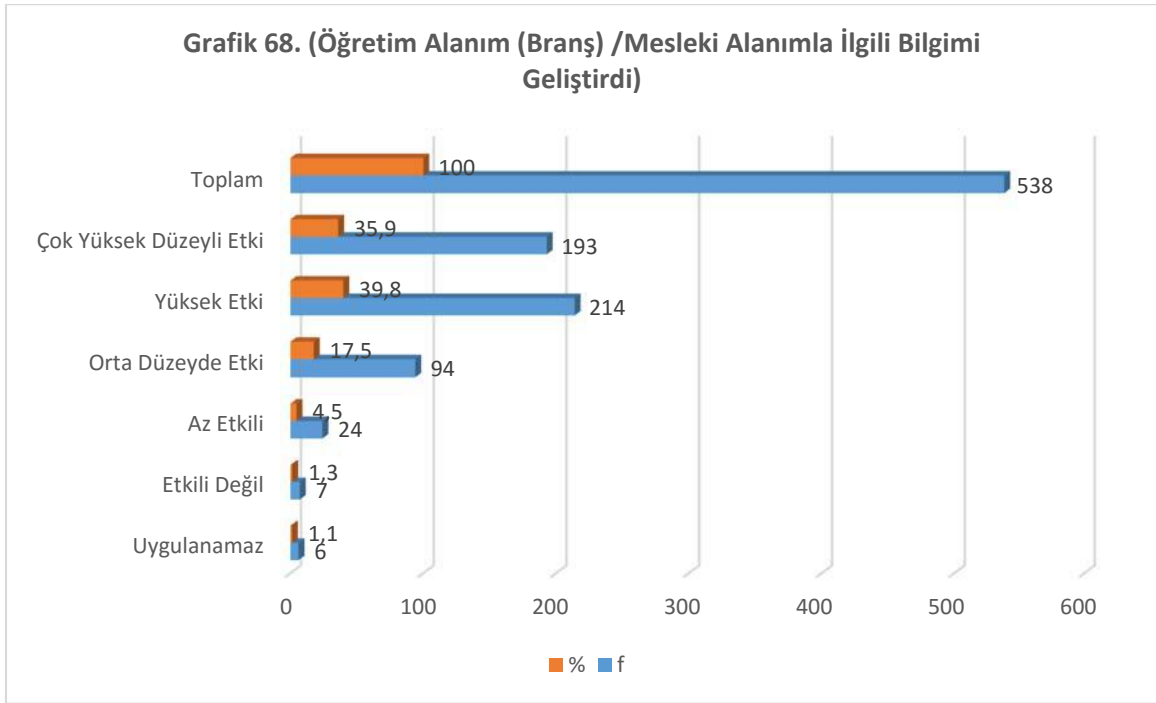

Katılımcıların %38,5'i (207 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin yeni değerlendirme tekniklerine yönelik farkındalıklarını ve öğrenme konuları üzerindeki yeterliliklerini yüksek düzeyde arttırdığını belirtmişlerdir. Katılımcıların %37,5'i (202 kişi) ise ilgili farkındalık ve yeterliliklerinin çok yüksek düzeyde arttığını belirtmişlerdir. Katılımcıların %17,7'si (95 kişi) yeni değerlendirme tekniklerine yönelik farkındalıklarını ve öğrenme konuları üzerindeki yeterliliklerini orta düzeyde; %2,4'ü (13 kişi) az etkili olduğunu belirtmişlerdir. Daha önce katılımcıların katıldıkları eğitim faaliyetlerinin yeni öğretim metotları kullanma ve öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarını artırma konusunda oldukça etkili bulduklarına dair veriler üzerinde durulmuştur. Eğitim-öğretim süreçlerinde uygulamaya konan yeni yöntem ve teknikler beraberinde, bu yeniliklerle uyumlu ölçme ve değerlendirme teknikleri de gerektirmektedir. Dolayısıyla eğiticilerin bu yeni yöntemleri, uygulamaya konuş biçimlerini, mantıksal gerekçelerini iyi anlaması ve öğrencilerinin durum ve düzeylerine göre uyarlama yönünden yeterlilik kazanması önemlidir. Ancak yeni metotlar eğitici tarafından bu denli içselleştirildiğinde ve öğrenciye hitap edecek biçimde sınıf içerisinde uygulandığında ve sürecin en başından itibaren doğru biçimde değerlendirildiğinde gerçek anlamda etkili ve sürdürülebilir olacaktır. Sonuç olarak eğitim faaliyetinin yeni kazanımlar sunmakla kalmayıp, aynı zamanda bunların uygulanabilirliği ve sürdürülebilirliği sağlandığı takdirde fayda sağlayacağı anlaşılmaktadır.

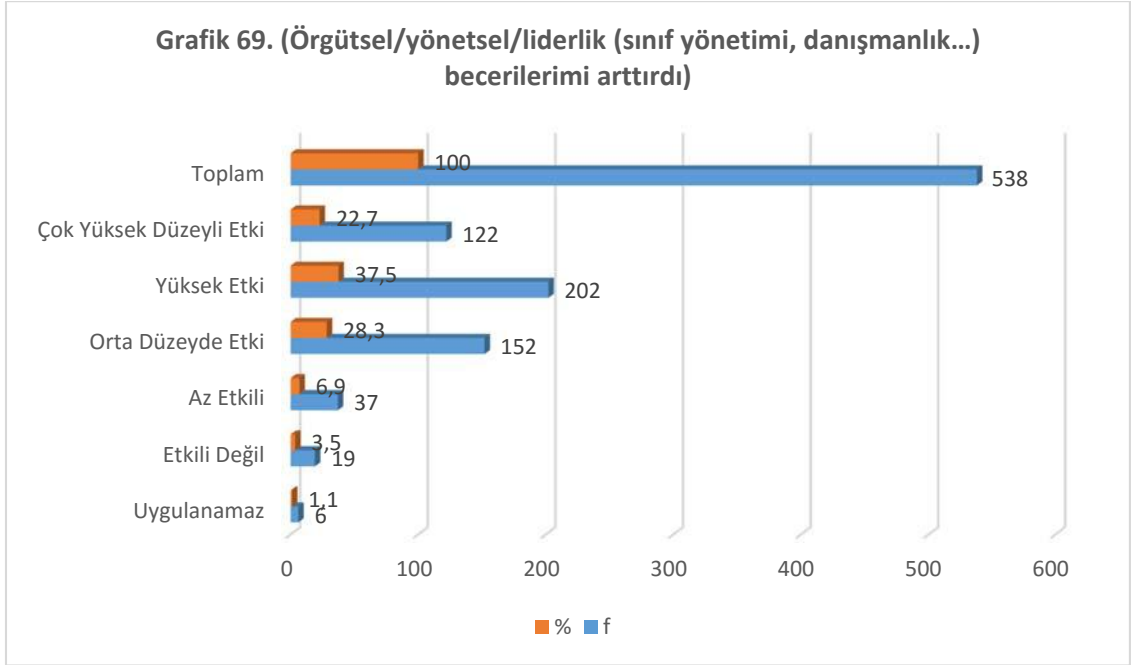
Grafik 67. (Öğretme Yaklaşımları/Yöntemleri/Teknikleri/ Materyalleri Seçmek İçin Daha Geniş Bir Yelpaze Sundu)

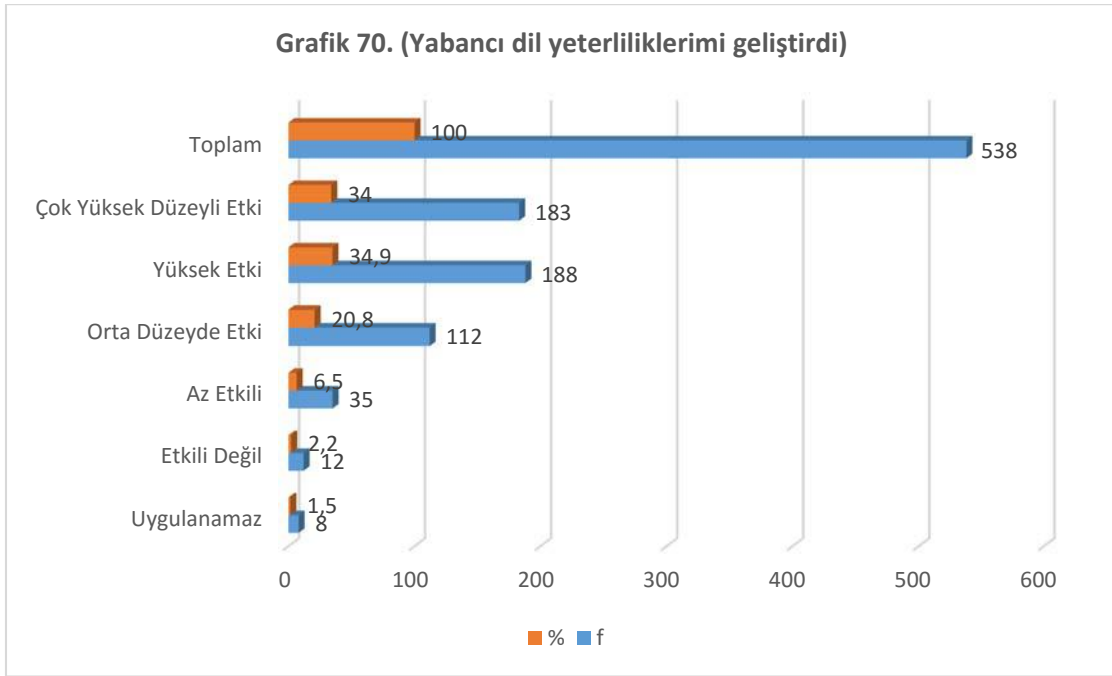
Anketi yanıtlayan katılımcıların %37,9'u (204 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin öğretim yaklaşımları/yöntemleri/teknikleri/malzemelerine yönelik seçeneklerin artmasında çok yüksek düzeyde etkisi olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların %37,7'si ise (203 kişi) ilgili etkinin yüksek düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar bu faaliyetlerin öğretim yaklaşımları/yöntemleri/teknikleri/malzemelerine yönelik seçeneklerin artmasında %16,4'ü (88 kişi) orta düzeyde; %4,5'i (24 kişi) ise az etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bir öğretim yaklaşımında, yöntem veya tekniğinde olması gereken en temel özellik uygulanabilir ve uyarlanabilir olmasıdır. Eğiticinin kendi disipliniyle ilgili temel öğretim yaklaşımlarına, yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgisi programın hedeflerini gerçekleştirmek için ve öğretim faaliyetlerini en verimli biçimde düzenlemek için büyük önem arz etmektedir. Öğrencilerin öğrenme psikolojileri, gelişim durumları ya da konunun içeriği gibi bazı temel değişkenler belirli yaklaşımların zorunlu olarak seçilmesini gerektirebilir. Ancak eğiticinin yaklaşım, yöntem ve teknik konusunda donanımlı olması ve bu konuya ilişkin yenilik ve gelişmelerden haberdar olması, öğretim faaliyetlerini çeşitlendirmesinde ve öğrenci, ortam, konu vb. gibi herhangi bir duruma göre uyarlanabilir alternatifleri elinde bulundurması öğretim sürecinin etkililiğini ve niteliğini arttıracaktır. Eğiticilerin katıldıkları eğitim faaliyetlerinin kendilerine bu noktada önemli ölçüde katkı sunduğu bu verilerden anlaşılmaktadır.

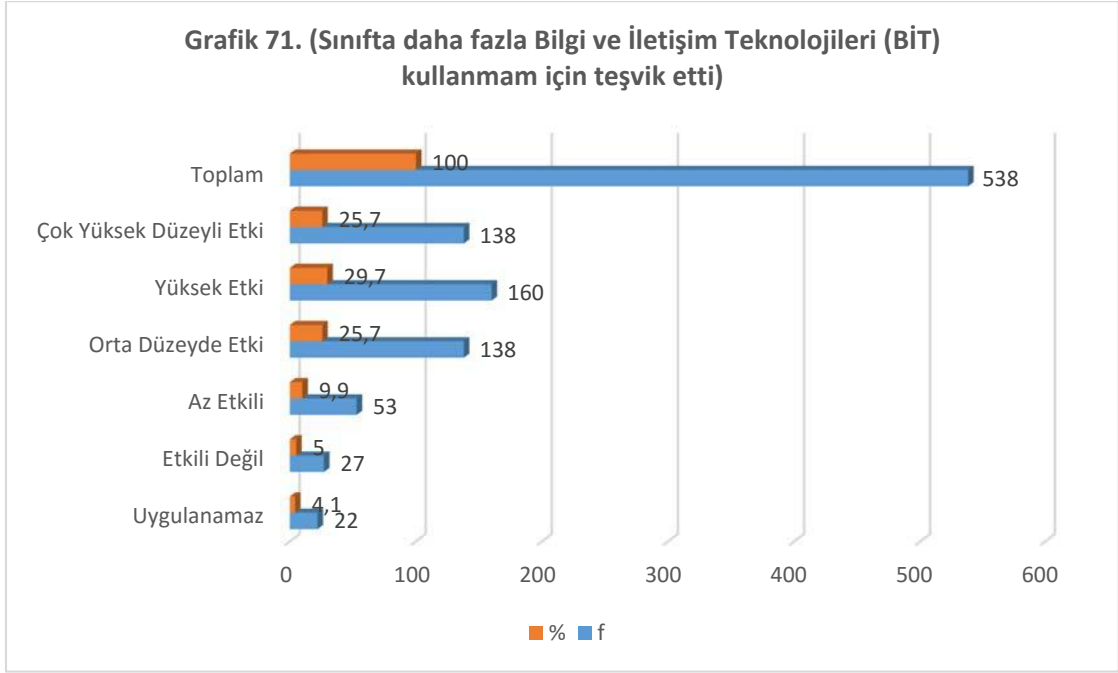
Anketi yanıtlayan katılımcıların %39,8'i (214 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin mesleki alana ve konu alanına yönelik bilgilerin gelişiminde yüksek düzeyde etkisi olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların %35,9'u ise (193 kişi) ilgili etkinin çok yüksek düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Faaliyetlerin mesleki alana ve konu alanına yönelik bilgilerin gelişimindeki etkisini, katılımcıların %17,5'i (94 kişi) orta düzeyde, %4,5'i (24 kişi) ise az etkili olarak değerlendirmişlerdir. Bu verilerin yorumlanmasında öncelikli olarak göz önünde bulundurulması gereken şey, ankete katılan eğiticilerin çok büyük bir kısmının yabancı dil (İngilizce) öğretmenleri olduğudur. Yabancı dil öğretmenliği için hedef dilin kültürüne başka bir ifadeyle o dilin içinde doğup geliştiği kültürel bağlama ilişkin bilgi sahibi olmak, dil becerilerinin bir bütün halinde gelişmesinde önemli bir gerekliliktir. Katılımcıların neredeyse tamamının faaliyetleri etkili bulunduğu durum farklı ülke ve kültürler hakkında bilgi sahibi olmak/bilgiyi geliştirmek olduğu da hatırlanacak olursa, eğiticilerin bu bağlamda edindikleri bilginin branşlarına ve mesleki alanlarına katkı sağlaması beklenen bir durumdur. Ancak burada sadece branş açısından etkilerini ele almak yeterli olmayacaktır.

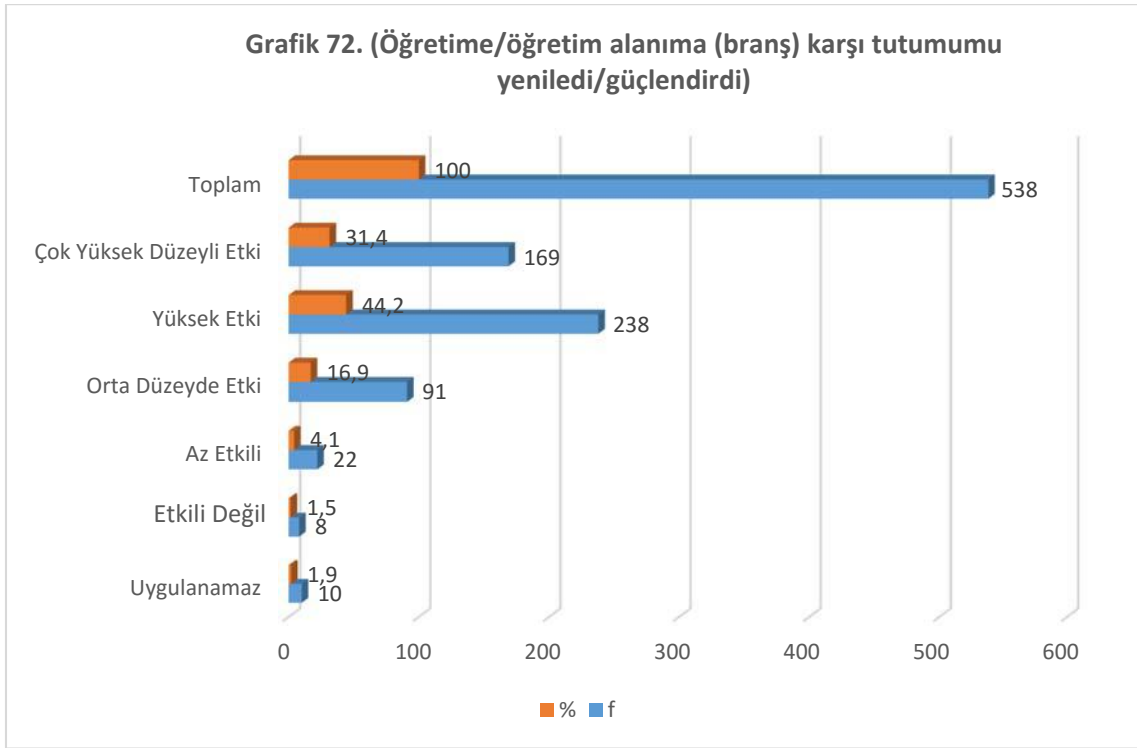
Katılımcıların %37,5'i (202 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin yönetim/liderlik ve örgütlenme becerilerinin gelişiminde yüksek düzeyde etkisi olduğunu, %22,7'si ise (122 kişi) ilgili etkinin çok yüksek düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Faaliyetlerin yönetim/liderlik ve örgütlenme becerilerinin gelişimindeki etkisini, katılımcıların %28,3'ü (152 kişi) orta düzeyde; %6,9'u (37 kişi) ise az etkili olarak değerlendirmişlerdir. Eğitim faaliyetlerinin pasif dinleyici olmaktan çok, katılımcıların aktif biçimde yer aldıkları bir süreçten oluştuğu ve yaygınlaştırma faaliyetleri çerçevesinde katılımcıların görev yaptıkları kurumlarda belirli faaliyetler düzenledikleri ve belirli yollarla kazanımlarını öğrencilerine aktardıkları ya da öğrenim faaliyetlerini bu kazanımlarla geliştirdikleri gerçeği göz önüne alındığında, faaliyetlerin eğitimcilerin liderlik biçimlerini geliştirme noktasında yarından fazlası tarafından yüksek düzeyde etkili bulunması beklenebilir bir durumdur. Ancak orta düzeyde etkili bulunanların oranı (%28,3) aynı şekilde üzerinde durulması gereken başka bir veridir. Bu veri diğer etki alanları ile kıyaslandığında, faaliyetlerin liderlik becerilerinin gelişimine olan etkisinin sınırlı kaldığı anlaşılmaktadır. Tabii bu sınırlılığın nedenini tamamen faaliyetin içeriğine yüklemek doğru olmayacaktır. Bu durumun kurumun faaliyetin destekleme düzeyi ve faaliyetin yüklediği anlam, katılımcının kişisel özellikleri ve kurumsal yapıdan kaynaklı birçok nedeni olabilir.

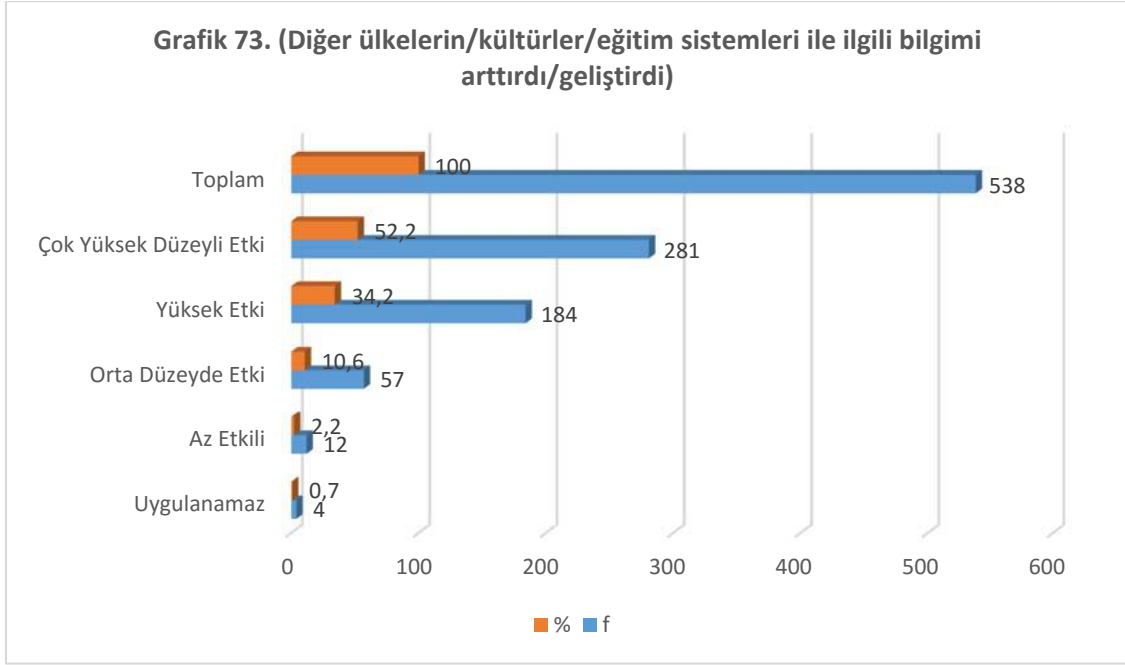
Katılımcıların %34,9'u (188 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin yabancı dil yeterliliğinin gelişiminde yüksek düzeyde, %34'ü (183 kişi) ilgili etkinin çok yüksek düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Faaliyetlerin yabancı dil yeterliliğinin gelişimindeki etkisini, katılımcıların %20,8'si (112 kişi) orta düzeyde; %6,5'i (35 kişi) ise az etkili olarak değerlendirmişlerdir. Uluslararası bir düzlemde ve yabancı dilde gerçekleştirilen bir faaliyetin katılımcıların dil becerilerine katkı sağlamaması beklenemez. Ancak, yine burada faaliyeti orta düzeyde etkili bulanların oranının yüksek düzeyde ya da çok yüksek düzeyde etkili bulanlara yaklaştığı görülmektedir. Faaliyetin dil üzerinden kurulacak etkileşimlere olanak tanımaması gibi bir nedenin bazı katılımcılar için geçerli olabileceği ihtimali bir kenara bırakıldığında, faaliyeti dil becerilerinin gelişimi açısından etkili ya da verimli bulmayan adayların toplam yüzde içerisinde belirli bir oran temsil etmesinin nedeni bu kişilerin faaliyetin sağladığı bazı belirli becerileri hali hazırda kazanmış olmalarıdır. Yurt dışı deneyim ya da hedef dili zorunlu olarak etkileşim kurmada kullanma gibi olanakların dil becerilerinin gelişimindeki önemli etkileri söz konusudur. Dolayısıyla faaliyetin sağladığı bu tür olanaklar, yüksek düzeyde etkili bulunmasında önemli bir etken olarak kabul edilebilir.

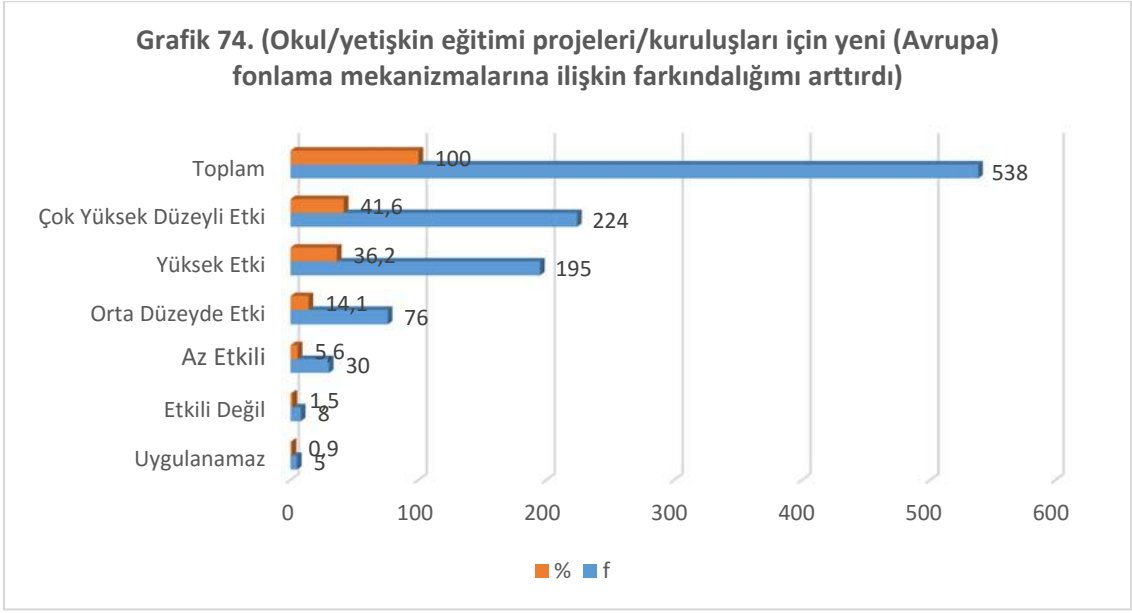
Katılımcıların %29,7'si (160 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin kendilerini daha fazla bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yüksek düzeyde teşvik ettiğini belirtirken; %25,7'si (138 kişi) çok yüksek düzeyde, yine %25,7'si (138 kişi) ise orta düzeyde teşvik ettiğini belirtmiştir. Katılımcıların %9,9'u (53 kişi) ilgili etkinin az olduğunu, %5'i (27 kişi) etkili olmadığını, %4,1'i (22 kişi) ise uygulanamaz olduklarını belirtmişlerdir. Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin sınıf içerisinde öğrenme yaşantılarını zenginleştirme, görsel ve işitsel olmak üzere aynı anda birden fazla duyu organına hitap etme gibi önemli avantajları söz konusudur. Tablodaki verilerden eğiticilerin yarısından fazlasının katıldıkları faaliyet çerçevesinde BİT'i kullanmaya ikna oldukları anlaşılmaktadır. Bu teşvik, faaliyetin kültürlerarası etkileşim ve mesleki ve kişisel gelişim anlamındaki etkileri kadar büyük oranlarda kabul görmese de, faaliyetin önemli bir katkı alanı olarak kabul edilebilir. BİT'i sınıf içerisinde ya da diğer öğrenme ortamlarında kullanmaya motive olmuş bir öğretici, zaten kurumunda hali hazırda bulunan donanımları öğretim faaliyetleri için uygulamaya koymak suretiyle öğretimi öğrenciler için daha verimli hale getirecektir. Bu da, faaliyetin hem doğrudan hem dolaylı etkileri arasında kabul edilebilir.

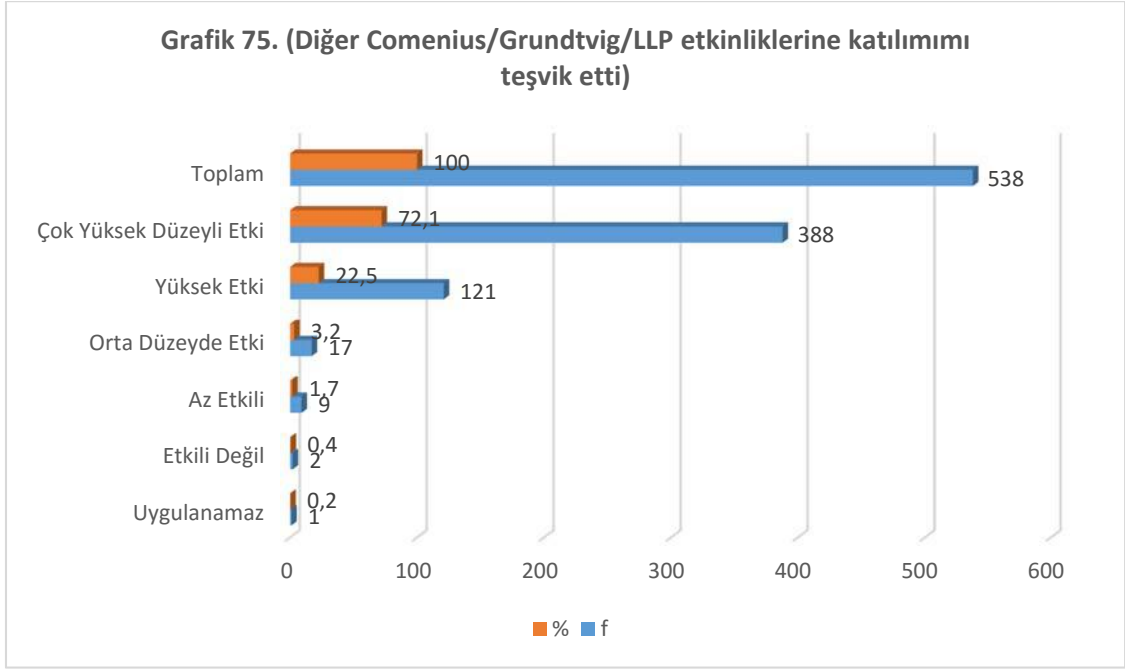
Katılımcıların %44,2'si (238 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin öğretim/konu alanı öğretimine yönelik tutumlarının yenilenmesinde yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %31,4'ü (169 kişi) çok yüksek düzeyde, %16,9'u (91 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Katılımcıların %4,1'i (22 kişi) ilgili etkinin az olduğunu belirtmişlerdir. Daha önce bahsedildiği üzere faaliyete katılan eğitimcilerin önemli bir oranını Yabancı Dil (İngilizce) öğretmenleri oluşturmaktadır. Buradan İngilizce öğretmenlerinin faaliyetlere katılım konusunda diğer branşlara göre birtakım avantajları olduğu sonucu çıkarılabilir. Çünkü faaliyetlerin yapı ve içerikleri incelendiğinde öncelikle belirli düzeyde yabancı dil bilmeyi gerektirmesi yabancı dil öğretmenlerinin bu konuda bir adım öne geçmelerini sağlamaktadır. Hal böyle olunca alanının kendisine sağladığı avantaj ile yurt dışına gitme, farklı kültürler tanıma, çeşitli akademik faaliyetlere katılma ve alanıyla ilgili yeni şeyler öğrenmek suretiyle mesleki anlamda gelişme gibi deneyimler yaşamasının bireyin alanına karşı tutumunun güçlenmesine katkı sağlaması faaliyetin etkileri açısından beklenen bir durumdur.

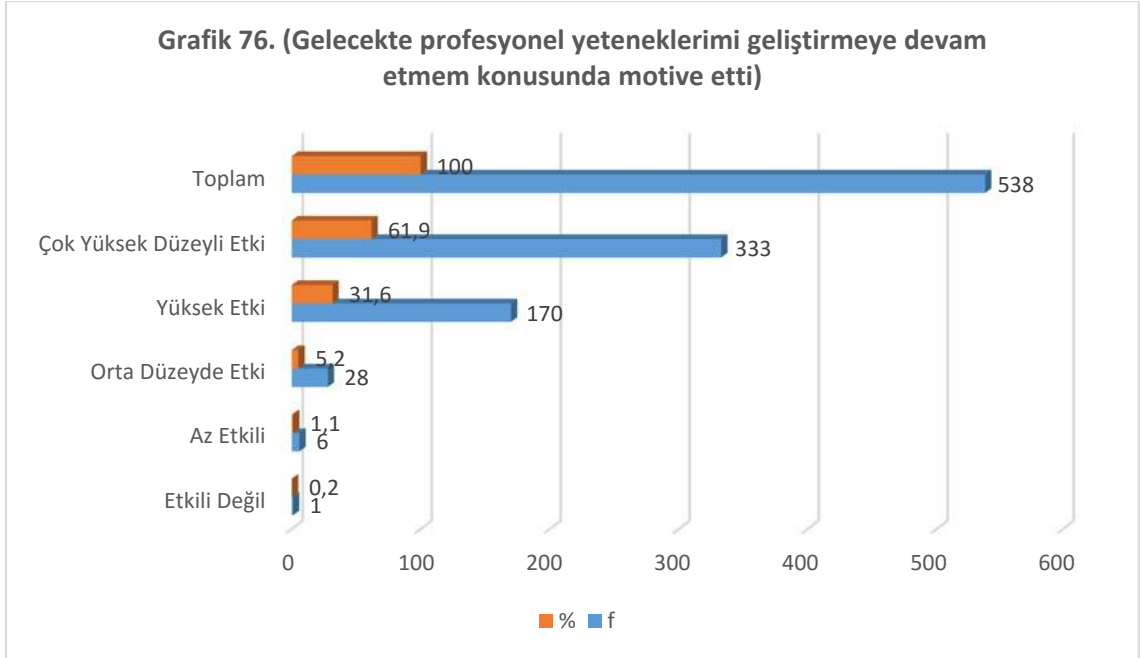
Anketi yanıtlayan katılımcıların %52,2'si (281 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin diğer ülkelere/kültürlere/eğitim sistemlerine ilişkin bilgisinin artmasında çok yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken, %34,2'si (184 kişi) yüksek düzeyde, %10,6'sı (57 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Katılımcıların %2,2'si (12 kişi) ilgili etkinin az olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların çok büyük bir oranının faaliyeti diğer ülkelerin eğitim sistemleri hakkında bilgi sahibi olma durumlarını geliştirmede yüksek düzeyde etkili buldukları anlaşılmaktadır. Faaliyeti yapı itibariyle yurt dışında gerçekleşmesi, farklı ülkelere katılımlarının sağlanmasıyla kültürlerarası etkileşime elverişli bir atmosfer yaratılması, içerik bakımından farklı kültürlerden bir şeyler sunulması gibi özellikleri doğal olarak bireylerde farklı kültürlerle ilişkin bir görüşün gelişmesine katkı sağlamaktadır. Ancak bu bilginin eğitim sistemleriyle ilgili olması faaliyetin ülkemizde güdülen hedeflerinin yerine getirilmesi anlamında ayrıca önem taşıması bakımından üzerinde durulması gereken bir husustur. Farklı ülkelerin ve kültürlerin eğitim sistemlerine ilişkin bilgi sahibi olan eğitimcilerin bu bilgileri gerek faaliyetin yaygınlaştırılması gerekse kendi kişisel öğretim süreçlerinin düzenlenmesi bakımından süzgeçten geçirerek analize tabi tutacağı ve bu deneyimlerden beslenerek içinde bulunduğu eğitsel süreçlere katkı sağlayacağı düşünülebilir.

Katılımcıların %41,6'sı (224 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin kurum/yetişkin eğitimi projelerinin/kuruluşlarının finansman mekanizmalarına yönelik farkındalığın artmasında çok yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %36,2'si (195 kişi) yüksek düzeyde, %14,1'i (76 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Katılımcıların %5,6'sı (30 kişi) söz konusu etkinin az olduğunu; %1,5'i (8 kişi) ise etkili olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların böyle bir faaliyete katılmış olmaları onları bu tür faaliyetlere katılım için önemli olan kriterler ve katılım süreçleri hakkında daha bilgili olmaları anlamına gelebilir. Dolayısıyla sonraki süreçte kendisinin ya da çevresinin bu tür ya da benzer faaliyetlere katılma olasılıklarının güçlenmesi beklenir ya da bu kişiler katıldıkları faaliyetler çerçevesinde farklı olanaklar hakkında da bilgi sahibi olabilirler. Tablodaki veriler incelendiğinde, faaliyete katılımı yeni fonlama mekanizmalarına ilişkin farkındalığı arttırmada yüksek düzeyde etkili bulanların oranının toplam yüzde içerisinde önemli bir yere sahip olduğu, dolayısıyla faaliyetin bu noktada önemli etkileri olduğu anlaşılmaktadır.

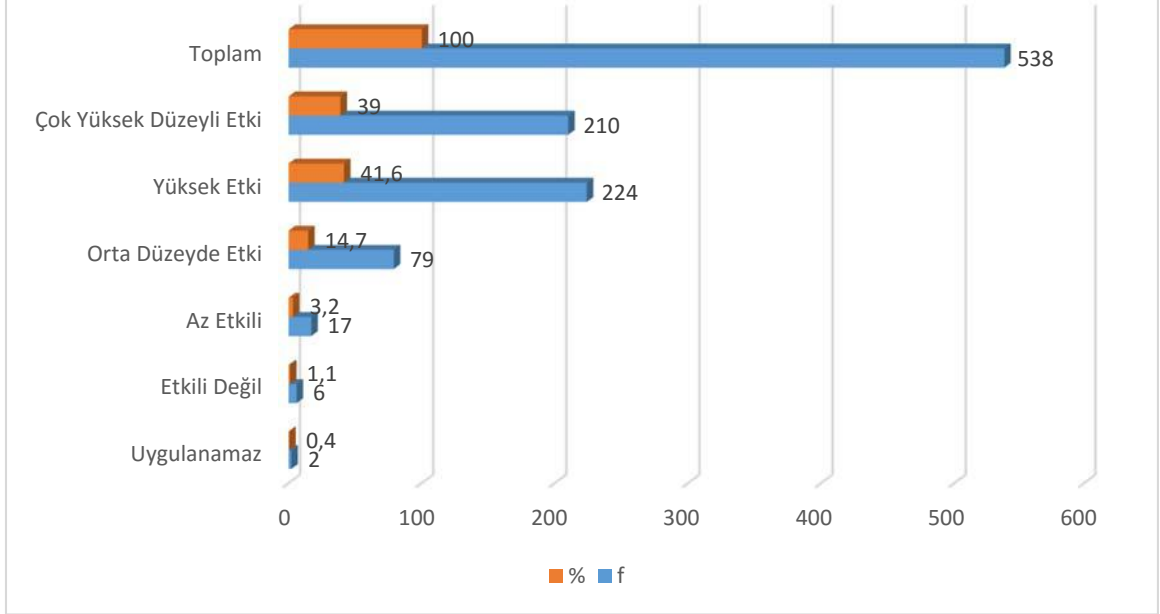

Katılımcıların %72,1'i (388 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin diğer LLP faaliyetlerine katılımlarını teşvik etmede çok yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %22,5'i (121 kişi) yüksek düzeyde, %3,2'si (17 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Faaliyetlere katılımların etkililiğine ilişkin genel katılımcı görüşleri hatırlanacak olursa faaliyet birçok açıdan, katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından etkili bulunmaktadır. Böyle bir faaliyete katılımın bahsi geçen bütün alanlarda birçok katılımcı tarafından etkili bulunması katılımcıların bu süreçlerde birçok kazanım elde ettikleri ve iyi deneyimler yaşadıkları kanaatini oluşturmaktadır. Bu sonuçlara göre böyle bir süreci tekrar deneyimlemenin birçok katılımcı tarafından istenir bir durum olması beklenir. Tablo 15'te faaliyetin benzer türde başka faaliyetlere katılımı teşvik etme konusunda yüksek ve çok yüksek düzeyde etkili bulunanların oranı bu beklentiyi destekler niteliktedir.

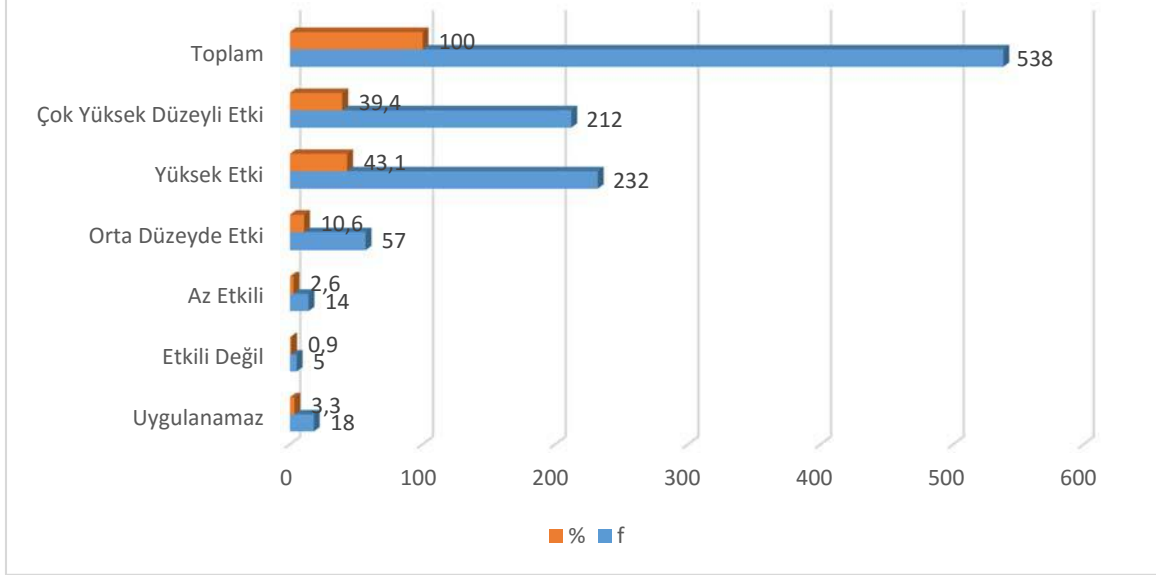
Katılımcıların %61,9'u (333 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin gelecekte profesyonel yeteneklerini geliştirmeye devam etme konusunda motive etmede çok yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %31,6'sı (170 kişi) yüksek düzeyde; %5,2'si (28 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Eğitim-öğretim süreçleri hem öğrenci hem öğretmen açısından genellikle okul sınırları içerisinde gerçekleşen yaşantılardan ibaret kalmaktadır. Ekonomik ve çevresel koşullar öğrenme yaşantılarının zaman zaman okul sınırları dışında gerçekleşmesine çoğu zaman el vermemektedir. Bu durum hem eğitici hem öğrenci için okulu monoton bir hale getirebilmektedir. Ancak burada eğitici açısından ele alındığında, okul dışında, farklı bir ülkede, farklı bir kültürel atmosferde bu türde akademik bir yaşantının sunulması ve bu çerçevede kişisel ve mesleki gelişime ilişkin birçok kazanım elde etmesi eğiticiyi mesleğine yönelik birçok açıdan motive edici olacaktır. Tabloda faaliyeti profesyonel yetenekleri geliştirme konusunda yüksek düzeyde ve çok yüksek düzeyde etkili bulanların oranı, faaliyetin mesleki gelişim açısından ne derece etkili olduğunu gözler önüne sermektedir.

Grafik 77. (Kariyer umutlarımı/beklentilerimi genişletti)

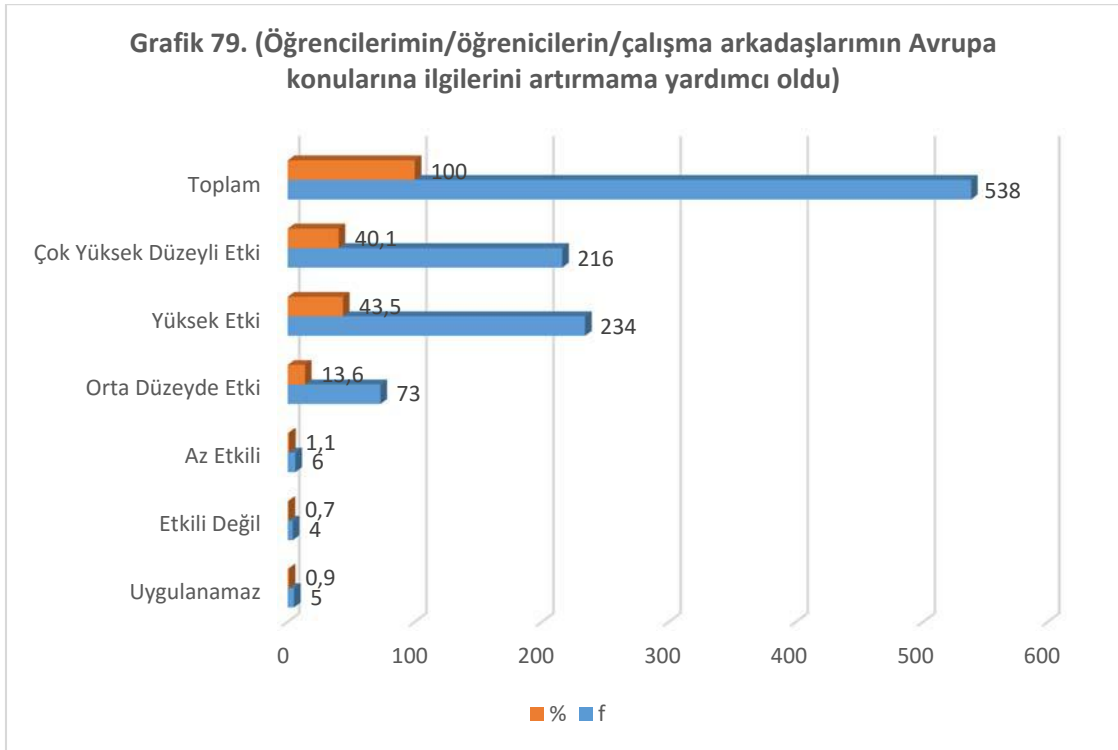

Katılımcıların %41,6'sı (224 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin kariyer umutlarını/ beklentilerini genişletme konusunda yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %39'u (210 kişi) çok yüksek düzeyde, %14,7'si (79 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Faaliyetlere katılımın iş değiştirme, kariyer yapma gibi konularda yaygın sonuçlarının olmadığına dair verilere daha önce yer verilmişti. Ancak burada katılımcıların çok büyük bir oranının faaliyeti kariyer beklentilerini arttırma anlamında yüksek ve çok yüksek düzeyde etkili buldukları anlaşılmaktadır. Dolayısıyla burada ortaya çıkan düşünce faaliyetlerin eğitimcilerde kariyere ilişkin bir beklenti yarattığı ancak kariyer basamakları sunma anlamında bir anlam taşımadığı yönündedir.

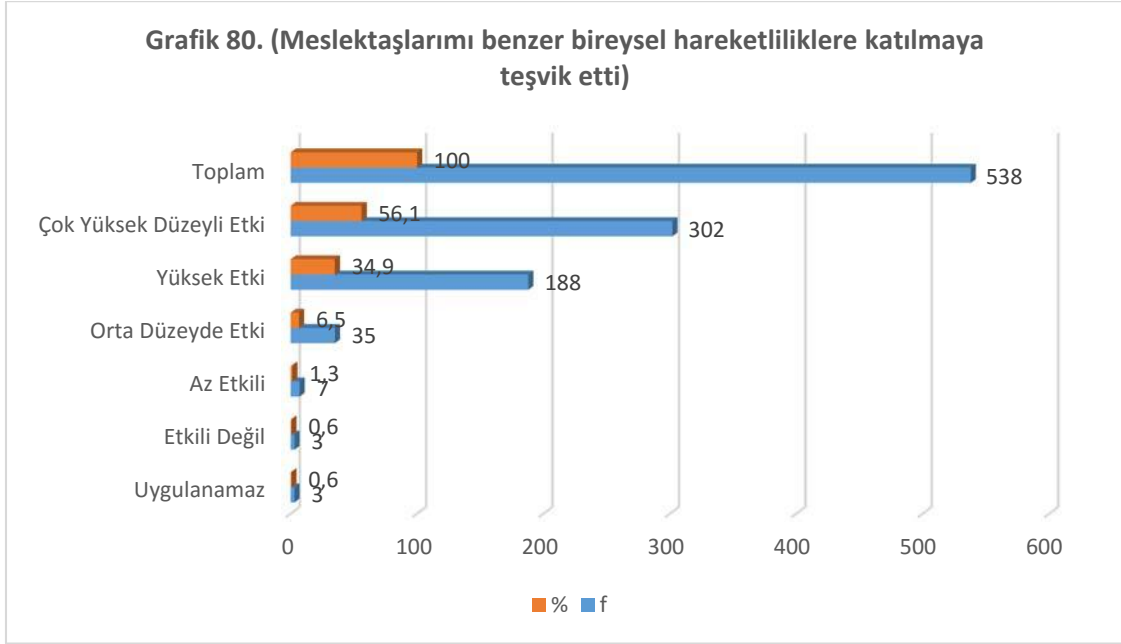
Grafik 78. (Öğretim alanındaki öğrencileri/öğrencileri daha iyi motive etmeme yardımcı oldu)

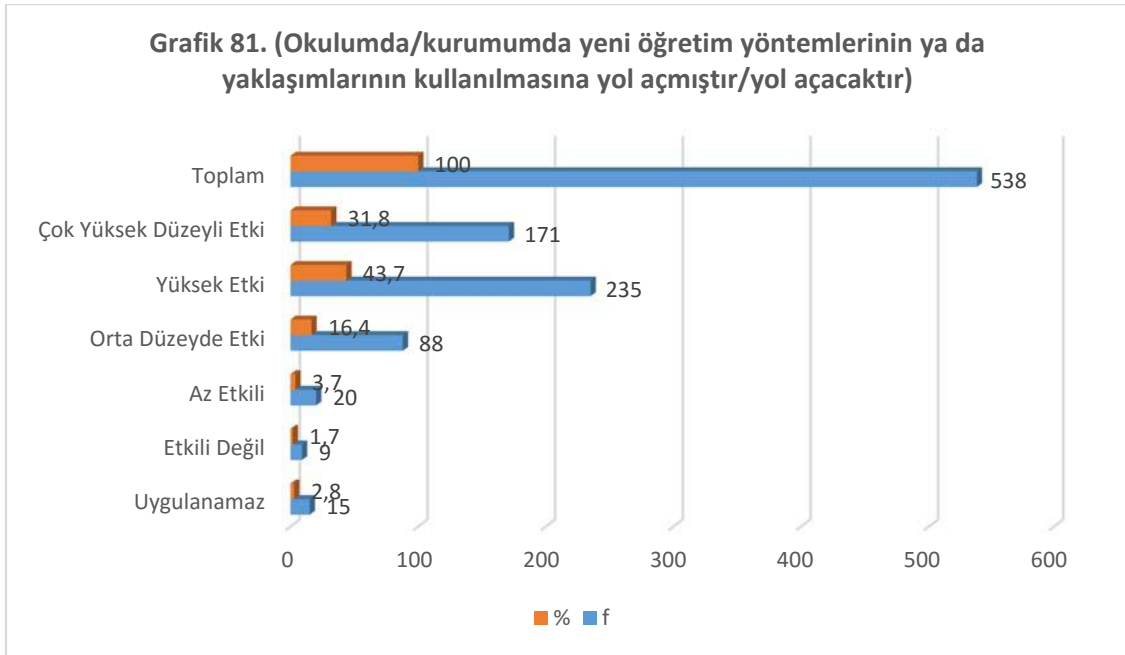
Öğrenciler/Öğrenciler/Meslektaşlar başlığı altındaki soruları yanıtlayan katılımcıların %43,1'i (232 kişi), gerçekleştirilen faaliyetlerin öğrencileri/öğrencileri daha iyi motive etmeye yüksek düzeyde yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların %39,4'ü (212 kişi) ilgili etkinin çok yüksek düzeyde olduğunu belirtirken; %10,6'sı (57 kişi) orta düzeyde, %3,3'ü (18 kişi) ise uygulanamaz olduğunu belirtmiştir. Bir eğiticinin öğrencilerini/öğrencilerini öğrenme süreçlerine motive edebilmesi için öncelikle kendisinin bu sürece iyi motive olmuş olması gerekmektedir. Faaliyet çerçevesinde içerisinde buldukları sıradanlıktan nispeten bir süre uzaklaşan, farklı ülkelerle ve kültürlerle tanışan, hem kişisel hem mesleki olarak belirli deneyimler yaşayan ve kazanımlar elde eden ve alanıyla ilgili birçok konuda çeşitli yeniliklerle tanışan, hem de bütün bunları mesleğinin bir parçası olarak deneyimleyen eğiticinin mesleğine ve alanına olan motivasyonunun artması kaçınılmazdır. Faaliyetlerin eğiticinin motivasyonunu artırma noktasında ne denli etkili olduğuna daha önce yer verilmiştir. Bu tablodaki veriler de bu motivasyonun yanı sıra eğiticinin edindiği yeni mesleki kazanımların öğrencileri motive etmede ne kadar etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

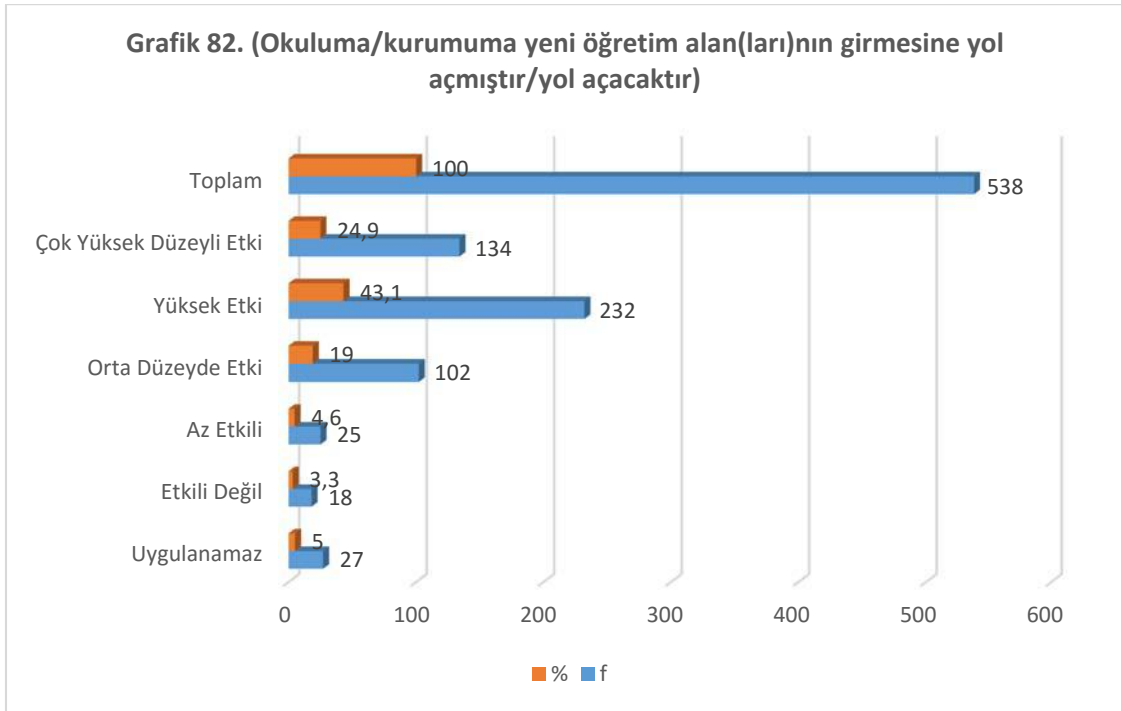
Katılımcıların %43,5'i (234 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin öğrencilerin/öğrencilerin/çalışma arkadaşlarının Avrupa konularına ilgilerini artırma konusunda yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %40,1'i (216 kişi) çok yüksek düzeyde, % 13,6'sı (73 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Faaliyetlerin Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde gerçekleşmesi katılımcılara belki de daha önce görmedikleri ülkeleri görme ve çeşitli kültürleri tanıma fırsatı sunmaktadır. Faaliyete katılımın maddi olarak yeteri derecede desteklendiği ve faaliyet süresinin de hem buradaki hayatın akışını kesintiye uğratmayacak hem de gidilen yerleri yeterince tanımaya ve akademik anlamda kazanım elde etmeye olanak sağlayacak uzunlukta olması faaliyetleri birçok birey için cazip hale getirmektedir. Dolayısıyla katılımcıların yakın çevrelerindeki kişilerin bu konuda ilgilerinin artması da kaçınılmaz bir hal almaktadır.

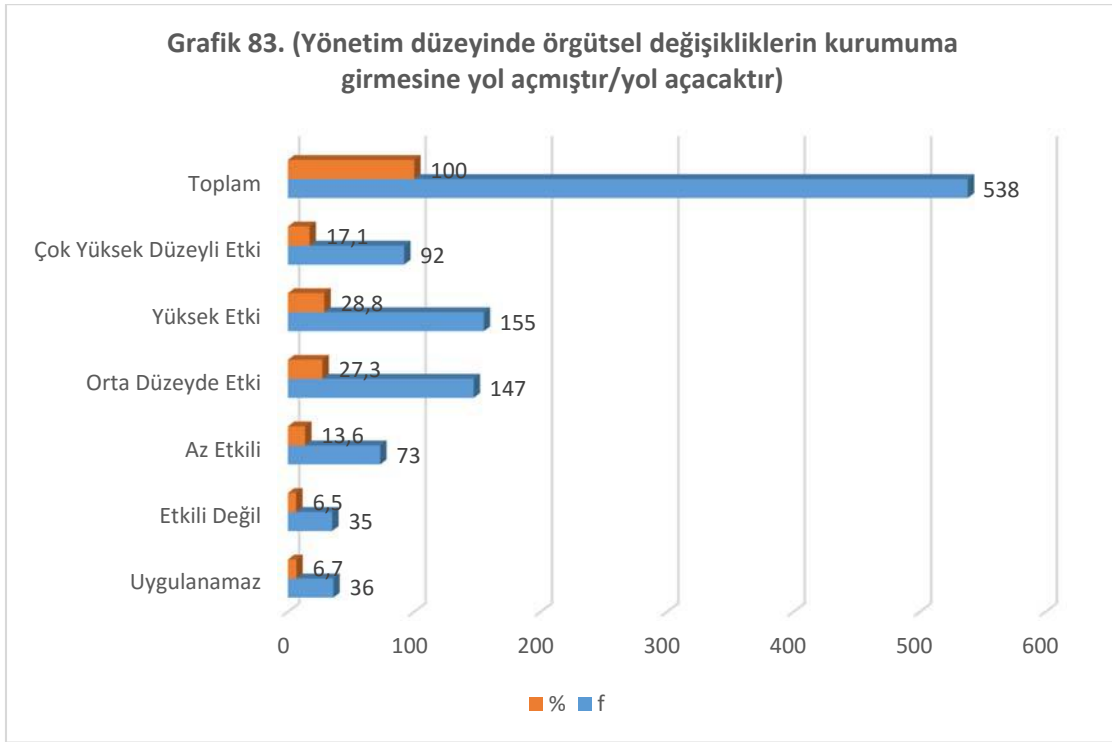
Katılımcıların %56,1'i (302 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin meslektaşlarını Avrupa Eğitim Programlarına katılmaları konusunda çok yüksek düzeyde teşvik ettiğini belirtirken; %34,9'u (188 kişi) yüksek düzeyde, %6,5'i (35 kişi) ise orta düzeyde teşvik ettiğini belirtmiştir. Faaliyete katılan katılımcıların olumlu deneyimleri çevresini bu konuda teşvik etmesinin de önünü açacaktır. Tablodaki verilerden ve faaliyetin hangi düzeyde etkili bulunduğuna ilişkin oranlardan da katılımcıların eğitim ortamlarındaki çevrelerini bu konuda teşvik ettikleri anlaşılmaktadır.

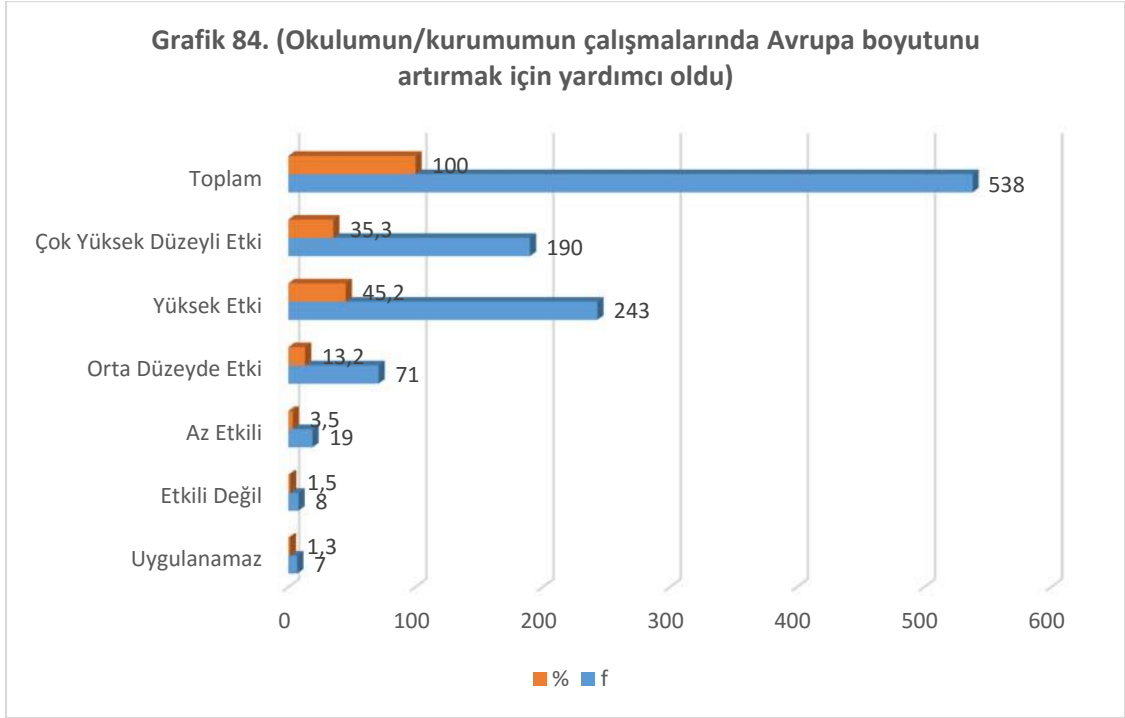
Ulusal Kurum başlığı altındaki soruları yanıtlayan katılımcıların %43,7'si (235 kişi), gerçekleştirilen faaliyetlerin okulda/kurumda yeni öğretim yöntemlerinin ya da yaklaşımlarının kullanılmasına yol açma konusunda yüksek düzeyde etkili olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların %31,8'i (171 kişi) ilgili etkinin çok yüksek düzeyde olduğunu belirtirken; %16,4'ü (88 kişi) orta düzeyde, %3,7'si (20 kişi) ise az etkili olduğunu belirtmiştir. Faaliyetin etkilerinin yalnızca kişisel alanda kalmadığı, bireyin çalışmakta olduğu kurumda, meslektaşları arasında, öğrencileri üzerinde ve yerel çevrede bazı belirli alanlarda pek çok yansımalarının olduğu konusu üzerinde daha önce durulmuştur. Faaliyetlerin hem kişisel hem kurumsal anlamda etkili olabileceği durumlardan birisi de yeni öğretim yöntemleri ve yaklaşımlarının kullanılmasıdır. Tablodaki etki düzeylerine ilişkin oranlar incelendiğinde, faaliyetler kapsamında yeni öğretim yöntem ve yaklaşımlarına ilişkin elde edilen kazanımların eğitimcilerin kendi deneyimleri ile sınırlı kalmadığı ve kurum içerisinde de yaygınlaştırılabildiği sonucuna ulaşılabilir.

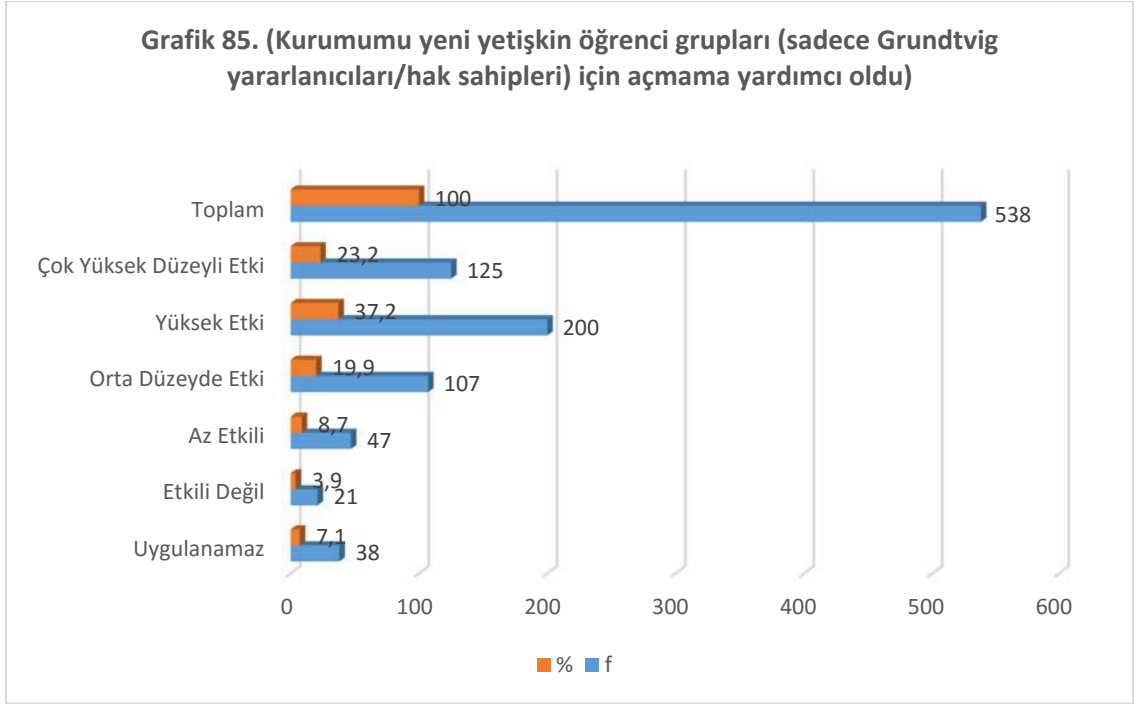
Katılımcıların %43,1'i (232 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin okula/kuruma yeni öğretim alan(lar)ının girmesi konusunda yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %24,9'u (134 kişi) çok yüksek düzeyde, %19'u (102 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Faaliyetlerin yapı ve içerik bakımından yenileşme ve geliştirme felsefesine dayandığı bilinen bir gerçekliktir. Katılımcılar bu süreçte kültürlerarası deneyimlerin yanında, hem mesleklerine hem alanlarına ilişkin birçok tecrübe edinmekte ve yeni kazanımlar elde etmektedirler. Faaliyetlerin önemli bir gerekliliği de katılımcıların faaliyete katılıp çalıştıkları kuruma döndükten sonra, kazanımlarını kurumla paylaşmalarındır. Bazen çok farklı nedenlerden dolayı bu paylaşım yaygın bir etkiye dönüşmemektedir. Ancak burada, faaliyetlerin kuruma yeni öğretim alanlarının girmesine katkı sağladığı görülmektedir.

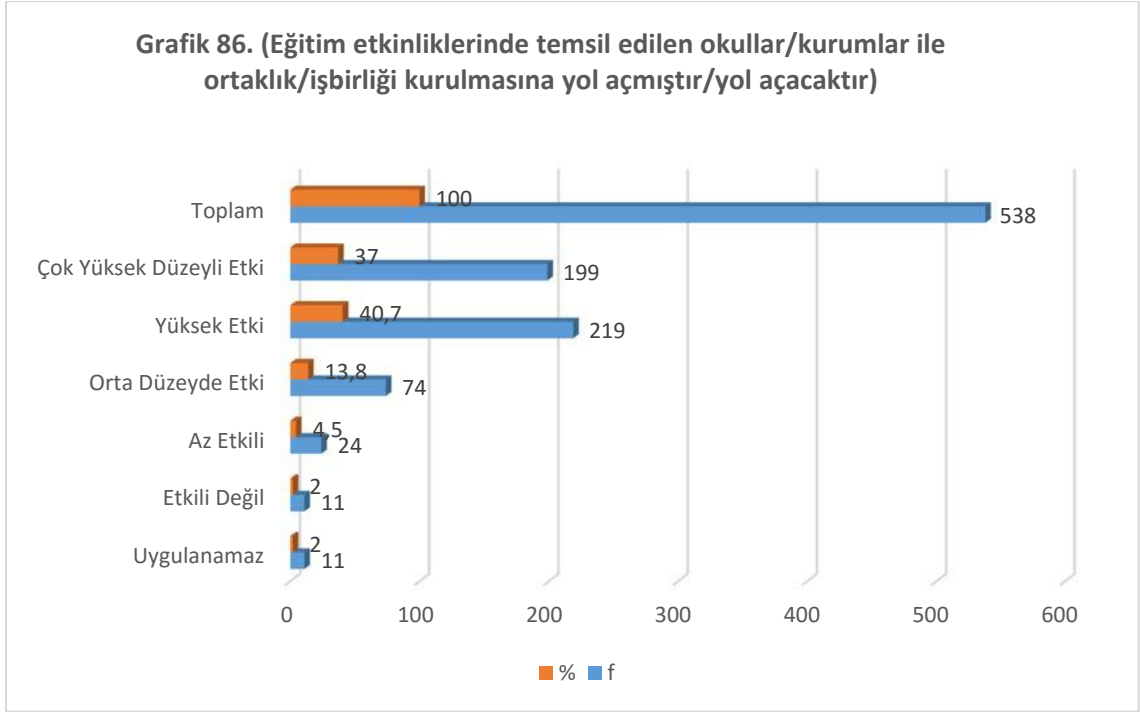
Katılımcıların %28,8'i (155 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin yönetim düzeyinde örgütsel değişikliklerin kuruma girmesi konusunda yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %27,3'ü (147 kişi) orta, %17,1'i (92 kişi) çok yüksek düzeyde, %13,6'sı (73 kişi) ise az etki ettiğini belirtmiştir. Yeni öğretim yöntemleri, öğrencileri ve meslektaşları motive etme, Avrupa programlarına katılımı teşvik etme gibi daha önce üzerinde durulan konularda her ne kadar faaliyetlerin yüksek düzeyde etkili olduğu anlaşılmış olsa da faaliyetlerin yönetim düzeyinde örgütsel değişikliklere yol açması noktasında yüksek düzeyde etkili olduğunu düşünenlerin oranının genel seyire uymadığı görülmektedir. Bu durumun iki nedeni olabilir. Öncelikle faaliyetler içerik bakımından yönetim düzeyindeki örgütsel değişikliklerle ilgilenmiyor olabilir, ikincisi ise genel yönetim anlayışı olabilir. Bilindiği üzere eğitim kurumlarında yaygın yönetim anlayışı oldukça geleneksel bir yapıdadır. Dolayısıyla kurum müdürlerinin ya da diğer idarecilerin faaliyete katılım sonucunda ya da herhangi başka nedenlerle kendi otonom alanlarına müdahale edilmesi konusunda zaman zaman katı ve dirençli olmaktadır.

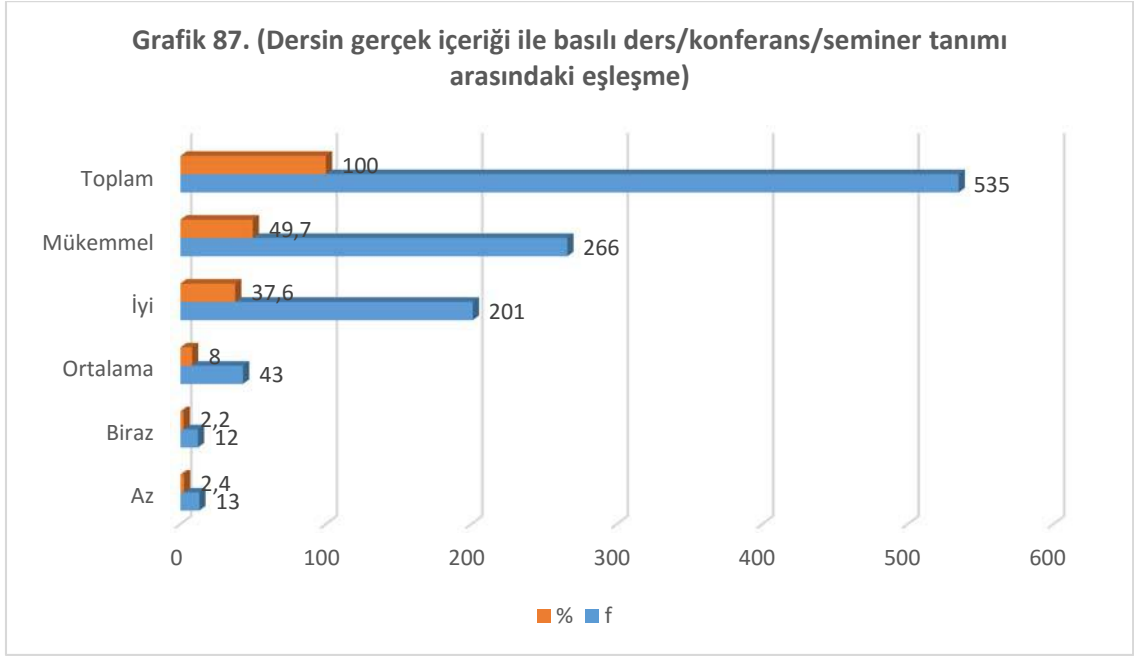
Katılımcıların %45,2'si (243 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin okulun/kurumun çalışmalarında Avrupa boyutunu artırmak konusunda yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %35,3'ü (190 kişi) çok yüksek düzeyde, %13,2'si (71 kişi) ise orta düzeyde etki ettiğini belirtmiştir. Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde gerçekleşen bu faaliyetlere katılım, beraberinde herkesin her zaman ulaşamayacağı, yeni ülkeler ve kültürler görüp tanımak gibi olağanüstü fırsatlar getirmektedir. faaliyetlere katılımın benzer türde farklı faaliyetlere ve fonlara ilişkin bilgiyi artırdığından daha önce bahsedilmiştir. Bütün bunlar okulun/kurumun bu faaliyetlere katılımı arttırmasında ya da bu yöndeki çalışmalara destek olmasında etkili olmaktadır.

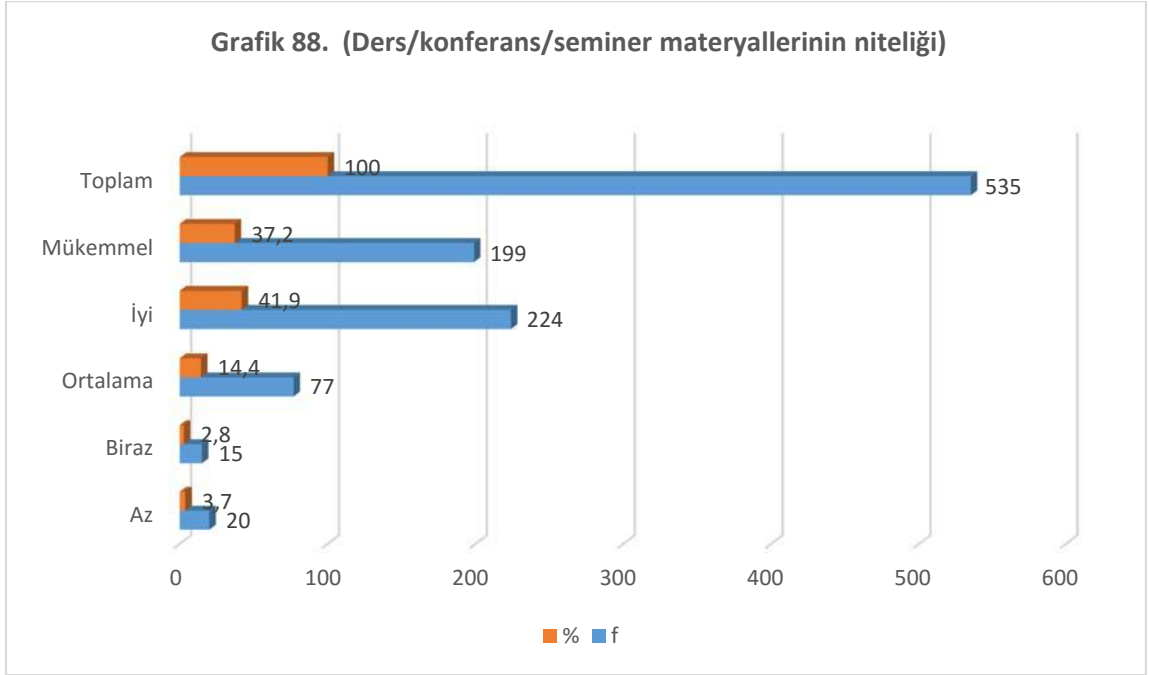
Katılımcıların %37,2'si (200 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin kurumun yeni yetişkin öğrenci gruplarına açılması konusunda yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %23,2'si (125 kişi) çok yüksek düzeyde, %19,9'u (107 kişi) orta düzeyde, %8,7'si ise (47 kişi) az etki ettiğini belirtmiştir. Hizmet içi eğitim faaliyetleri alanda ortaya çıkan yenilik ve gelişmelerin yaygınlaştırılması için öncelikli olarak katılımcıların bu konularda eğitilmesi anlamına gelmektedir. Yurt dışında bir hizmet içi eğitim faaliyetine katılmak demek ise kişilerin çalıştıkları kurumlarda yeni alanların açılması ya da çok yeni yöntemlerin uygulamaya konulması demektir. Dolayısıyla bu faaliyetlerin, kurumu yeni öğrenci gruplarına açma konusunda etki yaratması beklenen bir durumdur. Tablodaki veriler faaliyetin bu alanda ağırlıklı olarak yüksek düzeyde etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

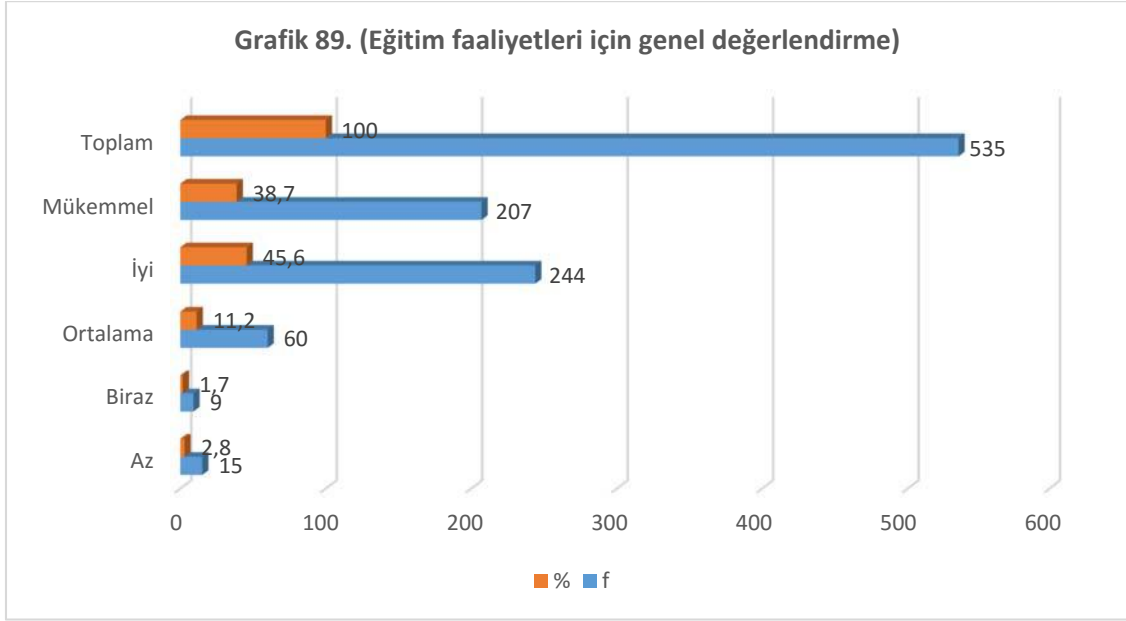
Katılımcıların %40,7'si (219 kişi) gerçekleştirilen faaliyetlerin eğitim faaliyetlerinde temsil edilen okullar/kurumlar ile ortaklık/işbirliği kurulması konusunda yüksek düzeyde etki ettiğini belirtirken; %37,0'ı (199 kişi) çok yüksek düzeyde, %13,8'i (74 kişi) ise orta düzeyde etkili olduğunu belirtmiştir. Faaliyetlerin en temel özelliği uluslararası düzlemde kurumlar arasında iş birliği sağlamaya ve bu iş birliğini geliştirmeye ve sürdürülebilir kılmaya yönelik olmasıdır. Faaliyetler çerçevesinde bir araya gelen farklı ülkelerden ve farklı kültürlerden kişiler veya gruplar arasında faaliyet sürecinde başlayan ilişkiler, daha sonra iş birliği ya da dostluk gibi kişisel ilişkiler başta olmak üzere çeşitli yollarla sürdürülebilmektedir. Grafik 86 incelendiğinde faaliyetlerin özellikle temsil edilen kurumlar arasında iş birliği yapılması noktasında oldukça yüksek düzeyde etkili olduğu anlaşılmaktadır.

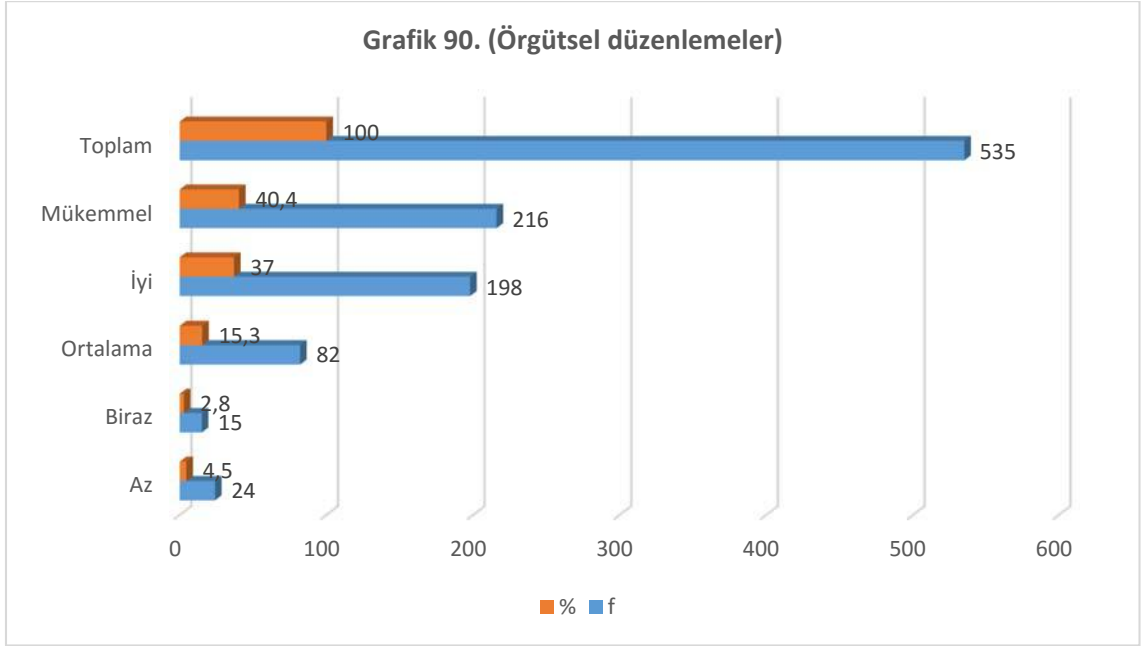
Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi başlığı altında yer alan sorulara yanıt veren katılımcılar %49,7'si (266 kişi) dersin gerçek içeriği ile basılı ders/konferans/seminer tanımı arasındaki eşleşmeyi mükemmel düzeyde bulurken, %37,6'sı (201 kişi) iyi düzeyde bulmuştur. Katılımcıların %8,0'ı ise (43 kişi), söz konusu eşleşmeyi orta düzeyde değerlendirmişlerdir. Katılımcıların eğitim faaliyetinin etkililiğiyle ilgili görüşlerinden genel olarak anlaşılacağı üzere eğitim faaliyetleri birçok açıdan oldukça yüksek düzeylerde etkili olmuştur. Burada eğitim faaliyetinin yapısı ve içeriğinin nasıl olduğu büyük önem arz etmektedir. İçeriğin niteliğinin yanında tanımı ile eşleşmesi de aynı derecede önemlidir. Çünkü belirli ihtiyaçları karşılamak ya da belirli konularda kazanım elde etmek amacıyla faaliyetlere katılan eğitimcilerde, tanıtım materyallerinde yer alan bilgiler doğrultusunda ortaya çıkan beklentinin faaliyet sürecinde karşılanması, eğitimcinin faaliyete olan tutumunda belirleyici olacaktır. Buradaki verilerden eğitimcilerin büyük çoğunluğunun faaliyetin tanımı ile içeriğinin uyumlu olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

Grafik 88’de Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetindeki materyallerin niteliğine ilişkin görüşler yer almaktadır. Katılımcıların %41,9’u (224 kişi) ders/konferans/seminer materyallerinin niteliğinin iyi düzeyde olduğunu belirtirken, %37,2’si (199 kişi) mükemmel düzeyde olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcıların %14,4’ü ise (77 kişi), söz konusu niteliği orta düzeyde değerlendirmişlerdir. Herhangi bir dersin öğrenciler/öğrenciler üzerinde etkili ve kalıcı olabilmesi için dikkat edilmesi gereken konunun uygunluğu, öğrenme ihtiyaçlarını karşılama derecesi, sınıf atmosferinin özellikleri, öğretmen tutum ve davranışları, öğrenci sayısı ve materyallerin niteliği gibi bazı durumlar söz konusudur. Materyallerin katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından iyi ve mükemmel düzeyde bulunduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu durum eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi sürecinde birçok değişkenin göz önünde bulundurulduğu ve zengin öğrenme yaşantıları sunacak nitelikte hazırlandığını düşüncesini oluşturmaktadır.

Grafik 89’da, Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetine ilişkin genel değerlendirmeler yer almaktadır. Katılımcıların %45,6’sı (244 kişi) eğitim faaliyetlerinin genel olarak iyi düzeyde olduğunu belirtirken, %38,7’si (207 kişi) mükemmel düzeyde, %11,2’si ise (60 kişi) orta düzeyde olduğunu ifade etmişlerdir. Bu verilerden hareketle katılımcıların çok büyük bir oranının katıldıkları eğitim faaliyetini iyi bulduğu söylenebilir. Katılımcıların katıldıkları eğitim faaliyetiyle ilgili genel değerlendirmelerine ilişkin oranlar, programın çeşitli konulardaki etkileriyle ilgili görüşleri ile büyük oranda örtüşmektedir. Sonuç olarak bu eğitimlerin katılımcılara mesleki ve kişisel anlamda, kurumsal yenilik ve gelişme anlamında, kültürlerarası iş birliği anlamında ve dolaylı yollardan eğitim faaliyetleri ile öğrenciler üzerindeki etkileri anlamında birçok açıdan olumlu yönde katkıları olduğu anlaşılmaktadır.

Grafik 90’da Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetlerinin örgütsel düzenlemesine ilişkin görüşler yer almaktadır. Katılımcıların %40,4’ü (216 kişi) örgütsel düzenlemelerin mükemmel düzeyde olduğunu belirtirken, %37,0’ı (198 kişi) iyi düzeyde, %15,3’ü ise (82 kişi) orta düzeyde olduğunu ifade etmişlerdir. Herhangi bir eğitim faaliyeti yapı, içerik, ulaşmak istediği hedef ve amaçlar, fiziki koşullar, materyaller, eğiticilerin nitelikleri ve organizasyon gibi pek çok değişkenin etkili olduğu bir süreçtir. Bu süreçte her bir değişken ayrı ayrı ve bazen farklı derecelerde önem arz etmekle birlikte, bazıları tamamının işleyişini etkileyebilmektedir. Faaliyetin organizasyon boyutu da bütün değişkenlerin işleyiş biçimlerinde etkili olmaktadır. Eğitim faaliyeti için iyi bir organizasyon faaliyetin en başından sonuna sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi için en temel şartlardandır. Katılımcıların faaliyetlere ilişkin genel değerlendirmeleri de göz önünde bulundurulduğunda bu faaliyetlerin iyi bir örgütsel düzenleme çerçevesinde yürütüldüğü kanısı oluşmaktadır. Grafikteki veriler de faaliyetlerin örgütsel düzenlenmesinin iyi olduğunu ortaya koymaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu rapor 2007-2013 döneminde gerçekleştirilen Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE Faaliyetlerinin katılımcılarda yarattığı etkinin ve faaliyetlerin işleyişine ilişkin verilerin tespit edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu kapsamda, geniş bir veri seti ile çalışılmıştır. Öncelikle, söz konusu dönemde faaliyetlere katılanlara Etki Analizi anketi uygulanmıştır. Bu anketle eş zamanlı olarak faaliyete başvuru yaptığı halde başvurusu kabul edilmeyenlere, süreçleri ve görüşlerini soran, Etki Analizi anketiyle ortak soruların bulunduğu bir başka anket uygulanmıştır. Araştırmanın önemli ayaklarından biri de nitel verilerin toplanmasıdır. Nitel veriler iki yöntemle toplanmıştır: Odak grup görüşmeleri ve bireysel görüşmeler. Odak grup görüşmeleri ve bireysel görüşmeler büyük oranda anket ve yazılı belgelerden elde edilen verilerle eşleşse de, bunların ötesinde birtakım durumların ortaya çıkmasına imkân vermiştir. Araştırmada aynı zamanda AB ve Türkiye'nin stratejik önceliklerinin belirtildiği dokümanlar, çağrı belgeleri, konuya ilişkin raporlar gibi pek çok metin de incelenerek araştırma verilerinin yorumlanmasında kullanılmıştır. Araştırmanın kullandığı diğer veri kaynakları ise 2007-2013 dönemine ait başvuru formları ve final raporlarıdır. Araştırma kapsamında arşiv çalışmaları yapılarak, 2007-2009 dönemi final raporları verileri sisteme girilmiştir. Veri çeşitliliği ve zenginliği bakımından, Ulusal Ajans bünyesinde gerçekleştirilen en kapsamlı Etki Analizi çalışması olması itibariyle araştırma ayrıca önem taşımaktadır.

En genel anlamıyla düşünüldüğünde, Grundtvig HİE Faaliyetlerinin katılımcılar üzerinde önemli etkilerde bulunduğu söylenebilir. Etki-beklenti analizlerinde, her ne kadar beklentiler, etkilere göre daha yüksek çıksa da, katılımcıların pek çok etkiyi hayatlarında ve mesleki kariyerlerinde hissettikleri görülmüştür. Bu hem anketlerde hem de nitel görüşmelerde oldukça belirgin olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine de Ulusal Ajansla kurulan ilişkilerden, bütçe sorunlarından, yaygınlaştırma faaliyetlerine kadar pek çok konuda bazı sıkıntıların yaşandığını söylenebilir. Daha çok nitel alan araştırması yapılması, sorunların tespit edilmesi açısından önemli olabilir. Diğer HİE Faaliyetlerine benzer biçimde, katılımcı karakteristiklerinin homojenliği, pek çok açıdan programların temel amaçlarını tehdit edebilir. Diğer taraftan, özellikle okullarda adalet duygusuyla ilgili bazı güvensizliklerin doğmasına da neden olabilir.

2007-2013 final raporlarında, katılımcıların kendilerine sorulan etki sorularına yüksek düzeyde olumlu cevap vermeleri, en başta faaliyetlerin başarısı olarak değerlendirilse

de, etkileri ve beklentileri, faaliyet öncesi ve sonrasında ölçebilecek nitelikte yeni bir ölçeğin geliştirilmesi, etki analizlerinin daha sağlıklı yürütmesi açısından önem taşımaktadır.

Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) HİE faaliyetlerine başvurusu reddedilenler ile kabul edilenler karşılaştırıldığında, aralarında özellikle projelere başvuru konusundaki ilgi ve istek konusunda önemli farklılıklar olduğu ancak, kariyer değişimi ve beklentiler gibi konularda benzer sonuçların ortaya çıktığı görülmektedir. Diğer taraftan, reddedilmenin gerekçelendirilmesinin de genellikle, kendilerine karşı değerlendirme sürecinde haksızlık yapıldığı üzerinden anlamlandırıldığı görülmektedir. Büyük oranda, reddedilmelerinin kendilerinden kaynaklanmadığı, başvuruların gerektiği gibi ya da uygun biçimde değerlendirilmediği görüşü, başvuruları reddedilenler arasında hâkim görüş olarak ortaya çıkmaktadır. Başvurusu reddedilenlere geri bildirim verilmesi ya da proje yazma desteği verilmesi, motivasyonlarını yeniden kazanmalarında etkili olabilir. Yine, Ulusal Ajans ve işleyişine yöneltile eleştirilerin azalması için de bu önemli bir yol olarak görülebilir.

Memnuniyet ve motivasyon gibi konularda, faaliyetlerin oldukça önemli bir pozitif etki yarattığı görülmektedir. Faaliyete katılanlar zaman zaman zorluklarla karşılaşsalar da büyük oranda bu faaliyetlere katılmaktan oldukça memnuniyet duyduklarını belirtmektedirler. Daha da önemlisi, faaliyetlere katılanların daha sonra defalarca başvuru yaptığı ve başvurularının bir kısmının kabul edildiği görülmektedir. Programların önemli amaçlarından biri olan Avrupa'yla işbirliği konusunda da, faaliyetlere katılanların daha sonra çeşitli araştırma ve proje ağlarına dâhil olduğu ve faaliyetler sırasında tanıştıkları kişilerle, faaliyet sonrasında da görüşmeye devam ettikleri anlaşılmaktadır. Katılımcıların bazıları ortak projeler geliştirme imkânına da sahip olmuşlardır. Verilerin gösterdiği gibi, özellikle İngilizce öğretmenlerinin bu faaliyetlerin ana katılımcı kategorisini oluşturdukları anlaşılmaktadır. Bu durum iki yönlü olarak ele alınabilir. İlk olarak İngilizce öğretmenlerinin dil problemlerini diğerlerine oranla daha az yaşamaları, faaliyete katılımı artırırken iletişim problemlerini azaltacaktır; diğer taraftan, tek bir alandan eğitimcilerin faaliyetlere katılması hem okulların içinde sorunlar yaratma potansiyeli taşımakta hem de yaygınlaştırma açısından bazı problemleri içinde barındırmaktadır.

Katılımcıların önemli bir kısmının yabancı dilinin İngilizce olması ve mesleklerinin dil alanıyla ilgili olması; eğitim düzeyi arttıkça kabul oranının artması, yabancı dil

becerilerinin ve akademik eğitimin faaliyetlere kabul edilmede önemli bir etken olduğunu göstermektedir. Bu anlamda dil ve özellikle akademik becerilerine sahip olan katılımcı sayısının artırılması için akademik alanlarda ve profesyonel meslek kuruluşlarında çalışanlara yönelik tanıtımların gerçekleştirilmesi önerilebilir. Ayrıca faaliyetlerde yer alan katılımcıların yerel otoriteler, profesyonel meslek kuruluşlarının üyeleri ve araştırmacılar ile paylaşımda bulunma oranının oldukça az olması bu tanıtımların önemini bir daha ortaya çıkarmaktadır.

Yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgiyi artırmak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) kullanımı konusundaki becerileri artırmak, çatışma yönetimi konusundaki bilgiyi artırmak ve yeni ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgiyi arttırmak gibi mesleki yeterlilik için tamamlayıcı olan beklentilerin ve etkilerinin göreceli olarak düşük olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan faaliyetlerin katılımcıların kariyerlerine ilişkin herhangi bir etkisinin olmadığını belirtmeleri de bu maddelerdeki beklenti ve etki düzeyinin diğer kültürel ve mesleki alanlardaki kadar yüksek olmadığı bulgusunu desteklemektedir. Diğer bir ifade ile katılımcıların mesleki alanlarının dışında, etkisi olmayan faaliyetlerin kariyer değişimine de etkisi de olmamaktadır. Bu bağlamda farklı alanlara yönelik eğitim faaliyetlerinde yer almak isteyen katılımcılara pozitif ayrımcılık sağlanarak hem düşük oran çıkan maddelerdeki beklenti ve etkiler artırabilir, hem de katılımcıların kariyer gelişimlerine yönelik etkiler artırabilir.

Sınıf yönetimi, kariyer fırsatı ve bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik beklenti ve etkilerin düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda kariyere dönük etkinin de düşük olması açıklanabilir. Bu alanlarda katılımcılara yönelik etkilerin artırılması için bu alanlardaki faaliyetlere başvuru yapanlara öncelik verilebilir. Katılımcıların güçlü oldukları mesleki alanlarından farklı olarak ihtiyaç duydukları yeni beceriler kazanmaya yönelik faaliyetlerin desteklenmesi kariyere yönelik etkiye de arttırabilir.

Faaliyet süreleri azaldıkça, memnuniyetsizlik oranının arttığı görülmektedir. Bireylerin güçlü olduğu mesleki alanlarından farklı olarak ihtiyaç duydukları alanlara ve faaliyetlere yönlendirilerek faaliyet sürelerinin arttırılması ilgili memnuniyetsizlik oranını ortadan kaldırabilir.

Engelliler ve dezavantajlı grupların faaliyetlere katılması için çalışmalar ve düzenlemeler yapılması önemlidir. Bunun için ulusal ölçütlerin belirlenmesi ve özellikle engellilerin tespit edilerek projelere başvuru yapmaları için teşvik edilmeleri, gerekliyse onlara destek sağlanması faydalı olabilir.

Başvuru yaparak kabul alanların pek çoğu yeniden başvuru yaptıklarını ve yeniden gittiklerini ifade etmektedir. Bazıları kendi kurumlarında başvurduğu halde hiçbir şekilde kabul alamayan kişiler olduğu halde, kendilerinin bu faaliyetlere defalarca gittiklerini ifade etmektedir. Bu durum, başvuru yapma sistematığının aynı zamanda profesyonel bir hal aldığını göstermektedir. Başvuru terminolojisini ve sistematığını kavrayan kişiler bu nedenle diğerlerine oranla çok daha fazla avantaja sahiptir. Bu nedenle, belli bir defa kabul edilenlere ya bekleme süresi ya da katılım kotası getirilmelidir. Örneğin, iki defa faaliyetlere katılanlara en erken iki yıl sonra başvuru yapma hakkı verilmelidir. Faaliyetlere daha önce kabul almamış olanlara öncelik verilmesi de diğer bir önlem olarak düşünülebilir.

Faaliyetlerin amacına ulaşmasında en önemli aşamalardan biri de yaygınlaştırma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesidir. Ancak, mevcut durumda yaygınlaştırmanın istendiği oranda gerçekleşemediği görülmektedir. Bu nedenle yaygınlaştırma faaliyetlerinin Ulusal Ajans koordinatörlüğünde, standartlaştırılarak yürütülmesi önemli bir katkı olabilir. Yıllık olarak, büyük çaplı organizasyonlarda, katılımcıların deneyimlerini paylaşmasına olanak verilmesi, aynı zamanda motive edici bir etki yaratabilir. Yine katılımcıların faaliyetlerini paylaşabilecekleri alanların web sitelerinde kendilerine ayrılması, deneyim paylaşımının yaygınlaştırılması için katkı sağlayabilir. Yaygınlaştırma faaliyetlerinin kurumların dışına taşınması için, diğer devlet kurumlarının desteği ve teşviki de sağlanmalı, bürokratik engeller ortadan kaldırılmalıdır. Özellikle ölçme ve değerlendirme konusunda uzmanlaşmış, yaygınlaştırma faaliyetlerine odaklanmış bir birimin Ulusal Ajans bünyesinde kurulması ve saha ile Ulusal Ajans arasındaki köprüyü kurma faaliyetleri yürütmesi yaygınlaştırma faaliyetlerinin sistematik bir hal almasını sağlayabilir.

Katılım sağlanan faaliyetlerin gerçek etkilerinin değerlendirilebilmesi için, katılımcılara gitmeden önce bazı ölçek veya anketler uygulanmalıdır. Faaliyetin sona ermesinin ardından katılımcılara aynı ölçek veya anketler yeniden uygulanmalı ve farklılaşmalar tespit edilmelidir. Böylelikle, etki analizlerinin çok daha kısa sürede ve etkin yapılabilmesi sağlanabilir.

YETİŞKİN EĞİTİMİ (GRUNDTVIG) PROGRAMI HİZMET İÇİ EĞİTİM FAALİYETİNE KATILANLARA YÖNELİK ETKİLİLİK ANKETİ

1. KATILIMCILARIN KARAKTERİSTİKLERİ

1.1. Cinsiyetiniz:

1	Kadın	2	Erkek
---	-------	---	-------

1.2. Yaşınız:

1.3. (Hizmetiçi eğitim faaliyetine katıldığınız zaman) Bulduğunuz il:

1.4A. (Hizmetiçi eğitim faaliyetine katıldığınız zaman) Yaptığınız iş:

1	Okul müdürü	6	Halk eğitim merkezi personeli
2	Öğretmen	7	STK yöneticisi
3	Diğer okul idari personeli (Müdür yrd. Memur vs.)	8	STK personeli
4	Üniversite personeli	9	Özel kurum ve kuruluş çalışanları
5	Halk eğitim merkezi müdürü	10	Diğer.....

1.4B. Öğretmensiniz (branşınız):

1.5A (Hizmetiçi eğitim faaliyetine katıldığınız zaman) Nerede çalışıyordunuz?

1	Kamu	3	Diğer.....
2	Özel		

1.5B. İstihdam edildiğiniz kurum hangisiydi?

1	İlkokul	6	Halk eğitim merkezi
2	Ortaokul	7	Sivil toplum kuruluşu
3	Lise	8	Özel kurum ve kuruluşlar
4	Meslek Lisesi	9	Diğer.....
5	Üniversite		

1.6. (Hizmetiçi eğitim faaliyetine katıldığınız zaman) Eğitim seviyenizi işaretleyiniz.

1	Ön Lisans	4	Doktora
2	Lisans	5	Diğer.....
3	Yüksek Lisans		

1.7. Lütfen aşağıdaki etkinliklerden hangisine veya hangilerine katıldığınızı işaretleyiniz. Birden fazla katılma durumu işaretleyebilirsiniz. Etkinliklere kaç kez katıldığınızı yanına işaretleyiniz.

ETKİNLİKLER	KATILMA DURUMU	KAÇ KEZ KATILINDIĞI			
1.7.1. Comenius Eğitim Kursu	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +
1.7.2. Comenius Avrupa Konferansı/Semineri	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +
1.7.3. Comenius Stajyerlik (job shadowing)	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +
1.7.4. GRUNDTVIG Eğitim Kursu	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +
1.7.5. GRUNDTVIG Stajyerlik (job shadowing)	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +

1.8. Lütfen ilk defa katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin konusunun ne olduğunu belirtiniz.

1.9. Lütfen hizmetçi eğitim etkinliğine ilk kez katıldığınız ülkeyi belirtiniz.

1	Almanya	12	Hırvatistan	23	Lüksemburg
2	Avusturya	13	Hollanda	24	Macaristan
3	Belçika	14	İrlanda	25	Malta
4	Birleşik Krallık	15	İspanya	26	Norveç
5	Bulgaristan	16	İsveç	27	Polonya
6	Çek Cumhuriyeti	17	İsviçre	28	Portekiz
7	Danimarka	18	İtalya	29	Romanya
8	Estonya	19	İzlanda	30	Slovakya
9	Finlandiya	20	Letonya	31	Slovenya
10	Fransa	21	Lihtenştayn	32	Yunanistan
11	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	22	Litvanya		

1.10. İlk başvurduğunuzda kabul aldınız mı?

1	Evet	2	Hayır
---	------	---	-------

1.11. Lütfen ilk kez katıldığınız etkinliği ve hangi yıl katıldığınızı işaretleyiniz. Yalnızca tek etkinlik ve yıl işaretleyiniz.

ETKİNLİKLER	BAŞVURMA DURUMU	HANGİ YIL BAŞVURU YAPILDIĞI			
1.11.1. Comenius Eğitim Kursu	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010
1.11.2. Comenius Avrupa Konferansı/Semineri	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010
1.11.3. Comenius Stajyerlik (job shadowing)	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010
1.11.4. GRUNDTVIG Eğitim Kursu	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010
1.11.5. GRUNDTVIG Stajyerlik (job shadowing)	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010

1.12. Hizmetçi eğitim faaliyeti hakkında ilk önce nereden bilgi sahibi oldunuz?

1	Ulusal Ajans	5	İnternet
2	Kendi kurumumdaki arkadaşlarım	6	Sosyal medya
3	Avrupa Komisyonu internet sitesi	7	Yazılı ve görsel medya
4	Başka kurumlarda çalışan arkadaşlarım	8	Diğer.....

1.13. Lütfen ilk kez katıldığınız etkinliğe ne kadar süre ile katıldığınızı belirtiniz.

1	5-8 gün	3	12-15 gün
2	8-12 gün	4	15+

1.14. Lütfen ilk kez katıldığınız etkinliğe ilişkin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz?

1	Hiç memnun kalmadım	4	Memnun kaldım
2	Memnun kalmadım	5	Çok memnun kaldım
3	Kısmen memnun kaldım		

1.15. Lütfen ilk kez katıldığınız etkinlikte kullanılan dili belirtiniz.

1	İngilizce	4	İspanyolca
2	Almanca	5	İtalyanca
3	Fransızca	6	Diğer.....

1.16. (Etkinliğe katılmadan önce) Lütfen ilk kez katıldığınız etkinlikte kullanılan dile ilişkin bilgi seviyenizi değerlendiriniz.

	Mükemmel	İyi	Orta	Yetersiz	Çok yetersiz
1.16.1. Konuşma	1	2	3	4	5
1.16.2. Okuma	1	2	3	4	5
1.16.3. Yazma	1	2	3	4	5

2. PROGRAMLARA İLİŞKİN BEKLENTİLER

2.1. KİŞİSEL GELİŞİME İLİŞKİN BEKLENTİLER

2.1. Lütfen ilk kez katıldığınız etkinliğe katılmadan önce aşağıdaki ifadelerde belirtilen konulardaki beklentilerinizin düzeylerini belirtiniz.

Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1. Diğer ülkelerden insanlarla ilişkiler kurmak	1	2	3	4	5
2. Diğer kültürleri tanımak	1	2	3	4	5
3. Kendi kültürümü diğer katılımcılara tanıtmak	1	2	3	4	5
4. Diğer katılımcıların önyargılarını kırmak	1	2	3	4	5
5. Alanımla ilgili bilgilerimi geliştirmek	1	2	3	4	5
6. Öğretmeye ilişkin motivasyonumu artırmak	1	2	3	4	5
7. Yeni öğretim yöntemlerini öğrenmek	1	2	3	4	5
8. Kültürlerarası ve sosyal yeterliliklere sahip olmak	1	2	3	4	5
9. Kendi öğretim yöntemlerim ve çalışmalarım hakkında farkındalık sahibi olmak	1	2	3	4	5
10. Yeni konular ve tartışmalar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak	1	2	3	4	5
11. Yabancı dilimi geliştirmek	1	2	3	4	5
12. Eğitim sistemleri hakkında daha fazla bilgi ve anlayışa sahip olmak	1	2	3	4	5
13. Eğitimdeki özel ihtiyaçlara ilişkin üst düzey becerilere sahip olmak	1	2	3	4	5
14. Yabancı dil öğrenme konusunda daha fazla motivasyona sahip olmak	1	2	3	4	5
15. Yeni ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgilerimi artırmak	1	2	3	4	5
16. İletişim ve bilgi teknolojilerinin (ICT) kullanımı konusundaki becerilerimi artırmak	1	2	3	4	5
17. Yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgimi artırmak	1	2	3	4	5
18. Çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak	1	2	3	4	5

2.2. KİŞİSEL YETERLİLİKLERİN İŞE UYGULANMASI KONUSUNDAKİ BEKLENTİLER

2.2. Lütfen ilk kez katıldığımız etkinliğe katılmadan önce aşağıdaki ifadelerde belirtilen konulardaki beklentilerinizin düzeylerini belirtiniz.

Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1. Profesyonel yeterliliklerimi geliştirmeye devam etmek için yüksek motivasyon kazanmak	1	2	3	4	5
2. Yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak	1	2	3	4	5
3. Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerini uygulamak	1	2	3	4	5
4. Yeni öğrenme içerikleriyle tanışmak	1	2	3	4	5
5. Öğrenmede Avrupa boyutuna odaklanmak	1	2	3	4	5
6. Farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerilerimi geliştirmek	1	2	3	4	5
7. Yabancı dil öğretimi kalitesini artırmak	1	2	3	4	5
8. Yeni sınıf yönetimi araç ve yöntemlerini uygulamak	1	2	3	4	5
9. Sınıfı daha iyi yönetmek ve öğrencilerle daha iyi ilişkiler kurmak	1	2	3	4	5
10. Daha fazla kariyer fırsatına sahip olmak	1	2	3	4	5
11. Bilgi iletişim teknolojilerini daha iyi kullanmak	1	2	3	4	5

2.3. KURUMSAL SEVİYEDEKİ BEKLENTİLER

2.3. Lütfen ilk kez katıldığımız etkinliğe katılmadan önce aşağıdaki ifadelerde belirtilen konulardaki beklentilerinizin düzeylerini belirtiniz.

Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1. Meslektaşlarımla benzer aktivitelerde yer alma konusundaki isteklerinde artış sağlamak	1	2	3	4	5
2. Kültürlerarası duyarlılıkta artış sağlamak	1	2	3	4	5
3. Meslektaşlar arası daha iyi işbirliği	1	2	3	4	5
4. Kurumun gündelik işleyişinde daha güçlü Avrupa boyutu	1	2	3	4	5
5. Yeni öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesi/kullanılması	1	2	3	4	5
6. Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerinin çalıştığım kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
7. Yabancı kurumlarla partnerlik/işbirliği tesis etmek	1	2	3	4	5
8. Yeni ders ve öğrenme modüllerinin kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
9. Yeni yönetim stratejileri fikirleri ve pratiklerinin çalıştığım kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
10. Kurum personelinin yabancı dile ilgilerini artırmak	1	2	3	4	5
11. İçerik ve dilin entegre olduğu öğretim metodu olan CLIL'ın kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
12. (Özel kurumlarda çalışanlar için) Kurumda öğretilen yabancı dil çeşitliliğini artırmak	1	2	3	4	5
13. (Özel kurumlarda çalışanlar için) Yabancı dil öğretiminin saatlerini artırmak	1	2	3	4	5

3. KARŞILAŞILAN PROBLEMLER

3. Lütfen ilk kez katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin aşağıdaki konularda problem yaşayıp yaşamadığınızı ilgili yere işaret koyarak belirtiniz.

Problemler	Hiç problem yaşamadım	Önemsiz problemler yaşadım	Ara sıra problem yaşadım	Sık sık problem yaşadım	Sürekli problem yaşadım
1. Katılımcıların dil yeterlilikleri konusundaki farklılıklar	1	2	3	4	5
2. Sınıfların aynı ülkeden gelen katılımcılardan oluşması	1	2	3	4	5
3. Katılımcıların bilgi seviyeleri arasındaki büyük farklılıklar	1	2	3	4	5
4. Bilgi iletişim teknolojilerine erişim	1	2	3	4	5
5. Ekinliklerin iptal edilmesi ve yerine başka etkinlik bulamama	1	2	3	4	5
6. Eğitim tanıtımları ile gerçekte yapılan eğitim arasındaki farklılıklar	1	2	3	4	5
7. Kurumsal/yönetimsel sorunlar	1	2	3	4	5
8. Eğitim/seminer hakkında ön bilgilendirme eksikliği	1	2	3	4	5
9. Eğitimin/seminerin akademik olarak çok düşük bir seviyede olması	1	2	3	4	5
10. Eğitim esnasında düzenlenen sosyal etkinliklerin niteliği	1	2	3	4	5
11. Eğitim yapılan mekanın fiziksel yetersizliği	1	2	3	4	5
12. Verilen hibe miktarının yetersizliği	1	2	3	4	5
13. Eğitimde/seminerde bulunan katılımcılar arasındaki etkileşimler	1	2	3	4	5
14. Eğiticilerin bireysel ihtiyaçları karşılama ya da katılımcılara yardım etme konusundaki hazırlıkları	1	2	3	4	5
15. Yabancı dil konuşma konusundaki sorunlarım	1	2	3	4	5
16. Eğiticilerin yabancı dilde iletişim kurma konusundaki yetersizlikleri	1	2	3	4	5
17. Katılımcı sayısının çok düşük olması	1	2	3	4	5
18. Eğitimin/seminerin katılımcıların seviyesine göre fazla akademik düzeyde kalması	1	2	3	4	5
19. Katılımcı sayısının alınan eğitimin içeriğine göre çokluğu	1	2	3	4	5
20. Katılımcı sayısının fiziksel mekanın duruma göre çokluğu	1	2	3	4	5
21. Kurum yönetiminin etkinliğe katılmaya izin vermemesi	1	2	3	4	5

4. HİZMETİÇİ EĞİTİMİN ETKİLERİ

4.1. KARIYERE İLİŞKİN ETKİLER

4.1. Lütfen ilk kez katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin ardından kariyerinizde aşağıdakilerden hangisinin ya da hangilerinin yaşandığını belirtiniz (Birden fazla seçenek işaretlenebilir).

1	İş bulma	6	Finansal/maddi artış
2	Aynı iş yerinde terfi/yükselme	7	Ödüllendirilme
3	Başka bir iş yerine geçiş	8	Kariyer değişikliği
4	Başka bir iş yerinde terfi	9	Hiç bir değişiklik olmadı
5	Kendi işini kurma	10	Diğer.....

4.2. KİŞİSEL GELİŞİME ETKİLER

4.2. Lütfen ilk kez katıldığımız hizmetiçi eğitim etkinliğinin aşağıdakilerden hangisine ne derece etkili olduğunu belirtiniz.

Etkiler	Hiç bir etkisi olmadı	Çok az etkisi oldu	Etkisi oldu	Yüksek düzeyde etkisi oldu	Çok yüksek düzeyde etkisi oldu
1. Diğer ülkelerden insanlarla ilişkiler kurmak	1	2	3	4	5
2. Diğer kültürleri tanımak	1	2	3	4	5
3. Kendi kültürümü diğer katılımcılara tanıtmak	1	2	3	4	5
4. Diğer katılımcıların önyargılarını kırmak	1	2	3	4	5
5. Alanımla ilgili bilgilerimi geliştirmek	1	2	3	4	5
6. Öğretmeye ilişkin motivasyonumu artırmak	1	2	3	4	5
7. Yeni öğretim yöntemlerini öğrenmek	1	2	3	4	5
8. Kültürlerarası ve sosyal yeterliliklere sahip olmak	1	2	3	4	5
9. Kendi öğretim yöntemlerim ve çalışmalarım hakkında farkındalık sahibi olmak	1	2	3	4	5
10. Yeni konular ve tartışmalar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak	1	2	3	4	5
11. Yabancı dilimi geliştirmek	1	2	3	4	5
12. Eğitim sistemleri hakkında daha fazla bilgi ve anlayışa sahip olmak	1	2	3	4	5
13. Eğitimdeki özel ihtiyaçlara ilişkin üst düzey becerilere sahip olmak	1	2	3	4	5
14. Yabancı dil öğrenme konusunda daha fazla motivasyona sahip olmak	1	2	3	4	5
15. Yeni ölçme değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgilerimi artırmak	1	2	3	4	5
16. İletişim ve bilgi teknolojilerinin (ICT) kullanımı konusundaki becerilerimi artırmak	1	2	3	4	5
17. Yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgimi artırmak	1	2	3	4	5
18. Çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak	1	2	3	4	5

4.3. KİŞİSEL YETERLİLİKLERİN İŞE UYGULANMASI KONUSUNDAKİ ETKİLER

4.3. Lütfen ilk kez katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin aşağıdakilerden hangisine ne derece etkili olduğunu belirtiniz.

Etkiler	Hiç bir etkisi olmadı	Çok az etkisi oldu	Etkisi oldu	Yüksek düzeyde etkisi oldu	Çok yüksek düzeyde etkisi oldu
1. Profesyonel yeterliliklerimi geliştirmeye devam etmek için yüksek motivasyon kazanmak	1	2	3	4	5
2. Yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak	1	2	3	4	5
3. Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerini uygulamak	1	2	3	4	5
4. Yeni öğrenme içerikleriyle tanışmak	1	2	3	4	5
5. Öğrenmede Avrupa boyutuna odaklanmak	1	2	3	4	5
6. Farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerilerimi geliştirmek	1	2	3	4	5
7. Yabancı dil öğretimi kalitesini artırmak	1	2	3	4	5
8. Yeni sınıf yönetimi araç ve yöntemlerini uygulamak	1	2	3	4	5
9. Sınıfı daha iyi yönetmek ve öğrencilerle daha iyi ilişkiler kurmak	1	2	3	4	5
10. Daha fazla kariyer fırsatına sahip olmak	1	2	3	4	5
11. Bilgi iletişim teknolojilerini daha iyi kullanmak	1	2	3	4	5

4.4. KURUMSAL SEVİYEDEKİ ETKİLER

4.4. Lütfen ilk kez katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin aşağıdakilerden hangisine ne derece etkili olduğunu belirtiniz.

Etkiler	Hiç bir etkisi olmadı	Çok az etkisi oldu	Etkisi oldu	Yüksek düzeyde etkisi oldu	Çok yüksek düzeyde etkisi oldu
1. Meslektaşlarının benzer aktivitelerde yer alma konusundaki isteklerinde artış	1	2	3	4	5
2. Kültürlerarası duyarlılıkta artış	1	2	3	4	5
3. Meslektaşlar arası daha iyi işbirliği	1	2	3	4	5
4. Kurumun gündelik işleyişinde daha güçlü Avrupa boyutu	1	2	3	4	5
5. Yeni öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesi/kullanılması	1	2	3	4	5
6. Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerinin kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
7. Yabancı kurumlarla ortaklık /işbirliği tesis etmek	1	2	3	4	5
8. Yeni ders ve öğrenme modüllerinin kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
9. Yeni yönetim stratejileri, fikirleri ve pratiklerinin kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
10. Kurum personelinin yabancı dile ilgilerini artırmak	1	2	3	4	5
11. İçerik ve dilin entegre olduğu öğretim metodu olan CLIL'in kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
12. (Özel kurumlarda çalışanlar için) Öğretilen yabancı dil çeşitliğini artırmak	1	2	3	4	5
13. (Özel kurumlarda çalışanlar için) Yabancı dil öğretiminin saatlerini artırmak	1	2	3	4	5

4.5. KURUMSAL TUTUM

4.5. Lütfen kurumunuzun Comenius/GRUNDTVIG programına karşı, siz hizmetiçi eğitim faaliyetine katılmadan önceki ve katıldıktan sonraki tutumlarınızı değerlendiriniz.

Önceki		Sonraki	
1	Oldukça olumlu	1	Oldukça olumlu
2	Olumlu	2	Olumlu
3	Nötr	3	Nötr
4	Olumsuz	4	Olumsuz
5	Oldukça olumsuz	5	Oldukça olumsuz

4.6. ÖĞRENCİLER / ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

4.6 Lütfen ilk kez katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin öğrencilerin/öğrencilerin üzerindeki etkilerini değerlendiriniz.

Etkiler	Hiç bir etkisi olmadı	Çok az etkisi oldu	Etkisi oldu	Yüksek düzeyde etkisi oldu	Çok yüksek düzeyde etkisi oldu
1. Öğrencilerin/öğrencilerin diğer kültürlere olan ilgisi	1	2	3	4	5
2. Öğrencilerin /öğrencilerin Avrupa Birliği ile ilgili düşünceleri	1	2	3	4	5
3. Öğrencilerin/öğrencilerin öğrenmeye ilişkin motivasyonları	1	2	3	4	5
4. Öğrencilerin/öğrencilerin takımlar halinde çalışma becerileri	1	2	3	4	5
5. Sınıf içindeki olumlu iklim (saygı, tolerans, işbirliği gibi)	1	2	3	4	5
6. Öğrencilerin/öğrencilerin kişisel olarak öğrenebilme becerilerini geliştirmeleri	1	2	3	4	5
7. Öğrencilerin/öğrencilerin sosyal becerileri	1	2	3	4	5
8. Öğrencilerin/öğrencilerin yabancı dil öğrenimi	1	2	3	4	5
9. Öğrencilerin/öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) kullanımı konusundaki motivasyonları	1	2	3	4	5

5. YAYGINLAŞTIRMA FAALİYETLERİ

5. İlk kez katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin sonuçlarını kimlerle paylaştınız? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

1	Öğrenciler/öğrenciler	6	Diğer okullar ya da kurumlar
2	Okul ya da kurum yöneticileri	7	Araştırmacılar
3	Kurumdaki meslektaşlarım	8	Hiç kimseyle paylaşmadım
4	Profesyonel meslek kuruluşlarının üyeleri	9	Diğer.....
5	Yerel otoriteler		

5.1. KURUM İÇİ YAYGINLAŞTIRMA ETKİNLİKLERİ

5.1. İlk kez katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin çıktılarını/sonuçlarını kurumunuzun içinde yaygınlaştırmak için aşağıdaki strateji ve eylemlerden hangisi ya da hangilerini kullandığınızı işaretleyiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

1	Ders materyali geliştirmek	6	Yazılı raporlar oluşturmak
2	Öğretim programı tasarlamak	7	Tanıtım broşürleri dağıtmak
3	Öğretim ilke ve yöntemleri geliştirmek	8	Sergiler/gösterimler düzenlemek
4	Tartışma grupları oluşturmak	9	Herhangi bir etkinlik gerçekleştirmedim
5	Sözlü sunumlar yapmak	10	Diğer.....

5.3. KURUM DIŞI YAYGINLAŞTIRMA ETKİNLİKLERİ

5.3. İlk kez katıldığınız hizmetiçi eğitim etkinliğinin çıktılarını/sonuçlarını kurumunuzun dışında yaygınlaştırmak için aşağıdaki strateji ve eylemlerden hangisi ya da hangilerini kullandığınızı işaretleyiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

1	Tartışma grupları kurmak	7	Dergilerde makale yayınlamak
2	Web sitesi oluşturmak	8	Yerel otoritelerle (belediye, kaymakamlık, milli eğitim müd. vs.) iletişime geçmek
3	CD/DVD yapımı/dağıtım	9	İş dünyası ile iletişime geçmek
4	Özel sosyal medya alanı oluşturmak	10	Sivil toplum kuruluşlarıyla iletişime geçmek
5	Yazılı raporlar oluşturmak	11	Herhangi bir etkinlik gerçekleştirmedim
6	Sözlü sunumlar oluşturmak	12	Diğer.....

6. AVRUPA İŞBİRLİĞİ

6.1 AVRUPA İLE İŞBİRLİĞİNE YÖNELİK TUTUM

6.1. Hizmetiçi eğitim etkinliğine katılmanızın, diğer Avrupa işbirliği ve etkinliklerine katılmaya ilgi ve isteğiniz üzerinde nasıl bir etkisi oldu?

1	Daha sonra yeni etkinliklere katıldım	3	Başvuru yaptım ancak kabul edilmedim
2	Etkinliklere katılma ilgi ve isteğim arttı	4	Herhangi bir istek ve ilgi artışı yaşamadım

6.2. AVRUPA İLE İŞBİRLİĞİ ETKİNLİKLERİ

6.2. Lütfen aşağıdaki ifadelerden sizin için uygun olanı işaretleyiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

1	Etkinliklerde tanıştığım diğer insanlarla halen görüşüyorum
2	Etkinliği gerçekleştiren eğiticilerle halen görüşüyorum
3	Etkinlikte tanıştığım kişilerle ortak bir Comenius/GRUNDTVIG etkinliği planladık
4	Etkinlikte tanıştığım kişilerle ortak bir Comenius/GRUNDTVIG projesi gerçekleştirdik
5	Etkinlikte edindiğim deneyimle, daha önce karşılaşmadığım kişilerle ortak bir Comenius/GRUNDTVIG etkinliği planladık
6	Etkinlikte edindiğim deneyimle, daha önce karşılaşmadığım kişilerle ortak bir Comenius/Gruntvig projesi gerçekleştirdik
7	Çevremdeki meslektaşlarım benden önererek Comenius/GRUNDTVIG etkinliklerine katılmak istediler
8	Çevremdeki meslektaşlarım benden önererek Comenius/GRUNDTVIG etkinliklerine katıldılar

YETİŞKİN EĞİTİMİ (GRUNDTVIG) PROGRAMI HİZMET İÇİ EĞİTİM FAALİYETİNE BAŞVURU YAPAN ANCAK BAŞVURUSU REDDEDİLENLERE YÖNELİK ETKİLİLİK ANKETİ

1. DEMOGRAFİK BİLGİLER VE KARAKTERİSTİKLER

1.1. Cinsiyetiniz:

1	Kadın	2	Erkek
---	-------	---	-------

1.2. Yaşınız:

1.3. (Hizmetiçi eğitim faaliyetine başvurduğunuz zaman) Bulduğunuz il:

1.4A. (Hizmetiçi eğitim faaliyetine başvurduğunuz zaman) Yaptığınız iş:

1	Okul müdürü	6	Halk eğitim merkezi personeli
2	Öğretmen	7	STK yöneticisi
3	Diğer okul idari personeli (Müdür yrd. Memur vs.)	8	STK personeli
4	Üniversite personeli	9	Özel kurum ve kuruluş çalışanları
5	Halk eğitim merkezi müdürü	10	Diğer.....

1.4B. Öğretmen iseniz (branşınız):

1.5A. (Hizmetiçi eğitim faaliyetine başvurduğunuz zaman) Nerede çalışıyordunuz?

1	Kamu	3	Diğer.....
2	Özel		

1.5B. İstihdam edildiğiniz kurum hangisiydi?

1	İlkokul	6	Halk eğitim merkezi
2	Ortaokul	7	Sivil toplum kuruluşu
3	Lise	8	Özel kurum ve kuruluşlar
4	Meslek Lisesi	9	Diğer.....
5	Üniversite		

1.6. (Hizmetiçi eğitim faaliyetine başvurduğunuz zaman) Eğitim seviyenizi işaretleyiniz.

1	Ön Lisans	4	Doktora
2	Lisans	5	Diğer.....
3	Yüksek Lisans		

1.7. Lütfen aşağıdaki etkinliklerden hangisine veya hangilerine başvurduğunuzu işaretleyiniz. Birden fazla başvurma durumu işaretleyebilirsiniz. Etkinliklere kaç kez başvuru yaptığınızı yanına işaretleyiniz.

ETKİNLİKLER	BAŞVURMA DURUMU	KAÇ KEZ BAŞVURU YAPILDIĞI			
1.7.1. Comenius Eğitim Kursu	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +
1.7.2. Comenius Avrupa Konferansı/Semineri	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +
1.7.3. Comenius Stajyerlik (job shadowing)	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +
1.7.4. GRUNDTVIG Eğitim Kursu	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +
1.7.5. GRUNDTVIG Stajyerlik (job shadowing)	☐	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4 +

1.8. Lütfen ilk kez başvurduğunuz hizmetiçi eğitim etkinliğinin konusunun ne olduğunu belirtiniz.

1.9. Lütfen ilk kez başvurduğunuz hizmetçi eğitim etkinliğinin düzenlendiği ülkeyi belirtiniz.

1	Almanya	12	Hırvatistan	23	Lüksemburg
2	Avusturya	13	Hollanda	24	Macaristan
3	Belçika	14	İrlanda	25	Malta
4	Birleşik Krallık	15	İspanya	26	Norveç
5	Bulgaristan	16	İsveç	27	Polonya
6	Çek Cumhuriyeti	17	İsviçre	28	Portekiz
7	Danimarka	18	İtalya	29	Romanya
8	Estonya	19	İzlanda	30	Slovakya
9	Finlandiya	20	Letonya	31	Slovenya
10	Fransa	21	Lihtenştayn	32	Yunanistan
11	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	22	Litvanya		

1.10. Lütfen yukarıdaki etkinliğe hangi yıl ya da yıllarda başvurduğunuzu işaretleyiniz. Birden fazla başvurma durumu ve yılı işaretleyebilirsiniz.

ETKİNLİKLER	BAŞVURMA DURUMU	HANGİ YILLARDA BAŞVURU YAPILDIĞI			
1.10.1. Comenius Eğitim Kursu	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010
1.10.2. Comenius Avrupa Konferansı/Semineri	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010
1.10.3. Comenius Stajyerlik (job shadowing)	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010
1.10.4. GRUNDTVIG Eğitim Kursu	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010
1.10.5. GRUNDTVIG Stajyerlik (job shadowing)	☐	☐ 2007 ☐ 2011	☐ 2008 ☐ 2012	☐ 2009 ☐ 2013	☐ 2010

1.11. Hizmetçi eğitim faaliyeti hakkında ilk önce nereden bilgi sahibi oldunuz?

1	Ulusal Ajans	5	İnternet
2	Kendi kurumumdaki arkadaşlarım	6	Sosyal medya
3	Avrupa Komisyonu internet sitesi	7	Yazılı ve görsel medya
4	Başka kurumlarda çalışan arkadaşlarım	8	Diğer.....

1.12. Lütfen ilk kez başvurduğunuz etkinlikte kullanılan dili belirtiniz.

1	İngilizce	4	İspanyolca
2	Almanca	5	İtalyanca
3	Fransızca	6	Diğer.....

1.13. (Başvurduğunuz tarih itibarıyla) Lütfen ilk kez başvurduğunuz etkinlikte kullanılan dile ilişkin bilgi seviyenizi değerlendiriniz.

	Mükemmel	İyi	Orta	Yetersiz	Çok yetersiz
1.13.1. Konuşma	1	2	3	4	5
1.13.2. Okuma	1	2	3	4	5
1.13.3. Yazma	1	2	3	4	5

2. PROGRAMLARA İLİŞKİN BEKLENTİLER

2.1. KİŞİSEL GELİŞİME İLİŞKİN BEKLENTİLER

2.1. Etkinliğe başvururken aşağıdaki ifadelerde belirtilen konulardaki beklentilerinizin düzeylerini belirtiniz.

Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1. Diğer ülkelerden insanlarla ilişkiler kurmak	1	2	3	4	5
2. Diğer kültürleri tanımak	1	2	3	4	5
3. Kendi kültürümü diğer katılımcılara tanıtmak	1	2	3	4	5
4. Diğer katılımcıların önyargılarını kırmak	1	2	3	4	5
5. Alanımla ilgili bilgilerimi geliştirmek	1	2	3	4	5
6. Öğretmeye ilişkin motivasyonumu artırmak	1	2	3	4	5
7. Yeni öğretim yöntemlerini öğrenmek	1	2	3	4	5
8. Kültürlerarası ve sosyal yeterliliklere sahip olmak	1	2	3	4	5
9. Kendi öğretim yöntemlerim ve çalışmalarım hakkında farkındalık sahibi olmak	1	2	3	4	5
10. Yeni konular ve tartışmalar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak	1	2	3	4	5
11. Yabancı dilimi geliştirmek	1	2	3	4	5
12. Eğitim sistemleri hakkında daha fazla bilgi ve anlayışa sahip olmak	1	2	3	4	5
13. Eğitimdeki özel ihtiyaçlara ilişkin üst düzey becerilere sahip olmak	1	2	3	4	5
14. Yabancı dil öğrenme konusunda daha fazla motivasyona sahip olmak	1	2	3	4	5
15. Yeni ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgilerimi artırmak	1	2	3	4	5
16. İletişim ve bilgi teknolojilerinin (ICT) kullanımı konusundaki becerilerimi artırmak	1	2	3	4	5
17. Yönetim konusundaki yeni yaklaşımlar hakkındaki bilgimi artırmak	1	2	3	4	5
18. Çatışma yönetimi konusundaki bilgimi artırmak	1	2	3	4	5

2.2. KİŞİSEL YETERLİLİKLERİN İŞE UYGULANMASI KONUSUNDAKİ BEKLENTİLER

2.2. Etkinliğe başvururken aşağıdaki ifadelerde belirtilen konulardaki beklentilerinizin düzeylerini belirtiniz.

Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1. Profesyonel yeterliliklerimi geliştirmeye devam etmek için yüksek motivasyon kazanmak	1	2	3	4	5
2. Yabancılarla profesyonel bağlantılar kurmak	1	2	3	4	5
3. Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerini uygulamak	1	2	3	4	5
4. Yeni öğrenme içerikleriyle tanışmak	1	2	3	4	5
5. Öğrenmede Avrupa boyutuna odaklanmak	1	2	3	4	5
6. Farklı ve çok kültürlü gruplarla çalışma becerilerimi geliştirmek	1	2	3	4	5
7. Yabancı dil öğretimi kalitesini artırmak	1	2	3	4	5
8. Yeni sınıf yönetimi araç ve yöntemlerini uygulamak	1	2	3	4	5
9. Sınıfı daha iyi yönetmek ve öğrencilerle daha iyi ilişkiler kurmak	1	2	3	4	5
10. Daha fazla kariyer fırsatına sahip olmak	1	2	3	4	5
11. Bilgi iletişim teknolojilerini daha iyi kullanmak	1	2	3	4	5

2.3. KURUMSAL SEVİYEDEKİ BEKLENTİLER

2.3. Etkinliğe başvururken aşağıdaki ifadelerde belirtilen konulardaki beklentilerinizin düzeylerini belirtiniz.

Beklentiler	Hiç beklentim yoktu	Düşük beklentim vardı	Orta düzey beklentim vardı	Yüksek düzeyde beklentim vardı	Çok yüksek düzeyde beklentim vardı
1. Meslektaşlarının benzer aktivitelerde yer alma konusundaki isteklerinde artış sağlamak	1	2	3	4	5
2. Kültürlerarası duyarlılıkta artış sağlamak	1	2	3	4	5
3. Meslektaşlar arası daha iyi işbirliği	1	2	3	4	5
4. Kurumun gündelik işleyişinde daha güçlü Avrupa boyutu	1	2	3	4	5
5. Yeni öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesi/kullanılması	1	2	3	4	5
6. Yeni öğretim ve öğrenim yöntemlerinin çalıştığım kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
7. Yabancı kurumlarla partnerlik/işbirliği tesis etmek	1	2	3	4	5
8. Yeni ders ve öğrenme modüllerinin kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
9. Yeni yönetim stratejileri, fikirleri ve pratiklerinin çalıştığım kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
10. Kurum personelinin yabancı dile ilgilerini artırmak	1	2	3	4	5
11. İçerik ve dilin entegre olduğu öğretim metodu olan CLIL'ın kuruma tanıtımı	1	2	3	4	5
12. (Özel kurumlarda çalışanlar için) Kurumda öğretilen yabancı dil çeşitliliğini artırmak	1	2	3	4	5
13. (Özel kurumlarda çalışanlar için) Yabancı dil öğretiminin saatlerini artırmak	1	2	3	4	5

3. KARIYERE İLİŞKİN DURUM

3. Lütfen hizmetiçi eğitim faaliyetine başvuru yaptıktan sonraki zamanlarda kariyerinizde aşağıdakilerden hangisinin ya da hangilerinin yaşandığını belirtiniz (Birden fazla seçenek işaretlenebilir).

1	İş bulma	6	Finansal/maddi artış
2	Aynı iş yerinde terfi/yükselme	7	Ödüllendirilme
3	Başka bir iş yerine geçiş	8	Kariyer değişikliği
4	Başka bir iş yerinde terfi	9	Hiç bir değişiklik olmadı
5	Kendi işini kurma	10	Diğer.....

4. TUTUMLAR

4.1. BİREYSEL TUTUM

4.1. Lütfen Comenius/GRUNDTVIG programına karşı, başvuru yapmadan önce ve başvurunuz reddedildikten sonra tutumunuzu değerlendiriniz.

Önceki		Sonraki	
1	Oldukça olumlu	1	Oldukça olumlu
2	Olumlu	2	Olumlu
3	Nötr	3	Nötr
4	Olumsuz	4	Olumsuz
5	Oldukça olumsuz	5	Oldukça olumsuz

4.2. KURUMSAL TUTUM

4.2. Lütfen kurumunuzun Comenius/GRUNDTVIG programına karşı tutumlarınızı değerlendiriniz.

Önceki		Sonraki	
1	Oldukça olumlu	1	Oldukça olumlu
2	Olumlu	2	Olumlu
3	Nötr	3	Nötr
4	Olumsuz	4	Olumsuz
5	Oldukça olumsuz	5	Oldukça olumsuz

5. AVRUPA İŞBİRLİĞİ

5. Hizmetiçi eğitim faaliyetine başvurunuzun reddedilmesi, ulusal ajans bünyesindeki diğer Avrupa işbirliği ve etkinliklerine katılma ilgi ve istediğiniz üzerinde nasıl bir etkisi oldu?

1	Daha sonra yeni etkinliklerine başvurdum
2	Etkinliklere katılma ilgi ve isteğim arttı
3	Etkinliklere katılma ilgi ve isteğim azaldı
4	Yeniden başvuru yaptım ancak kabul edilmedim
5	Herhangi bir istek ve ilgi artışı yaşamadım

6. GENEL DEĞERLENDİRME

6.1. Lütfen aşağıdaki ifadelere ne derecede katıldığınızı belirtiniz.

İfadeler	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Başvurumun reddedilme gerekçelerini haklı buluyorum	1	2	3	4	5
2. Başvurumun reddedilmesini olumlu bir deneyim olarak karşıladım	1	2	3	4	5
3. Başvurumun reddedilmesi yeniden başvuru yapmaya ilişkin motivasyonumu düşürdü	1	2	3	4	5
4. Başvuruma ilişkin aldığım dönütler sayesinde daha iyi projeler yazmayı öğrendim	1	2	3	4	5
5. Başvurumun reddedilmesi iş arkadaşlarımı/meslektaşlarımı olumsuz etkiledi	1	2	3	4	5
6. Başvurumun reddedilmesi beni hayal kırıklığına uğrattı	1	2	3	4	5
7. Başvurumun reddedilmesi kişisel gelişimime herhangi bir olumsuz etkide bulunmadı	1	2	3	4	5
8. Başvurumun reddedilmesi mesleki/kariyer gelişimime herhangi bir olumsuz etkide bulunmadı	1	2	3	4	5

6.2. Sizce başvurunuzun kabul edilmemesinde aşağıdakilerden hangileri etken olmuştur?

Etkenler	Hiç etkili olmamıştır	Etkili olmamıştır	Kararsızım	Etkili olmuştur	Çok etkili olmuştur
1. Proje yazma konusundaki deneyimsizliğim	1	2	3	4	5
2. Proje yazımına yeterince özen göstermemem	1	2	3	4	5
3. Başvuru formunda benden istenen bilgileri yeterince verememiş olmam	1	2	3	4	5
4. Başvuru formunu nasıl dolduracağımı anlayamamış olmam	1	2	3	4	5
5. Yabancı dil yetersizliğim	1	2	3	4	5
6. Katılmak istediğim etkinlik türünün ulusal ajansın stratejik öncelikli alanları arasında yer almaması	1	2	3	4	5
7. Başvurduğum etkinliğe çok fazla başvurunun yapılmış olması	1	2	3	4	5
8. Çalıştığım işe/alanıma uygun etkinliğe başvurmamış olmam	1	2	3	4	5
9. Ulusal ajansın ilgili programının bütçesinin kısıtlılığı	1	2	3	4	5
10. Başvurumun gerektiği gibi değerlendirilmemesi	1	2	3	4	5
11. Diğer (Lütfen belirtiniz:.....)	1	2	3	4	5

KAYNAKÇA

- Arseven, A. (2001). *Alan Araştırma Yöntemi*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık
- Balcı, A.(2001). *Sosyal Bilimlerde Araştırma, Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademik Yayıncılık.
- Clark, V.L.P., Creswell, J.W., Green, D.O. & Shope, R.J. (2008). *Mixing quantitative and qualitative approaches: An introduction to emergent mixed methods research*. Hesse-Biber, S.N.
- Creswell, J., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. Thousand Oaks, CA, Sage
- Ekiz. D. (2003). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Hovardaoğlu, S (2000). *Davranış Bilimleri İçin Araştırma Teknikleri*. Ankara: VE-GA Yayınları.
- Glaser, Barney G. (1978). *Theoretical Sensitivity: Advances in the Methodology of Grounded Theory*. Mill Valley, Ca.: Sociology Press.
- Gökçe, B. (2004). *Toplumsal Bilimlerde Araştırma*, 4. Baskı, Ankara: Savaş Yayınevi.
- Karasar, N.(2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kuş, E. (2003). *Nicel-Nitel Araştırma Teknikleri: Sosyal Bilimlerde Araştırma Teknikleri: Nicel mi; Nitel mi?* Ankara: Anı Yayıncılık.
- Leech, N.L. ve Onwuegbuzie, A.J. (2007). A typology of mixed methods research designs. *Qual Quant*. 43, 265–275 & Leavy, P. (Ed.). *Handbook of emergent methods*. USA, NY: The Guilford Press.

- Miles, MB. & Huberman, AM. (1994). *Qualitative Data Analysis* (2nd edition). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Özdamar, K. (2004). *Paket Programlar İle İstatiksel Veri Analizi-1*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özoğlu, S. Ç. (1992). Davranış Bilimlerinde Anket; Bilgi Toplama Aracının Geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 25 (2), 321-337.
- Punch, K.F. (2005). *Sosyal Araştırmalara Giriş*. Ankara Siyasal Kitabevi.
- Stewart, C. J., Cash, W. B. (1985). *Interviewing: Principles and Practices* (4th edition). Dubuque, Iowa: W.C. Brown Publishers.
- Stewart, D.W. & Shamdasani, P.N., (1990). *Focus Groups: Theory and practice*. Vol. 20. Sage Publications
- Şencan, H. (2005). *Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenilirlik ve Geçerlilik*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A.,Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, C. (2004). *Bilim Felsefesi*, İstanbul,Remzi Kitabevi

www.ua.gov.tr

ulusalajans

**AB Eğitim ve Gençlik
Programları Merkezi Başkanlığı
(Türkiye Ulusal Ajansı)**
Mevlana Bulvarı No:181
06520 Balgat - Ankara
T: +90 (312) 409 60 00
F: +90 (312) 409 60 09
bilgi@ua.gov.tr

